

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH W KATOWICACH

PLAN URZĄDZENIA LASU

DLA NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE

NA OKRES OD 1 STYCZNIA 2006R. DO 31 GRUDNIA 2015R.

OPIS OGÓLNY LASÓW NADLEŚNICTWA

ELABORAT

Plan opracowano w Biurze Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Brzegu

Elaborat opracował:

Kierownik Drużyny Urządzania Lasu

BUL i GL Oddział w Brzegu

.....

mgr inż. Michał Jęcz

Sprawdził:

Z-ca Dyrektora BULiGL Oddział Brzeg

.....

mgr inż. Janusz Bańkowski

sekretariat@brzeg.buligl.pl

www.buligl.pl

Akceptuje:

Dyrektor BULiGL Oddział Brzeg

.....

mgr inż. Edward Jędryszczak

BRZEG 2006

Ogólna charakterystyka lasów.

Spis treści

ELABORAT	1
<i>Spis treści .....</i>	<i>3</i>
<i>Skorowidz tabel i wzorów .....</i>	<i>8</i>
<i>Wzór nr 9 – Plan urządzenia lasu – zbiór podstawowych informacji o nadleśnictwie. ....</i>	<i>11</i>
<i>Protokół z zebrania I Komisji Techniczno-Gospodarczej .....</i>	<i>17</i>
<i>Protokół z zebrania II Komisji Techniczno-Gospodarczej.....</i>	<i>28</i>
<i>Zarządzenie nr 113 MOŚZNiL z dnia 24 lipca 1996r., w sprawie uznania za ochronne lasów Nadleśnictwa Rudy Raciborskie. ....</i>	<i>41</i>
<i>Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Rudy Raciborskie .....</i>	<i>46</i>
I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW I NIERUCHOMOŚCI BEDĄCYCH W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA.....	47
I.1. PRZESTRZENNE USYTUOWANIE NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE.	47
I.1.1 Dane ogólne.	47
I.1.2 Dane dotyczące położenia.	48
I.1.3 Położenie nadleśnictwa w ramach RDLP.....	50
I.1.4 Podział nadleśnictwa na leśnictwa.	50
I.1.5 Rys historyczny.....	53
I.1.6 Ogólna charakterystyka rozwoju gospodarki leśnej Nadleśnictwa Rudy Raciborskie.....	57
I.1.7 Stan posiadania i stan granic.....	60
I.1.8 Stan granic.	65
I.1.9 Podział powierzchniowy.....	67
I.1.10 Charakterystyka podziału powierzchniowego.....	68
I.2. CHARAKTERYSTYKA PRZYRODNICZYCH WARUNKÓW PRODUKCJI LEŚNEJ.	69
I.2.1 Położenie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie	69
I.2.2 Hydrologia.....	71

Ogólna charakterystyka lasów.

I.2.3 Opracowanie klimatyczne (*)	72
I.2.4 Warunki glebowe.....	77
I.2.5 Typy siedliskowe lasu.	78
I.2.6 STRUKTURA GATUNKOWA DRZEWOSTANÓW.....	84
I.2.7 Ocena walorów genetycznych lasu - gospodarka nasienna w nadleśnictwie.....	88
I.2.8 Zestawienie typów gospodarczych drzewostanów i orientacyjnych składów upraw. ..	91
I.3. CHARAKTERYSTYKA EKONOMICZNYCH WARUNKÓW PRODUKCJI LEŚNEJ.	94
I.3.1 Ogólna charakterystyka regionu.....	94
I.3.2 Lasy znajdujące się w terytorialnym zasięgu działania nadleśnictwa.	100
I.3.3 Charakterystyka sieci dróg i linii kolejowych w zasięgu działania nadleśnictwa.	104
I.3.4 Kierunki rozchodu drewna i odbiorcy surowca drzewnego	106
I.3.5 Charakterystyka przestrzenna.....	107
I.3.6 Wskaźniki techniczno-ekonomiczne.	111
I.3.7 Powiązanie z planami zagospodarowania przestrzennego gmin.....	112
I.3.8 Inwentaryzacja zabytkowych zespołów parkowych.....	112
I.4. CHARAKTERYSTYKA STANU LASU I ZASOBÓW DRZEWNYCH.	113
I.4.1 Charakterystyka zasobów drzewnych w nadleśnictwie.	113
I.4.2 Ocena zmian stanu zasobów drzewnych.	115
I.4.3 Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodność składu gatunkowego drzewostanów z GTD.	121
I.4.4 Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów.....	128
I.4.5 Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej.	128
II. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ W MINIONYM OKRESIE.	131
<i>REFERAT NADLEŚNICZEGO.....</i>	133
<i>KOREFERAT BULiGL .....</i>	191
<i>KOREFERAT INSPEKTORA GRI LP .....</i>	205
<i>OCENA DYREKTORA REGIONALNEJ DYREKCJI LASÓW PAŃSTWOWYCH W KATOWICACH. ....</i>	209

III. OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLESNICTWA.	211
III.1. PODSTAWY GOSPODARKI PRZYSZŁEGO OKRESU.....	211
III.1.1 Cele i zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.....	211
III.1.2 Dominujące funkcje lasu.....	212
III.1.3 Podział na gospodarstwa.....	216
III.1.4 Gospodarstwo lasów ochronnych.....	218
III.1.5 Gospodarstwo przerębowo-zrębowe w lasach gospodarczych.....	218
III.1.6 Gospodarstwo przebudowy w lasach ochronnych i gospodarczych.....	219
III.1.7 Wieki rębności.	222
III.1.8 Zastosowany podział lasu na ostępy.	222
III.2. OKREŚLENIE I PRZYJĘCIE ETATÓW CIĘĆ UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO.	223
III.2.1 Użytki rębne.....	223
III.2.2 Użytki przedrębne.	227
IV. OPISANIE I ZESTAWIENIE ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PLANU URZĄDZENIA LASU.	228
IV.1. ZESTAWIENIE I OPISANIE ZADAŃ Z ZAKRESU UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO.	228
IV.1.1 Użytki rębne.....	228
IV.1.2 Użytki przedrębne.	232
IV.1.3 Użytki główne zaprojektowane dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie.....	233
IV.2. ZESTAWIENIE ZADAŃ Z ZAKRESU HODOWLI LASU.	236
IV.2.1 Zakres zadań gospodarczych.....	236
IV.2.2 Leśna regionalizacja dla nasion i sadzonek w Nadleśnictwie Rudy Raciborskie.....	239
IV.2.3 Gospodarka szkółkarska.....	240
IV.3. OPISANIE KIERUNKOWYCH ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY LASU, W TYM OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ.	241
IV.3.1 OPISANIE KIERUNKOWYCH ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY LASU.	241
IV.3.2 opisanie kierunkowych wytycznych z zakresu ochrony przeciwpożarowej.....	252

DECYZJA KOMENDANTA KOMENDY WOJEWÓDZKIEJ PSP W KATOWICACH	266
DECYZJA KOMENDANTA KOMENDY WOJEWÓDZKIEJ PSP W OPOLU	267
IV.4. KIERUNKOWE ZADANIA Z ZAKRESU UBOCZNEGO UŻYTKOWANIA LASU I GOSPODARKI	
ŁOWIECKIEJ.	268
IV.4.1 Użytkowanie uboczne.	268
IV.4.2 Gospodarka łąkowo - rolna.	268
IV.4.3 Pozyskanie choinek.....	269
IV.4.4 Gospodarka łowiecka.	269
IV.5. KIERUNKOWE WYTYCZNE W ZAKRESIE ZAGOSPODAROWANIA REKREACYJNEGO ORAZ	
OKREŚLENIE POTRZEB W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.	272
IV.5.1 Kierunkowe wytyczne w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego.....	272
IV.5.2 Określenie potrzeb nadleśnictwa w zakresie infrastruktury technicznej.....	277
V. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY.	279
VI. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU	
GOSPODARCZEGO.	283
VI.1. OKREŚLENIE STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO DLA	
NADLEŚNICTWA.....	283
VII. OMÓWIENIE PRAC URZĄDZENIOWYCH.	285
VII.1. PRACE PRZYGOTOWAWCZE.....	285
VII.1.1 Materiały kartograficzne.....	285
VII.1.2 Karta dokumentu źródłowego.	285
VII.2. WŁAŚCIWE PRACE URZĄDZENIOWE	286
VII.2.1 Wykonawca prac urzędzeniowych.	286
VII.2.2 Termin wykonania prac	286
VII.2.3 Rozmiar prac terenowych oraz uzgodnienia i odbiory.....	287
VII.2.4 Stosowane metody inwentaryzacji.....	288
VII.2.5 Pomiar sytuacji wewnętrznej	288
VII.2.6 Materiały źródłowe do sporządzonych tabel i wykazów	289

Ogólna charakterystyka lasów.

VII.3. MAPA NUMERYCZNA DLA NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE.....	289
VII.3.1 Informacje ogólne.	289
VII.3.2 Tworzenie mapy numerycznej	290
VII.3.3 System informacji przestrzennej	291
VIII. ZESTAWIENIE OPERATU URZĄDZENIA LASU.	293
<i>KRONIKA</i>	295

Skorowidz tabel i wzorów

TAB. 1.	ZESTAWIENIE POWIERZCHNI EWIDENCYJNEJ NADLEŚNICTWA, WG STANU NA 1.01.2006R.	47
TAB. 2.	STRUKTURA PODZIAŁU ADMINISTRACYJNEGO TERENÓW BĘDĄCYCH W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA	48
TAB. 3.	PODZIAŁ NA LEŚNICTWA – OBR. KUŹNIA RACIBORSKA.	51
TAB. 4.	PODZIAŁ NA LEŚNICTWA – OBR. RUDY RACIBORSKIE.	52
TAB. 5.	CHARAKTERYSTYKA ROZWOJU GOSPODARKI LEŚNEJ NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE	57
TAB. 6.	SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE TABELI NR I - POWIERZCHNIA GRUNTÓW NADLEŚNICTWA	60
TAB. 7.	WYKAZ GRUNTÓW WE WSPÓŁWŁASNOŚCI W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE	63
TAB. 8.	POWIERZCHNIA GRUNTÓW, WG GRUP UŻYTKÓW - ZESTAWIENIE PORÓWNAWCZE, WG DANYCH Z EWIDENCJI GRUNTÓW I PLANU U.L., DLA NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE.	63
TAB. 9.	POWIERZCHNIA GRUNTÓW, WG GRUP I RODZAJÓW UŻYTKÓW - ZESTAWIENIE PORÓWNAWCZE, WG DANYCH Z III I IV REWIZJI PLANU U.L. DLA NADLESNICTWA.	64
TAB. 10.	WYKAZ ZAŁOŻONYCH KSIĄG WIECZYSTYCH W NADLEŚNICTWIE.	66
TAB. 11.	WYBRANE ELEMENTY PODZIAŁU POWIERZCHNIOWEGO DLA NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE.	67
TAB. 12.	CHARAKTERYSTYKA ILOŚCIOWA WYBRANYCH ELEMENTÓW STRUKTURY PODZIAŁU POWIERZCHNIOWEGO DLA NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE.	68
TAB. 13.	WIELOLETNIE ŚREDNIE MIESIĘCZNE WARTOŚCI TEMPERATURY POWIETRZA I WSPÓŁCZYNNIKA SIELANINOWA DLA STACJI METEOROLOGICZNEJ W RACIBORZU (1951 – 2005).	74
TAB. 14.	WIELOLETNIE ŚREDNIE MIESIĘCZNE WARTOŚCI SUM OPADU ATMOSFERYCZNEGO DLA STACJI METEOROLOGICZNEJ W RACIBORZU (1951 – 2005).	75
TAB. 15.	SEZONOWA (IV-IX) ŚREDNIA TEMPERATURA POWIETRZA I SUMA OPADU ATMOSFERYCZNEGO ORAZ WARTOŚCI WSPÓŁCZYNNIKA SIELANINOWA DLA STACJI METEOROLOGICZNEJ W RACIBORZU (1951 – 2005).	75
TAB. 16.	SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE, WG STANU NA 1.01.2006R. – NA PODSTAWIE TAB. II.	78
TAB. 17.	STRUKTURA POWIERZCHNI SIEDLISKOWYCH TYPÓW LASU W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE NA TLE WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO I POLSKI.	79
TAB. 18.	PRZYJMUJĄC ZA KRYTERIUM WARUNKI WILGOTNOŚCIOWE SIEDLISKA ZAJMUJĄ:	79
TAB. 19.	PRZYJMUJĄC ZA KRYTERIUM WARUNKI ŻYZNOŚCIOWE SIEDLISKA ZAJMUJĄ:	80
TAB. 20.	SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE ZMIAN POWIERZCHNI TSL W NADLEŚNICTWIE.	81
TAB. 21.	SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE CECH TAKSACYJNYCH WYBRANYCH GATUNKÓW PANUJĄCYCH W NADLEŚNICTWIE.	84

Ogólna charakterystyka lasów.

TAB. 22.	ZESTAWIENIE POWIERZCHNI I MIĄŻSZOŚCI GATUNKÓW RZECZYWISTYCH W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE.	87
TAB. 23.	ZESTAWIENIE IŁOŚCIOWE GOSPODARCZYCH DRZEWOSTANÓW NASIENNYCH (GDN) W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE.	88
TAB. 24.	WYKAZ DRZEWOSTANÓW NASIENNYCH WYŁĄCZONYCH W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE.	88
TAB. 25.	WYKAZ UPRAW POCHODNYCH W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE.	89
TAB. 26.	WYKAZ DRZEWOSTANÓW ZACHOWAWCZYCH W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE.	89
TAB. 27.	WYKAZ UPRAW ZACHOWAWCZYCH W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE.	90
TAB. 28.	PLANTACJE NASIENNE W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE.	90
TAB. 29.	ŹRÓDŁA NASION W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE.	91
TAB. 30.	GOSPODARCZE TYPY DRZEWOSTANÓW I ORIENTACYJNY SKŁAD GATUNKOWY ODNOWIEŃ, WG TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU DLA NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE.	92
TAB. 31.	ZESTAWIENIE WAŻNIEJSZYCH WSKAŹNIKÓW DLA REGIONU.	99
TAB. 32.	TABELARYCZNE ZESTAWIENIE DANYCH DOTYCZĄCYCH REGIONU.	100
TAB. 33.	WZÓR NR 7 - ZESTAWIENIE POWIERZCHNI LASÓW ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W TERYTORIALNYM ZASIĘGU DZIAŁANIA NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE.	102
TAB. 34.	CHARAKTERYSTYKA SIECI DRÓG GMINNYCH REGIONU.	105
TAB. 35.	WYKAZ ZINWENTARYZOWANYCH DRÓG W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE	106
TAB. 36.	CHARAKTERYSTYKA STANU GRANIC NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE.	107
TAB. 37.	LICZBA I WIELKOŚĆ KOMPLEKSÓW LEŚNYCH W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE	108
TAB. 38.	ZESTAWIENIE WSKAŹNIKÓW TECHNICZNO EKONOMICZNYCH NADLEŚNICTWA.	111
TAB. 39.	PORÓWNAWCZE ZESTAWIENIE WSKAŹNIKÓW OBRAZUJĄCYCH STAN ZASOBÓW DRZEWNYCH DLA NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE.	115
TAB. 40.	ZESTAWIENIE PORÓWNAWCZE POWIERZCHNI GATUNKÓW RZECZYWISTYCH W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE.	116
TAB. 41.	SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE PORÓWNAWCZE POWIERZCHNI, ZASOBNOŚCI I PRZECIĘTNEGO ZAPASU DLA NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE.	117
TAB. 42.	ZESTAWIENIE POWIERZCHNI DRZEWOSTANÓW, WG STOPNIA USZKODZEŃ, W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE	121
TAB. 43.	ZESTAWIENIE POWIERZCHNI DRZEWOSTANÓW W STOPNIACH ZGODNOŚCI SKŁADU GATUNKOWEGO Z GTD.	124
TAB. 44.	ZESTAWIENIE POWIERZCHNI DRZEWOSTANÓW W STOPNIACH ZGODNOŚCI SKŁADU GATUNKOWEGO Z SIEDLISKIEM.	126

Ogólna charakterystyka lasów.

TAB. 45.	JAKOŚĆ DRZEWOSTANÓW W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE.	128
TAB. 46.	SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE POWIERZCHNI LEŚNEJ NIEZALESIONEJ.	129
	POWIERZCHNIA GRUNTÓW, WG GRUP UŻYTKÓW - ZESTAWIENIE PORÓWNAWCZE, WG DANYCH Z EWIDENCJI GRUNTÓW I PLANU U.L., DLA NADLEŚNICTWA.	192
TAB. 47.	ZESTAWIENIE POWIERZCHNI LEŚNEJ WG GŁÓWNYCH FUNKCJI LASU.	212
TAB. 48.	WYKAZ REZERWATÓW W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE	213
TAB. 49.	STRUKTURA GOSPODARSTWA SPECJALNEGO.	217
TAB. 50.	POWIERZCHNIA GOSPODARSTWA LASÓW OCHRONNYCH.	218
TAB. 51.	POWIERZCHNIA GOSPODARSTWA PRZERĘBOWO - ZRĘBOWEGO.	218
TAB. 52.	STRUKTURA GOSPODARSTWA PRZEBUDOWY.	219
TAB. 53.	WZÓR NR 3 – WYKAZ DRZEWOSTANÓW DO PRZEBUDOWY.	220
TAB. 54.	STRUKTURA POWIERZCHNI NADLEŚNICTWA WG GOSPODARSTW.	221
TAB. 55.	PRZYJĘTE PRZECIĘTNE WIEKI RĘBNOŚCI DLA NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE	222
TAB. 56.	STRUKTURA PODZIAŁU LASU NA OSTĘPY W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE.	223
TAB. 57.	TABELA NR XIV - PRZYJĘTE ETATY UŻYTKOWANIA RĘBNEGO DLA NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE OBRĘB KUŹNIA RACIBORSKA.	225
TAB. 58.	TABELA NR XIV - PRZYJĘTE ETATY UŻYTKOWANIA RĘBNEGO DLA NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE OBRĘB RUDY RACIBORSKIE.	226
TAB. 59.	PROPONOWANE SPOSOBY UŻYTKOWANIA RĘBNEGO DLA NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE	228
TAB. 60.	TABELA NR XV – ZESTAWIENIE POWIERZCHNI MANIPULACYJNEJ UŻYTKÓW RĘBNYCH WG RODZAJÓW RĘBNI W GOSPODARSTWACH.	230
TAB. 61.	ZESTAWIENIE ŁĄCZNE UŻYTKÓW GŁÓWNYCH DLA OBRĘBÓW I NADLEŚNICTWA (TAB. NR XVII).	234
TAB. 62.	SPODZIEWANY ROZMIAR PRAC Z ZAKRESU HODOWLI LASU W NADLEŚNICTWIE .	236
TAB. 63.	OKREŚLENIE WSKAŹNIKA ZAGROŻENIA POŻAROWEGO.	254
TAB. 64.	STRUKTURA GRUNTÓW ROLNYCH W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE.	268
TAB. 65.	ZESTAWIENIE POWIERZCHNI POLETEK ŁOWIECKICH DLA NADLEŚNICTWA.	270
TAB. 66.	PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO DLA NADLEŚNICTWA I OBRĘBÓW LEŚNYCH.	283
TAB. 67.	WSKAŹNIKI STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH – STAN OBECNY I PROGNOZA.	284

Wzór nr 9 – Plan urządzenia lasu – zbiór podstawowych informacji o nadleśnictwie.

PLAN URZĄDZENIA LASU
sporządzony na lata od 2006 do 2015 roku

dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie
w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach
na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2006 roku

I. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI według stanu na 01.01. 2006 r.

I.1. POWIERZCHNIA OGÓLNA NADLEŚNICTWA - ha

17862.61

w tym według obrębów leśnych :

1) Kuźnia Raciborska 9434.88 2) Rudy Raciborskie

8427.73

3) 0 0.00 4) 0

0.00

I.2. POWIERZCHNIA LASÓW - ha

17060.68

w tym :

a) według pełnionych funkcji :

- lasów stanowiących rezerwat przyrody

228.78

- lasów uznanych za ochronne

16130.99

- pozostałych lasów (lasów gospodarczych)

700.91

b) według grup kategorii użytkowania :

- gruntów zalesionych

16167.10

- gruntów nie zalesionych

301.62

w tym : do odnowienia

85.85

- gruntów związanych z gospodarką leśną

591.96

I.3. POWIERZCHNIA POZOSTAŁYCH GRUNTÓW
(GRUNTÓW NIELEŚNYCH) - ha

801.93

w tym : przeznaczonych do zalesienia

0.00

II. ZESTAWIENIE ZADAŃ NA LATA OD 2006 DO 2015 ROKU

II.1. ZADANIA OBLIGATORYJNE

II.1.1. Pozyskanie drewna w ilości nie większej niż

576910 m³ grubizny netto, w tym :

a) etat cięć w użytkowaniu rębnym

371599 m³ grubizny netto

b) etat cięć w użytkowaniu przedrębnym - ha o miąższości szacunkowej

9761.14

205311 m³ grubizny netto

II.1.2. Pielęgnowanie lasu na powierzchni

nie mniejszej niż - ha

13556.67

w tym :

a) pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw

606.45

b) pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników

5500.00

c) trzebieże

7450.22

II.2. ZADANIA OKREŚLONE KIERUNKOWO

II.2.1. Zadania dotyczące zalesień i odnowień :

a) zalesienie gruntów (przeznaczonych do zalesienia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego) - ha

0.00

b) odnowienie halizn, płazowin i zrębów - ha

85.85

c) orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów przewidzianych do użytkowania rębnego - ha

1423.48

w tym zrębami zupełnymi

757.60

d) orientacyjna powierzchnia podsadzeń, dolesień, uzupełnień i poprawek - ha

351.32

e) orientacyjna powierzchnia wprowadzania podszytów - ha

0.00

f) orientacyjna powierzchnia melioracji - ha

1858.88

w tym wodnych

247.23

g) orientacyjna pow. pielęgnowania nowozakładanych upraw - ha

1578.25

II.2.2. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu (w tym ochrony przeciwpożarowej)

przedstawiono opisowo oraz na mapach przeglądowych

II.2.3. Kierunkowe zadania z zakresu gospodarki łowieckiej

przedstawiono opisowo oraz na mapach przeglądowych

II.2.3. Kierunkowe potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej

przedstawiono opisowo

Protokół z zebrania I Komisji Techniczno-Gospodarczej

która odbyła się w dniu 17.11.2005 r.

w Kuźni Raciborskiej, w celu ustalenia wytycznych wykonania
projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie,
obróby: Rudy Raciborskie, Kuźnia Raciborska.

Przewodniczący Komisji: Bogdan Gieburowski – Z-ca Dyrektora RDLP w Katowicach

Członkowie Komisji:

1.	Karol Batura	- Nacz. Wydz. Zasobów RDLP w Katowicach
2.	Jarosław Błaszczyński	- Specjalista SL RDLP w Katowicach
3.	Mirosław Nowak	- Nacz. Wydz. Ochrony Lasu RDLP w Katowicach
4.	Edward Grzebinoga	- Nacz. Wydz. Zagosp. Lasu RDLP w Katowicach
5.	Jan Plutowski	- Gł. spec. ds. ochrony ppoż. RDLP w Katowicach
6.	Andrzej Mróz	- St. spec. RDLP w Katowicach
7.	Grzegorz Guzik	- Kierownik ZOL w Opolu
8.	Zenon Pietras	- Nadleśniczy Nadleśnictwa Rudy Raciborskie
9.	Robert Pabian	- Z-ca Nadleśniczego Nadleśnictwa Rudy Raciborskie
10.	Edward Jędryszczak	- Dyrektor BULiGL Oddz. w Brzegu
11.	Janusz Bańkowski	- Z-ca Dyrektora BULiGL Oddz. w Brzegu
12.	Michał Jęcz	- Kier. Drużyny ul. BULiGL Oddz. w Brzegu
13.	Tomasz Grudziński	- Kier. Drużyny Geodezyjnej BULiGL Oddz. w Brzegu

W posiedzeniu Komisji udział wzięli:

14.	Waldemar Wiśniewski	- Inspektor LP DGLP w Warszawie
15.	Wojciech Wolcendorf	- Starszy Specjalista DGLP w Warszawie
16.	Jan Broda	- Kier. Produkcji BULiGL w Warszawie
17.	Stefan Zalewa	- Kierownik Pracowni Glebowo-siedliskowej BULiGL w Krakowie
18.	Wiktor Jelocha	- Inż. Nadzoru Nadleśnictwa Rudy Raciborskie
19.	Tomasz Pacia	- Specjalista ds. Zagospodarowania Nadleśnictwa Rudy Raciborskie
20.	Kornelia Arent	- Specjalista ds. mikoryzacji Nadleśnictwa Rudy Raciborskie
21.	Anastazja Kolan	- Inspektor ROŚRiL Starostwo Powiatowe Racibórz
22.	Małgorzata Pasiarz	- Kier. Ref. GMiOŚ UM Kuźnia Raciborska
23.	Maria Wymysło	- Referent ds. OŚ UG Pilchowice
24.	Mariusz Dyka	- Naczelnik Wydz. RLiOŚ Starostwo Gliwickie
25.	Krzysztof Henel	- Specjalista ds. ochrony przyrody ZPKWS o. Rudy
26.	Henryk Chromik	- Wójt Gminy Bierawa
27.	Maciej Pieczonka	- Inspektor UG Polska Cerekiew
28.	Jan Skudrajc	- Kierownik Referatu UM Rybnik
29.	Zbigniew Hawryś	- Kierownik Zakładu IBL w Katowicach
30.	Maksymilian Lamczyk	- Z-ca Wójta Gminy Krzyżanowice
31.	Jadwiga Wróbel	- Kierownik Referatu OŚRiM UM Kietrz
32.	Mariusz Parnowski	- Inspektor OŚiR UM Kietrz
33.	Krystyna Jansz	- Inspektor UG Rudnik

Ogólna charakterystyka lasów.

Komisję Techniczno-Gospodarczą otworzył Z-ca Dyrektora RDLP w Katowicach Bogdan Gieburowski, witając zaproszonych gości poprosił o przedstawienie się uczestników Komisji. Przedstawiając porządek obrad oraz ogólne informacje o pracach nad realizacją „Planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa Rudy Raciborskie”, Dyrektor Gieburowski podkreślił rolę planu, jego znaczenie dla gospodarki leśnej i regionu. Następnie wysłuchano kolejnych punktów referatu nadleśniczego, koreferatu kierownika drużyny urządzeniowej, dyskutując na bieżąco i podejmując ustalenia dotyczące prac urządzeniowych:

1) Stan realizacji postanowień narady wstępnej.

Narada wstępna odbyła się w dniu 28 czerwca 2005 r. w siedzibie RDLP Katowice. Podstawę dyskusji stanowił referat wygłoszony przez Zastępcę Nadleśniczego Nadleśnictwa Rudy Raciborskie.

W trakcie narady omówiono n/w zagadnienia:

1.1. Zakres rzeczowy zmian/ruch zewnętrzny gruntów/:

a/ przyjęto: 120,3240 ha

b/ przekazano: 23,6080 ha

c/ bilans: + 96,7160 ha

Ustalono zakończenie przyjmowania zmian w terminie: 31.07.2006 r.

1.2. Ocena zaawansowania prac geodezyjnych:

1.2.1. Porządkowanie dokumentacji stanu posiadania:

Dokumentacja stanu posiadania jest kompletna.

Ustalono, że mapa przeglądowa z uzgodnieniami przebiegu granic administracyjnych, dróg i wód zostanie wykonana i uzgodniona przez BULiGL-Brzeg w terminie 31.08.2005. Wykonano i uzgodniono

1.2.2. Pomiary uzupełniające, podziały i rozgraniczenia:

Grunty nowoprzyjęte posiadają granice zastabilizowane i czytelne dla taksacji. Podziały dla sprzedaży lokali z art.40a ustawy ”o lasach”- są realizowane na bieżąco przez serwis geodezyjny. Brak innych potrzeb w tym zakresie.

1.2.3. Odtworzenie i stabilizacja zatartych granic:

Wykonano inwentaryzację potrzeb w tym zakresie. Stwierdzono konieczność wznowienia granic dla ok.6 km granic z obcą własnością. Prace te /po weryfikacji przez prac. nadzoru Nadleśnictwa/ zostały zlecone do wykonania przez BULiGL Brzeg z terminem zakończenia 31.03.2006 r. Prace w toku (stan zaawansowania ok. 60%) i zostaną wykonane do rozpoczęcia taksacji. Pozostałe granice są czytelne dla taksacji.

1.2.4. Uczytelnienie podziału powierzchniowego (konserwacja wizur, linii oddziałowych i granic własności):

Ogólna charakterystyka lasów.

Wykonano inwentaryzację potrzeb w tym zakresie. Stwierdzono konieczność wytyczenia ok. 16 km w/w lini – do sukcesywnej realizacji przez BULiGL Brzeg – do zakończenia przed taksacją. Pozostałe linie podziału przestrzennego, wizury i granice własności są czytelne dla taksacji.

1.2.5. Opracowanie dokumentacji do aktualizacji użytków i klas gruntów:

Opracowanie dokumentacji do wniosków o aktualizację /dotyczy w szczególności zalesień/ realizuje na bieżąco BULiGL Brzeg i zostaną one uwzględnione w dokumentacji d/c taksacji.

1.2.6. Aktualizacja rejestru gruntów i mapy gospodarczej o w/w zmiany:

Rejestr gruntów w SILP i mapy gospodarcze /aktualizacja na bieżąco przez serwis geodezyjny/ będą aktualne na dzień przekazania wykonawcy prac taksacyjnych. Nadleśnictwo nie prowadziło pełnej aktualizacji opisów taksacyjnych w SILP.

1.2.7. Przegląd i uzgodnienie – pomiędzy Nadleśnictwem a Wykonawcą prac geodezyjnych – gruntów związanych z gospodarką leśną.

Przyjęto do wiadomości i zaakceptowano propozycje Nadleśnictwa zawarte w referacie. Wykazy zmian zostały złożone do Wydziałów Geodezji Starostw: Racibórz, Kędzierzyn-Koźle i Głubczyce. Według oceny Nadleśnictwa aktualizacja w powszechnej ewidencji zostanie zakończona w terminie umożliwiającym jej uwzględnienie w dokumentacji d/c taksacji.

1.2.8. Ujawnianie zarządu LP w księgach wieczystych:

Nadleśnictwo posiada ujawniony zarząd LP dla 95 % powierzchni.

Pozostałe 5% dotyczy gruntów na terenie miasta Rybnik. Został złożony wniosek w Sądzie w Rybniku. Sprawa w toku.

1.3. Grunty sporne:

Oddział 166f stanowiący działkę nr 166/2 obr. ewid. Siedliska o pow. 1,97 ha (grunt nieleśny) posiada KW nr 16584 w której ujawniono własność osoby prywatnej. Przedstawiciel serwisu wyjaśnił, że przyczyną jest omyłkowa podwójna numeracja działek w ewidencji państwowej i zostanie załatwiona poprzez wniosek do organu o zmianę numeru działki Nadleśnictwa – wykazem zmian. Sprawa załatwiona przez BUL i GL Brzeg.

1.4. Grunty we współwłasności:

Dotyczy pow. 0,6087 ha i wynika ze sprzedaży lokali z art. 40a ustawy „o lasach”. Przyjęto bez uwag. Cała powierzchnia dotyczy gruntów nieleśnych. Grunty te zostaną ujęte na mapach gospodarczych i w opisach taksacyjnych z ostatnią literką w oddziale.

1.5. Grunty przeznaczone do zalesienia:

Dotyczy gruntów porolnych przejętych z AWRSP i ANR o łącznej pow. 32,2621 ha.

Ogólna charakterystyka lasów.

1.6. Grunty przeznaczone na cele nierolnicze i nieleśne

Dotyczy gruntów które uzyskały zgodę Ministra na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne i do czasu ich faktycznego wyłączenia z produkcji pozostają gruntami rolnymi i leśnymi.

Zgoda Ministra Środowiska nr ZS-B-2120/143/99 z dnia 18.11.1999r. dotyczącą przeznaczenia na cel eksploatacji piasku ze złoża „Dziergowice” o pow.8,89 ha – oddz.62b obr. leśny Kuźnia Raciborska. Przyjęto bez uwag. Brak zmian od czasu narady wstępnej.

1.7. Grunty objęte art.40 ustawy „o lasach”:

Nie występują.

1.8. Grunty wyłączone z produkcji a pozostające na stanie LP:

- 44,73 ha – pod eksploatację kruszywa przez KP „Kotlarnia”
- 1,1563 ha – pod budowę LWN 400 kV relacji Dobrzeń-Wielopole.

Razem: 45,88 ha.

1.9. Nadleśniczy deklaruje przekazanie dokumentacji d/c taksacji w formie numerycznej /warstwy: punktów, działek, użytków, oddziałów wraz z tabelami atrybutów/ oraz zestawień powierzchni w terminie:30 marzec 2006 r. - Uwag nie zgłoszono.

1.10. Projekt zmian podziału powierzchniowego i numeracji oddziałów:

W 2002 r dokonano korekty podziału na leśnictwa, redukując ich liczbę z 17 do 13. W związku z powyższym należy dokonać korekty ich numeracji w bazie SILP dla uzyskania ciągłości. Ustalono, że Nadleśnictwo wystąpi w uzgodnieniu z Wykonawcą do RDLP z projektem zmian w zasięgach terytorialnych leśnictw w terminie do: 30.09.2005 r. Sprawa załatwiona.

Odnosnie propozycji Nadleśnictwa dotyczącej utworzenia trzeciego obrębu leśnego ustalono, że odrębność sposobu zagospodarowania przedmiotowego terenu nie jest dostatecznym powodem dla utworzenia nowego obrębu leśnego.

1.11. Aktualizacja zasięgu i lokalizacji lasów i obszarów chronionych:

Treść „Referatu” w tym punkcie przyjęto do wiadomości i zaakceptowana po jej uzupełnieniu o n/w uwagi:

- Rezerwat „Rozumice” – Nadleśnictwo wystąpi do Wojewody Opolskiego o korektę powierzchni rezerwatu o nieujawnione drogi i linie podziału powierzchniowego.

Ogólna charakterystyka lasów.

UW Opolo zaakceptował wniosek Nadleśnictwa w tej sprawie. Zgłoszony zostanie wniosek do Ministra o zmianę powierzchni i korektę granic po akceptacji Wojewódzkiej Rady Ochrony Przyrody.

- Uzupełnić do referatu na I KTG o pomniki przyrody i użytki ekologiczne.

Uzupełniono.

1.12. Zakres wykorzystania w pracach urzędzeniowych operatu glebowo-siedliskowego: operat glebowo-siedliskowy /w opracowaniu przez BULiGL Kraków z terminem 30.03.2006 r./ zostanie wykorzystany do opracowania planu urządzenia lasu.

1.13. Omówienie „Programu ochrony przyrody” przez Autora /stan aktualny, zmiany itp./- Zgłoszono uwagę o konieczności aktualizacji treści programu na nośniku elektronicznym w RDLP. Aktualizacja zostanie wykonana do końca br. Nadleśnictwo opracowało prezentację POP w formie elektronicznej na I KTG.

1.14. Inne specyficzne zagadnienia:

Nadleśnictwo przewidywaną lokalizację i rozmiar cięć rębnych na 2006 r. uzgodni z Wykonawcą planu urządzenia lasu.

W podsumowaniu tego zagadnienia Dyrektor Gieburowski pozytywnie ocenił zaawansowanie uwidaczniania zarządu LP w Księgach Wieczystych.

2) Zmiana numeracji oddziałów oraz sposób oznakowania pododdziałów w terenie.

Przyjmuje się zasadę zachowywania dotychczasowych adresów leśnych w maksymalnie możliwym stopniu. Grunty nowoprzyjęte zostaną dołączone do najbliższych oddziałów. Wszelkie potrzeby zmian w podziale powierzchniowym wynikłe w trakcie prac terenowych, po uzgodnieniach w nadleśnictwie zostaną przedstawione do akceptacji na II KTG. Powierzchnie pododdziałów posiadających dokumentację (rezerwaty przyrody, wyłączone drzewostany nasienne itp.) zostaną utrzymane, natomiast dla pozostałych powierzchnia będzie rozliczona na nowo.

Przyjęto zasadę oznaczania oddziałów i pododdziałów w terenie zgodnie z wytycznymi instrukcji urządzania lasu.

BULiGL w ramach prac urzędzeniowych dokona także inwentaryzacji słupków utrwalających podział powierzchniowy oraz linii podziału powierzchniowego do poszerzenia.

3) Podział lasu ze względu na dominujące funkcje.

Komisja uznała, że nie zachodzi potrzeba sporządzania nowego wniosku o uznanie lasów za ochronne. Lasy ochronne zostały zatwierdzone Zarządzeniem Ministra OŚZNiL Nr 113 z dnia 24 lipca 1996 r. na łączną powierzchnię 16 380 ha. Stan ten zostanie przyjęty w opracowywanym planie urządzenia lasu na lata 2006 – 2015. Przyjęto, że ustalone w III rewizji planu urządzenia lasu strefy zagrożeń przemysłowych, zostaną przyjęte w obecnym planie.

4) Ustalenie i uzgodnienie cech drzewostanów

W opisach taksacyjnych zostaną zapisane wszystkie dostatecznie udokumentowane i rozpoznane cechy drzewostanów – zgodnie z wytycznymi instrukcji urządzania lasu. Naczelnik Wydziału Zagospodarowania Lasu wyjaśnił zebrany pojęcie drzewostanów zachowawczych oraz zaproponował aby wykonawca prac urządzeniowych wspólnie z pracownikami nadleśnictwa dokonali przeglądu i weryfikacji gospodarczych drzewostanów nasiennych. Wykaz takich drzewostanów zostanie przedstawiony na II KTG.

5) Podział lasu na gospodarstwa

Zgodnie z obowiązującą Instrukcją urządzania lasu, uwzględniając funkcje pełnione przez drzewostany, przewiduje się utworzenie pięciu gospodarstw:

- Gospodarstwo specjalne, obejmujące:
  - rezerваты przyrody „Łęczczok” i „Rozumice” wraz z otulinami,
  - zabytkowy park przypałacowy w Rudach,
  - lasy na terenach ośrodków wypoczynkowych (liczących co najmniej 50 miejsc noclegowych) i w ich otoczeniu (100 – 500 m),
  - lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody na terasie zalewowej rzeki Rudy,
  - wyłączone drzewostany nasienne i zachowawcze,
  - lasy stanowiące ostoje zwierząt objętych ochroną gatunkową (orzeł bielik i bocian czarny)
- Gospodarstwo lasów ochronnych, obejmujące drzewostany uznane za lasy ochronne,
- Gospodarstwo zrębowe w lasach gospodarczych – stanowią go te drzewostany w lasach gospodarczych (nie ujęte w gospodarstwie specjalnym lub przebudowy), w których ze względu na typ siedliskowy lasu oraz GTD i aktualny skład gatunkowy przyjmuje się zrębowy sposób zagospodarowania (rębnią zupełną Ib, Ic, z nawrotem cięć co 4 – 5lat).

Ogólna charakterystyka lasów.

- Gospodarstwo przerębowo – zrębowe w lasach gospodarczych – stanowiąc będąc drzewostany w lasach gospodarczych (nie ujęte w gospodarstwie specjalnym lub przebudowy), w których ze względu na typ siedliskowy lasu oraz GTD i aktualny skład gatunkowy przyjmuje się przerębowo - zrębowy sposób zagospodarowania rębiami częściowymi, gniazdowymi lub stopniowymi z okresem odnowienia do 40lat.
- Gospodarstwo przebudowy w lasach ochronnych i gospodarczych – obejmujące drzewostany zakwalifikowane do przebudowy.

6) Sposoby wykonywania inwentaryzacji lasu

Zgodnie z obowiązującą instrukcją urządzania lasu inwentaryzacja zasobów drzewnych przeprowadzona zostanie statystyczną metodą reprezentacyjną z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału kołowych powierzchni próbnych. Rezygnuje się z szacowania miąższości dla podrostu oraz obejmowania pomiarem na powierzchniach kołowych podrostu i gatunków uznawanych za krzewiaste.

Szacowanie stopnia uszkodzenia drzewostanu wykonywane będzie zgodnie z obowiązującą instrukcją. Decyzją KTG szacunkiem objęta zostanie również pierwsza klasa wieku.

7) Przyjęcie przeciętnych wieków rębności

Przyjmuje się do opracowania planu urządzenia lasu przeciętne wieki rębności zgodnie z „Wykazem wieków rębności dla sosny, świerka, jodły, buka i dębu według RDLP i nadleśnictw” stanowiącego załącznik do Zarządzenia DGLP Nr 36 z dnia 19 maja 2005r. :

- Db - 140 lat
- Bk - 120 lat
- So, Św - 100 lat

Dla pozostałych gatunków drzew przyjmuje się wieki rębności według propozycji Nadleśniczego:

- Js, Jd - 120 lat
- Md, Jw - 100 lat
- Ol cz., Gb, Ak, Lp, Wz, Kl - 80 lat
- Brz - 60 lat
- Ol sz., Tp, Wrz, Os - 40 lat

Zgodnie z obowiązującą instrukcją urządzania lasu podczas prac taksacyjnych zostaną określone dla poszczególnych drzewostanów **wieki dojrzałości rębnej**. Oznacza to, że decyzja o rozpoczęciu użytkowania danego drzewostanu zostanie podjęta przez taksatora na gruncie.

8) Program ochrony przyrody oraz sposób jego aktualizacji.

Pomimo zaproszenia w Komisji Techniczno-Gospodarczej nie wzięli udziału przedstawiciele organizacji ekologicznych. Nadleśniczy w prezentacji multimedialnej przybliżył uczestnikom Komisji walory przyrodnicze Nadleśnictwa Rudy Raciborskie, przedstawił występujące formy ochrony przyrody, zarówno w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody jak i ustawy o lasach. Istniejący program ochrony przyrody, opracowany przez Nadleśnictwo, zostanie zaktualizowany zgodnie z § 3 pkt. 4 oraz § 110 obowiązującej instrukcji. W planowanej modyfikacji programu, pomoc wykonawcy planu urządzania lasu zadeklarował przedstawiciel Parków Krajobrazowych.

Dyskusję wywołał wniosek Wójta Gminy Nędza, dotyczący występujących szkód od dzików na granicy z rezerwatem Łęczok oraz wątpliwości co do zwielokrotnienia problemów po powiększeniu rezerwatu i utworzeniu otuliny. W dyskusji głos zabrał przedstawiciel Parku Krajobrazowego, informując, że idea powiększenia rezerwatu i utworzenia otuliny powstała na etapie opracowywania projektu planu ochrony rezerwatu. Naczelnik Wydziału Ochrony Lasu Mirosław Nowak wyjaśnił zebranym, że Lasy Państwowe nie zatwierdzają rezerwatów przyrody, ale mogą w swojej opinii skierowanej do Wojewody wnioskować o uwzględnienie przy projektowanych zmianach sugestii mieszkańców. Więcej pytań w zakresie omawianych problemów nie zgłoszono. Dyrektor Gieburowski w podsumowaniu zagadnienia wyraził zrozumienie dla zgłaszanych postulatów i jednocześnie zachęcił Nadleśniczego do kontaktu z kołem łowieckim w celu ustawienia ambony myśliwskiej na granicy rolno-leśnej.

9) Rekreacyjne zagospodarowanie lasu.

W ramach prac terenowych zinwentaryzowane zostaną wszystkie urządzenia oraz obiekty turystyczne znajdujące się na terenie nadleśnictwa.

Kierunkowe wytyczne w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego lasów nadleśnictwa zostaną omówione w części ogólnej planu urządzania lasu. Sporządzona zostanie mapa przeglądowa zagospodarowania rekreacyjnego.

10) Projektowanie użytkowania rębego i przedrębego

Użytkowanie rębne będzie projektowane zgodnie z Zasadami hodowli lasu z 2002 r.

W przypadku drzewostanów zaliczonych do gospodarstwa specjalnego i gospodarstwa lasów ochronnych, użytkowanie rębne będzie wynikało ze stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych drzewostanów i będzie miało formę zapewniającą ciągłe spełnianie przez nie funkcji, dla których zostały wyłączone. Potrzeby oraz wielkość użytkowania rębego będą uzgadniane z nadleśnictwem.

Ogólna charakterystyka lasów.

Rodzaj rębni oraz procent poboru masy zostanie ustalony na gruncie w zależności od warunków siedliska, istniejących odnowień naturalnych lub sztucznych oraz aktualnego i docelowego składu gatunkowego drzewostanu.

Przyjmuje się następujące sposoby użytkowania rębego dla nadleśnictwa, zestawione z gospodarczymi typami drzewostanów i ramowymi składami upraw:

Ogólna charakterystyka lasów.

Typ siedliskowy	Warianty wilgotności	Gospodarczy Typ Drzewostanu	Ramowy skład gatunkowy upraw	Rodzaj Rębni Zasadniczej	Rodzaj Rębni Zastępczych	<u>NAWRÓT CIEĆ – Rb I B,C</u> <u>Śr. OKR. ODN. – Rb II, III i IV</u>	Gospodarstwo
Bśw	1 2	So	So 90, Św, Brz i inne 10	I b	I c	5 lat	GZ
Bw	1 2	So	So 70, Św 20, Brz, Ol i inne 10	I b *	II	5 lat	GZ
BMśw	1	So	So 70, Db, Bk, Md i inne 30	I b	IIIa	5 lat	GZ
	2	So	So 70, Db, Św i inne 30				
BMw	1 2	Św So	So 50, Św 30, Db 10, Ol, Brz i inne 10	I b *	II, IIIa	5 lat	GZ
BMb	1 - 3	Brz So	So 60, Brz 30, Św, Ol i inne 10	IV	II, III	40 lat	S
LMśw	1	Bk So	So 50, Bk 30, Db 10, Md, Jw i inne 10	III a	II, III b, I b *	15 lat	GPZ
	2	Db So	So 50, Db 30, Bk 10, Św, Md i inne 10				
LMw	1 2	Ol Db So	So 40, Db 20, Ol 20, Jd 10, Św i inne 10	III b	II, I b *	25 lat	GPZ
LMb	1 - 3	Brz Ol So	So 40, Ol 20, Brz 20, Św, i inne 20	IV	II, III	40 lat	S
Lśw	1	Db Bk	Bk 50, Db 30, Md 10, Jd, Lp i inne 10	II	III, IV	25 lat	GPZ
	2	Bk Db	Db 50, Bk 30, Jd 10, Md i inne 10				
Lw	1 2	Db	Db 70, Jd 10, Js 10, Jw., Wz i inne 10	II	III, IV	25 lat	GPZ

Ogólna charakterystyka lasów.

Typ siedliskowy	Warianty wilgotności	Gospodarczy Typ Drzewostanu	Ramowy skład gatunkowy upraw	Rodzaj Rębni Zasadniczej	Rodzaj Rębni Zastępczych	<u>NAWRÓT CIEĆ – Rb I B,C</u> <u>Śr. OKR. ODN. – Rb II, III i IV</u>	Gospodarstwo
Lł	1-3	Lp Js Db	Db 40, Js 20, Lp 20, Wz 10 Ol i inne 10	II	III, IV	25 lat	GPZ
Ol	1-3	Ol	Ol 90, Brz i inne 10	I b *	II, III	5 lat	GZ
OlJ	1-3	Ol Db Js	Js 40, Db 20, Ol 20, Św 10, Wz i inne 10	II	III, IV	25 lat	GPZ

* - w dolnych granicach szerokości lub powierzchni pasa zrębowego.

- Proponowane typy gospodarcze mają charakter ramowy, przy ustalaniu składu gatunkowego upraw konieczne jest ich uszczegóławianie, w oparciu o opracowanie glebowo-siedliskowe.
- W blokach upraw pochodnych kryterium decydującym o sposobie zagospodarowania są wymogi hodowlane gatunku pochodnego

Do użytkowania przedrębne zaliczone będą czyszczenia późne (CP) z pozyskaniem grubizny oraz trzebieże wczesne (TW) i późne (TP). Projektowanie użytkowania przedrębne, jego rodzaj oraz częstotliwość, określone będzie w oparciu o aktualny stan drzewostanów i potrzeby pielęgnacyjne. Miąższość grubizny przewidywana do pobrania w ramach użytkowania przedrębne będzie podana sumarycznie w ramach obrębów leśnych, bez jej określania w poszczególnych pododdziałach.

11) Planowanie hodowlane.

Zgodnie z obowiązującą instrukcją urządzania lasu w ramach prac taksacyjnych taksator może modyfikować przyjęty gospodarczy typ drzewostanu przy zachowaniu gatunku panującego, na podstawie stwierdzonych na gruncie warunków siedliskowych oraz rzeczywistego składu gatunkowego.

Grunty przewidziane do zalesienia zostaną zaplanowane według informacji nadleśnictwa. Grunty takie mogą być planowane pod warunkiem, że zostały przewidziane do zalesienia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

W trakcie prac terenowych przeprowadzone zostaną uzgodnienia poprzedzone objazdami terenowymi, w celu wypracowania indywidualnego podejścia do drzewostanów bliskorębnych z młodym pokoleniem powstałym z podsadzeń produkcyjnych. Należy ostrożnie podchodzić do typowania ich jako Klasy Odnowienia, posilując się planowaniem trzebieży przekształceniowych.

Lokalizacja planowanych podsadzeń produkcyjnych zostanie uzgodniona z nadleśnictwem.

Nie będzie planowane wprowadzanie podszytów.

Ustala się procent poprawek na gruntach odnawianych i zalesianych na powierzchniach otwartych na poziomie 20%.

Ustala się orientacyjny procent uszkodzeń młodego pokolenia podczas ścinki i zrywki w drzewostanach KO i KDO, zwiększający oszacowaną powierzchnię do odnowienia na poziomie 20%.

12) Potrzeby w zakresie przebudowy drzewostanów.

Określając hierarchię potrzeb w tym zakresie przyjęto, że spośród drzewostanów o składzie gatunkowym niezgodnym z GTD, w pierwszej kolejności typowane będą drzewostany uszkodzone w stopniu 3, drzewostany o niskim zwarcie, stopniu zadrzewienia i słabej jakości. Sposób przebudowy poszczególnych drzewostanów zależeć będzie od ich indywidualnych cech. Ostateczna wielkość gospodarstwa ustalona będzie w oparciu o wyniki inwentaryzacji terenowej na II KTG. W drzewostanach zakwalifikowanych do przebudowy, projektuje się rozpoczęcie procesu odnowienia odpowiednimi rębniami. Indywidualnie dla każdego drzewostanu ustalony zostanie okres przebudowy. Drzewostany na pożarzystku nie będą planowane do przebudowy, projektowane będą w nich jedynie zabiegi hodowlane.

Użytkowanie uboczne i zagospodarowanie łowieckie.

W planie urządzenia lasu dla nadleśnictwa ujęte zostaną wszystkie zagadnienia związane z użytkowaniem ubocznym i zagospodarowaniem łowieckim, zgodnie z informacjami otrzymanymi od nadleśnictwa. Sporządzona zostanie mapa przeglądowa gospodarki łowieckiej i odpowiednia warstwa mapy numerycznej.

13) Ochrona lasu i ochrona przeciwpożarowa.

W trakcie terenowych prac urządzeniowych wykonawca przeprowadzi rozpoznanie aktualnego stanu zdrowotnego i sanitarnego lasów nadleśnictwa. W części ogólnej planu urządzenia lasu zostaną omówione kierunkowe wytyczne w zakresie ochrony lasu z wykorzystaniem informacji zarówno zebranych w terenie, a także uzyskanych od Nadleśnictwa oraz Zespołu Ochrony Lasu w Opolu.

Problematyka ochrony przeciwpożarowej jest szczególnie ważna dla nadleśnictwa Rudy Raciborskie. Część pasów p.poż. przestała obecnie pełnić zakładane im cele i dlatego konieczne jest opracowanie nowej koncepcji, która powinna zostać uwzględniona w planie urządzenia lasu. Taka koncepcja zostanie opracowana do końca maja 2006 r. przez RDLP w Katowicach i Nadleśnictwo Rudy Raciborskie, po wykonanej inwentaryzacji pasów p.poż. – wspólnie - przez wykonawców planu urządzenia lasu i pracowników nadleśnictwa. Całość zagadnień związanych z ochroną przeciwpożarową będzie opracowana w formie mapy przeglądowej ochrony przeciwpożarowej oraz wytycznych w części ogólnej planu urządzenia lasu, po uzgodnieniu z Komendą Wojewódzką PSP.

14) Rekultywacja terenów zdewastowanych.

Występujące na terenie nadleśnictwa grunty zrekultywowane i przewidziane do rekultywacji zostaną opisane zgodnie z ich stanem prawnym. Wójt Gminy Bierawa poruszył problem rekultywacji gruntów po kopalni piasku. Kopalnia obecnie funkcjonuje w nowej formule prawnej i nie uznaje zobowiązań dotyczących kosztów rekultywacji. W dyskusji stwierdzono, że konieczne są nowe regulacje prawne.

15) Podział na leśnictwa.

Podział na leśnictwa zostanie przyjęty zgodnie z projektem Nadleśniczego. Nadleśnictwo przekaze wykonawcy prac, na przygotowanym przez niego podkładzie mapowym, podział uwzględniający zasięg terytorialny leśnictw - do czasu zakończenia prac terenowych.

16) Szczegółowy zakres i wymagana forma planu urządzenia lasu

Instrukcja sporządzania planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa szczegółowo określa zakres prac i formę przekazywanych materiałów. Wykazy zarówno użytkowania rębного, przedrębного, jak i wykazy hodowli zostaną wykonane według poprzedniej instrukcji urządzania lasu.

Ogólna charakterystyka lasów.

Komisja ustaliła także jako obowiązujący format wydruku map gospodarczych – A1.

17) Specyficzne zagadnienia dotyczące inwentaryzacji lasu i gospodarki leśnej w nadleśnictwie

Grunty leśne niezalesione na siedliskach bagiennych oraz szczególnie trudne do odnowienia będą uznawane za grunty do naturalnej sukcesji.

Uprawy na gruntach porolnych oraz na pożarzysku będą opisywane jako zgodne lub częściowo zgodne z siedliskiem.

18) Sprawy organizacyjne

Kierownik drużyny oraz taksatorzy podczas wykonywania prac urządzeniowych będą utrzymywać stały kontakt z przedstawicielami nadleśnictwa. Szczegółowy odbiór prac terenowych będzie przeprowadzony po ich zakończeniu w danym leśnictwie. Po zakończeniu całości prac terenowych zostanie przeprowadzony odbiór prac z udziałem przedstawicieli nadleśnictwa, RDLP w Katowicach i BULiGL O/Brzeg.

19) Terminy i sposoby kontroli oraz odbioru prac taksacyjnych

W trakcie prac terenowych zostanie wykonany test kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych kołowych w wybranym obrębie leśnym (zgodnie z metodyką określoną w instrukcji urządzania lasu). Ponadto zostaną przeprowadzone odbiory prac urządzeniowych zgodnie z wytycznymi Zarządzenia Nr 63 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 13 sierpnia 2002r. w sprawie kontroli i odbioru robót urządzeniowych zlecanych przez regionalne dyrekcje Lasów Państwowych.

Protokółował:

Z-ca DYREKTORA
BULiGL Oddział Brzeg

[Signature]
mgr inż. Janusz Bańkowski

Przewodniczył:

[Signature]
Z-ca DYREKTORA
Las Gospodarki Leśnej
mgr inż. Bogdan Gieburowski

Protokół z zebrania II Komisji Techniczno-Gospodarczej

która odbyła się w dniu 25.04.2006 r.

**w Ruda Raciborskich w celu ustalenia wytycznych do kameralnego opracowania
i ostatecznego ułożenia Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie.**

Przewodniczący Komisji: Kazimierz Szabla – Dyrektor RDLP w Katowicach

---

Członkowie Komisji:

1. Bogdan Gieburowski	- Z-ca Dyrektora RDLP w Katowicach
2. Zenon Pietras	- Nadleśniczy Nadleśnictwa Rudy Raciborskie
3. Robert Pabian	- Z-ca Nadleśniczego Nadleśnictwa Rudy Raciborskie
4. Maciej Zborek	- Inspektor GRI LP Katowice
5. Karol Batura	- Nacz. Wydz. Zasobów RDLP w Katowicach
6. Edward Grzebinoga	- Nacz. Wydz. Zagosp. Lasu RDLP w Katowicach
7. Mirosław Nowak	- Nacz. Wydz. Ochrony Lasu RDLP w Katowicach
8. Jan Plutowski	- St. spec. RDLP w Katowicach
9. Grzegorz Janas	- St. referent RDLP w Katowicach
10. Marian Czuba	- Nacz. Wydz. Urządzania Lasu DGLP
11. Grzegorz Guzik	- Kierownik ZOL w Opolu
12. Edward Jędryszczak	- Dyrektor BULiGL Oddz. w Brzegu
13. Janusz Bańkowski	- Z-ca Dyrektora BULiGL Oddz. w Brzegu
14. Michał Jęcz	- Kier. Drużyny urządzania lasu BULiGL Oddz. w Brzegu

W posiedzeniu wzięli udział również zaproszeni goście, wg załączonej „Listy obecności uczestników II Komisji Techniczno Gospodarczej dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie.”

Posiedzenie Komisji otworzył Dyrektor RDLP w Katowicach Kazimierz Szabla, witając członków II Komisji Techniczno-Gospodarczej i zaproszonych gości: przedstawicieli samorządów lokalnych i organizacji społecznych. Następnie Dyrektor przedstawił zebrany podstawy formalno-prawne dla realizowanego Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie, rolę planu i jego zawartość. Przypomniał również o ustaleniach narady wstępnej i I KTG. Po zaakceptowaniu przedstawionego harmonogramu obrad, poproszono Nadleśniczego o zreferowanie analizy gospodarki leśnej w minionym okresie.

1. Analiza gospodarki leśnej za okres 01.01.1996 r. – 31.12.2005 r.

Nadleśniczy w barwnej multimedialnej prezentacji, szczegółowo przedstawił analizę gospodarki ubiegłego okresu, skupiając się na następujących tematach:

- 1.1. Stan posiadania – zmiany dokonane w ubiegłym okresie
- 1.2. Ocena użytkowania zasobów drzewnych
- 1.3. Ocena zagospodarowania lasu
- 1.4. Ochrona lasu i ochrona przeciwpożarowa
- 1.5. Użytkowanie uboczne
- 1.6. Gospodarka łowiecka
- 1.7. Wykonane prace z zakresu inżynierii leśnej
- 1.8. Realizacja programu ochrony przyrody
- 1.9. Realizacja zadań z zakresu edukacji leśnej

Do punktów tych ustosunkowali się w Koreferatach – Inspektor Lasów Państwowych i Kierownik drużyny BULiGL Oddział w Brzegu.

Naczelnik Marian Czuba w swoim wystąpieniu mówił o zmianach priorytetów Polityki leśnej państwa, w których funkcjom produkcyjnym lasów przypisuje się mniejszą wagę, akcentując coraz bardziej funkcje ochronne (różnorodność biologiczna) i społeczne. Tak ułożone priorytety mają odzwierciedlenie w tworzonej planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie.

Komisja nie wniosła uwag do analizy gospodarki przeszłej.

Podsumowania gospodarki leśnej i jej wpływu na obecny stan lasu dokonał w swej ocenie Z-ca Dyrektora RDLP Bogdan Gieburowski, zwracając uwagę na ogromny wkład pracy włożony przez pracowników Nadleśnictwa w odnowienie powierzchni pożarzyska. Ponad 40% powierzchni Nadleśnictwa zajmują drzewostany w I i II klasie wieku. Z danych inwentaryzacyjnych wynika, że wzrosła powierzchnia leśna Nadleśnictwa, wzrosła również zasobność drzewostanów, a stan sanitarny i zdrowotny można określić jako dobry. Na koniec stwierdzono, że należy bardzo dobrze ocenić wyniki gospodarki ubiegłego okresu.

Dyrektor RDLP zaprosił do dyskusji przedstawicieli samorządów, którzy potwierdzili doskonałą współpracę z Nadleśnictwem Rudy Raciborskie. Burmistrz Kuźni Raciborskiej, wspomniał o realizowanych inwestycjach w zakresie zbiorników przeciwpowodziowych, budowie ujęć wodnych na terenach leśnych. Wójt Gminy Bierawa przybliżył Komisji problemy związane z realizacją inwestycji zbiornika wodnego na obszarze poeksploatacyjnym kopalni Kotlarnia, na terenie Gminy Bierawa. Zaprezentowano zebranym projekt Studium zagospodarowania przestrzennego tego terenu. W odpowiedzi Dyrektor Kazimierz Szabla wyjaśnił, że Lasy Państwowe nie będą stawiały przeszkód przed rekreacyjnym zagospodarowaniem tego terenu, jednak o szczegółach będzie można rozmawiać po przeprowadzonych zmianach własnościowych na tym terenie. Dyskutowano również o planowanych zabiegach gospodarczych na obszarze przewidywanych inwestycji. Podjęto decyzję, że do momentu ścisłego określenia granic takich obszarów i odpowiednich regulacji prawnych, nie można zaliczyć występujących tam drzewostanów do gospodarstwa specjalnego. Należy również planować tam wskazania gospodarcze według potrzeb hodowlanych, a ewentualne ich nie wykonanie będzie usprawiedliwione realizowaną inwestycją.

W następnej kolejności Kierownik drużyny urządzania lasu zaprezentował referat, w którym omówił założenia i podstawy tworzonego planu urządzenia lasu, a następnie propozycje planu gospodarki leśnej na następny okres. Po zakończeniu każdego omawianego tematu Dyrektor RDLP, zwracał się do komisji i zaproszonych gości o zgłaszanie uwag i rozpoczynał dyskusję na temat omawianych problemów. Do poszczególnych rozdziałów referatu Kierownika drużyny na bieżąco swoje uwagi w formie koreferatu zgłaszał Nadleśniczy.

2. Zgodność wykonanych prac z przepisami prawnymi oraz obowiązującymi zasadami i wytycznymi narady wstępnej i ustaleniami I KTG.

Kierownik drużyny urzędzeniowej z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej przypomniał ustalenia narady wstępnej i I Komisji Techniczno – Gospodarczej, następnie omówił przebieg wykonanych dotychczas prac nad Planem urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie. Podkreślił zgodność wykonanych prac z obowiązującymi przepisami i poczynionymi uzgodnieniami.

3. Zakres i rozmiar prac terenowych

- Prace geodezyjne.

Wszelkie prace niezbędne dla potrzeb planu urządzenia lasu, związane z podkładem mapowym jak i rejestrem gruntów zostały wykonane terminowo, a dokumentacja została przekazana wykonawcy prac urządzeniowych. Podkład geodezyjny zapewnia zgodność stanu posiadania w Nadleśnictwie z ewidencją powszechną.

W celu dokładnego przedstawienia stanu ewidencyjnego gruntów Nadleśnictwa powierzchnię poszczególnych kategorii gruntów w tabeli nr I podano z dokładnością do 1 m². Powstające w trakcie przeliczania m² na ary zaokrąglenia, spowodowały ogółem wystąpienie różnic między powierzchnią tabeli nr I, a powierzchnią w opisach taksacyjnych (jest to efekt stosowanej matematycznej zasady zaokrągleń w przeliczaniu powierzchni wydzielen z m² na ary). Zaistniałe różnice zostaną szczegółowo opisane w elaboracie.

W nadleśnictwie nie występują grunty sporne. Grunty stanowiące współwłasność (powstałą w wyniku sprzedaży mieszkań) obejmują powierzchnię łącznie 1,0082 ha i mieszczą się w 7 działkach ewidencyjnych. Powierzchnie te – zgodnie z wytycznymi Instrukcji urządzania lasu – nie zostały uwzględnione w zestawieniach powierzchniowych, a jedynie zostały opisane ostatnimi literami w opisach taksacyjnych i odpowiednio odznaczone na mapach gospodarczych.

W stanie posiadania znajdują się 3 działki geodezyjna położone poza granicą zasięgu działania Nadleśnictwa Rudy Raciborskie, które nie zostały do tej pory przekazane do właściwego terytorialnie Nadleśnictwa Rudziniec:

- dz. nr 12/2 obr. Goszyce gm. Bierawa o pow. 0,78 ha (ls);
- dz. nr 12/3 obr. Goszyce gm. Bierawa o pow. 0,10 ha (ls);
- dz. nr 12/4 obr. Goszyce gm. Bierawa o pow. 0,13 ha (ls);

- Prace urządzeniowe

Prace urządzeniowe terenowe zostały wykonane w terminie od kwietnia do grudnia 2005 r. Prace kameralne są aktualnie w toku, a termin ich zakończenia – zgodnie z umową – przewidziany jest na koniec maja br.

Omawiając przebieg prac terenowych, zwrócono szczególną uwagę na zakres przeprowadzanych uzgodnień:

- stałych konsultacji wykonawcy prac i pracowników Nadleśnictwa Rudy Raciborskie
- potaksacyjnych – przeprowadzanych kolejno po zakończeniu prac w poszczególnych leśnictwach, z udziałem pracowników nadzoru Nadleśnictwa Rudy Raciborskie

Ogólna charakterystyka lasów.

- odbioru terenowych prac urzędniowych, przeprowadzonego przez przedstawicieli Nadleśnictwa, RDLP w Katowicach i wykonawcy prac.

Łącznie w Nadleśnictwie opisano 636 oddziałów. Podział powierzchniowy Nadleśnictwa spełnia swoje funkcje – orientacyjne, komunikacyjne i ochronne. W terenie podział jest utrwalony słupkami oddziałowymi.

Prace taksacyjne przeprowadzono na całej powierzchni Nadleśnictwa, opisując łącznie 5186 wydzieleń literowanych. Inwentaryzacja zasobów drzewnych dla każdego obrębu leśnego odbyła się – zgodnie z Instrukcją urządzania lasu – z wykorzystaniem metody reprezentacyjnej. W dniach 29-30 listopada 2005 r., przeprowadzona została kontrola prawidłowości założenia powierzchni próbnych. Kontrolę przeprowadził powołany przez Dyrektora RDLP zespół kontrolny. W sporządzonym protokole pokontrolnym stwierdzono prawidłowość wykonanych pomiarów.

4. Przyrodnicze warunki produkcji leśnej

W tej części referatu Kierownik drużyny urządzania lasu przedstawił charakterystykę Nadleśnictwa Rudy Raciborskie, omawiając następujące tematy:

- 4.1. Położenie administracyjne nadleśnictwa
- 4.2. Przynależność przyrodniczo-leśna (wg Tramplera)
- 4.3. Przynależność fizyczno-geograficzna (wg Kondrackiego)
- 4.4. Przynależność geobotaniczna
- 4.5. Warunki siedliskowe - w tym w szczególności omawiając w skrócie rzeźbę terenu, hydrologię, przedstawiając charakterystykę gleb i omawiając warunki klimatyczne.

5. Walory przyrodnicze, kulturowe oraz prowadzona edukacja leśna na terenie nadleśnictwa

W TEJ CZĘŚCI REFERATU OMÓWIONO:

- 5.1. Istniejące i projektowane formy ochrony przyrody. W tym miejscu dyskutowano również z udziałem przedstawiciela Dyrekcji Parków Krajobrazowych o planowanych na terenie Nadleśnictwa obszarach Natury 2000.
- 5.2. Lasy ochronne

Aktualnie obowiązuje Zarządzenie nr 113 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 24 lipca 1996 roku w sprawie uznania za ochronne lasów, stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Rudy Raciborskie. Powierzchnia lasów ochronnych w Nadleśnictwie Rudy Raciborskie wynosi: 16130,99 ha.

5.3. Cenne i ciekawe obiekty przyrodnicze i kulturowe z terenu Nadleśnictwa.

5.4. Dokonane uzgodnienia ze służbami Konserwatora Przyrody i Zabytków.

5.5. Zagospodarowanie turystyczne.

Kierunkowe wytyczne w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego szczegółowo zostaną przedstawione w opracowaniu części ogólnej planu urządzenia lasu. Urządzenia turystyczne - ich rodzaj i lokalizacja, będą przedstawione na sporządzonej mapie zagospodarowania rekreacyjnego.

5.6. Aktualizację programu ochrony przyrody

Program ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie, został sporządzony przez pracowników Nadleśnictwa Rudy Raciborskie i w trakcie prac urządzeniowych został zaktualizowany zgodnie z instrukcją urządzania lasu i wejdzie jako osobny tom w skład wykonywanego przez BULiGL planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie. Załącznikiem do programu będzie mapa walorów przyrodniczo – kulturowych w skali 1:50 000.

6. Wyniki prac inwentaryzacyjnych obrazujące obecny stan lasu

W kolejnym punkcie swojego referatu kierownik przedstawił wyniki inwentaryzacji skupiając się na:

6.1. Strukturze typów siedliskowych lasu

Nadleśnictwo posiada aktualne opracowanie glebowo-siedliskowe, którego wyniki zostały przyjęte do Planu urządzenia lasu. W Nadleśnictwie wyodrębniono 14 nizinnych typów siedliskowych lasu. Dominującymi typami siedliskowymi lasu są siedliska borów mieszanych, zajmujące łącznie ponad 60% powierzchni (BMśw i BMw).

6.2. Charakterystyce gospodarki nasiennej w nadleśnictwie.

Temat ten ma szczególne znaczenie dla Nadleśnictwa ze względu na przeprowadzoną inwestycję na szkółce kontenerowej w Nędzy.

6.3. Charakterystyce stanu lasu i zasobów drzewnych

Charakterystykę stanu lasu i zasobów drzewnych, którą przeprowadzono w oparciu o sporządzone opisy taksacyjne lasu i wykonane tabele i wzory, przedstawiające w ujęciu powierzchniowym i miąższościowym strukturę klas wieku wg różnych kryteriów. Z analizy danych wynika, że nastąpiło zwiększenie powierzchni leśnej w porównaniu do poprzedniej rewizji urządzania lasu. Nastąpił również wzrost przeciętnej zasobności w Nadleśnictwie.

Ogólna charakterystyka lasów.

- 6.3.1. Strukturze gatunkowej drzewostanów
- 6.3.2. Szkodach powodowanych przez czynniki biotyczne i abiotyczne
- 6.3.3. Stopniu zgodności składu drzewostanów z siedliskiem.

7. Ochrona przeciwpożarowa.

W oparciu o obowiązującą metodykę obliczania kategorii zagrożenia p.poż. ustalono dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie I kategorię – dużego zagrożenia pożarowego. Kategoria ta nakłada obowiązek przeprowadzenia stosownych uzgodnień z Komendami Wojewódzkimi Państwowej Straży Pożarnej w Opolu i Katowicach. W dalszej części przedstawiono główne czynniki kształtujące zagrożenie pożarowe, system obserwacyjno-alarmowy Nadleśnictwa oraz zaproponowano wytyczne w zakresie infrastruktury technicznej ochrony p.poż. i zalecenia w zakresie profilaktyki.

Komisja Techniczno – Gospodarcza potwierdziła zgodność dotychczas przeprowadzonych prac z obowiązującymi przepisami oraz ustaleniami narady wstępnej i I KTG.

W dalszej części KTG, wykonawca prac urzędzeniowych przedstawił propozycję planu gospodarki leśnej na przyszły okres 01.01.2006 r. – 31.12.2015 r.

8. Podział na leśnictwa.

Nadleśnictwo Rudy Raciborskie składa się z 2 obrębów leśnych, które zgodnie z ustaleniami I KTG podzielone zostały organizacyjnie na 13 leśnictw.

9. Podział według dominujących funkcji lasu.

Lasy Nadleśnictwa Rudy Raciborskie zostały podzielone na trzy grupy, wg dominującej funkcji: lasy rezerwatowe, lasy ochronne i lasy gospodarcze (wielofunkcyjne):

Lp	Grupa lasu	obręb leśny		nadleśnictwo
		Kuźnia	Rudy	
		pow. w ha (leśna zal. i niezal.)		
1	Lasy rezerwatowe	228,78	0	228,78
2	Lasy ochronne	8130,75	8000,24	16130,99
3	Lasy gospodarcze	90,80	18,15	108,95
Ogółem		8450,33	8018,39	16468,72

10. Przyjęty podział gospodarczy

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w Instrukcji urządzania lasu oraz ustaleniami I KTG wyodrębniono w ramach obrębów leśnych następujące gospodarstwa:

10.1. Gospodarstwo specjalne,

o łącznej powierzchni 1147,73 ha, w jego skład weszły: rezerваты przyrody, projektowana otulina rezerwatu „Łęczszak”, lasy na terenach ośrodków wypoczynkowych i w otulinach, lasy cenne przyrodniczo, lasy na siedliskach bagiennych i łęgowych (*Bb*, *BMb*, *LMb*, *Lf*), wyłączone drzewostany nasienne z otuliną, drzewostany zachowawcze, lasy wpisane do rejestru zabytków, lasy doświadczalne, ostoje zwierząt chronionych, projektowana ostoja Natura 2000 „*Las koło Tworkowa*”.

10.2. Gospodarstwo lasów ochronnych,

o łącznej powierzchni 15 774,19 ha, w jego skład weszły drzewostany uznane Zarządzeniem MOŚZNiL z 1996 roku za ochronne, nie zaliczone do gospodarstwa specjalnego i gospodarstwa przebudowy.

10.3. Gospodarstwo przebudowy,

o łącznej powierzchni 66,03 ha, w którego skład weszły drzewostany o składzie niezgodnym z GTD, drzewostany uszkodzone, o niskim zadrzewieniu i jakości technicznej. W drzewostanach tych w bieżącym dziesięcioleciu zostanie rozpoczęte użytkowanie rębne.

Szczegółowy wykaz takich drzewostanów został zaakceptowany przez Komisję Techniczno – Gospodarczą (wzór nr 3).

10.4. Gospodarstwo przerębowo – zrębowe w lasach gospodarczych,

obejmujące powierzchnię 88,34 ha, na którą składają się drzewostany, a w których ze względu na siedliskowy typ lasu oraz docelowy i aktualny skład gatunkowy zaprojektowano zagospodarowanie rębniami złożonymi.

11. Wieki rębności.

Wieki rębności przyjęto zgodnie z ustaleniami I KTG. Dla głównych gatunków lasotwórczych przyjęte wieki rębności są zgodne z Zarządzeniem 36 DGLP z dnia 19.05.2004 r.

12. Etaty oraz wytyczne w zakresie użytkowania rębnego i przedrębnego

Wykonawca prac przedstawił Komisji zestawienie obliczonych etatów użytkowania rębnego. Komisja przyjęła etaty wg potrzeb hodowlanych o następującej wysokości (m³ brutto – w rozmiarze 10-letnim):

Ogólna charakterystyka lasów.

	gospodarstwo specjalne	gospodarstwo lasów ochronnych	gospodarstwo przerębowo-zrębowe w lasach gospodarczych	gospodarstwo przebudowy w lasach ochronnych i gospodarczych	Łącznie
Obr. Kuźnia	2 810	237 202	1 798	5 034	246 844
Obr. Rudy	675	198 602	63	3361	202 701
Nadleśnictwo	3 485	435 804	1 861	8 395	449 545

Przyjęty etat użytkowania przedrębego:

- obręb Kuźnia   pow. 5 067,98 ha   – ogółem masa netto 104 337 – m³
- obręb Rudy   pow. 4 693,16 ha   – ogółem masa netto 100 974 – m³
- nadleśnictwo   pow. 9 761,14 ha   – ogółem masa netto 205 311 – m³

co po przeliczeniu daje wskaźnik dla nadleśnictwa w wysokości – 21,00 netto/1ha

Przyjęta orientacyjna wielkość użytków przedrębnych nie przekracza 37 % przyrostu bieżącego, spodziewanego w okresie obowiązywania planu z wszystkich drzewostanów przedrębnych (tj. drzewostanów, w których nie planuje się użytkowania rębego).

Razem użytki główne, na przyszłe dziesięciolecie, wraz z przyrostem 5% i użytkami nie zaliczonymi na poczet etatu wynoszą (m³ netto):

- obręb Kuźnia   308 280 m³ netto
- obręb Rudy   268 630 m³ netto
- nadleśnictwo   576 910 m³ netto

Komisja zaakceptowała zaprezentowane przez Kierownika drużyny urządzania lasu wytyczne do użytkowania rębego i przedrębego.

13. Projektowane zadania oraz wytyczne w zakresie prac hodowlanych

Typy gospodarcze drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe odnowień przyjęto zgodnie z postanowieniami I KTG, uzupełniając je jedynie o typy gospodarcze dla Bb i LMb nie ustalone na I KTG. Komisja zaakceptowała wprowadzenie odmiennych typów gospodarczych dla drzewostanów występujących na terenie pożarzyska oraz na pasach ppoż. typu D. Występujące tam drzewostany mają charakter przedplonowy.

Ogólna charakterystyka lasów.

Typ siedliskowy lasu (wariant wilgotnościowy)	Proponowany GTD	Proponowany ramowy skład upraw %
Bśw 1,2	So	So 90, Św, Brz i inne 10
Bw 1,2	So	So 70, Św 20, Brz, Ol i inne 10
Bb 1,2,3	So	So 80, Brz i inne 20
BMśw 1	So	So 70, Db, Bk, Md i inne 30
BMśw 2	So	So 70, Db, Św i inne 30
BMw 1,2	Św So	So 50, Św 30, Db 10, Ol, Brz i inne 10
BMb 1,2,3	Brz So	So 60, Brz 30, Św, Ol i inne 10
LMśw 1	Bk So	So 50, Bk 30, Db 10, Md, Jw. i inne 10
LMśw 2	Db So	So 50, Db 30, Bk 10, Św, Md i inne 10
LMw 1, 2	Ol Db So	So 40, Db 20, Ol 20, Jd 10, Św i inne 10
LMb 1,2,3	So Brz Ol	Ol 50, Brz 20, So 20, Św, i inne 10
Lśw 1	Db Bk	Bk 50, Db 30, Md 10, Jd, Lp i inne 10
Lśw 2	Bk Db	Db 50, Bk 30, Jd 10, Md i inne 10
Lw 1, 2	Db	Db 70, Jd 10, Js 10, Jw., Wz i inne 10
Ol 1,2,3	Ol	Ol 90, Brz i inne 10
OlJ 1,2,3	Ol Db Js	Js 40, Db 20, Ol 20, Św 10, Wz i inne 10
Ll 1,2,3	Lp Js Db	Db 40, Js 20, Lp 20, Wz 10 Ol i inne 10

- drzewostany na terenie pożarzyska (**3728,82** ha):

Typ siedliskowy lasu (wariant wilgotnościowy)	Proponowany GTD	Proponowany ramowy skład upraw %
Bśw 1,2	Md So Brz	Brz 50, So 20, Md 20, Db i inne 10
Bw 1,2	So Brz	Brz 60, So 30, Św i inne 10
Bb 1,2,3	So Brz	Brz 60, So 30, Św i inne 10
BMśw 1,2	Md Brz So	So 40, Brz 30, Md 20, Db i inne 10
BMw 1,2	Md Brz So	So 40, Brz 30, Md 20, Db i inne 10
BMb 1,2,3	So Brz	Brz 60, So 30, Ol i inne 10
LMśw 1,2	So Md	Md 40, So 40, Db i inne 20
LMw 1, 2	Brz So Md	Md 30, So 30, Brz 30, Db i inne 10
LMb 1,2,3	So Brz Ol	Ol 50, Brz 20, So 20, Św, i inne 10
Ol 1,2,3	Ol	Ol 80, Brz i inne 20

Ogólna charakterystyka lasów.

- drzewostany na pasach ppoż. typu D (224,40 ha):

Typ siedliskowy lasu (wariant wilgotnościowy)	Proponowany GTD	Proponowany ramowy skład upraw %
Bśw 1,2	Brz	Brz 70, Dbc 10, krzewy 20
Bw 1,2	Brz	Brz 100
BMśw 1,2	Brz Dbc Md	Md 40, Dbc 30, Brz 30,
BMw 1,2	Ol Md Brz	Brz 40, Md 20, Ol 20, Dbc i inne 20,
BMb 1,2,3	Brz	Brz 100
LMśw 1,2	Brz Ol Md	Md 30, Ol 30, Brz 20, Db i inne 20,
LMw 1, 2	Brz Ol Md	Md 30, Ol 30, Brz 20, Db i inne 20,
LMb 1,2,3	Brz Ol	Ol 80, Brz i inne 20
Ol 1,2,3	Ol	Ol 80, Brz 20

Zgodnie z obowiązującą instrukcją w ramach prac taksacyjnych modyfikowane były w uzasadnionych przypadkach typy gospodarcze dla poszczególnych drzewostanów z zachowaniem gatunku panującego. Wykaz indywidualnych zmian został zaakceptowany przez Komisję.

Projektowany rozmiar prac z zakresu hodowli lasu, z uwzględnieniem wytycznych ustalonych na I KTG oraz zgodnie z „Zasadami hodowli lasu” na bieżące 10-lecie przedstawia się poniżej:

Zadania gospodarcze	Kuźnia Raciborska	Rudy Raciborskie	Nadleśnictwo
	powierzchnia - ha		
I. Odnowienia i zalesienia, w tym:			
1. halizny, płazowiny i zręby zaległe	56.48	29.37	85.85
2. grunty nieleśne	0.00	0.00	0.00
3. zręby bieżące 10-lecia	422.37	335.23	757.60
Razem I	478.85	364.60	843.45
II. Odnowienia pod osłoną, w tym:			
1. przy rębniach częściowych i stopniowych	377.23	288.65	665.88
2. podsadzenia produkcyjne	27.61	23.25	50.86
3. dolesienia luk i przerzedzeń	6.77	11.29	18.06
Razem II	411.61	323.19	734.80
<u>Razem I + II</u>	<u>890.46</u>	<u>687.79</u>	<u>1578.25</u>
III Poprawki i uzupełnienia, w tym			
1. w uprawach i młodnikach	38.60	44.09	82.69
2. na gruntach proj. do odn. i zalesienia.	111.19	88.52	199.71
Razem III	149.79	132.61	282.40
<u>Razem I + II + III</u>	<u>1040.25</u>	<u>820.40</u>	<u>1860.65</u>

Ogólna charakterystyka lasów.

Zadania gospodarcze	Kuźnia Raciborska	Rudy Raciborskie	Nadleśnictwo
	powierzchnia - ha		
IV Pielęgnowanie, w tym:			
1. gleby	1163.30	824.33	1987.63
2. upraw (CW)	1090.64	751.81	1842.45
3. młodników (CP)	2335.40	3164.60	5500.00
Razem IV	4589.34	4740.74	9330.08
V Melioracje, w tym:			
1. wodne	124.51	122.72	247.23
2. agrotechniczne	895.34	716.31	1611.65
Razem V	1019.85	839.03	1858.88

Poprawki na powierzchniach otwartych, jak również przy cieciu uprzątającym w rębni IIIa, przyjęto na poziomie 20%. Również o 20% zwiększano oszacowaną do odnowienia powierzchnię w KO i KDO z tytułu przewidywanego procentu uszkodzeń młodego pokolenia.

14. Wytyczne w zakresie ochrony lasu

Wykonawca prac urzędniowych z pomocą diagramów przedstawił zarejestrowane uszkodzenia drzewostanów od czynników biotycznych i abiotycznych oraz kierunkowe wytyczne w zakresie ochrony lasu. Temat szkód od zwierzyny wywołał długą dyskusję na temat kosztów ponoszonych przez Nadleśnictwo na zapobieganie im. W podsumowaniu stwierdzono, że ochrona upraw i młodników przed szkodami od zwierzyny musi być uzupełniana prawidłową gospodarką łowiecką.

15. Potrzeby inwestycyjne

Potrzeby inwestycyjne w zakresie budownictwa ogólnego, drogowego i melioracji wodnych zostaną zapisane na podstawie propozycji Nadleśnictwa.

16. Użytkowanie uboczne

W ramach użytkowania ubocznego Nadleśnictwo w najbliższym dziesięcioleciu planuje jedynie pozyskiwanie choinek.

17. Gospodarka łowiecka

Omawiając gospodarkę łowiecką podkreślono, że jest ona częścią gospodarki leśnej i jako taka musi uwzględniać jej podstawowe cele określone w ustawie o lasach.

18. Zestawienie operatu urządzenia lasu

Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa sporządzony zgodnie z wytycznymi Instrukcji urządzania lasu i składać się będzie z:

- Ogólny opis lasów Nadleśnictwa (elaborat)
- Opisy taksacyjne
- Część planistyczna, na którą będzie się składać:
  - o Wykaz projektowanych cięć użytkowania rębnego dla obrębów
  - o Wykaz użytkowania przedrębnego dla obrębów
  - o Wykaz zadań z hodowli lasu dla obrębów leśnych
- Program ochrony przyrody dla Nadleśnictwa
- Mapy numeryczne w formie bazy danych geometrycznych, w standardzie LMN

Materiałami kartograficznym planu urządzenia lasu są:

- mapy gospodarcze w skali 1:5000, w formacie A1
- mapy przeglądowe drzewostanów w skali 1:25000
- mapy przeglądowe cięć w skali 1:25000
- mapy przeglądowe siedlisk w skali 1:25000
- mapy przeglądowe ochrony lasu w skali 1:25000 (egz. dla Nadleśnictwa)
- mapy przeglądowe ochrony przeciwpożarowej w skali 1:25000 (egz. dla Nadleśnictwa)
- mapy przeglądowe gospodarki łowieckiej w skali 1:25000 (egz. dla Nadleśnictwa)
- mapy przeglądowe zagospodarow. rekreacyjnego w skali 1:25000 (egz. dla Nadleśnictwa)
- mapa sytuacyjno przeglądowa funkcji lasu w skali 1:50000
- mapy sytuacyjno – przeglądowa walorów przyrodniczo-kulturowych w skali 1:50000
- mapa sytuacyjna z zasięgiem nadleśnictwa w skali 1:50000
- mapa sytuacyjna z zasięgiem nadleśnictwa w skali 1:50000

Materiały kartograficzne, jak również opisy taksacyjne będą zawierały wszystkie grunty będące w zarządzie nadleśnictwa, grunty leśne, nieleśne jak również będące we współwłasności.

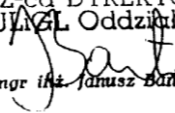
Program ochrony przyrody będzie stanowił oddzielny tom, z załączoną mapą sytuacyjno – przeglądową walorów przyrodniczo-kulturowych w skali 1:50 000.

Ogólna charakterystyka lasów.

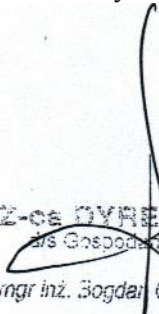
Zgłoszone przez Nadleśnictwo zapotrzebowanie na materiały dla Leśnictw, obejmujące mapy przeglądowo-gospodarcze (w skali 1:10 000) drzewostanów i cięć oraz wydruki opisów taksacyjnych, wykazów cięć rębnych, przedrębnych i hodowli lasu zostaną wykonane na podstawie odrębnych ustaleń z Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Katowicach (aneks do umowy). Pozostałe dodatkowe materiały zostaną wykonane na zlecenie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie.

W ostatniej części obrad Dyrektor RDLP stwierdził, że II Komisja Techniczno-Gospodarcza dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie potwierdza zgodność przeprowadzonych prac terenowych z obowiązującymi normami i zapisami protokołu I KTG oraz akceptuje koncepcje założeń na przyszły okres, przedstawioną przez wykonawcę prac urządzeniowych i zakończył obrady Komisji.

Protokółował:

Z-ca DYREKTORA
BULZEL Oddział Brzeg

mgr inż. Janusz Borkowski

Przewodniczył:

Z-ca DYREKTORA
Dz. Gospodarki Leśnej
mgr inż. Bogdan Gieburowski

Zarządzenie nr 113 MOŚZNiL z dnia 24 lipca 1996r., w sprawie uznania za ochronne lasów Nadleśnictwa Rudy Raciborskie.

ZARZĄDZENIE NR 113

Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa
z dnia 24 lipca 1996r.

w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Rudy Raciborskie.

Na podstawie art. 16 pkt 1 ustawy z dnia 28 września 1991r. o lasach (Dz.U. Nr 101, poz. 444, z 1992r. Nr 21, poz. 85 i Nr 54, poz.254 oraz z 1994r. Nr 1, poz. 3 i Nr 127, poz. 627) zarządza się, co następuje:

§ 1.

1. Uznaje się za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, o powierzchni łącznej około 16380 ha, wchodzące w skład Nadleśnictwa Rudy Raciborskie w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach, położone wg stanu na dzień 01.01.1986r., jak niżej:

1) w obrzebie leśnym Kuźnia Raciborska, o powierzchni łącznej około 8323 ha, w tym:

- a) lasy stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców – o powierzchni łącznej około 2636 ha, w oddziałach: 1-13, 18, 23-28, 31-34, 37, 38, 41-47, 50-52, 54, 55, 57-59, 61-64, 66-74, 76-82, 85, 87-93, 99-109, 114-125, 131-137, 139, 140, 140A, 147, 150, 151, 153-166, 168-172, 174, 175, 177, 181-184, 186-189, 194, 195, 197-205, 207-237, 239-242, 244-255, 258, 260A;
- b) lasy stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu, wodochronne, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców – o powierzchni łącznej około 3576 ha, w oddziałach: 4-7, 8, 13, 14, 19, 20, 25, 26, 29-32, 35, 36, 38-43, 48, 49, 51, 53, 56-58, 60, 64, 65-68, 74, 75, 79, 83-88, 94-99, 101-106, 110-113, 115-117, 125-140, 140A, 147, 151-153, 159-163, 165, 167, 170, 173-181, 183-186, 188-193, 195-198, 203-206, 209, 210, 214, 216, 222, 233, 234, 238, 239, 241-244, 246, 247, 249, 253, 258, 261, 262;
- c) lasy stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu, wodochronne, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody – o powierzchni łącznej około 180 ha, w oddziałach: 141-150;

Ogólna charakterystyka lasów.

- d) lasy stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu, wodochronne, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, stanowiące drzewostany nasienne – o powierzchni łącznej około 22 ha, w oddziale 198;
- e) lasy stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody – o powierzchni łącznej około 38 ha, w oddziałach: 157, 158, 237;
- f) lasy stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu, wodochronne, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, położone w strefach ochronnych wokół sanatoriów i uzdrowisk – o powierzchni łącznej około 103 ha, w oddziałach: 256, 257, 259, 260;
- g) lasy stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, położone w strefach ochronnych wokół sanatoriów i uzdrowisk – o powierzchni łącznej około 19 ha, w oddziałach: 256, 260;
- h) lasy stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, położone w strefach ochronnych wokół sanatoriów i uzdrowisk – o powierzchni łącznej około 9 ha, w oddziale 256;
- i) lasy wodochronne, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców – o powierzchni łącznej około 103 ha, w oddziałach: 269, 270, 272, 333–338;
- j) lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, o powierzchni łącznej około 87 ha, w oddziałach: 298, 299, 336–338;
- k) lasy glebochronne, o powierzchni łącznej około 476 ha, w oddziałach: 273–284, 340–346, 350–352;
- l) lasy glebochronne, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców – o powierzchni łącznej około 656 ha, w oddziałach: 285–297, 300–332;

- l) lasy glebochronne, wodochronne – o powierzchni łącznej około 51 ha, w oddziałach: 273, 339, 340, 345, 346, 351;
  - m) lasy glebochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody – o powierzchni łącznej około 93 ha, w oddziałach: 347–349;
  - n) lasy glebochronne, wodochronne, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców – o powierzchni łącznej około 274 ha, w oddziałach: 289, 290, 309–311, 313–316, 318, 319, 331, 332;
- 2) w obrębie leśnym Rudy Raciborskie, o powierzchni łącznej około 8057 ha, w tym:
- a) lasy stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców – o powierzchni łącznej około 1931 ha, w oddziałach: 5, 13–15, 22, 23, 25, 26, 28, 29, 35–43, 45, 49–55, 57, 58, 63, 68, 70, 73–77, 81–85, 88, 89, 92, 94, 96, 99, 100, 103–112, 114, 119–122, 124–143, 145–150, 157–159, 161, 165, 170–172, 175–178, 180–182, 186–190, 192–205, 209–224, 227–233, 236–251, 253–285;
  - b) lasy stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu, wodochronne, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców – o powierzchni łącznej około 5767 ha, w oddziałach: 1, 4, 6–35, 38, 41–49, 55–74, 76–102, 104–106, 108, 110–123, 126, 130–144, 146–149, 157–170, 172–175, 177–183, 192–195, 197–199, 202–204, 207, 208, 212–218, 224, 227, 228, 234–237, 241, 242, 249, 251, 252, 255, 264, 265, 267, 268, 277, 283–285;
  - c) lasy stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu, wodochronne, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody – o powierzchni łącznej około 165 ha, w oddziałach: 150–157, 185, 206;
  - d) lasy stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody – o powierzchni łącznej około 123 ha, w oddziałach: 184, 185, 190, 191, 206, 236, 242, 243, 253, 254;
  - e) lasy stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, położone w strefach ochronnych sanatoriów i uzdrowisk – o powierzchni łącznej około 63 ha, w oddziałach: 225, 226;

Ogólna charakterystyka lasów.

- f) lasy stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu, wodochronne, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, położone w strefach ochronnych sanatoriów i uzdrowisk – o powierzchni łącznej około 8 ha, w oddziałach: 225, 226.

2. Szczegółową powierzchnię i lokalizację lasów ochronnych, określi plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Rudy Raciborskie na lata 1996–2005.

§ 2.

Lasy wymienione w § 1, ust. 1, pkt.: 1 e, h, m, 2 c, d – jako lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody – wyłącza się z użytkowania rębego.

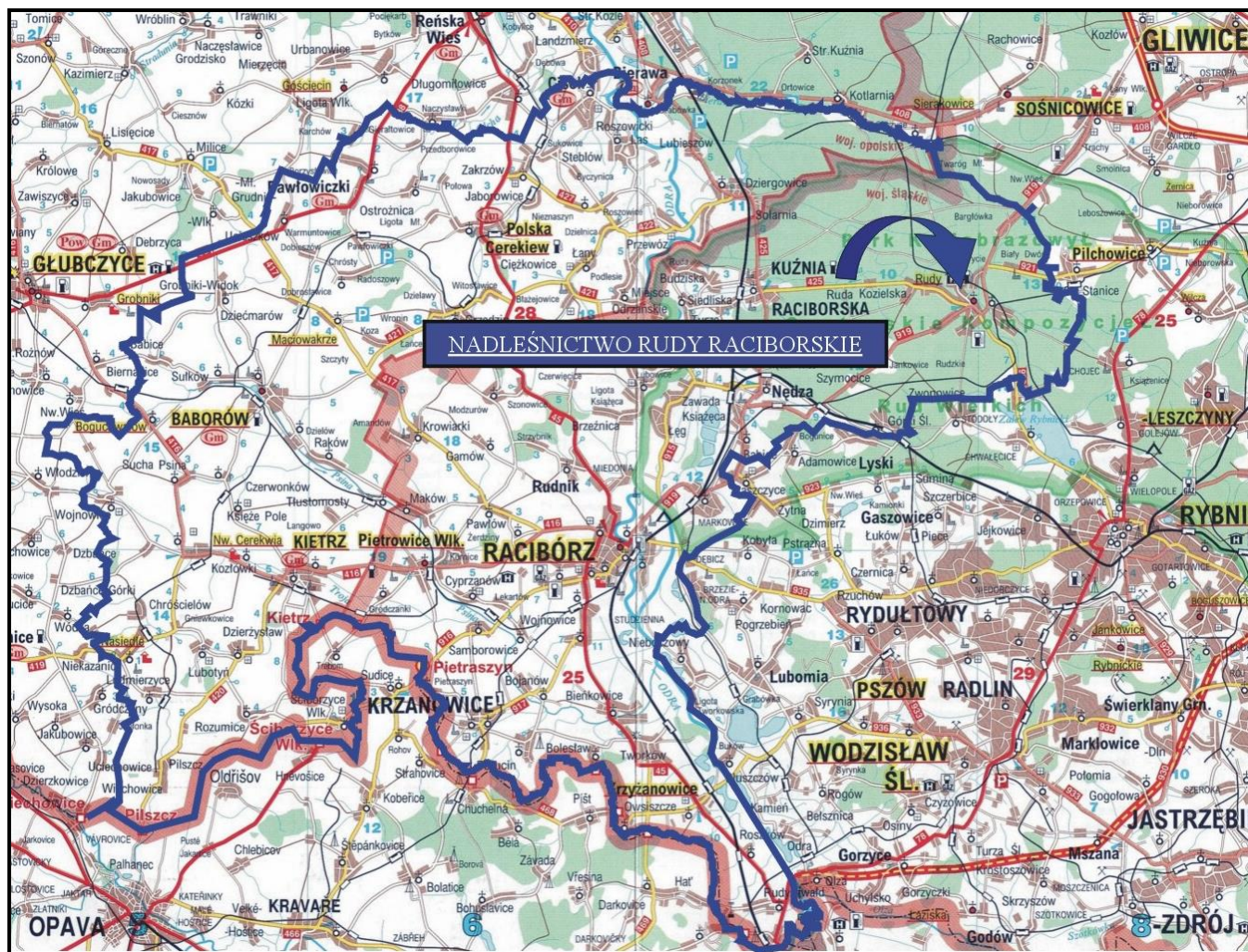
Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 31 grudnia 1996r.

Ogólna charakterystyka lasów.

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Rudy Raciborskie

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW I NIERUCHOMOŚCI BEDĄCYCH W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA.

I.1. PRZESTRZENNE USYTUOWANIE NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE.

I.1.1 DANE OGÓLNE.

Nadleśnictwo Rudy Raciborskie składa się z dwóch obrębów leśnych:

- Obręb nr I – Kuźnia Raciborska (*adres leśny 02261*),
- Obręb nr II – Rudy Raciborskie (*adres leśny 02262*),

**TAB. 1. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI EWIDENCYJNEJ NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE,
WG STANU NA 1.01.2006R.**

L.P.	CECHA	Obręb		Nadleśnictwo	
		Kuźnia Raciborska	Rudy Raciborskie		
		Powierzchnia - ha			%
1	2	3	4	5	6
1	Powierzchnia ogółem	9434.88	8427.73	17862.61	100.0
2	Grunty leśne	8735.46	8325.22	17060.68	95.5
3	Grunty zalesione	8260.67	7906.43	16167.10	90.5
4	Grunty nie zalesione	189.66	111.96	301.62	1.7
5	Grunty zw. z gosp. leśną	285.13	306.83	591.96	3.3
6	Grunty nieleśne	699.42	102.51	801.93	4.5
7	- w tym grunty do zalesienia	0.0000	0.0000	0.0000	0.0

I.1.2 DANE DOTYCZĄCE POŁOŻENIA.

I.1.2.1. SIEDZIBA NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE

Siedziba Nadleśnictwa Rudy Raciborskie mieści się w Rudach. Poniżej podaje się pełne dane adresowe:

Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
Nadleśnictwo Rudy Raciborskie
47 – 430 Rudy, ul. Rogera 1
tel. (032) 410 – 30 – 29   fax. (032) 410 – 32 – 81
email: rudy@lasykatowice.com.pl

I.1.2.2. PRZYNALEŻNOŚĆ ADMINISTRACYJNA.

Z dniem 01.01.1999 r., na mocy ustawy z dn. 24.07.1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa, tereny będące w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie znajdują się w województwach opolskim i śląskim.

TAB. 2. STRUKTURA PODZIAŁU ADMINISTRACYJNEGO TERENÓW BĘDĄCYCH W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE.

Województwo powiat - gmina	Obręb leśny				Nadleśnictwo	
	Kuźnia Raciborska		Rudy Raciborskie			
	Powierzchnia – ha / %					
woj. opolskie	2661.93	28.22%	714.67	8.48%	3376.60	18.90%
głubczycki	635.12	6.73%	0.0000	0.00%	635.12	3.56%
M-to Baborów	0.12	0.00%	0.0000	0.00%	0.12	0.00%
Baborów	344.36	3.65%	0.0000	0.00%	344.36	1.93%
Branice	4.73	0.05%	0.0000	0.00%	4.73	0.03%
Kietrz	285.91	3.03%	0.0000	0.00%	285.91	1.60%

Ogólna charakterystyka lasów.

Województwo powiat - gmina	Obręb leśny				Nadleśnictwo	
	Kuźnia Raciborska		Rudy Raciborskie			
	Powierzchnia – ha / %					
kędzierzyńsko-kozielski	2026.81	21.48%	714.67	8.48%	2741.48	15.35%
Bierawa	1530.61	16.22%	714.67	8.48%	2245.28	12.57%
Cisek	14.74	0.16%	0.0000	0.00%	14.74	0.08%
Pawłowiczki	226.19	2.40%	0.0000	0.00%	226.19	1.27%
Polska Cerekiew	255.27	2.71%	0.0000	0.00%	255.27	1.43%
woj. śląskie	6772.95	71.78%	7713.06	91.52%	14486.01	81.10%
gliwicki	0.0000	0.00%	817.86	9.70%	817.86	4.58%
Pilchowice	0.0000	0.00%	355.62	4.22%	355.62	1.99%
Sośnicowice	0.0000	0.00%	462.24	5.48%	462.24	2.59%
raciborski	6772.95	71.78%	6462.54	76.68%	13235.49	74.10%
M-to Racibórz	124.18	1.32%	0.0000	0.00%	124.18	0.70%
Krzanowice	9.22	0.10%	0.0000	0.00%	9.22	0.05%
Krzyżanowice	186.22	1.97%	0.0000	0.00%	186.22	1.04%
M-to Kuźnia Racib.	2732.92	28.97%	0.0000	0.00%	2732.92	15.30%
Kuźnia Raciborska	238.20	2.52%	6462.54	76.68%	6700.74	37.51%
Nędza	2840.74	30.11%	0.0000	0.00%	2840.74	15.90%
Pietrowice Wielkie	175.81	1.86%	0.0000	0.00%	175.81	0.98%
Rudnik	465.66	4.94%	0.0000	0.00%	465.66	2.61%
M-to Rybnik	0.0000	0.00%	432.66	5.13%	432.66	2.42%
M-to Rybnik	0.0000	0.00%	432.66	5.13%	432.66	2.42%
OGÓŁEM	9434.88	100.00%	8427.73	100.00%	17862.61	100.00%

I.1.2.3. ODLEGŁOŚCI.

Odległość od siedziby urzędu Nadleśnictwa Rudy Raciborskie do poszczególnych organów administracji przedstawia się następująco:

do RDLP W KATOWICACH: **63 km.**

do URZĘDU WOJEWÓDZKIEGO W KATOWICACH: **63 km,**

do Starostwa Powiatowego w Raciborzu: **23 km,**

do UM w Raciborzu: 23 km,

do UMiG w Krzanowicach: 32 km,

do UG w Krzyżanowicach: 39 km,

Ogólna charakterystyka lasów.

do UMiG w Kuźni Raciborskiej:	10 km,
do UG w Nędzy:	14 km,
do UG w Pietrowicach Wielkich:	33 km,
do UG w Rudniku:	27 km,
do Starostwa Powiatowego w Gliwicach:	22 km,
do UG w Pilchowicach	12 km,
do UG w Sośnicowicach:	14 km,
do Starostwa Powiatowego w Rybniku:	14 km,
do URZĘDU WOJEWÓDZKIEGO W OPOLU:	80 km,
do Starostwa Powiatowego w Kędzierzynie - Koźlu:	24 km,
do UG w Bierawie	20 km,
do UG w Cisku:	24 km,
do UG w Pawłowiczkach:	43 km,
do UG w Polskiej Cerekwi:	35 km,
do Starostwa Powiatowego w Głubczycach:	60 km,
do UMiG w Baborowie	46 km,
do UG w Branicach:	60 km,
do UMiG w Kietrze:	41 km,

I.1.3 POŁOŻENIE NADLEŚNICTWA W RAMACH RDLP.

Nadleśnictwo Rudy Raciborskie jako jednostka organizacyjna RDLP w Katowicach sąsiaduje od północy z Nadleśnictwami Kędzierzyn, od północnego – wschodu z Nadleśnictwem Rudziniec, natomiast od wschodu i południa z Nadleśnictwem Rybnik. Sąsiadem od strony zachodniej jest Nadleśnictwo Prudnik.

I.1.4 PODZIAŁ NADLEŚNICTWA NA LEŚNICTWA.

Podział Nadleśnictwa Rudy Raciborskie na leśnictwa przedstawiają tabele nr 3 i 4.

Ogólna charakterystyka lasów.

TAB. 3. PODZIAŁ NA LEŚNICTWA – OBR. KUŹNIA RACIBORSKA.

Lp.	Leśnictwo	Numery oddziałów	Powierzchnia w ha				Zadania gospodarcze na lata 2006 - 2015			
			Grunty zal. i nie zal.	Grunty zw. z gosp. leśną	Grunty nieleśne	Razem	Użytki rębne [m3 netto] (*)	Użytki przedrębne [m³ netto]	Użytki przedrębne [ha]	Odnowienia i zalesienia [ha]
Obręb: Kuźnia Raciborska										
07	Lubieszów	1-5; 7-14; 18; 19; 23-60; 62-73	1368.50	53.55	214.45	1636.50	29998	15074	830.46	146.94
08	Solarnia	74-88; 99-104; 115-120; 131-136; 141-146; 148-150; 152-159; 167-172	1402.30	68.32	22.13	1492.75	19627	13018	958.61	95.03
09	Kiczowa	89-98; 105-114; 121-130; 137-140; 140A; 147; 151; 160-166; 173-179	1285.16	49.92	37.40	1372.48	30324	16019	870.77	195.03
10	Nędza	180-221; 261-264; 264A; 265-272	1349.76	61.66	322.35	1733.77	34413	22113	798.45	187.18
11	Szymocice	222-260; 260A	1176.01	27.76	27.38	1231.15	51198	19558	692.05	245.3
12	Ponięcice	285-318; 318A; 319; 320; 320A; 332; 333; 333A; 334-338	980.62	14.55	57.62	1052.79	25197	10205	511.17	99.06
13	Baborów	273-284; 321-331; 339-351; 351A; 352	887.98	9.37	18.09	915.44	13185	8350	406.47	71.71
Razem obręb			8450.33	285.13	699.42	9434.88	203943	104337	5067.98	1040.25

(* - użytki rębne zaliczone na poczet etatu z 5 % spodziewanym przyrostem (bez użytków nie zaliczonych na poczet etatu)

Ogólna charakterystyka lasów.

TAB. 4. PODZIAŁ NA LEŚNICTWA – OBR. RUDY RACIBORSKIE.

Lp.	Leśnictwo	Numery oddziałów	Powierzchnia w ha				Zadania gospodarcze na lata 2006 - 2015			
			Grunty zal. i nie zal.	Grunty zw. z gosp. leśną	Grunty nieleśne	Razem	Użytki rębne [m3 netto] (*)	Użytki przedrębne [m³ netto]	Użytki przedrębne [ha]	Odnowienia i zalesienia [ha]
Obręb: Rudy Raciborskie										
01	Kotlarnia	1-56	1564.65	79.35	7.46	1651.46	902	2585	576.3	25.3
02	Borowiec	62; 71-81; 91-102; 111-123; 131-144; 148-154	1534.82	82.54	17.65	1635.01	16644	11970	756.07	100.78
03	Bargłówka	57-61; 63-70; 82-90; 103-110; 124-130; 145-147; 184-191	1366.34	40.83	30.78	1437.95	31665	23247	996.35	182.96
04	Krasiejów	155-183; 229-235; 248; 267-271	1096.07	36.22	13.79	1146.08	40950	15788	665.76	168.15
05	Stanica	192-223; 249-253; 272-274	1299.58	37.06	24.39	1361.03	35370	27965	970.06	159.83
06	Rudy	224-228; 236-247; 254-266; 275-285	1156.93	30.83	8.44	1196.20	42124	19419	728.62	183.38
Razem obręb			8018.39	306.83	102.51	8427.73	167656	100974	4693.16	820.40
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO:			16468.72	591.96	801.93	17862.61	371599	205311	9761.14	1860.65

(* - użytki rębne zaliczone na poczet etatu z 5 % spodziewanym przyrostem (bez użytków nie zaliczonych na poczet etatu)

I.1.5 RYS HISTORYCZNY.

Historia lasów rudzkich łączy się nierozdzielnie z obecnością na tych terenach zakonu cysterskiego, który pojawił się w Rudach w połowie XIII w. Cystersi przyczynili się do rozkwitu tych ziem prowadząc na szeroką skalę działalność przemysłową, gospodarkę rolną, rybną, aż wreszcie leśną. To cystersi stworzyli pierwszy podział powierzchniowy tych lasów, poprzez budowę sieci dróg leśnych oraz leśniczówek.

Po sekularyzacji dóbr cysterskich na rzecz Prus w 1810 roku tereny Nadleśnictwa Rudy stały się własnością Książąt Raciborskich oraz innych rodzin magnackich.

Z dokumentacji historycznej wynika, że dominującym sposobem zagospodarowania do 1945 roku były zręby zupełne odnawiane sztucznie sosną, świerkiem z domieszką dęba. Powstałe w ten sposób monokultury były podatne na klęski żywiołowe i gradacje szkodliwych owadów. Podczas Powstań Śląskich spłonęło ok. 500 ha lasu w północnej części obecnego obrębu Rudy. Również podczas działań wojennych II wojny światowej dochodziło do groźnych pożarów.

Po 1945 roku lasy obecnego Nadleśnictwa Rudy Raciborskie stanowiły odrębne Nadleśnictwa: Rudy, Kuźnia i Szczyty. Z dniem 01.01.1973r. utworzono jedno Nadleśnictwo Kuźnia Raciborska z obrębami: Kuźnia i Rudy, do którego w 1979r. dołączono część zlikwidowanego Nadleśnictwa Szczyty – obręb Dziergowice.

Nadleśnictwo Rudy Raciborskie w obecnych granicach i pod obecną nazwą zostało utworzone Zarządzeniem Dyrektora OZLP w Katowicach z dniem 1 stycznia 1986 roku.

I.1.5.1. PODSTAWY GOSPODARKI LEŚNEJ W LASACH OBRĘBU KUŹNIA.

Podstawą prowadzenia gospodarki leśnej w minionym okresie były następujące plany urzędniowe:

- przybliżone tabele klas wieku – sporządzone na okres 1947 – 1949 dla Nadleśnictwa Kuźnia Raciborska
- prowizoryczne urządzenie lasu wg stanu na 1.X.1950 – dla Nadleśnictwa Kuźnia Raciborska. W tym czasie funkcjonowały dwa gospodarstwa:

- sosnowe – z wiekiem rębności 100 lat,
- świerkowo – dębowo - sosnowe – z wiekiem rębności 100 lat,

W tym czasie pozyskiwano żywicę (ok. 30 ton / rok), korę garbarską (ok. 10 ton / rok) oraz 30 m³ karpiny przemysłowej. W czasie obowiązywania prowizorycznego urządzenia lasu na terenach nadleśnictwa odnotowano klęski:

- wiatrolomy z 1952r. – usunięto ok. 8000 m³ drewna,
- gradacja przyplaszczka granatka na powierzchni ok. 700 ha – tereny obecnego leśnictwa Lubieszów,
- gradacja osnui gwiazdzistej w 1960 r. – 2148 ha; w 1961r. – 1969 ha,

Ogólna charakterystyka lasów.

- plan definitywnego urządzenia lasu wg stanu na 1.X.1962, do 30.IX.1972r. – w tym okresie dalej prowadzono gospodarkę zrebową, pozyskanie żywicy, kory garbarskiej i karpiny utrzymywało się na niezmienionym poziomie.
  - w 1962r. – w wyniku wiatrołomów usunięto ok. 8500 m³ drewna,
  - w 1962r. – usunięto ok. 1800 m³ drewna w wyniku gradacji kornika drukarza,
  - gradacja osnui gwiaździstej – w 1960 r. – 2148 ha oraz – w 1961r. – 1969 ha,
- I rewizja urządzenia wg stanu na 1.X.1972 do 30.IX.1982 roku – dla Nadleśnictwa Kuźnia Raciborska, Z ważniejszych zdarzeń, które miały miejsce w tym okresie należy odnotować:
  - gradację osnui gwiaździstej – na powierzchni 2140 ha,
  - pierwsze rozpoznanie szkód przemysłowych w rejonie Kędzierzyńskich Azotów.

I.1.5.2. PODSTAWY GOSPODARKI LEŚNEJ W LASACH OBRĘBU RUDY.

Podstawą prowadzenia gospodarki leśnej w minionym okresie były następujące plany urządzeniowe:

- przybliżone tabele klas wieku – sporządzone na okres 1947 – 1949 dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie
- prowizoryczne urządzenie lasu wg stanu na 1.X.1951 – dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie. W tym czasie funkcjonowały dwa gospodarstwa:
  - sosnowe – z wiekiem rębności 100 lat,
  - bukowo - sosnowe – z wiekiem rębności 100 lat,

W czasie obowiązywania prowizorycznego urządzenia lasu na terenach nadleśnictwa odnotowano klęski:

- w wyniku masowych pojawów szkodliwych owadów (kornika drukarza, przypłaszczka granatka oraz cetyńców) usuwano duże ilości drewna:
  - w 1955r – ok. 1425 m³,
  - w 1956r – ok. 1700 m³,
  - w 1957r – ok. 1628 m³,
  - w 1959r – ok. 1323 m³,
  - w 1961r – ok. 2719 m³,
- gradacja osnui gwiaździstej – w 1960 r. – 1236 ha oraz – w 1961r. – 1550 ha,
- plan definitywnego urządzenia lasu wg stanu na 1.X.1961, do 30.IX.1971r. – w tym okresie udział użytków przygodnych spowodowany klęskami wynosił ok. 52 % w użytkach rębnych, a ok. 56 % w użytkach przdrębnych.
- I rewizja urządzenia wg stanu na 1.X.1972 do 30.IX.1982 roku – dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie, W tym okresie należy odnotować:
  - Stwierdzenie uszkodzeń od zwierzyny na powierzchni 988 ha,
  - gradację osnui gwiaździstej – na powierzchni 1360 ha,

Ogólna charakterystyka lasów.

- użytkowanie uboczne w tym czasie obejmowało rocznie pozyskanie żywicy (ok. 8 ton), 55 m³ karpiny przemysłowej oraz 1100 sztuk choinek.

I.1.5.3. PODSTAWY GOSPODARKI LEŚNEJ W LASACH NADLEŚNICTWA RUDY.

- II rewizja urządzenia na okres od 1.I.1986 do 31.XII.1995 roku – dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie z obrębami Kuźnia i Rudy.

Z ważniejszych zdarzeń, które miały miejsce w tym okresie należy wymienić:

- rozpoznanie szkód przemysłowych, w wyniku którego wszystkie drzewostany zaliczono do I i II strefy uszkodzeń przemysłowych. Lasy II strefy zostały zaliczone przez to do lasów ochronnych,
- wiatrolomy w wyniku wichury z dnia 09.03.1990r. – w wyniku której wykonano 58,25 ha zrębów sanitarnych i usunięto 58605 m³ drewna
- jednak najważniejszym wydarzeniem z tego okresu jest pożar lasów nadleśnictwa z 1992r. Była to największa klęska w powojennej historii lasów polskich. 26.08.1992 roku wybuchł pożar, który trwał do początku września. W jego wyniku spłonęło ponad 9000 ha lasu w nadleśnictwach Rudy Raciborskie, Rudziniec oraz Kędzierzyn, z czego 4101 ha w Rudach:

- 2578 ha – w obrębie Rudy Raciborskie,
- 1523 ha – w obrębie Kuźnia Raciborska,

Porządkowanie terenu pożarzyska trwało do 1995 roku, a w jego wyniku wykonano 3016 ha zrębów sanitarnych i usunięto 478 124 m³ drewna.

- Na ogromnej powierzchni pożarzyska zaczęły pojawiać się problemy charakterystyczne dla takich obszarów:
  - szkody od zwierzyny płowej,
  - szkodniki upraw i młodników (szeliniak, skośnik tuzinek, smolik znaczony itp.),
  - szkody od przymrozków,
  - zakłócenia stosunków wodnych,

- III rewizja urządzenia na okres od 1.I.1996 do 31.XII.2005 roku – dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie.

Wszystkie cykle urządzeniowe wykonane były przez BUL, później BULiPL, aż w końcu BULiGL oddział w Brzegu.

I.1.5.4. SZKODY SPOWODOWANE PRZEZ POWÓDŹ W 1997 ROKU.

Powódź w 1997 r. poczyniła największe szkody w lasach leśnictwa Nędza oraz Ponięcice, gdzie np. kompleks koło Tworkowa pozostawał pod wodą na wysokości 4m przez okres kilku dni. W wyniku tego wymoknięciu uległy uprawy i młodniki. Na pozostałych terenach szkody ograniczyły się do infrastruktury technicznej.

I.1.5.5. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.

Leśniczówka Wildek (leśnictwo Borowiec) – fot. autor

W zakresie budownictwa ogólnego w pierwszych okresach gospodarczych ograniczono się jedynie do prowadzenia koniecznych remontów istniejących osad i budynków mieszkalnych. W miarę wzrostu zasobów mieszkaniowych oraz eksploatacji istniejących osad wzrosła ilość remontów i modernizacji.

Stan dróg na terenie nadleśnictwa w ubiegłych okresach gospodarczych był oceniany jako dobry. Prowadzono kompleksową modernizację i remonty istniejących dróg. Jedynie w części zaodrzańskiej ograniczano się do remontów odcinków dróg, na których prowadzono prace związane z użytkowaniem określonych partii drzewostanów.

W roku 1992 i w następnych latach, w związku z koniecznością uprzątnięcia terenu pożarzyska przeprowadzono odbudowę i modernizację sieci dróg leśnych. Obecna sieć drogowa jest bardzo dobrze rozwinięta, a stan dróg wymaga bieżących napraw i remontów w miarę posiadanych środków finansowych.

Droga pożarowa (leśnictwo Lubieszów) – fot. autor

Stan sieci melioracyjnej w okresie wojennym i bezpośrednio powojennym na terenie nadleśnictwa był zły. W pierwszych latach prowadzone w ograniczonym zakresie remonty przepustów i czyszczenia rowów nie przynosiły oczekiwanych rezultatów. W latach siedemdziesiątych zakres prac melioracyjnych wzrósł znacznie, choć potrzeby w zakresie konserwacji nadal były duże.

Przepust - leśnictwo Solarnia – fot. autor

W latach 1992 – 2005 nadleśnictwo wykonywało remonty i konserwację rowów oraz urządzeń melioracyjnych na dużą skalę, co pozwala określić stan sieci melioracyjnej na dobry.

Poczynione inwestycje przez nadleśnictwo w minionym 10-leciu opisano szczegółowo w pkt. 3.d niniejszego opracowania - „Analiza gospodarki leśnej za lata 1996 – 2005 i jej wpływ na obecny stan lasu”.

Stan lasu, wg kolejnych cykli urzędzeniowych, obrazuje syntetyczne zestawienie niektórych danych obrazujących przebieg gospodarki leśnej na terenie nadleśnictwa, zamieszczonych poniżej:

Ogólna charakterystyka lasów.

I.1.6 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA ROZWOJU GOSPODARKI LEŚNEJ NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE.

TAB. 5. CHARAKTERYSTYKA ROZWOJU GOSPODARKI LEŚNEJ NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE

WSKAŹNIK		OBRĘB KUŹNIA RACIBORSKA				OBRĘB RUDY RACIBORSKIE			
		STAN WG CYKLU URZĄDZENIOWEGO							
		I rewizja	II rewizja	III rewizja	IV rewizja	I rewizja	II rewizja	III rewizja	IV rewizja
1		2	3	4	5	6	7	8	9
I Stan posiadania									
Powierzchnia ogółem		7842,47	9280,58	9329,40	9434,88	8450,13	8451,90	8436,59	8427,73
- grunty leśne, w tym		7082,83	8457,78	8263,29	8450,33	7984,61	8054,78	7919,53	8018,39
- grunty zw. z gospodarka leśną		-	-	342,62	285,13	-	-	346,86	306,83
- grunty nieleśne		b.d.	822,80	723,49	699,42	b.d.	397,12	170,20	102,51
-w tym sporne		b.d.	b.d.	-	-	b.d.	b.d.	-	-
II Podział lasów na grupy									
Rezerваты (powierzchnia leśna)		136,25	134,29	134,29	228,78	-	-	-	-
Lasy ochronne		1471,76	8323,49	8129,00	8130,75	1056,72	8054,78	7919,53	8000,24
Strefy uszkodzeń od przemysłu	- I strefa	132,96	7063,86	1807,34	2017,53	-	4529,37	-	
	- II strefa	108,85	914,82	6321,65	6432,80	-	3525,41	7919,53	
	- III strefa	-	344,81	-	-		-	-	
III Wskaźnik stanu zasobów drzewnych									
Zapas na powierzchni leśnej - m³		1366484	1937328	1477360	1575694	1298632	1337156	1158076	1304136
Średnia zasobność m³ na 1ha powierzchni leśnej		193	229	179	186	163	166	146	163
Przeciętny wiek		55	60	55	54	55	58	48	48

Ogólna charakterystyka lasów.

WSKAŹNIK		OBRĘB KUŹNIA RACIBORSKA				OBRĘB RUDY RACIBORSKIE			
		STAN WG CYKLU URZĄDZENIOWEGO							
		I rewizja	II rewizja	III rewizja	IV rewizja	I rewizja	II rewizja	III rewizja	IV rewizja
IV Przyjęte wieki rębności									
Dla gatunków drzew objętych „wykazem”									
- So		100	120	120	100	100	120	120	100
- Św		100	110	110	100	100	110	110	100
- Jd		120	120	120	120	100	120	120	120
- Bk		-	120	120	120	120	120	120	120
- Db		120	160	160	140	120	160	160	140
Dla gatunków drzew nie objętych „wykazem”									
- Md		100	120	120	100	100	120	120	100
- Js		-	140	120	120	120	140	120	120
- Brz		80	80	80	60	80	80	80	60
- Olcz, Gb, Lp		80	80	80	80	80	80	80	80
- Os _l		60	60	60	60	60	60	60	60
- Tp		40	40	40	40	40	40	40	40
V Przyjęty sposób zagospodarowania									
Zasadniczy sposób zagospodarowania									
- Rębnia		Ib	Ib	Ib	IIIa	Ib	Ib	Ib	IIIa
- Okres odnowienia (nawrót cięć)		3 - 5	3 - 5	5	15	3 - 5	3 - 5	5	15
Uzupełniający sposób zagospodarowania									
- Rębnia		b.d.	II	Id	Ib	b.d.	II	Id	Ib
- Okres odnowienia (nawrót cięć)		b.d.	20	15	5	b.d.	20	15	5
VI Roczny etat użytków rębnych ²									
Powierzchnia - ha	plan	93,77	56,10	82,57	138,36	101,96	41,01	59,22	109,62
	wykonanie	53,38	191,30	80,30	-	45,66	227,80	60,10	-

Ogólna charakterystyka lasów.

WSKAŹNIK		OBRĘB KUŹNIA RACIBORSKA				OBRĘB RUDY RACIBORSKIE			
		STAN WG CYKLU URZĄDZENIOWEGO							
		<i>I rewizja</i>	<i>II rewizja</i>	<i>III rewizja</i>	<i>IV rewizja</i>	<i>I rewizja</i>	<i>II rewizja</i>	<i>III rewizja</i>	<i>IV rewizja</i>
<i>Masa netto - m</i>	<i>plan</i>	23953	58347	11692	20394	21234	56128	8368	16766
	<i>wykonanie</i> ¹	14577	75056	11196	-	10392	83953	7650	-
VII Roczny etat użytków przedrębnych									
<i>Powierzchnia - ha</i>	<i>plan</i>	<i>b.d.</i>	1031,00	538,96	506,80	<i>b.d.</i>	931,00	468,63	469,32
	<i>wykonanie</i>	<i>b.d.</i>	386,70	405,80	-	<i>b.d.</i>	368,10	399,20	-
<i>Masa netto - m³</i>	<i>plan</i>	6949	50883	13325	10434	8457	21862	11293	10097
	<i>wykonanie</i>	23602	21696	10008	-	20232	33179	8658	-
VIII Roczny plan odnowień i zalesień ³									
<i>Powierzchnia - ha</i>	<i>plan</i>	96,24	83,96	125,95	89,05	139,54	145,21	140,45	68,78
	<i>wykonanie</i>	49,97	550,80	125,95	-	86,07	855,50	116,03	-

-² łącznie użytki rębne ze spodziewanym przyrostem (Tabela nr XVII).

-³ odnowienia otwarte, pod osłoną i zalesienia łącznie (Tabela nr XVIII, kol. 8)

¹ *Masa grubizny netto wraz z użytkami przygodnymi.*

I.1.7 STAN POSIADANIA I STAN GRANIC.

I.1.7.1. STAN POSIADANIA.

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków oraz kategorii użytkowania z podziałem na województwa i gminy przedstawia załączona **tabela nr I** w części tabelarycznej planu.

**TAB. 6. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE TABELI NR I - POWIERZCHNIA GRUNTÓW
NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE.**

Rodzaj użytku	Obręb		Nadleśnictwo	
	Kuźnia Raciborska	Rudy Raciborskie		
	powierzchnia – m ²			%
1. Lasy - razem	8735.2408	8324.9669	17060.2077	95.5%
<i>1.1. Grunty leśne zalesione - razem</i>	8260.5036	7906.1404	16166.644	90.5%
1) drzewostany - razem	8247.7686	7906.1404	16153.909	90.4%
2) plantacje drzew - razem	12.735		12.735	0.1%
w tym:				
- plantacje nasienne	12.735		12.735	0.1%
- plantacje drzew szybkorosnących				
<i>1.2. Grunty leśne niezalesione - razem</i>	189.6528	111.9176	301.5704	1.7%
1) w produkcji ubocznej - razem	60.1117	65.1894	125.3011	0.7%
w tym:				
- plantacje choinek i krzewów				
- poletka łowieckie	60.1117	65.1894	125.3011	0.7%
2) do odnowienia - razem	56.4943	29.3598	85.8541	0.5%
w tym:				
- halizny	4.2311	3.5508	7.7819	0.0%
- zręby	39.426	22.7535	62.1795	0.3%
- pławowiny	12.8372	3.0555		
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	73.0468	17.3684	90.4152	0.5%
w tym:				
- przewidziane do naturalnej sukcesji	42.1617	17.3684	59.5301	0.3%
- objęte szczególnymi formami ochrony				
- przewidziane do wyłączenia z produkcji	30.8851			

Ogólna charakterystyka lasów.

Rodzaj użytku	Obręb		Nadleśnictwo	
	Kuźnia Raciborska	Rudy Raciborskie		
	powierzchnia – m ²			%
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	285.0844	306.9089	591.9933	3.3%
w tym:				
1) budynki i budowle	3.1204	4.4426	7.563	0.0%
2) urządzenia melioracji wodnych	27.2152	21.829	49.0442	0.3%
3) linie podziału przestrzennego lasu	83.3811	118.4715	201.8526	1.1%
4) drogi leśne	120.8286	129.3112	250.1398	1.4%
5) tereny pod liniami energetycznymi	32.473	32.7067	65.1797	0.4%
6) szkółki leśne	16.9343		16.9343	0.1%
7) miejsca składowania drewna	1.1318		1.1318	0.0%
8) parkingi leśne				
9) urządzenia turystyczne		0.1479	0.1479	0.0%
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione		0.483	0.483	0.0%
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	8735.2408	8325.4499	17060.6907	95.5%
3. Użytki rolne - razem	464.1091	78.1397	542.2488	3.0%
3.1. Grunty orne - razem	70.0493	22.6784	92.7277	0.5%
w tym:				
1) role	69.0893	22.6784	91.7677	0.5%
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornym	0.96		0.96	0.0%
3) ugory, odłogi				
3.2. Sady	0.19	0.7973	0.9873	0.0%
3.3. Łąki trwałe	59.7904	36.4788	96.2692	0.5%
3.4. Pastwiska trwałe	16.6355	15.3242	31.9597	0.2%
3.5. Grunty rolne zabudowane	1.9916	1.9614	3.953	0.0%
3.6. Grunty pod stawami rybnymi	315.4523	0.4278	315.8801	1.8%
3.7. Grunty pod rowami rolnymi		0.4718	0.4718	0.0%
4. Grunty pod wodami - razem	0.31	0.1	0.41	0.0%
w tym:				
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	0.31	0.1	0.41	0.0%
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi				
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi				
5. Użytki ekologiczne - razem				

Ogólna charakterystyka lasów.

Rodzaj użytku	Obręb		Nadleśnictwo	
	Kuźnia Raciborska	Rudy Raciborskie		
6. Tereny różne - razem	205.4501		205.4501	1.2%
w tym:				
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.				
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego	0.5897		0.5897	0.0%
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)	204.8604		204.8604	1.1%
4) różne inne				
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	1.7232	3.9126	5.6358	0.0%
w tym:				
7.1. Tereny mieszkaniowe	0.7	0.14	0.84	0.0%
7.2. Tereny przemysłowe				
7.3. Tereny zabudowane inne				
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane	0.5392	2.079	2.6182	0.0%
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem	0.4531	0.9399	1.393	0.0%
w tym:				
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne	0.4531	0.9399	1.393	0.0%
2) tereny zabytkowe				
3) tereny sportowe				
4) ogrody zoologiczne i botaniczne				
5) tereny zieleni nieurządzonej				
7.6. Użytki kopalne				
7.7. Tereny komunikacyjne - razem	0.0309	0.7537	0.7846	0.0%
w tym:				
1) drogi	0.0309	0.6852	0.7161	0.0%
2) tereny kolejowe				
3) inne tereny komunikacyjne		0.0685	0.0685	0.0%
8. Nieużytki - razem	27.8065	19.8488	47.6553	0.3%
w tym:				
1) bagna	26.6165	19.81	46.4265	0.3%
2) piaski				
3) utwory fizjograficzne				
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji	1.19	0.0388	1.2288	0.0%
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów	699.3989	102.4841	801.883	4.5%
<i>w tym: grunty przeznaczone do zalesienia</i>	-	-	-	-
OGÓŁEM (1-8)	6776.0502	8659.8604	15435.9106	100.0%

Ogólna charakterystyka lasów.

Powyższy podział użytków jest zgodny z klasyfikacją ewidencyjną gruntów określoną w *Rozporządzeniu Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (dz. U. Nr 38, poz. 454)*

W stanie posiadania nadleśnictwa nie występują występują grunty sporne

W stanie posiadania nadleśnictwa występują współwłasności.

TAB. 7. WYKAZ GRUNTÓW WE WSPÓŁWŁASNOŚCI W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE

Nr działki	Adres administracyjny	Adres leśny	Rodzaj użytku	Powierzchnia m ² / ary	Współdział
82/3	24-11-54-003	02-26-1-08-82 -h -00	B	0,1289 / 0,13	65/100
159/24	24-11-54-003	02-26-1-08-159 -n -00	B	0,2615 / 0,26	50/100
150/9	24-11-55-005	02-26-2-02-150 -o -00	B	0,2383 / 0,24	47/100
191/18	24-11-55-006	02-26-2-03-191 -xx -00	B	0,0142 / 0,01	25/100
191/19	24-11-55-006	02-26-2-03-191 -yx -00	B	0,0533 / 0,05	25/100
206/33	24-11-55-006	02-26-2-05-206 -bx -00	B	0,1581 / 0,16	26/100
226/5	24-11-55-006	02-26-2-06-226 -x -00	B	0,1539 / 0,15	28/100
Razem				1,0082 / 1,00	

Grunty te nie zostały ujęte w planie urządzenia lasu. Zostały one uwzględnione w opisach taksacyjnych (opisanym gruntom nadano ostatnią literę w danym oddziale), ponad to oznaczono je na mapach gospodarczych czerwoną obwódką, w godle mapy zapisano powierzchnię współwłasności.

Powierzchnia gruntów Nadleśnictwa Rudy Raciborskie, wg grup i kategorii użytkowania, na podstawie syntetycznego zestawienia wielkości zawartych w opisie taksacyjnym lasu i porównanie ich z danymi z Tabeli I przedstawiono poniżej.

TAB. 8. POWIERZCHNIA GRUNTÓW, WG GRUP UŻYTKÓW - ZESTAWIENIE PORÓWNAWCZE, WG DANYCH Z EWIDENCJI GRUNTÓW I PLANU U.L., DLA NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE.

Lp.	Rodzaj powierzchni		Obręb leśny		Nadleśnictwo
			Kuźnia Raciborska	Rudy Raciborskie	
			powierzchnia - ha		
1	Powierzchnia ogółem	wg Tabeli I	9434,6397	8427,4510	17862,0907
		wg opisów taksacyjnych	9434,88	8427,73	17862,61
		różnica	-0,24	-0,28	-0,52
2	Powierzchnia leśna	wg Tabeli I	8735,2408	8324,9669	17060,2077
		wg opisów taksacyjnych	8735,46	8325,22	17060,68
		różnica	-0,22	-0,25	-0,47
3	Powierzchnia	wg Tabeli I	699,3989	102,4841	801,8830

Ogólna charakterystyka lasów.

Lp.	Rodzaj powierzchni		Obręb leśny		Nadleśnictwo
			Kuźnia Raciborska	Rudy Raciborskie	
			powierzchnia - ha		
	nieleśna	wg opisów taksacyjnych	699,42	102,51	801,93
		różnica	-0,02	-0,03	-0,05

Zaistniałe różnice w powierzchni Nadleśnictwa Rudy Raciborskie, wg tabeli I i opisów taksacyjnych wynikają z założeń dotyczących sposobu rozliczania powierzchni ewidencyjnej, a następnie sposobu przeniesienia jej do opisów taksacyjnych. Dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie wielkości różnicy powierzchni wg opisów taksacyjnych i tabeli I wynosi plus 0,52 ha (obr. Kuźnia Raciborska: + 0,24 ha i obr. Rudy Raciborskie: + 0,28 ha).

I.1.7.2. ANALIZA ZMIAN UDZIAŁU KATEGORII GRUNTÓW W POWIERZCHNI NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE.

Analizę zmian udziału kategorii gruntów w powierzchni Nadleśnictwa Rudy Raciborskie przeprowadzono na podstawie danych zawartych w tabelach dla danych z III oraz IV rewizji urządzenia lasu.

**TAB. 9. POWIERZCHNIA GRUNTÓW, WG GRUP I RODZAJÓW UŻYTKÓW - ZESTAWIENIE
PORÓWNAWCZE, WG DANYCH Z III I IV REWIZJI PLANU U.L. DLA NADLESNICTWA.**

Grunty leśne						Grunty zadrzewione	Grunty nieleśne						Ogółem
zalesione	do odnowień.	w prod. ubocznej	pozostałe	zw. .z gos. .leśna.	razem		użytki rolne	wody	gr. zab. i zurban.	tereny różne	nieużytki	razem	
Powierzchnia w ha / %													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	14	15
Nadleśnictwo													
dane wg III rewizji U.L.													
15079.3500	1016.2800	9.1800	78.0100	689.4800	16872.3000	0.3900	253.6100	323.6500	236.1600	31.6800	48.2000	893.6900	17765.9900
dane wg IV rewizji U.L.													
16168.5813	84.1025	125.4475	90.4152	591.6612	17060.2077	0.483	542.2488	0.41	205.4501	5.6358	47.6553	801.883	17862.0907
Różnica													
1089.23	-932.18	116.27	12.41	-97.82	187.91	0.09	288.64	-323.24	-30.71	-26.04	-0.54	-91.81	96.10
7.2%	-91.7%	1266.5%	15.9%	-14.2%	1.1%	23.8%	113.8%	-99.9%	-13.0%	-82.2%	-1.1%	-10.3%	0.5%

Ogólna charakterystyka lasów.

W stosunku do ubiegłego okresu ogólna powierzchnia nadleśnictwa wzrosła o **96,10 ha, tj. o 0,5%**. Wzrost powierzchni nadleśnictwa nastąpił w wyniku procesu przejmowania gruntów rolnych przeznaczonych do zalesienia (zgodnie z planami zagospodarowania przestrzennego, bądź decyzjami o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu) przede wszystkim od ANRSP.

I.1.8 STAN GRANIC.

I.1.8.1. USTALENIE GRANIC NADLEŚNICTWA.

Ustalenie granic nadleśnictwa wykonane zostało w ramach opracowania definitywnego planu urządzenia lasu: dla obrębu Kuźnia Raciborska w 1962r., a dla obrębu Rudy Raciborskie w 1961.

Przy kolejnych rewizjach p-planów urządzenia lasu wykonywane prace geodezyjne dla obu obrębów przez służby geodezyjne BULiGL o/Brzeg.

I.1.8.2. PRACE GEODEZYJNE DLA POTRZEB IV REWIZJI U.L..

Prace geodezyjne, dla potrzeb IV rewizji urządzenia lasu, zostały wykonane w 2004 i 2005 roku (wg stanu na 1 stycznia 2006r.) przez dział geodezji Oddziału BULiGL w Brzegu. Całość dokumentacji kartograficznej opracowana zostanie zgodnie z *„Zarządzeniem Nr 41 DGLP z dnia 7.06.2005r. w sprawie zmiany Zarządzenia Nr 74 z dnia 23.08.2001r. w sprawie zdefiniowania standardu leśnej mapy numerycznej dla poziomu nadleśnictwa oraz wdrażanie systemu informacji przestrzennej w nadleśnictwach.”*

Na podstawie odrębnej umowy BULiGL Oddział Brzeg sporządziło pierworys mapy gospodarczej Nadleśnictwa Rudy Raciborskie zgodnie ze standardem leśnej mapy numerycznej. Opracowaniem objęto całość gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie, obejmujących **954** działki w **2** województwach, **5** powiatach, **19** gminach, **61** obrębach ewidencyjnych na łączną powierzchnię 17862,0907 ha. Pierworys ten sporządzony w postaci cyfrowej zawiera 3 warstwy: -graniczników, - działek ewidencyjnych, - użytków.

Warstwy te zostały sporządzone na podstawie danych pozyskanych z Ośrodka Dokumentacji Geodezyjno Kartograficznej oraz z danych archiwalnych przechowywanych w Biurze . Warstwa graniczników składa się z **4479** punktów wprowadzonych na podstawie współrzędnych uzyskanych ze wcześniejszych pomiarów , **6371** punktów pozyskanych z dygitalizacji mapy zasadniczej , **3316** punktów pozyskanych z ODGiK , **960** punktów pozyskanych z dygitalizacji mapy ewidencyjnej i gospodarczej.

Ogólna charakterystyka lasów.

Przy tworzeniu pierworysu wykorzystano współrzędne punktów granicznych i punktów osnowy, skany map ewidencyjnych i zasadniczych w skali 1 : 5 000 , opracowania numeryczne będące w zasobie ODGK (W tej formie wykorzystano dane ze Starostwa Kędzierzyn Koźle – obr. Bierawa , Dziergowice, Goszyce , Grabówka , Kotlarnia , Lubieszów , Ortowice , Solarnia) , skany map topograficznych 1 : 10 000.

W ramach prac geodezyjnych wykonano podkład mapowy, w postaci map gospodarczych w skali 1:5 000, obejmujący łącznie 60 arkuszy, w tym:

- Obr. Kuźnia Raciborska: 35 ark,
- Obr. Rudy Raciborskie: 25 ark.

Nowy podkład mapowy sporządzono w oparciu o mapy wykonane dla celów definitywnego urządzania lasu, wraz z późniejszymi uzupełnieniami z I, II i III rewizji urządzania lasu, w technice mapy numerycznej programem LEMAN w środowisku Arc View. Zmiany w stanie posiadania zostały zlokalizowane na podstawie map ewidencyjnych i danych ewidencyjnych.

Granica nadleśnictwa jest zastabilizowana w punktach załamania granitowymi słupkami ze znakiem podziemnym.

Granic spornych oraz odcinków granic stwarzających problemy ich ochrony nadleśnictwo nie posiada.

W Nadleśnictwie Rudy Raciborskie nie występują grunty sporne..

W Nadleśnictwie Rudy Raciborskie występują współwłasności Skarbu Państwa i osób fizycznych, a ich wykaz przedstawiono w tab. nr 7 niniejszego opracowania.

Nadleśnictwo Rudy Raciborskie dla większości gruntów posiada założone księgi wieczyste. Dla pozostałych gruntów w chwili obecnej nadleśnictwo jest w trakcie zakładania ksiąg.

TAB. 10. WYKAZ ZAŁOŻONYCH KSIĄG WIECZYSTYCH W NADLEŚNICTWIE.

Obręb leśny	Księgi wieczyste dla działek geodezyjnych			
	Istniejące	%	Brakujące	%
Kuźnia Raciborska	8831,2197	93,6	603,4200	6,4
Rudy Raciborskie	8235,4338	99,9	12,0172	0,1
Nadleśnictwo	17066,6535	96,6	615,4372	3,4

Do obowiązków nadleśnictwa należy utrzymanie w aktualnym stanie dokumentacji prawnej związanej ze stanem posiadania i ze zmianami w rodzaju użytkowania gruntów nadleśnictwa, ochrony znaków granicznych oraz znaków pomiarowych usytuowanych na terenie nadleśnictwa (podstawa prawna: *Prawo geodezyjne i kartograficzne – Dz.U. nr 100 poz. 1086, wraz z późniejszymi zmianami*).

I.1.9 PODZIAŁ POWIERZCHNIOWY.

Podstawą podziału powierzchniowego był podział dotychczasowy, uzupełniony o zmiany wynikające z przejęcia gruntów. Zachowano dotychczasową numerację oddziałów, a grunty nowoprzyjęte zostały włączone do sąsiednich oddziałów bądź oznaczono je numerem najbliższego oddziału z dodaniem dużych kolejnych liter alfabetu.

Podział na leśnictwa został przyjęty zgodnie z podziałem przekazany przez Nadleśniczego.

Podział powierzchniowy Nadleśnictwa Rudy Raciborskie ma w przeważającej części charakter podziału typowo nizinnego. Tylko część leśnictw: Ponięcice i Baborów posiada cechy podziału górskiego.

Sieć podziału powierzchniowego jest utrwalona w terenie granitowymi słupami oddziałowymi. Stabilizacja tego podziału w terenie wydaje się dostateczna – uzupełnienia wymagają jedynie grunty przyjęte, a sam podział spełnia swoje zadania (orientacja, komunikacja i ochrona).

Odcinki linii podziału powierzchniowego wymagające poszerzenia zaznaczono na mapach i opisano je w opisach taksacyjnych, jako linie projektowane do poszerzenia.

Nie poszerzone w terenie linie podziału powierzchniowego – linie oddziałowe i ostępowe (gospodarcze) należy poszerzyć do szerokości podanej na mapach gospodarczych. W wyniku prac terenowych zinwentaryzowano ich w nadleśnictwie 28,3 km (obwód Kuźnia Raciborska – 11,1 km, obwód Rudy – 17,2 km). Ich lokalizacja, powierzchnia i wielkość grubizny drewna projektowana do pozyskania, z tytułu poszerzenia jest przedmiotem planu cięć użytków rębnych nie zaliczonych na etat.

Linie podziału powierzchniowego, które spełniają rolę leśnych dróg wywozowych, zostały oznaczone na mapach gospodarczych i przeglądowych jako drogi a ich powierzchnia w opisach taksacyjnych oraz rejestrze powierzchniowym figuruje również pod drogami.

TAB. 11. WYBRANE ELEMENTY PODZIAŁU POWIERZCHNIOWEGO DLA NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE.

Wskaźnik	Cecha	Nadleśnictwo Rudy Raciborskie		
		Kuźnia Raciborska	Rudy Raciborskie	Ogółem
Liczba zanonumeryowanych oddz.	ilość	351	285	636
Średnia powierzchnia oddziału.	ha	26,89	26,81	26,85
Rozpiętość szeregu	zakres	1 - 285	1 - 352	-
Brakujące oddziały	nr	6, 15 - 17, 20 - 22, 61	-	377
Oddziały z literą.	nr	140A; 260A; 264A; 318A; 320A; 333A; 351A	-	-
Min. powierzchnia oddz.	ha	(oddz.23) – 0,89	(oddz. 4) – 3,80	(oddz.23) - Kuźnia
Max powierzchnia oddz.	ha	(oddz. 270) – 94,29	(oddz. 254) – 53,64	(oddz. 270) - Kuźnia

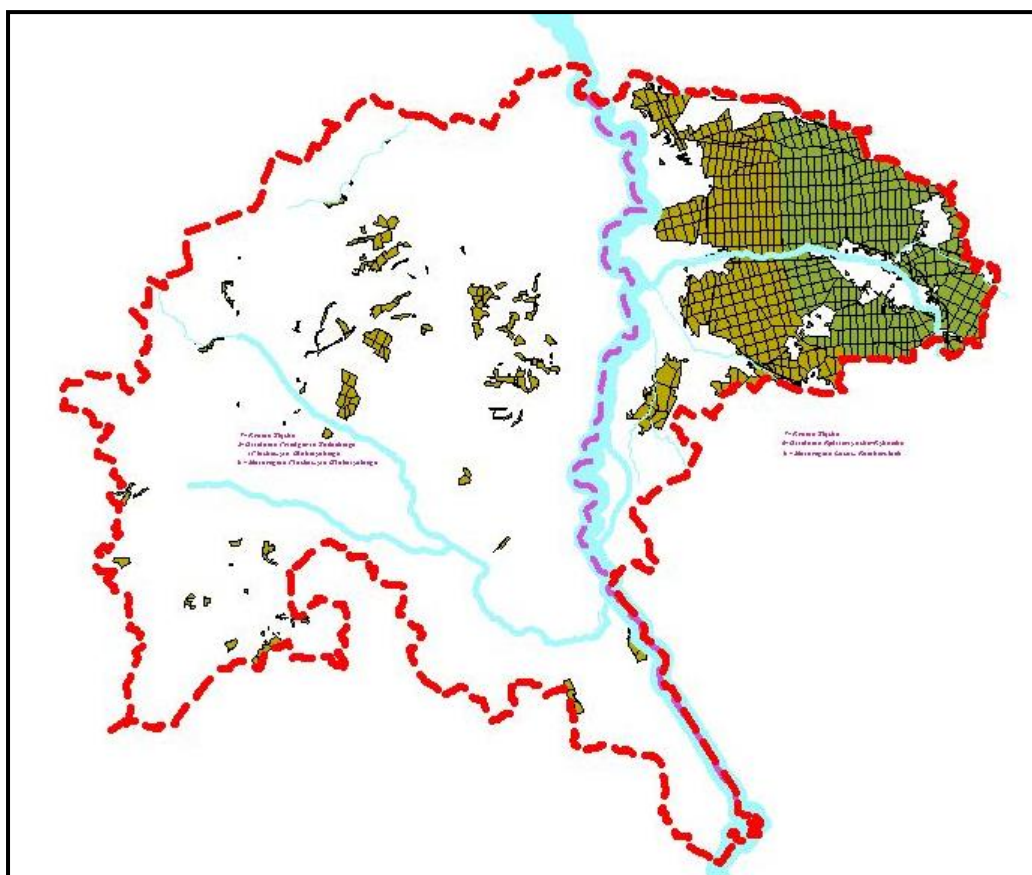
I.1.10 CHARAKTERYSTYKA PODZIAŁU POWIERZCHNIOWEGO.

Powierzchnia gruntów Nadleśnictwa Rudy Raciborskie objęta planem urządzenia lasu wynosi 17862,61 ha.

TAB. 12. CHARAKTERYSTYKA ILOŚCIOWA WYBRANYCH ELEMENTÓW STRUKTURY PODZIAŁU POWIERZCHNIOWEGO DLA NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE.

Wskaźnik	Cecha	Nadleśnictwo Rudy Raciborskie		
		Kuźnia Raciborska	Rudy Raciborskie	Ogółem
Liczba pododdziałów	ilość	2885	2301	5186
Średnia powierzchnia pododdziału.	ha	3,20	3,57	3,36
Liczba wyłączeń nie literowanych (liniowych)	ilość	1616	1515	3131

Poniżej przedstawiono schematycznie podział powierzchniowy Nadleśnictwa Rudy Raciborskie z wyróżnieniem podziału na obreby leśne:

I.2. CHARAKTERYSTYKA PRZYRODNICZYCH WARUNKÓW PRODUKCJI LEŚNEJ.

I.2.1 POŁOŻENIE NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE

I.2.1.1. PRZYNALEŻNOŚĆ PRZYRODNICZO-LEŚNA.

Lasy Nadleśnictwa Rudy Raciborskie wg regionalizacji przyrodniczo-leśnej (Tramplera i in. 1990) położone są w :

Kraina: ŚLĄSKA (V.)

Dzielnica: Przedgórze Sudeckiego i Płaskowyżu Głubczyckiego (V.3.)

Mezoregion: Płaskowyż Głubczycki (V.3.b),

(Obręb Kuźnia Raciborska – leśnictwa: Ponięcice i Baborów – 1 968,23 ha)

Dzielnica: Kędzierzyńsko - Rybnicka (V.6.)

Mezoregion: Lasów Raciborskich (V.6.b),

(Obręb Rudy Raciborskie, Kuźnia Raciborska – leśnictwa: Lubieszów, Solarnia, Kiczowa, Nędza – 15 894,38 ha)

I.2.1.2. PRZYNALEŻNOŚĆ FIZYCZNO – GEOGRAFICZNA.

Pod względem podziału fizyczno-geograficznego lasy Nadleśnictwa Rudy Raciborskie, położone są w następujących jednostkach fizyczno-geograficznych Polski (Kondracki 2000),:

OBSZAR: EUROPA ZACHODNIA

PODOBSZAR: POZAALPEJSKA EUROPA ŚRODKOWA (3)

STREFA: LASÓW MIESZANYCH

PROWINCJA: NIŻ ŚRODKOWOEUROPEJSKI (31)

Podprovincia: NIZINY ŚRODKOWOPOLSKIE (318.)

Makroregion: Nizina Śląska (318.5)

Mezoregion: Płaskowyż Głubczycki (318.58).

Mezoregion: Kotlina Raciborska (318.59)

I.2.1.3. PRZYNALEŻNOŚĆ GEOBOTANICZNA.

Pod względem podziału geobotanicznego lasy Nadleśnictwa Rudy Raciborskie, położone są w następujących jednostkach (*Trampler i in. 1990*),:

OBSZAR III: EUROPEJSKICH LASÓW LIŚCIASTYCH I MIESZANYCH

PROWINCJA 3: ŚRODKOWOEUROPEJSKA

Podprovincja 3b: ŚRODKOWOEUROPEJSKA WŁAŚCIWA

Dział 2: Wyżyn Południowopolskich

I.2.1.4. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE.

Grunty Nadleśnictwa Rudy Raciborskie rozciągają się między:

- 17° 55' a 18° 30' długości geograficznej wschodniej i
- 49° 35' a 50° 13' szerokości geograficznej północnej.

I.2.1.5. GEOLOGIA I RZEŻBA TERENU.

Nadleśnictwo Rudy Raciborskie leży w zasięgu dwóch mezoregionów (*Kondracki 2000*), których geologia, a co za tym idzie rzeźba terenu są odmienne. Są to:

- Płaskowyż Głubczycki,
- Kotlina Raciborska.

Wschodnia część nadleśnictwa (cały obręb Rudy oraz większość lasów obrębu Kuźnia – razem 89 % powierzchni gruntów nadleśnictwa) należy do mezoregionu Kotliny Raciborskiej. Zachodnią część nadleśnictwa stanowi mezoregion Płaskowyżu Głubczyckiego (leśnictwa: Ponięcice i Baborów – 11 % powierzchni gruntów nadleśnictwa).

Kotlina Raciborska stanowi wysunięty najbradziej na południe mezoregion Niziny Śląskiej i stanowi wypełnione piaskami i żwirami dno kotliny otoczone od wschodu Płaskowyżem Rybnickim, od zachodu lessowym Płaskowyżem Głubczyckim. Kotlina składa się z dwóch jednostek geomorfologicznych: wysoczyzny lodowcowe i dna dolin rzecznych (Odra, Ruda, Bierawka). Wysoczyzna charakteryzuje się pofałdowanym ukształtowaniem terenu z wydymami piasków oraz bezodpływowymi zagłębieniami terenu.

Doliny rzek mają charakter tarasów nadzalewowych i zalewowych z licznymi skarpami i starorzeczami. Najniżej położone tereny Kotliny Raciborskiej w zasięgu nadleśnictwa występują w okolicach Lubieszowa i Bierawy ok. 170 m.n.p.m. Najwyższe tereny to obszar leśnictwa Rudy i Krasiejów z kulminacją w oddz. 266 – 268 m.n.p.m.

Starorzecze rz.Rudy - leśnictwo Borowiec – fot. autor

Ogólna charakterystyka lasów.

Zachodnią część obrębu Kuźnia zajmuje **Płaskowyż Głubczycki**. Jest to wysoko wzniesiony obszar zbudowany w większości z lessów i pyłów, o charakterze wyżynnym – pagórkowatym, a w części południowej (przy granicy z Czechami) wzgórzowym z licznymi jarami, wąwozami, dolinkami cieków wodnych.

Płaskowyż Głubczycki - leśnictwo Ponięcice – fot. autor

Wysokości bezwzględne rosną w kierunku południowym i mieszczą się w zakresie: od 216 m n.p.m. w okolicy Ostrożnicy, do 305 m n.p.m. na południe od oddz. 344, 345 w pobliżu miejscowości Lubotyn.

I.2.2 HYDROLOGIA.

Wg podziału hydrologicznego Polski cały obszar nadleśnictwa należy do europejskiego działu wodnego, zlewiska Morza Bałtyckiego, dorzecza rzeki Odry.

Przez teren Nadleśnictwa Rudy Raciborskie przepływają następujące ciek wodne:

➤ ODRA (i jej lewobrzeżne – zachodnie dopływy):

- Psina
  - Troja
- Potok Dzielniczka
- Cisek

rz. Odra na wysokości promu w Ciechowicach (fot. autor).

➤ ODRA (i jej prawobrzeżne – wschodnie dopływy):

- Sumina
- Ruda
- Pogonica
- Konitopa
- Bierawka

rz. Ruda – teren leśnictwa Borowiec (fot. autor).

I.2.3 OPRACOWANIE KLIMATYCZNE (*).

(* - Autorem opracowania warunków klimatycznych dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie jest dr Dariusz Rosiński z Uniwersytetu Wrocławskiego).

Charakterystykę klimatyczną oparto o wielkości wieloletnich pomiarów meteorologicznych w stacji Racibórz ($\gamma=50^{\circ}05' N$, $\lambda=18^{\circ}13' E$, $H=190$ m n.p.m), znajdującej się w zasięgu działania Nadleśnictwa Rudy Raciborskie. Przedstawione średnie wartości temperatury powietrza i sumy opadu atmosferycznego obejmujące okres 1951-2005 zostały zestawione w oparciu o globalną, historyczną bazę danych meteorologicznych (GHCN) oraz o globalną bazę danych wielkości dobowych (GLOBALSD). Global Historical Climatology Network jest globalną bazą danych meteorologicznych należącą do Światowej Organizacji Meteorologicznej. Zawiera ona średnie wartości temperatury powietrza, a także sumy miesięczne opadu dla około 7300 stacji meteorologicznych z całego świata.

Global Summary of Day jest zbiorem informacji o pogodzie z ponad 10000 stacji meteorologicznych od 1. stycznia 1994 roku do dnia obecnego. Niekomercyjny dostęp do danych, realizowany za pośrednictwem światowej sieci Internet, jest bezpłatny i nielimitowany. Z powodu luk i przerw w istniejącej serii danych, brakujące wartości średniej miesięcznej temperatury powietrza oraz sumy opadu atmosferycznego estymowano w oparciu o dane pochodzące ze stacji Opole. Do tego celu użyto metod uzupełniania luk i badania jednorodności ciągów danych klimatologicznych zgodnych z przyjętymi w tym zakresie standardami.

Termiczno-wilgotnościowe (hydrotermiczne) warunki klimatyczne sezonu wegetacyjnego charakteryzuje współczynnik hydrotermiczny Sielaninowa (Sielaninow, 1966), obliczony według wzoru:

$$k = \frac{10 P}{t},$$

gdzie:

P – suma opadów badanego okresu [mm],

t – suma średnich temperatur dobowych badanego okresu [°C].

Zróźnicowanie rzeźby terenu Nadleśnictwa Rudy Raciborskie nie wpływa znacząco na klimat, który kształtowany jest głównie przez czynniki cyrkulacyjne. Czynniki geograficzne uwidaczniają się głównie w kształtowaniu pogody w specyficznych warunkach synoptycznych, choć wpływają oczywiście w bezpośredni sposób na wzrost rocznej sumy opadu atmosferycznego i spadek średniej rocznej temperatury powietrza wraz z wysokością.

Klimat regionu kształtowany jest przez stałe (Niż Islandzki i Wyż Azorski) oraz sezonowe (Wyż Azjatycki zimą i Niż Południowoazjatycki latem) ośrodki baryczne.

Ogólna charakterystyka lasów.

Dominującymi masami powietrza w tym regionie są wilgotne masy polarno-morskie (46%) i wykazujące większą suchość masy polarno-kontynentalne (38%). Sytuacje z napływem chłodnych mas arktycznych stanowią tylko 10% dni w roku. Ciśnienie atmosferyczne jest wyrównane przez cały rok z wyraźnie zaznaczonym maksimum w zimie.

Na obszarze Nadleśnictwa przeważa cyrkulacja zachodnia, jednak notuje się tutaj większy udział wiatru z sektora południowego, będący bezpośrednim efektem Bramy Morawskiej. Obecność szerokiej „przerwy” w masywie górskim ogranicza intensywność zjawisk fenowych w tym rejonie oraz ma bezpośredni wpływ na równomierny rozkład opadu atmosferycznego. Nie notuje się przy tym efektu cienia opadowego, charakterystycznego dla obszarów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie gór.

Średnia wieloletnia temperatura powietrza w Raciborzu (1951-2005) wynosi $8,5^{\circ}\text{C}$ i jest o $0,2^{\circ}\text{C}$ niższa niż w stacji Opole. Jest to wielkość charakterystyczna dla najniżej położonych fragmentów Nadleśnictwa w jego wschodniej części oraz rozległych obszarów w dolinie Odry. Wraz ze zwiększającą się wysokością nad poziomem morza w kierunku południowo-zachodnim można obserwować obniżanie się średniej rocznej temperatury powietrza.

Spadek ten, zgodnie z wzorem Hessa i in.(1980) można szacować na ok. $0,52^{\circ}\text{C}$ na każde kolejne 100 metrów. Efektem tego są niewielkie obserwowane różnice w przestrzennym rozkładzie średniej rocznej temperatury powietrza. Najcieplejszymi miesiącami w roku są miesiące letnie lipiec i sierpień ($17,9$ i $17,7$ oC). Zimy na tym obszarze można zaliczyć do łagodnych. Najchłodniejszym miesiącem jest styczeń, którego średnia wieloletnia temperatura wynosi $-1,5$ oC. Do najcieplejszych okresów można zaliczyć lata 1981-1990, kiedy średnia roczna temperatura wyniosła przeciętnie $9,0$ oC. Najchłodniejszą dekadą w ostatnich latach był okres 1961-1970. W tym czasie niezbyt upalnym okresem ciepłym towarzyszyły dość mroźne zimy ze średnią temperaturą stycznia $-3,5$ oC.

Wpływ odległości od bariery orograficznej, podobnie jak w przebiegu średniej wieloletniej miesięcznej temperatury powietrza, nie zaznacza się w przebiegu wielkości sum opadu atmosferycznego. Suma roczna opadu w Nadleśnictwie Rudy Raciborskie wynosi ok. 630-650 mm, jednak zmienność wielkości rocznej sumy opadu z roku na rok może wynosić od 60 do nawet 135% wielkości przeciętnej. Najwyższe opady notuje się w lipcu (101 mm), najniższe zaś w lutym (28 mm). Za ostatnie dziesięć lat odnotowano rekordową miesięczną wielkość opadu atmosferycznego. Bardzo deszczowe lata 1997 (234 mm) i 2000 (257 mm) spowodowały wzrost jej sumy w lipcu aż do 131 mm. Rekordowo niskie opady w tym miesiącu zanotowano w latach 1989 i 1990, odpowiednio 23 i 24 mm. Zimowemu spadkowi temperatury powietrza towarzyszy często opad atmosferyczny w postaci śniegu, który zalega na terenie Nadleśnictwa przeciętnie od 50 do 70 dni. W tym czasie osiąga on średnią grubość od 5 do 15 cm.

Urozmaicona rzeźba terenu na obszarze Nadleśnictwa Rudy Raciborskie jest czynnikiem, który w szczególnych okolicznościach wpływa na zróżnicowanie przestrzennego rozkładu temperatury minimalnej. Podczas bezchmurnych i bezwietrznych nocy w dnach dolin rzecznych, mogą tworzyć się zastoiska chłodnego wilgotnego powietrza powodując powstawanie mgieł.

Ogólna charakterystyka lasów.

W okresach przejściowych oraz w chłodnej porze roku we względnie suchych obniżeniach terenu dochodzić może do powstawania inwersji termicznych oraz przymrozków.

Na trwający przeciętnie od 220 do 230 dni okres wegetacyjny przypada ok. 67% rocznej sumy opadu atmosferycznego, jednak w poszczególnych latach wielkość ta wykazuje dużą zmienność (55-82%). Związek sumy opadu w okresie wegetacyjnym ze średnią temperaturą powietrza jest odpowiedzialny za kształtowanie warunków hydrotermicznych opisanych współczynnikiem Sielaninowa. W latach 1951-2005 w Raciborzu wielkość ta przyjmowała wartości z zakresu od 1,0 (1953, 1989) nawet do 2,3 (1977). Towarzyszyła temu temperatura powietrza okresu wegetacyjnego 12,9 do 16,0 oC.

Pomimo względnie zróżnicowanej rzeźby terenu trudno przeprowadzić szczegółową bonitację warunków klimatycznych poszczególnych fragmentów Nadleśnictwa Rudy Raciborskie. Dlatego należy przyjąć, że warunki klimatyczne Nadleśnictwa z uwagi na względnie wysokie sumy opadu atmosferycznego oraz dość korzystne warunki termiczne można zaliczyć do korzystnych dla wzrostu i hodowli lasu. Ponadto wysoki (1,61) współczynnik hydrotermiczny Sielaninowa w okresie wegetacyjnym wskazuje na ograniczone zagrożenie pożarowe w lasach Nadleśnictwa.

TAB. 13.   WIELOLETNIE ŚREDNIE MIESIĘCZNE WARTOŚCI TEMPERATURY POWIETRZA I WSPÓŁCZYNNIKA SIELANINOWA DLA STACJI METEOROLOGICZNEJ W RACIBORZU (1951 – 2005).

Racibórz	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	T rok	T IV-IX	współczynnik Sielaninowa
1951-1960*	-1.9	-2.4	2.1	7.5	12.7	16.7	18.1	17.4	13.3	8.7	3.9	1.1	8.1	14.3	1.5
1961-1970*	-3.5	-1.5	2.1	8.9	12.6	16.8	17.4	16.8	13.9	9.3	4.4	-2.1	7.9	14.4	1.6
1971-1980*	-1.4	0.2	3.9	7.3	12.9	15.9	16.9	17.0	13.0	8.0	3.9	0.8	8.2	13.8	1.8
1981-1990*	-0.1	-0.4	4.5	8.9	14.1	15.9	17.8	18.0	14.2	10.2	4.0	1.0	9.0	14.8	1.6
1991-2000*	-0.7	0.4	3.9	9.0	13.4	16.7	18.5	18.4	14.1	9.1	3.5	-0.2	8.9	15.0	1.5

1996-2005	-1.7	0.1	3.3	9.0	14.4	16.8	18.4	18.5	13.8	9.5	4.1	-0.8	8.8	15.1	1.6
1951-2005*	-1.5	-0.7	3.3	8.4	13.3	16.4	17.9	17.7	13.7	9.1	4.0	0.0	8.5	14.5	1.6

* wartości estymowane przy użyciu danych ze stacji Opole

TAB. 14. WIELOLETNIE ŚREDNIE MIESIĘCZNE WARTOŚCI SUM OPADU ATMOSFERYCZNEGO DLA STACJI METEOROLOGICZNEJ W RACIBORZU (1951 – 2005).

Racibórz	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	R rok	R IV-IX
1951-1960*	32	25	33	49	64	74	114	53	48	32	34	31	589	402
1961-1970*	30	35	42	39	100	80	95	80	34	41	56	31	664	428
1971-1980*	34	30	32	60	72	85	109	69	65	49	44	33	680	459
1981-1990*	30	25	33	41	77	82	76	90	55	31	34	39	613	421
1991-2000*	20	25	41	48	62	81	104	58	65	39	48	27	618	418

1996-2005	26	28	40	40	66	85	131	56	59	41	45	29	647	437
1951-2005*	30	28	36	46	75	81	101	70	53	38	43	33	632	425

* wartości estymowane przy użyciu danych ze stacji Opole

TAB. 15. SEZONOWA (IV-IX) ŚREDNIA TEMPERATURA POWIETRZA I SUMA OPADU ATMOSFERYCZNEGO ORAZ WARTOŚCI WSPÓLCZYNNIKA SIELANINOWA DLA STACJI METEOROLOGICZNEJ W RACIBORZU (1951 – 2005).

Racibórz							
rok	T IV-IX	R IV-IX	współczynnik Sielaninowa	rok	T IV-IX	R IV-IX	współczynnik Sielaninowa
1951*	15.1	322	1.2	1979*	14.3	420	1.6
1952*	14.7	369	1.4	1980*	12.9	497	2.1
1953*	15.3	288	1.0	1981*	14.8	504	1.9
1954*	14.2	496	1.9	1982*	14.6	361	1.4
1955*	13.6	546	2.2	1983*	16.1	314	1.1
1956*	13.6	351	1.4	1984*	13.6	505	2.0
1957*	13.9	462	1.8	1985*	14.5	573	2.2
1958*	14.2	453	1.7	1986*	15.1	506	1.8
1959*	14.7	278	1.0	1987*	14.4	504	1.9
1960*	13.6	453	1.8	1988*	15.3	346	1.2
1961*	14.7	309	1.1	1989*	15.3	283	1.0
1962*	13.7	406	1.6	1990*	14.6	314	1.2

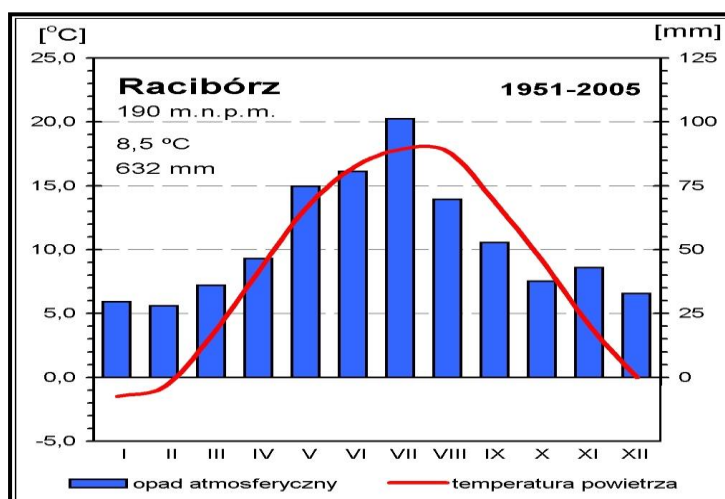
Ogólna charakterystyka lasów.

Racibórz

rok	T IV-IX	R IV-IX	współczynnik Sielaninowa	rok	T IV-IX	R IV-IX	współczynnik Sielaninowa
1963*	15.2	328	1.2	1991*	14.2	418	1.6
1964*	14.6	440	1.6	1992*	15.9	430	1.5
1965*	13.4	446	1.8	1993*	14.9	288	1.1
1966*	14.5	553	2.1	1994*	15.7	375	1.3
1967*	14.8	429	1.6	1995*	14.8	405	1.5
1968*	14.4	542	2.1	1996	13.8	413	1.6
1969*	14.7	290	1.1	1997	14.6	410	1.5
1970*	13.9	539	2.1	1998	15.3	407	1.5
1971*	14.5	501	1.9	1999	15.7	493	1.7
1972*	13.9	456	1.8	2000	15.4	542	1.9
1973*	14.0	395	1.5	2001	14.7	529	2.0
1974*	13.6	429	1.7	2002	15.9	448	1.5
1975*	15.1	486	1.8	2003	16.1	399	1.4
1976*	13.7	424	1.7	2004	14.9	298	1.1
1977*	13.4	565	2.3	2005	15.0	436	1.6
1978*	13.0	420	1.8	średnie wieloletnie (1951-2005)			
					14.5	425	1.61

*wartości estymowane przy użyciu danych ze stacji Opole

Poniżej zamieszczono diagram klimatyczny dla stacji meteorologicznej w Raciborzu (1951 – 2005).

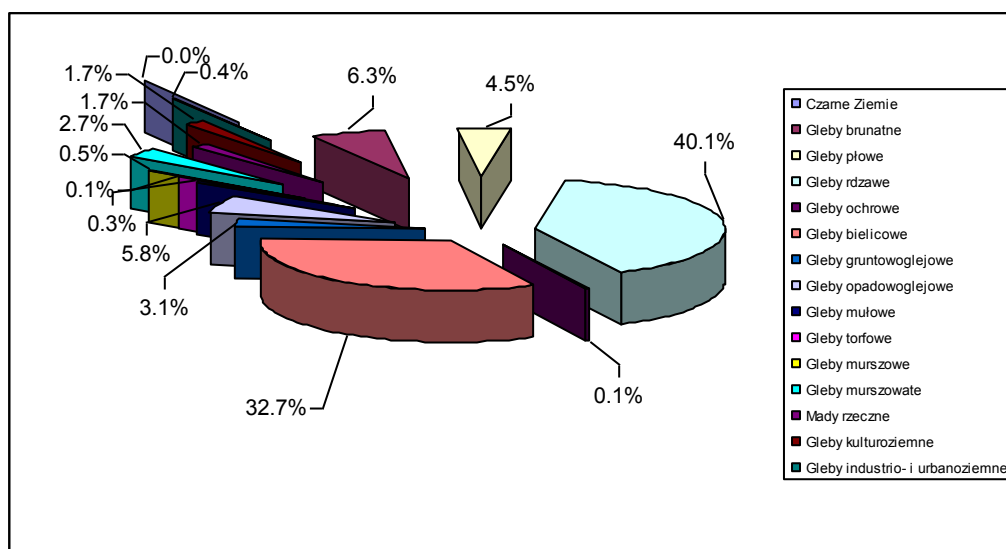
Literatura:

Hess M., Niedźwiedz T., Obrębska-Starkłowa B., 1980: *O prawidłowościach piętrowego zróżnicowania stosunków klimatycznych w Sudetach*. Rocznik Naukowo-Dydaktyczny WSP z.71, Prace Geograficzne VIII, Kraków, 167-200

Sielaninow G.P., 1966: *Agroklimatičeskaja karta mira*. Leningrad

I.2.4 WARUNKI GLEBOWE.

Nadleśnictwo Rudy Raciborskie posiada opracowanie siedliskowe wykonane przez BULiGL oddz. w Krakowie w 2004. Dane z tego opracowania zostały wprowadzone do planu urządzenia lasu, w wyniku czego w nadleśnictwie występują następujące typy i podtypy gleb:

Z powyższego wykresu wynika, iż w przeważających glebach w nadleśnictwie są:

- gleby rdzawe – 6603,84 ha, w tym:

Gleby rdzawe właściwe	RDw	1787.94
Gleby rdzawe brunatne	RDbr	52.66
Gleby rdzawe bielcowe	RDb	4763.24

- gleby bielcowe - 5380,18 ha, w tym:

Gleby bielcowe właściwe	Bw	2886.63
Gleby glejo-bielcowe właściwe	Bgw	1657.02
Gleby glejo-bielcowe murszaste	Bgms	836.53

- gleby brunatne - 1035,09 ha, w tym:

Gleby brunatne właściwe	BRw	104.89
Gleby brunatne wylugowane	BR wy	181.28
Gleby brunatne kwaśne	BRk	748.92

- gleby płowe - 742,73 ha, w tym:

Gleby płowe właściwe	Pw	209.91
Gleby płowe brunatne	Pbr	9.15
Gleby płowe bielcowane	Pb	14.73
Gleby płowe opadowoglejowe	Pog	508.94

I.2.5 TYPY SIEDLISKOWE LASU.

I.2.5.1. STRUKTURA TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU.

Zestawienie typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji, w nadleśnictwie przedstawia załączona w części tabelarycznej planu **Tabela nr II**.

Ogółem w nadleśnictwie opisano 14 nizinnych typów siedliskowych lasu.

TAB. 16. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE, WG STANU NA 1.01.2006R. – NA PODSTAWIE TAB. II.

Lp.	Charakterystyka siedliska TSL	Obr. Kuźnia Raciborska		Obr. Rudy Raciborskie		Nadleśnictwo (*)	
		Powierzchnia ha / %					
1	Bśw	37.37	0.4%	112.11	1.4%	149.48	0.9%
2	Bw	0.00	0.0%	20.81	0.3%	20.81	0.1%
3	Bb	0.00	0.0%	4.82	0.1%	4.82	0.0%
4	BMśw	3257.69	38.6%	3394.64	42.3%	6652.33	40.4%
5	BMw	1274.45	15.1%	2453.86	30.6%	3728.31	22.6%
6	BMb	9.23	0.1%	34.08	0.4%	43.31	0.3%
7	LMśw	1403.19	16.6%	1211.79	15.1%	2614.98	15.9%
8	LMw	367.87	4.4%	689.66	8.6%	1057.53	6.4%
9	LMb	29.95	0.4%	3.73	0.0%	33.68	0.2%
10	Lśw	1665.20	19.7%	43.39	0.5%	1708.59	10.4%
11	Lw	72.16	0.9%	21.61	0.3%	93.77	0.6%
12	OI	59.04	0.7%	24.84	0.3%	83.88	0.5%
13	OIJ	1.03	0.0%	0.00	0.0%	1.03	0.0%
14	LI	273.15	3.2%	3.05	0.0%	276.20	1.7%
Ogółem		8450.33	100.0 %	8018.39	100.0 %	16468.72	100.0 %

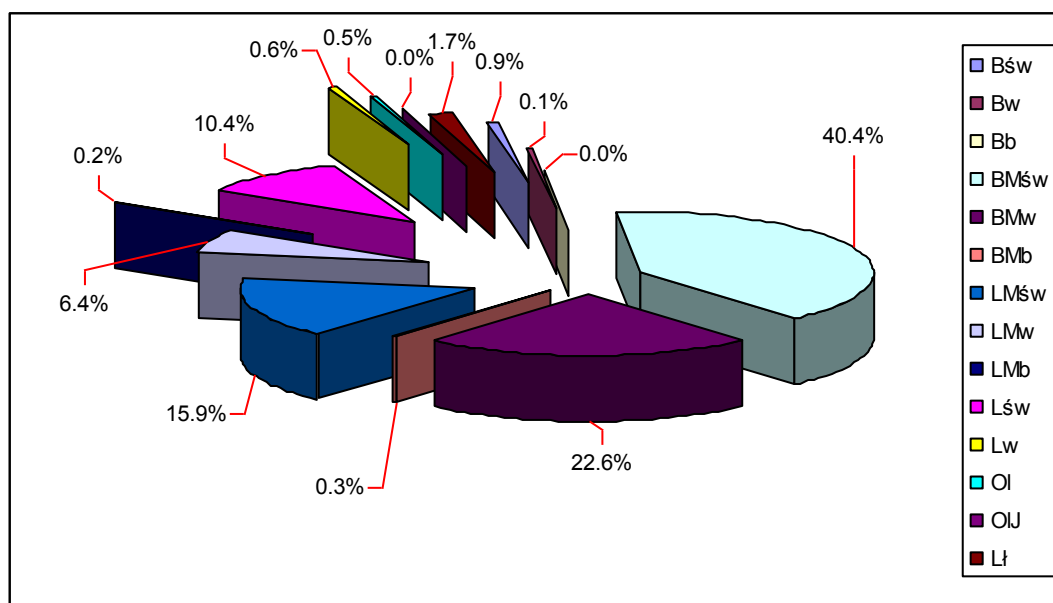
(*) – w powyższej tabeli zestawiono powierzchnię typów siedliskowych lasu dla całości gruntów leśnych nadleśnictwa (grunty leśne zalesione i nie zalesione) – w **tabeli II** zestawiono tylko grunty leśne zalesione.

TAB. 17. STRUKTURA POWIERZCHNI SIEDLISKOWYCH TYPÓW LASU W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE NA TLE WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO I POLSKI.

Obiekt	Bśw	Bw	Bb	BMśw	BMw	BMb	LMśw	LMw	LMb	Lśw	Lw	OI	OIJ	LI
	Udział - %													
Nadleśnictwo Rudy Racib.	0.9	0.1	0.0	40.4	22.6	0.3	15.9	6.4	0.2	10.4	0.6	0.5	0.0	1.7
Woj. Śląskie *	10,3	3,2	0,1	19,1	13,5	0,2	11,6	10,8	0,1	5,6	1,7	0,9	0,4	0,2
Polska *	24,4	1,2	0,2	24,8	4,5	0,5	16,0	3,1	0,4	8,5	1,5	1,9	0,7	0,4

* - dane wg GUS „Struktura powierzchni lasów w zarządzie Lasów Państwowych wg typów siedliskowych lasu i województw w 2004r”.

**STRUKTURA TYPÓW SIEDLISKOWYCH
W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE**

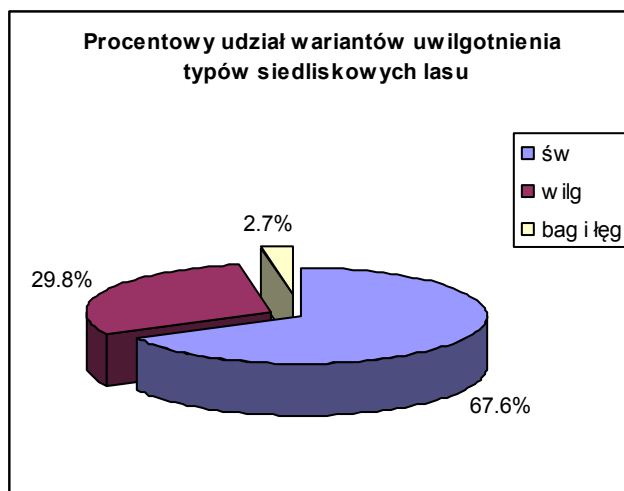

TAB. 18. PRZYJMUJĄC ZA KRYTERIUM WARUNKI WILGOTNOŚCIOWE SIEDLISKA ZAJMUJĄ:

Lp.	Grupa siedlisk	Obr. Kuźnia Raciborska		Obr. Rudy Raciborskie		Nadleśnictwo	
		Powierzchnia ha / %					
1	świeżych	6363.45	75.3%	4761.93	59.4%	11125.38	67.6%
2	wilgotnych	1714.48	20.3%	3185.94	39.7%	4900.42	29.8%
3	bagiennych i lęgowych	372.40	4.4%	70.52	0.9%	442.92	2.7%

Poniższy wykres ilustruję strukturę wilgotności siedlisk leśnych Nadleśnictwa Rudy Raciborskie:

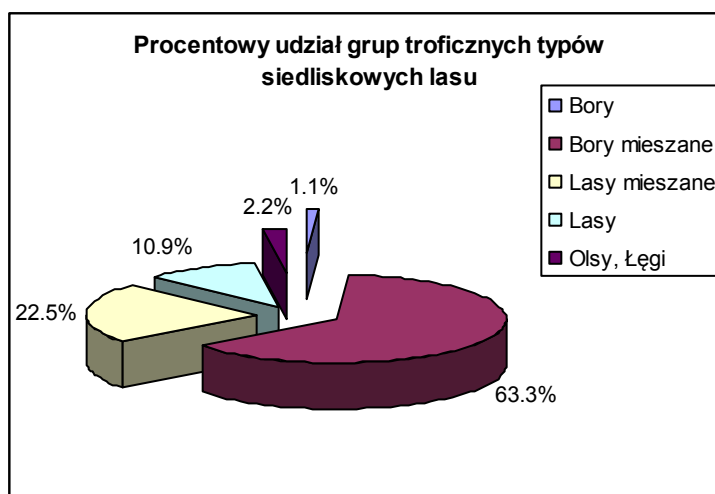
Ogólna charakterystyka lasów.

TAB. 19. PRZYJMUJĄC ZA KRYTERIUM WARUNKI ŻYZNOŚCIOWE SIEDLISKA ZAJMUJĄ:

Lp.	Grupa siedlisk	Obr. Kuźnia Raciborska		Obr. Rudy Raciborskie		Nadleśnictwo	
		Powierzchnia ha / %					
1	Bory	37.37	0.4	137.74	1.7	175.11	1.1
2	Bory mieszane	4541.37	53.7	5882.58	73.4	10423.95	63.3
3	Lasy mieszane	1801.01	21.3	1905.18	23.8	3706.19	22.5
4	Lasy	1737.36	20.6	65.00	0.8	1802.36	10.9
5	Olsy, Łęgi	333.22	3.9	27.89	0.3	361.11	2.2
Ogółem:		8450.33	100.0	8018.39	100.0	16468.72	100.0

Poniższy wykres ilustrują strukturę żywności siedlisk leśnych Nadleśnictwa Rudy Raciborskie:

I.2.5.2. ZMIANY W STRUKTURZE POWIERZCHNIOWEJ TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU.

W stosunku do poprzedniego planu urządzenia lasu w Nadleśnictwie Rudy Raciborskie nastąpiły zmiany w rozłożeniu przestrzennym typów siedliskowych lasu w wyniku korekty granic wydzielen drzewostanowych oraz weryfikacji drzewostanów pod kątem ich zdolności produkcyjnych i przydatności dla hodowli lasu.

Porównanie aktualnej powierzchni typów siedliskowych lasu z powierzchnią z III rewizji u.l. przedstawia tabela zamieszczona poniżej.

TAB. 20. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE ZMIAN POWIERZCHNI TSL W NADLEŚNICTWIE.

Lp.	Siedliskowy typ lasu	Razem Nadleśnictwo Wg stanu na 1.01.1996r.		Razem Nadleśnictwo Wg stanu na 1.01.2006r.		Różnica ha	Różnica %a
		ha	%	ha	%		
1	<i>Bśw</i>	86.19	0.5	149.48	0.9	63.29	0.4
2	<i>Bw</i>	263.62	1.6	20.81	0.1	-242.81	-1.5
3	<i>Bb</i>	1.00	0.0	4.82	0.0	3.82	0.0
4	<i>BMśw</i>	6016.84	37.2	6652.33	40.4	635.49	3.2
5	<i>BMw</i>	3698.04	22.9	3728.31	22.6	30.27	-0.2
6	<i>BMb</i>	28.32	0.2	43.31	0.3	14.99	0.1
7	<i>LMśw</i>	2735.85	16.9	2614.98	15.9	-120.87	-1.0
8	<i>LMw</i>	1180.70	7.3	1057.53	6.4	-123.17	-0.9
9	<i>LMb</i>	8.41	0.1	33.68	0.2	25.27	0.2
10	<i>Lśw</i>	1658.60	10.2	1708.59	10.4	49.99	0.1
11	<i>Lw</i>	202.27	1.2	93.77	0.6	-108.50	-0.7
12	<i>Ol</i>	84.85	0.5	83.88	0.5	-0.97	0.0
13	<i>OlJ</i>	15.08	0.1	1.03	0.0	-14.05	-0.1
14	<i>Ll</i>	203.05	1.3	276.20	1.7	73.15	0.4
Ogółem		16182.82	100.0	16468.72	100.0	285.90	0.0

Ogólna charakterystyka lasów.

Zmiany w strukturze powierzchniowej typów siedliskowych lasu przy porównaniu danych z III i IV rewizji u.l., w Nadleśnictwie Rudy Raciborskie wynikają z wprowadzenia do baz opisów taksacyjnych danych z opracowania glebowo-siedliskowego.

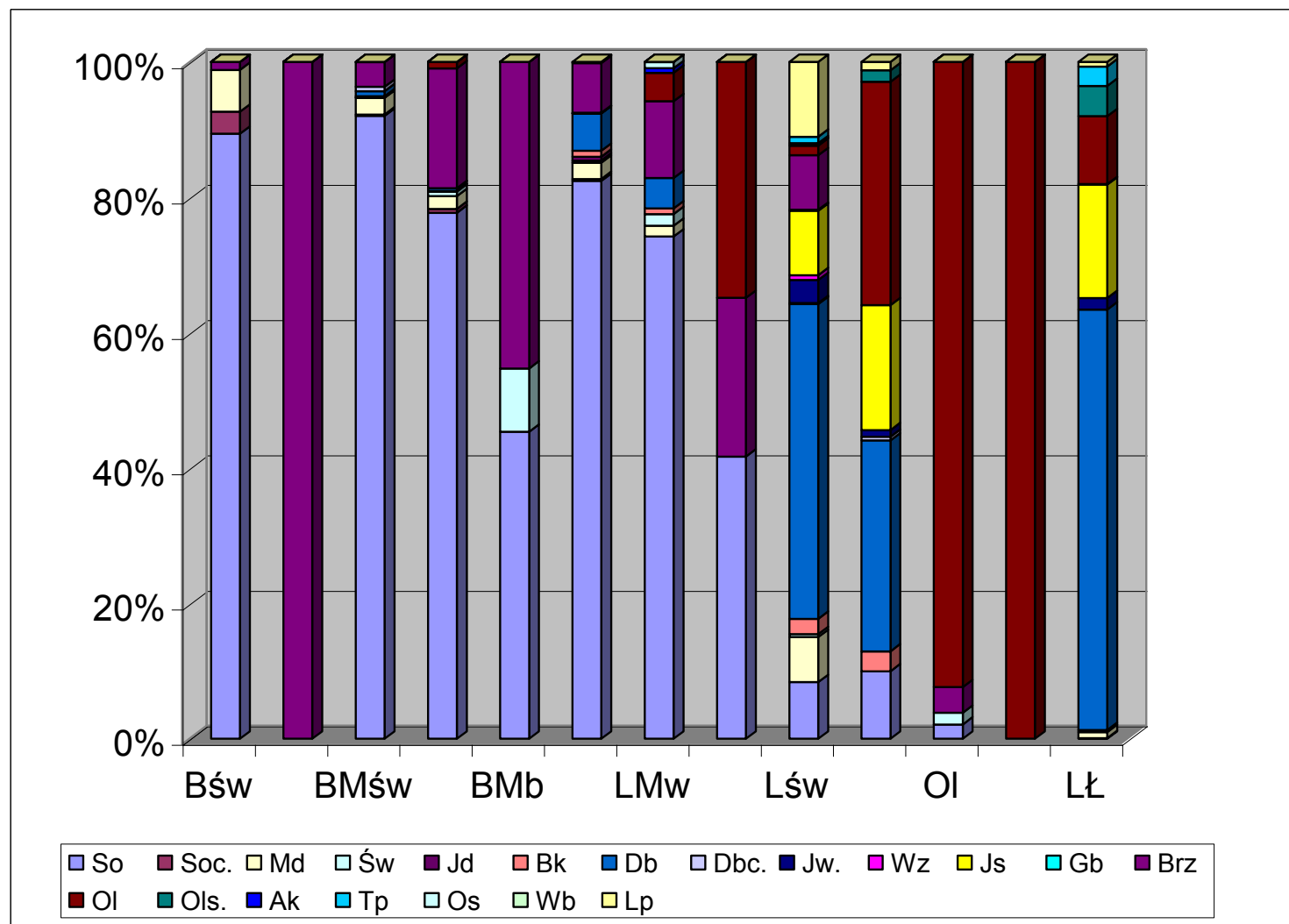
Z najistotniejszych zmian w planie IV rewizji należy wymienić:

- spadek powierzchni Bw o 242,81 ha (-1,5%),
- wzrost powierzchni BMśw o 635,49 ha (3,2%),

Udział gatunków panujących w typach siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Rudy Raciborskie obrazuje wykres, pt. „**Wykaz gatunków panujących w typach siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Rudy Raciborskie**”, który zamieszczono poniżej.

Ogólna charakterystyka lasów.

I.2.6 STRUKTURA GATUNKOWA DRZEWOSTANÓW.

Ocenę struktury gatunkowej drzewostanów przeprowadzono w oparciu o sporządzone tabele i wzory, na podstawie opisu taksacyjnego, zamieszczone w części tabelarycznej planu:

- **tabela IV** – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych i gatunków panujących.
- **tabela Va** - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków w typach siedliskowych.
- **tabela Vb** - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków w typach siedliskowych.

I.2.6.1. STRUKTURA POWIERZCHNIOWA WG GATUKÓW PANUJĄCYCH.

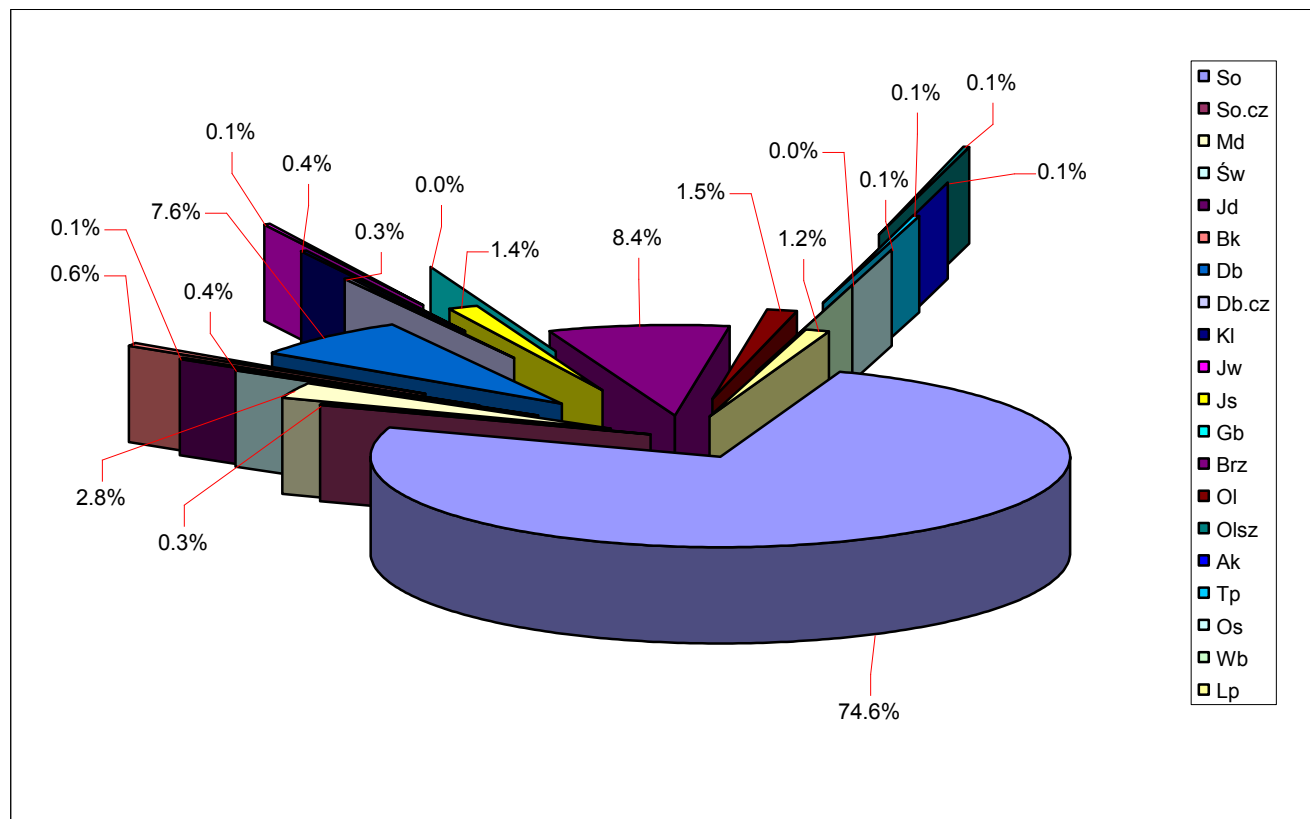
TAB. 21. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE CECH TAKSACYJNYCH WYBRANYCH GATUNKÓW PANUJĄCYCH W NADLEŚNICTWIE.

L.p.	Gatunek panujący	Wybrane elementy taksacyjne		
		Powierzchnia ²	Miąższość	Zasobność
		ha	m ³	m ³ / 1ha
1	So	12285.84	2316711	189
2	So.cz	47.82	1005	21
3	Md	465.49	26448	57
4	Św	67.72	8839	131
5	Jd	14.77	2330	158
6	Bk	93.5	5384	58
7	Db	1254.32	235635	188
8	Db.cz	47.59	4765	100
9	Kl	63.18	15694	248
10	Jw	11.98	4265	356
11	Js	223.68	52693	236
12	Gb	4.97	1155	232
13	Brz	1380.57	84544	61
14	Ol	255.2	43392	170
15	Olsz	15.41	3925	255
16	Ak	11.65	2615	224
17	Tp	24.04	6430	267
18	Os	10.34	2045	198
19	Wb	0.28	0	0
20	Lp	190.37	61955	325
Nadleśnictwo		16468.72	2879830	175

² Do porównania wzięto tylko powierzchnię gruntów zalesionych i odpowiadające im pozostałe cechy.

Ogólna charakterystyka lasów.

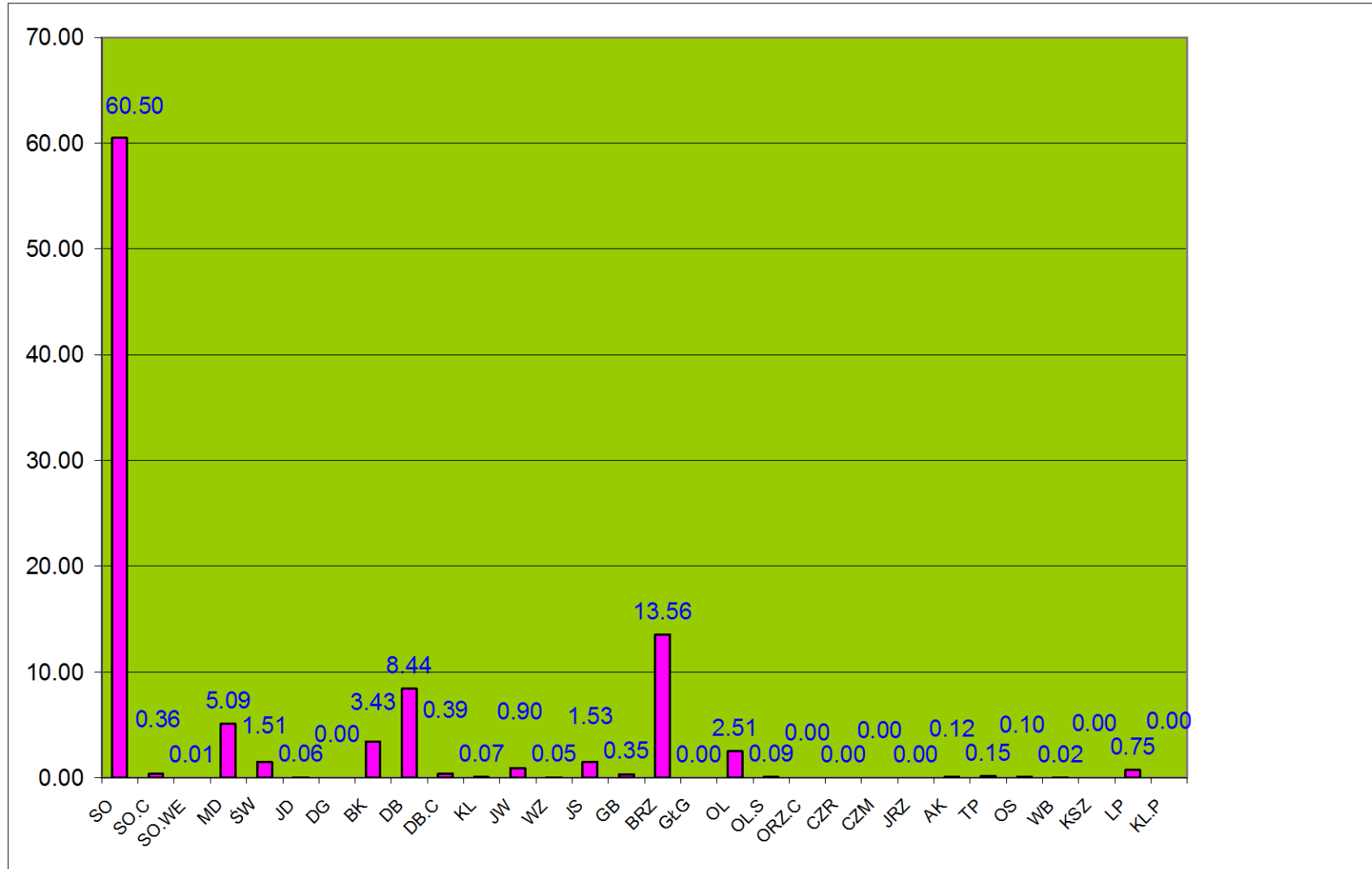
POWIERZCHNIOWY UDZIAŁ GATUNKÓW PANUJĄCYCH – NADLEŚNICTWO RUDY RACIBORSKIE

Z analizy struktury gatunkowej drzewostanów wg gatunków panujących można wyciągnąć następujące wnioski:

- gatunkiem panującym w nadleśnictwie jest sosna pospolita, która zajmuje c.a. 75% powierzchni leśnej ,
- ogółem gatunki iglaste stanowią c.a. 78 % powierzchni leśnej nadleśnictwa,
- ogółem gatunki liściaste stanowią c.a. 22 % powierzchni leśnej nadleśnictwa,

POWIERZCHNIOWY UDZIAŁ GATUNKÓW RZECZYWISTYCH [%]– NADLEŚNICTWO RUDY RACIBORSKIE

I.2.6.2. STRUKTURA POWIERZCHNIOWA WG GATUNKÓW RZECZYWISTYCH.

Z analizy układu powierzchniowej tabeli klas wieku, wg gatunków i wieków rzeczywistych, wynika iż dominującymi gatunkami są So; Brz; Db; Md.

Gatunkami spotykanymi rzadko są Jd; Dg; Kl; Wz; Os; Wb.

**TAB. 22. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI I MIĄŻSZOŚCI GATUNKÓW RZECZYWISTYCH W
NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE.**

L.p.	POWIERZCHNIA		GATUNEK	MIĄŻSZOŚĆ	
	Ha	%		m ³	%
1	9842.41	60.9	So	2019470	70.6
2	822.92	5.1	Md	60750	2.1
3	243.75	1.5	Św	30655	1.1
4	10.35	0.1	Jd,Dg	2170	0.1
5	555.23	3.4	Bk	27880	1.0
6	1364.66	8.4	Db	285015	10.0
7	62.39	0.4	Dbcz	7700	0.3
8	11.29	0.1	Kl	1540	0.1
9	145.91	0.9	Jw.	21985	0.8
10	7.66	0.0	Wz	1775	0.1
11	246.72	1.5	Js	55975	2.0
12	55.93	0.3	Gb	17995	0.6
13	2192.43	13.6	Brz	216150	7.6
14	405.19	2.5	Ol	54440	1.9
15	14.95	0.1	Olsz	3465	0.1
16	0.29	0.0	Jrz, Czir	120	0.0
17	19.44	0.1	Ak	4670	0.2
18	23.54	0.1	Tp	6670	0.2
19	16.84	0.1	Os	2615	0.1
20	3.8	0.0	Wb	1050	0.0
21	121.4	0.8	Lp	38205	1.3

I.2.7 OCENA WALORÓW GENETYCZNYCH LASU - GOSPODARKA NASIENNA W NADLEŚNICTWIE.

I.2.7.1. GOSPODARCZE DRZEWOSTANY NASIENNE.

W trakcie przeprowadzonych prac urzędniowych zaktualizowano adresy istniejących gospodarczych drzewostanów nasiennych, których wykaz zawarty jest w części tabelarycznej planu – wzór nr 2.

Ogółem w nadleśnictwie Rudy Raciborskie istnieją 40 drzewostany nasienne gospodarcze, na łącznej powierzchni 225,65 ha.

TAB. 23. ZESTAWIENIE ILOŚCIOWE GOSPODARCZYCH DRZEWOSTANÓW NASIENNYCH (GDN) W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE.

L.p.	Gatunek panujący	Obr. Kuźnia Raciborska		Obr. Rudy Raciborskie		Nadleśnictwo	
		szt.	ha	szt.	ha	szt.	ha
1	So	8	39,17	8	52,40	16	91,57
2	Jd	-	-	3	25,57	3	25,57
3	Db	21	108,51	-	-	21	108,51
OGÓŁEM		29	147,68	11	77,97	40	225,65

I.2.7.2. WYŁĄCZONE DRZEWOSTANY NASIENNE.

W Nadleśnictwie Rudy Raciborskie jest jeden drzewostan nasienne wyłączony (WDN), o którym informacje zamieszczono w części tabelarycznej planu – wzór nr 2.

Wyłączony drzewostan nasienny posiada wymaganą dokumentację – rejestr wyłączonego drzewostanu nasiennego oraz wyznaczony blok upraw pochodnych.

TAB. 24. WYKAZ DRZEWOSTANÓW NASIENNYCH WYŁĄCZONYCH W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE.

L.p.	Lokalizacja			Pow. ha (*)	Gatunek	Rok założenia	Nr w Krajowym Rejestrze LMP
	Obręb	Oddział	Pododdz.				
1	Kuźnia Raciborska	198	c	19,61	So	1972	MP/2/31064/05
OGÓŁEM W NADLEŚNICTWIE				19,61	-	-	-

(*)- powierzchnia w rejestrze 22,00 ha

I.2.7.3. UPRAWY POCHODNE.

Nadleśnictwo Rudy Raciborskie, posiada wyznaczone blok upraw pochodnych, który został zaakceptowany przez Wydział Zagospodarowania Lasu RDLP w Katowicach. W ramach bloku założono 10 upraw pochodnych o łącznej powierzchni 32,06 ha.

TAB. 25. WYKAZ UPRAW POCHODNYCH W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE.

Leśnictwo	Oddz., poddz.	Powierzchnia / ha /	Gatunek pochodny	Rok założenia	Pochodzenie
Nędza	186 -c	4.37	Sosna zw.	2000	DNW – Nadleśnictwo Rudy
Nędza	186 -f	4.41	Sosna zw..	2004	DNW – Nadleśnictwo Rudy
Nędza	199 -c	3.48	Sosna zw.	1999	DNW – Nadleśnictwo Rudy
Nędza	199 -d	3.29	Sosna zw.	2003	DNW – Nadleśnictwo Rudy
Nędza	200 -a	3.47	Sosna zw.	1991	DNW – Nadleśnictwo Rudy
Nędza	200 -b	3.1	Sosna zw.	1999	DNW – Nadleśnictwo Rudy
Nędza	201 -b	3.19	Sosna zw.	1999	DNW – Nadleśnictwo Rudy
Nędza	201 -c	2.57	Sosna zw.	2004	DNW – Nadleśnictwo Rudy
Nędza	202 -a	3.09	Sosna zw.	2000	DNW – Nadleśnictwo Rudy
Rudy	285 -l	1.09	Sosna zw.	2005	DNW – Nadleśnictwo Rudy

I.2.7.4. DRZEWOSTANY ZACHOWAWCZE.

W nadleśnictwie Rudy Raciborskie znajdują się pięć drzewostanów zachowawczych (in situ), o których informacje zamieszczono w wykazie, w części tabelarycznej planu – **wzór nr 2**.

W celu realizacji ochrony zasobów genowych dla każdego z drzewostanów wyznaczono bloki upraw zachowawczych.

TAB. 26. WYKAZ DRZEWOSTANÓW ZACHOWAWCZYCH W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE.

L.p.	Lokalizacja			Pow. ha	Gatunek	Rok założenia	Nr w Krajowym Rejestrze LMP
	Obręb	Oddział	Pododdz.				
1	Kuźnia Raciborska	158	b	14.77	So zw.	1999	MP/1/40678/05
2	Kuźnia Raciborska	260A	d	12.41	So zw.	1999	MP/1/40681/05
3	Rudy Raciborskie	190	g	5.14	So zw.	1999	MP/1/40679/05
4	Rudy Raciborskie	190	i	1.62	So zw.	1999	MP/1/40679/05

Ogólna charakterystyka lasów.

L.p.	Lokalizacja			Pow. ha	Gatunek	Rok założenia	Nr w Krajowym Rejestrze LMP
	Obręb	Oddział	Pododdz.				
5	Rudy Raciborskie	213	o	3.32	So zw.	1999	MP/1/40680/05
OGÓŁEM W NADLEŚNICTWIE				37.26	-	-	-

I.2.7.5. UPRAWY ZACHOWAWCZE.

Ogółem w Nadleśnictwie Rudy Raciborskie, w ramach bloków założono 2 uprawy zachowawcze o łącznej powierzchni 5,03 ha.

TAB. 27. WYKAZ UPRAW ZACHOWAWCZYCH W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE.

Leśnictwo	Oddz., poddz.	Powierzchnia / ha /	Gatunek pochodny	Rok założenia	Pochodzenie
Solarnia	82 – g	0.64	Sosna zw.	2001	DZ – Leśnictwo Solarnia – 158 b
Nędza	182 – b	4.39	Sosna zw.	2003	DZ – Leśnictwo Solarnia – 158 b

I.2.7.6. PLANTACJE NASIENNE I PLANTACYJNE UPRAWY NASIENNE.

Na terenie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie zarejestrowano 2 klonowe plantacje nasienne Md na łącznej powierzchni 12,73 ha.

*Plantacja nasienna Md leśnictwo Nędza
(fot. autor).*

TAB. 28. PLANTACJE NASIENNE W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE.

Leśnictwo	Oddz., poddz.	Powierzchnia / ha /	Gatunek pochodny	Rok założenia	Nr w Krajowym Rejestrze LMP
Nędza	212 -i	9.23	Md europ.	2001	MP/3/41037/05
Nędza	221 -a	3.50	Md europ.	2001	MP/3/41037/05

I.2.7.7. ŹRÓDŁA NASION.

Na terenie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie zarejestrowano 21 drzewostanów będących źródłem nasion dla wymienionych w tabeli gatunków drzew. Wykaz tych drzewostanów przedstawia poniższa tabela:

TAB. 29. ŹRÓDŁA NASION W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE.

Leśnictwo	Adres	Opis źródła nasion
Nędza	02-26-1-10-261 -j -00	źródło nasion Lp, Gb
Nędza	02-26-1-10-263 -a -00	źródło nasion Js, Kl, Gb
Nędza	02-26-1-10-263 -b -00	źródło nasion Kl, Js, Jw, Lp, Gb
Nędza	02-26-1-10-264 -a -00	źródło nasion Kl, Js, Gb
Nędza	02-26-1-10-264 -b -00	źródło nasion Js, Lp
Nędza	02-26-1-10-264 -d -00	źródło nasion Kl, Lp, Gb
Nędza	02-26-1-10-264 -f -00	źródło nasion Kl, Lp, Gb
Nędza	02-26-1-10-264 -g -00	źródło nasion Kl, Lp, Gb
Nędza	02-26-1-10-264 -i -00	źródło nasion Lp, Gb
Nędza	02-26-1-10-265 -g -00	źródło nasion Js, Lp, Gb
Nędza	02-26-1-10-265 -h -00	źródło nasion Lp
Nędza	02-26-1-10-265 -i -00	źródło nasion Kl, Js, Lp
Nędza	02-26-1-10-265 -k -00	źródło nasion Kl, Lp, Gb
Nędza	02-26-1-10-266 -a -00	źródło nasion Lp, Gb
Nędza	02-26-1-10-266 -b -00	źródło nasion Kl, Js, Lp,
Nędza	02-26-1-10-266 -c -00	źródło nasion Js, Lp, Gb
Nędza	02-26-1-10-266 -d -00	źródło nasion Kl, Lp, Gb
Nędza	02-26-1-10-266 -f -00	źródło nasion Js, Jw, Lp,
Nędza	02-26-1-10-266 -g -00	źródło nasion Js, Lp
Nędza	02-26-1-10-266 -i -00	źródło nasion Kl, Js, Lp
Nędza	02-26-1-10-266 -j -00	źródło nasion Kl, Js, Jw

I.2.8 ZESTAWIENIE TYPÓW GOSPODARCZYCH DRZEWOSTANÓW I

ORIENTACYJNYCH SKŁADÓW UPRAW.

Zgodnie z wytycznymi I i II KTG, dla poszczególnych typów siedliskowych lasu przyjęto następujące typy gospodarcze drzewostanów oraz orientacyjne składy upraw:

**TAB. 30. GOSPODARCZE TYPY DRZEWOSTANÓW I ORIENTACYJNY SKŁAD GATUNKOWY
ODNOWIEŃ, WG TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU DLA NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE.**

Typ siedliskowy lasu (wariant wilgotnościowy)	Proponowany GTD	Proponowany ramowy skład upraw %
Bśw 1,2	So	So 90, Św, Brz i inne 10
Bw 1,2	So	So 70, Św 20, Brz, Ol i inne 10
Bb 1,2,3	So	So 80, Brz i inne 20
BMśw 1	So	So 70, Db, Bk, Md i inne 30
BMśw 2	So	So 70, Db, Św i inne 30
BMw 1,2	Św So	So 50, Św 30, Db 10, Ol, Brz i inne 10
BMb 1,2,3	Brz So	So 60, Brz 30, Św, Ol i inne 10
LMśw 1	Bk So	So 50, Bk 30, Db 10, Md, Jw. i inne 10
LMśw 2	Db So	So 50, Db 30, Bk 10, Św, Md i inne 10
LMw 1, 2	Ol Db So	So 40, Db 20, Ol 20, Jd 10, Św i inne 10
LMb 1,2,3	So Brz Ol	Ol 50, Brz 20, So 20, Św, i inne 10
Lśw 1	Db Bk	Bk 50, Db 30, Md 10, Jd, Lp i inne 10
Lśw 2	Bk Db	Db 50, Bk 30, Jd 10, Md i inne 10
Lw 1, 2	Db	Db 70, Jd 10, Js 10, Jw., Wz i inne 10
Ol 1,2,3	Ol	Ol 90, Brz i inne 10
OlJ 1,2,3	Ol Db Js	Js 40, Db 20, Ol 20, Św 10, Wz i inne 10
Lł 1,2,3	Lp Js Db	Db 40, Js 20, Lp 20, Wz 10 Ol i inne 10

Zgodnie z ustaleniami II KTG do planu urządzenia lasu na lata 2006 – 2015 wprowadzono przedplonowe typy gospodarcze na terenie pożarzyska z 1992r – osobne dla drzewostanów na terenie pożarzyska z 1992r. oraz na pasach ppoż. typu D (zgodnie z planem urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie na lata 1996 – 2005). Gospodarcze typy dla drzewostanów na pożarzysku oraz na pasach biologicznych przedstawiają poniższe tabele.

- drzewostany na terenie pożarzyska (3728,82 ha);

Typ siedliskowy lasu (wariant wilgotnościowy)	GTD	Ramowy skład upraw
Bśw 1,2	Md So Brz	Brz 50, So 20, Md 20, Db i inne 10
Bw 1,2	So Brz	Brz 60, So 30, Św i inne 10
Bb 1,2,3	So Brz	Brz 60, So 30, Św i inne 10
BMśw 1,2	Md Brz So	So 40, Brz 30, Md 20, Db i inne 10
BMw 1,2	Md Brz So	So 40, Brz 30, Md 20, Db i inne 10

Ogólna charakterystyka lasów.

Typ siedliskowy lasu (wariant wilgotnościowy)	GTD	Ramowy skład upraw
BMb 1,2,3	So Brz	Brz 60, So 30, Ol i inne 10
LMśw 1,2	So Md	Md 60, So 30, Db i inne 10
LMw 1, 2	Brz So Md	Md 40, So 30, Brz 20, Db i inne 10
LMb 1,2,3	So Brz Ol	Ol 50, Brz 20, So 20, Św, i inne 10
Ol 1,2,3	Ol	Ol 80, Brz i inne 20

- drzewostany na pasach ppoż. typu D (224,40 ha);

Typ siedliskowy lasu (wariant wilgotnościowy)	GTD	Ramowy skład upraw
Bśw 1,2	Brz	Brz 70, Dbc 10, krzewy 20
Bw 1,2	Brz	Brz 100
BMśw 1,2	Brz Dbc Md	Md 60, Dbc 20, Brz 20,
BMw 1,2	Ol Md Brz	Brz 40, Md 30, Ol 20, Dbc 10,
BMb 1,2,3	Brz	Brz 100
LMśw 1,2	Brz Ol Md	Md 40, Ol 20, Brz 20, Db i inne 20,
LMw 1, 2	Brz Ol Md	Md 40, Ol 20, Brz 20, Db i inne 20,
LMb 1,2,3	Brz Ol	Ol 80, Brz i inne 20
Ol 1,2,3	Ol	Ol 80, Brz 20

Zgodnie z obowiązującą instrukcją urządzania lasu w ramach prac taksacyjnych taksatorzy modyfikowali gospodarczy typ drzewostanu przy zachowaniu gatunku panującego, na podstawie stwierdzonych na gruncie warunków siedliskowych oraz rzeczywistego składu gatunkowego. Zmiany typów gospodarczych dotyczyły głównie:

- GTD dla BMśw wg I KTG: **So** → GTD dla BMśw wg taksatora: **Bk – So** (łącznie 614,82 ha), w tym:
  - w klasach odnowienia – 191,47 ha;
  - w drzewostanach przeznaczonych do trzebieży przekształceniowych – 423,35 ha;

Ponizsza tabela przedstawia główne kierunki zmian GTD:

Typ siedliskowy lasu	GTD1	GTD2	GTD3	Powierzchnia
BMŚW	BK	SO		614.82
BMŚW	DB	SO		112.44
BMŚW	BK	DB	SO	94.57
BMŚW	DB	BK	SO	92.01
BMŚW	ŚW	BK	SO	22.77
BMW	BK	ŚW	SO	35.41
BMW	BRZ	ŚW	SO	32.00
BMW	BK	SO		20.78
LMŚW	DB	BK	SO	178.01
LMŚW	BK	DB	SO	171.55

Ogólna charakterystyka lasów.

Typ siedliskowy lasu	GTD1	GTD2	GTD3	Powierzchnia
LMW	BK	DB	SO	89.18
LMW	DB	BK	SO	32.64
LŚW	JS	BK	DB	47.21
LŚW	JW	LP	DB	38.74
LŚW	BK	MD	DB	35.43
LŚW	LP	DB		34.92
LŚW	JS	DB		34.18
LŚW	MD	BK	DB	30.80
LL	OL	DB		22.82

I.3. CHARAKTERYSTYKA EKONOMICZNYCH WARUNKÓW PRODUKCJI LEŚNEJ.

I.3.1 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA REGIONU.

Struktura gospodarcza regionu w znacznej mierze zależy od występujących uwarunkowań geograficznych (gleby, rzeźba terenu), komunikacyjnych oraz odległości od aglomeracji miejskich. Region, na którego obszarze jest położone nadleśnictwo, jest regionem silnie zróżnicowanym.

Poniżej przedstawiono charakterystykę powiatów oraz najważniejszych gmin, na terenach których położone jest Nadleśnictwo Rudy Raciborskie (*dane zaczerpnięto z oficjalnych stron internetowych Starostw Powiatowych w Raciborzu, Głubczyc i Kędzierzyna – Koźla*).

Starostwo Powiatowe w Raciborzu

Powiat Raciborski, zajmujący powierzchnię 544 km², położony jest w na południu Polski, na Nizinie Śląskiej, w Kotlinie Raciborskiej; leży nad rzeką Odrą, u północnych wrót Bramy Morawskiej, która położona jest na terenie Czech. Przez Bramę Morawską wiodły szlaki: Bursztynowy, Husarii Polskiej. Powiat Raciborski znajduje się w strefie przygranicznej. Przejścia graniczne znajdują się w Pietraszynie - Sudicach i Chałupkach - Bohuminie. W ramach małego ruchu granicznego uruchomione zostały przejścia: Owsiszcze - Pišt, Krzanowice - Chuchelna, Rakowiec (Chałupki) - Šilherovice. Powiat graniczy z powiatami: wodzisławskim, rybnickim, gliwickim oraz należącymi do województwa opolskiego powiatami: kędzierzyńsko - kozielskim oraz głubczyckim. W skład powiatu raciborskiego wchodzi 8 gmin, w tym miasto Racibórz, Kuźnia Raciborska i Krzanowice. Trzy gminy: Krzyżanowice, Krzanowice i Pietrowice Wielkie graniczą bezpośrednio z Republiką Czeską na długości 47 km. Miasto Racibórz, będące siedzibą Starostwa, liczy obecnie ok. 58.817 mieszkańców i zajmuje powierzchnię 75 km², co klasyfikuje je do miast średniej wielkości. Jest tradycyjnym, uwarunkowanym historycznie lokalnym centrum administracyjno - przemysłowym. Miasto pełni również rolę centrum kulturowego. Powierzchnia powiatu 544 km². Ludność powiatu około - 113 tys.

Gmina Krzanowice – położona na południowy - zachód od Raciborza, w Dolinie Górnej Odry u wylotu Bramy Morawskiej. Obejmuje obszar 47,06 km². Liczba mieszkańców ok. 6065. Sołectwa: Bojanów, Borucin, Krzanowice (miasto), Pietraszyn, Wojnowice. Miasto Krzanowice stanowi centrum Gminy o tej samej nazwie i jest typowym miasteczkiem usługowym, a położenie na granicy z Czechami czyni go atrakcyjną miejscowością turystyczną. Gmina Krzanowice posiada ciągle rozwijające się międzynarodowe przejścia graniczne oraz trzy przejścia małego ruchu granicznego, co stwarza duże możliwości rozwojowe i inwestycyjne w kierunku obsługi ruchu tranzytowego i turystycznego. Dodatkowymi walorami jest położenie z dala od wielkiego przemysłu co ma swoje odzwierciedlenie w czystym i nieskażonym środowisku.

Gmina Krzyżanowice – położona jest na południe od Raciborza. Gmina zajmuje powierzchnię 69,67 km². Liczba mieszkańców gminy wynosi ok. 11444 osób. W skład gminy Krzyżanowice wchodzi 10 sołectw: Krzyżanowice, Chałupki, Tworków, Bieńkowice, Bolesław, Owsiszczce, Nowa Wioska, Roszków, Rudyszwałd oraz Zabelków. Na odcinku 26 km gmina graniczy z Czechami - na jej terenie znajduje się aż 6 przejść granicznych, w tym jedno przejście paszportowe (kolejowe i drogowe) Chałupki-Bohumín oraz pięć przejść tzw. małego ruchu granicznego. 78% powierzchni gminy zajmują użytki rolne, z czego 86% przypada na grunty orne, 13% na łąki i pastwiska, a 1% na sady. Lasów jest bardzo mało i zajmują 4%, natomiast pozostałe grunty i nieużytki 18% ogólnej powierzchni gminy. Większość gruntów klasyfikowanych jako pozostałe i nieużytki przypada na tereny eksploatacji kruszywa. Na bazie powstałych wyrobisk pożwirowych planowana jest budowa zbiornika retencyjnego.

Gmina Kuźnia Raciborska – położona jest na północny - wschód od gminy Nędza. Zajmuje powierzchnię 126,84 km². Liczba mieszkańców ok. 12164. Gminę Kuźnia Raciborska tworzą miasto Kuźnia Raciborska oraz sołectwa: Budziska, Siedliska, Turze, Ruda Kozielska, Jankowice, oraz Rudy Wielkie z przysiółkami: Biały Dwór, Brantolka, Kolonia Renerowska, Paproć, Pobiała, Przerycie i Szybki. Powstanie miasta wzmiankowane jest w 1641 roku, ale prawa miejskie Kuźnia Raciborska otrzymała dopiero w 1967 roku. Rudy będące częścią gminy są kolebką cywilizacji górnośląskiej. Zachwycają pięknem kompleksu klasztorno-pałacowego, będącego centrum parku krajobrazowego pod nazwą "Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich", którego atutem jest unikalna fauna starorzecza Odry. Ponadto działalność Cystersów na tym terenie sprawiła, iż w wielu miejscach powstały, charakterystyczne i jedyne w Europie miejsca specyficznego mikroklimatu, jak również tzw. "Ogrody zapachów".

Gmina Nędza – leży na północny - wschód od Raciborza. Zajmuje obszar 57,14 km². Liczba ludności ok. 7414. Składają się na nią następujące sołectwa: Nędza, Zawada Książęca, Babice, Górki Śląskie, Ciechowice, Szymocice oraz Łęg. Załedwie 37,8% powierzchni gminy zajmują użytki rolne, z czego 24,5% przypada na grunty orne, 12,8% na łąki i pastwiska, a 0,5% na sady. Lasy zajmują aż 48,1%, natomiast pozostałe grunty i nieużytki 14,1% ogólnej powierzchni gminy.

Ogólna charakterystyka lasów.

Ze wszystkich gmin wiejskich powiatu raciborskiego gmina Nędza wyróżnia się najwyższym stopniem lesistości i jednocześnie najniższym procentem użytków rolnych. Wszystkie lasy gminy mieszczą się w granicach Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Rud Wielkich. Lasy otaczające stawy rybne położone w południowej części gminy, stanowią rezerwat przyrody Łęczczok.

Gmina Pietrowice Wielkie – położona jest na zachód od Raciborza, w Bramie Morawskiej, wzdłuż granicy z Republiką Czeską. Powierzchnia gminy wynosi 68 km². Liczba mieszkańców ok. 7219. W skład gminy wchodzi 11 sołectw: Pietrowice Wielkie, Amandów, Cyprzanów, Gródczanki, Kornica, Krowiarki, Lekartów, Maków, Pawłów, Samborowice, Żerdziny. Gmina jest typową gminą rolniczą, w rolnictwie pracuje ponad 60% czynnych zawodowo mieszkańców gminy. Działa 7 spółdzielni rolniczych, dwa gospodarstwa indywidualne mają powierzchnię ponad 100 ha. W strukturze zasiewów dominuje pszenica, buraki cukrowe i rzepak. Krajobraz gminy ożywiony jest niewielkimi pagórkami, na pd. na horyzoncie widoczne są szczyty beskidzkie po stronie czeskiej. Na pd. od Samborowic znajduje się drogowe przejście graniczne Pietraszyn, zaś w Gródczankach usytuowane jest przejście granicznego ruchu lokalnego. Gminę przecinają doliny rzek Psiny (Cyny) i Troji.

Miasto Racibórz – położone jest w centralnej części powiatu raciborskiego. Zajmuje powierzchnię 74,96 km². Liczba ludności ok. 58817. Stolica powiatu raciborskiego. Historycznie to najstarsze z miast południowego Śląska. Wzmiankowany jest w "Kronice" Galla Anonima w 1108 roku. W 1177 roku gród raciborski stał się stolicą księstwa górnośląskiego. Praw miejskie otrzymał wcześniej niż Kraków (1257), bo przed 1232 rokiem. Racibórz był rezydencją książęcą Piastów i Przemyślidów. W XVI wieku miasto dostało się pod panowanie czeskie, a w XVIII wieku pod panowanie pruskie. Wróciło do Polski dopiero w 1945 roku. W czasie powojennym rozwinął się zapoczątkowany w XIX wieku przemysł. Obecnie miasto jest znaczącym i zróżnicowanym gospodarczo ośrodkiem miejskim, centrum usługowym, handlowym, komunikacyjnym i przemysłowym dla okolicznych gmin rolniczych i leśnych. O poziomie raciborskiego przemysłu świadczy przyznanie certyfikatów jakości ISO dla największych zakładów, w tym znanych w Europie i na świecie spółek giełdowych SGL Carbon S.A., Rafako S.A. oraz Henkel S.A., Mieszko S.A.

Gmina Rudnik – Rudnik - gmina położona na płn.-zach. od Raciborza. Zajmuje powierzchnię 73,94 km². Liczba mieszkańców ok. 5214. Sołectwa: Brzeźnica, Czerwęcice, Gamów, Grzegorzowice, Jastrzębie, Lasaki, Ligota Książęca, Łubowice, Modzurów, Ponięcice, Rudnik, Sławików, Strzybnik, Szonowice. Gmina typowo rolnicza z przewagą gospodarstw indywidualnych o gruntach klasy I i III. Teren gminy przecina droga krajowa nr 49 relacji Opole - Chałupki. Dobra sieć połączeń i bliskość przejść granicznych stwarzają możliwości rozwoju gospodarczego. Relief pagórków z lasami mieszanymi i zabytkowymi zamkami daje możliwości inwestowania w turystykę. W Łubowicach urodził się i tworzył niemiecki pisarz epoki romantyzmu Joseph von Eichendorff.

Starostwo Powiatowe w Kędzierzynie – Koźlu

Powiat kędzierzyńsko-kozielski położony jest w południowo-wschodniej części województwa opolskiego, przy granicy z województwem śląskim, w dorzeczu Odry i Kłodnicy. Zajmuje powierzchnię 625 km² co stanowi 6,6% powierzchni województwa. Wśród miejscowości Powiatu Kędzierzyńsko - Kozielskiego znajdują się: 1 miasto, 90 miejscowości wiejskich i 75 sołectw. Powiat charakteryzuje się dużym potencjałem gospodarczym, infrastrukturalnym, społecznym i intelektualnym. Jest jednym z czterech rejonów przemysłowych Województwa Opolskiego, a miasto Kędzierzyn - Koźle jest drugim po Opolu miastem węzłowym strefy uprzemysłowienia i urbanizacji Opolszczyzny. Rejon ten posiada duże szanse rozwoju w obszarze innowacji, przemysłu i usług wykorzystujących drogowe, kolejowe i wodne walory komunikacyjne. Korzystne położenie związane jest przede wszystkim z bliskością autostrady A-4 Berlin - Kijów, z przebiegającą przez Kędzierzyn - Koźle międzynarodową magistralą kolejową wschód - zachód, która przewidziana jest do włączenia do Europejskiego Systemu Transportu Kolejowego oraz modernizowaną zgodnie z "Programem dla Odry - 2006" drogą wodną na rzece Odrze. Droga rzeczna posiada port, przeladownię oraz stocznię. Powiat posiada gęstą sieć dróg gminnych i powiatowych, cechuje się ponadto korzystnym usytuowaniem przy szlaku żeglugowym na Odrze. Użytki rolne zajmują 60% powiatu. Na dobrych glebach uprawia się głównie pszenicę, jęczmień, rzepak oraz buraki cukrowe. Powiat jest specyficznie ukształtowanym obszarem. W otoczeniu terenów rolniczych funkcjonuje silnie uprzemysłowiona aglomeracja kędzierzyńsko-kozielska. Powiat należy do bardziej uprzemysłowionych w województwie. Funkcjonujące w powiecie przedsiębiorstwa mają strategiczne znaczenie dla regionu. Dominującą branżą w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim stanowią działy: chemiczny produkcyjny oraz dystrybucyjny, oprócz tego obecna jest branża maszynowa, mechaniczna oraz tekstylna.

Gmina Bierawa – leży w południowo -wschodniej części województwa opolskiego. Jej tereny przylegają do prawobrzeżnej Odry, która tworzy naturalną granicę z gminą Cisek. Natomiast od strony południowo – wschodniej graniczy z województwem śląskim, a od północnej z Kędzierzyna-Koźlem. Przez teren Gminy Bierawa przebiegają dwie drogi o znaczeniu wojewódzkim nr 408 relacji Kędzierzyn - Koźle - Gliwice i 425 relacji Bierawa - Rybnik. Odległość do trasy A 4 wynosi 24 km. Obszar gminy wynosi 120 km² , z czego 63% stanowią lasy i obszary zalesione a 37% to tereny zakładów pracy i gospodarstw indywidualnych. W skład gminy wchodzi 12 sołectw, które zamieszkują 7 967 osoby (wg stanu na dzień 30.11.2004r.). Gmina Bierawa znajduje się w strefie oddziaływania i powiązań ekonomicznych, społecznych i kulturalnych aglomeracji opolskiej oraz jej zespołów miejsko-przemysłowych ukształtowanych na osi Odry, tj. Kędzierzyn-Koźle, Blachownia, Zdzeszowice i Krapkowice.

Gmina Cisek – położona jest w południowo-wschodniej części województwa opolskiego, na lewym brzegu rzeki Odry i znajduje się w strefie bezpośredniego oddziaływania miasta Kędzierzyn - Koźle, które pełni rolę ośrodka regionalnego, skupiającego ponad lokalne urządzenia usługowe i miejsca pracy. Tereny gminy leżą: północna część w pradolinie rzeki Odra, a część południowa na granicy płaskowyżu raciborsko-głubczyckiego, będącego przednóżkiem Gór Opawskich. Układ komunikacyjny oparty o drogę relacji Kędzierzyn-Koźle - Cisek - Łany - Racibórz stwarza dogodne połączenie z najbliższymi ośrodkami miejskimi.

Gmina Polska Cerekiew – jest położona w południowo-wschodniej części województwa opolskiego, w dolinie małego dopływu Odry - Wrońska Woda, w regionie Niziny Śląskiej, na przejściu dwóch subregionów: od zachodu Płaskowyżu Głubczyckiego i od wschodu Niecki Kozielskiej. Jest to obszar 60 km² o charakterze wyżynnym. Gminę zamieszkuje ogółem 4770 osób. Gmina Polska Cerekiew jest gminą typowo rolniczą. Użytki rolne zajmują 5173 ha co stanowi 85% ogólnej powierzchni. Przeważają gleby klasy II, IIIa i IIIb. Dominują uprawy pszenicy, buraków cukrowych, rzepaku i ziemniaków. W rolnictwie pracuje około 60% czynnych zawodowo mieszkańców.

Gmina Pawłowiczki – jako jednostka administracyjna powstała w roku 1975 z połączenia gmin Pawłowiczki i Gościęcín. Jej siedzibą są Pawłowiczki. Położona jest w mezoregionie Płaskowyżu Głubczyckiego należącego do makroregionu Niziny Śląskiej, w południowo - wschodniej części województwa opolskiego, przy drodze krajowej łączącej Kędzierzyn - Koźle z Głubczycami i dalej biegnącej do przejścia granicznego w Pietrowicach. Pawłowiczki graniczą od wschodu z gminami Reńska Wieś i Polska Cerekiew, od zachodu z Głubczycami, od północnego zachodu z gminą Głogówek i od południa z Baborowem. Zajmuje obszar 153 km², który zamieszkuje 8798 osób. Gminę tworzą 22 sołectwa.

Starostwo Powiatowe w Głubczycach

Powiat głubczycki zajmujący powierzchnię 673 km² z 54 tys. mieszkańców, leży w południowej części województwa opolskiego. W jego skład wchodzi następujące gminy: Baborów, Branice, Głubczyce, Kietrz. Teren powiatu Głubczyckiego to historyczny szlak handlowy, łączący Śląsk z Czechami. Południowa część granicy powiatu jest jednocześnie granicą państwa. Przejścia graniczne w gminach Kietrz, Branice, Głubczyce oraz dobra sieć dróg lokalnych i krajowych całego powiatu, a także obszary chronionego krajobrazu, pomniki przyrody i rezerваты roślinności stepowej są jego atutem. Brak uciążliwego przemysłu i tradycyjna gospodarka rolna oraz dbałość o czystość środowiska naturalnego sprawiły, że powiat należy do najczystszych pod tym względem w regionie. Bogactwo naturalne powiatu to wysokiej jakości woda pitna oraz kopaliny surowców drogowych. Dominującą dziedziną gospodarki jest rolnictwo. Na użytkach rolnych z przewagą 2 i 3 klasy uprawiane są głównie: buraki, rzepak i pszenica, prowadzone są także hodowle krów mlecznych i trzody chlewnej. Przemysł jest związany w dużej części z przetwórstwem rolno-spożywczym oraz w mniejszej z elektromechaniką, ceramiką i przetwórstwem drewna.

Ogólna charakterystyka lasów.

Gmina Baborów – leży w południowej części województwa opolskiego, na Nizinie Śląskiej. Jest to gmina rolniczo-przemysłowa. Ponad 75% jej powierzchni stanowią bardzo żyzne gleby 1 i 3 klasy. Istnieje dobrą infrastruktura techniczna. Bardzo ważnym zagadnieniem jest ochrona środowiska naturalnego. Końca realizacji dobiega przyjęty wcześniej program zakładający skanalizowanie wszystkich miejscowości gminy. Podjęto również działania zmierzające do dalszej poprawy stanu powietrza. Początki Baborowa sięgają roku 1296. Była to osada znana wtedy pod nazwą Bauervitz, należąca początkowo do biskupstwa wrocławskiego, a później do biskupstwa Ołomuniec na Morawach. W roku 1996 uroczyście obchodzono 700-lecie jego istnienia.

Gmina Kietrz – położona jest w południowej części województwa opolskiego. W jej skład wchodzi 12 sołectw. Na obszarze 144 km² żyje około 13 tys. osób. Gmina ma charakter rolniczy. Przeważają gleby o wysokiej bonitacji. Większość jej mieszkańców utrzymuje się z pracy we własnych gospodarstwach. Ponadto działają w niej trzy spółdzielnie rolnicze i Kombinat Rolny oraz kilkanaście drobnych zakładów usługowo-produkcyjnych.

TAB. 31. ZESTAWIENIE WAŻNIEJSZYCH WSKAŹNIKÓW DLA REGIONU³.

Gmina *)	Powierzchnia w km ²				Ludność w tys.	
	ogólna	użytków rolnych	lasów	pozostałe grunty	ogółem	pracująca
Baborów	116.97	105.99	3.47	7.51	6.695	0.690
Branice	121.87	109.26	1.69	10.92	7.791	1.298
Kietrz	139.93	123.07	3.39	13.47	11.954	1.191
Bierawa	119.24	25.21	74.16	19.87	8.073	0.960
Cisek	70.89	62.62	0.72	7.55	6.892	0.354
Pawłowiczki	153.58	134.76	8.49	10.33	8.468	0.656
Polska Cerekiew	60.24	52.01	3.09	5.14	4.716	0.601
Pilchowice	67.51	37.80	21.51	8.20	10.137	0.795
Sośnicowice	116.24	40.39	68.97	6.88	8.189	1.073
Racibórz	74.96	50.76	4.06	20.14	58.310	14.473
Krzanowice	47.06	42.08	0.20	4.78	6.086	0.513
Krzyżanowice	69.67	54.69	2.54	12.44	11.492	0.891
Kuźnia Raciborska	126.84	22.43	96.07	8.34	12.283	1.696
Nędza	57.14	21.03	27.14	8.97	7.282	0.280
Pietrowice Wielkie	68.07	59.33	2.25	6.49	7.203	1.088
Rudnik	73.94	63.01	5.64	5.29	5.207	0.234
OGÓŁEM	1484.15	1004.44	323.39	156.32	180.778	26.793

*) W zestawieniu nie ujęto danych dla miasta Rybnik

³ Dane GUS, wg stanu na 2004r – za Programem Promocji Gmin i Regionów RP (www.gminy.pl).

TAB. 32. TABELARYCZNE ZESTAWIENIE DANYCH DOTYCZĄCYCH REGIONU.

Gmina	Powierzchnia ogólna w km ²	Ludność w tys.	Powierzchnia lasów - km ²		Lesistość %
			ogółem	nadleśnictwa ⁴	
Baborów	116.97	6.695	3.47	3.02	3.0%
Branice	121.87	7.791	1.69	0.05	1.4%
Kietrz	139.93	11.954	3.39	2.81	2.4%
Bierawa	119.24	8.073	74.16	19.33	62.2%
Cisek	70.89	6.892	0.72	0.15	1.0%
Pawłowiczki	153.58	8.468	8.49	2.24	5.5%
Polska Cerekiew	60.24	4.716	3.09	2.46	5.1%
Piłchowice	67.51	10.137	21.51	3.32	31.9%
Sośnicowice	116.24	8.189	68.97	4.41	59.3%
Racibórz	74.96	58.310	4.06	0.41	5.4%
Krzanowice	47.06	6.086	0.20	0.08	0.4%
Krzyżanowice	69.67	11.492	2.54	1.74	3.6%
Kuźnia Raciborska	126.84	12.283	96.07	89.50	75.7%
Nędza	57.14	7.282	27.14	24.85	47.5%
Pietrowice Wielkie	68.07	7.203	2.25	1.73	3.3%
Rudnik	73.94	5.207	5.64	4.41	7.6%
OGÓŁEM	1484.15	180.78	323.39	160.50	21.8%

I.3.2 LASY ZNAJDUJĄCE SIĘ W TERYTORIALNYM ZASIĘGU DZIAŁANIA

NADLEŚNICTWA.

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Rudy Raciborskie został określony Rozporządzeniem Nr 181 MOŚZNiL z dnia 13 grudnia 1994r. „*W sprawie określenia terytorialnego zasięgu działania nadleśnictw wchodzących w skład Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych W Katowicach oraz terytorialnego zasięgu działania RDLP W Katowicach*”.

Zarządzenie Nr 45 DGLP z 3 sierpnia 1998r. w sprawie zmian granic terytorialnego zasięgu działania nadleśnictw wchodzących w skład Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach – nie uwzględniło wniosków Nadleśnictwa Rudy Raciborskie w sprawie korekt zasięgu.

⁴ Dane wg stanu na 1 stycznia 2006 roku.

Ogólna charakterystyka lasów.

Powierzchnię lasów (powierzchnia leśna zalesiona i nie zalesiona) znajdujących się w terytorialnym zasięgu działania nadleśnictwa, z podziałem na gminy lub ich części przedstawiono poniżej – *Wzór nr 7*.

Ogólna charakterystyka lasów.

TAB. 33. WZÓR NR 7 - ZESTAWIENIE POWIERZCHNI LASÓW ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W TERYTORIALNYM ZASIĘGU DZIAŁANIA NADLEŚNICTWA

RUDY RACIBORSKIE.

Województwo Powiat Gmina (część gminy)	Powierzchnia ogólna w km ²	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa				Lasy nie stanowiące własności Skarbu Państwa			Lasy współwlasn ości Skarbu Państwa i osób fizyczn.	Ogółem	Lesistość	
		w zarządzie LP		Pozostale		razem	stan. влас. osób fizyczn.	stan. влас. osób prawn.				razem
		urządzane nadleśnictwo (*)	sąsiednie nadleśnictwa	parki narodowe	inne							
		powierzchnia - ha										
Woj. śląskie	529.82	13464.13	0.00	0.00	b.d.	13464.13	441.13	176.98	618.11	0.00	14082.24	26.6
Powiat gliwicki	12.88	773.07	0.00	0.00	b.d.	773.07	0.00	0.00	0.00	0.00	773.07	60.0
Pilchowice	4.71	331.99	0.00	0.00	b.d.	331.99	0.00	0.00	0.00	0.00	331.99	70.5
Sośnicowice	8.17	441.08	0.00	0.00	b.d.	441.08	0.00	0.00	0.00	0.00	441.08	54.0
Powiat raciborski	510.18	12272.11	0.00	0.00	b.d.	12272.11	441.13	176.98	618.11	0.00	12890.22	25.3
Racibórz	67.46	40.87	0.00	0.00	b.d.	40.87	7.96	140.00	147.96	0.00	188.83	2.8
Krzanowice	47.06	7.61	0.00	0.00	b.d.	7.61	8.38	0.00	8.38	0.00	15.99	0.3
Krzyżanowice	69.67	174.42	0.00	0.00	b.d.	174.42	11.81	2.00	13.81	0.00	188.23	2.7
m-to Kuźnia Raciborska	31.75	2567.65	0.00	0.00	b.d.	2567.65	6.09	6.93	13.02	0.00	2580.67	81.3
Kuźnia Raciborska	95.09	6382.07	0.00	0.00	b.d.	6382.07	282.09	5.05	287.14	0.00	6669.21	70.1
Nędza	57.14	2484.90	0.00	0.00	b.d.	2484.90	86.66	3.00	89.66	0.00	2574.56	45.1
Pietrowice Wielkie	68.07	173.15	0.00	0.00	b.d.	173.15	19.76	20.00	39.76	0.00	212.91	3.1
Rudnik	73.94	441.44	0.00	0.00	b.d.	441.44	18.38	0.00	18.38	0.00	459.82	6.2
Powiat M. Rybnik	6.76	418.95	0.00	0.00	b.d.	418.95	0.00	0.00	0.00	0.00	418.95	62.0
M. Rybnik - Stodoły	6.76	418.95	0.00	0.00	b.d.	418.95	0.00	0.00	0.00	0.00	418.95	62.0

Ogólna charakterystyka lasów.

Województwo Powiat Gmina (część gminy)	Powierzchnia ogólna w km ²	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa					Lasy nie stanowiące własności Skarbu Państwa			Lasy współwłasności Skarbu Państwa i osób fizyczn.	Ogółem	Lesistość
		w zarządzie LP		Pozostale		razem	stan. włas. osób fizyczn.	stan. włas. osób prawn.	razem			
		urządzone nadleśnictwo ^(*)	sąsiednie nadleśnictwa	parki narodowe	inne							
		powierzchnia - ha										
Woj. opolskie	497.90	3003.58	0.00	0.00	b.d.	3003.58	305.98	44.00	349.98	0.00	3353.56	6.7
Powiat głubczycki	256.95	587.76	0.00	0.00	b.d.	587.76	95.00	0.00	95.00	0.00	682.76	2.7
m-to Baborów	11.73	0.04	0.00	0.00	b.d.	0.04	0.00	0.00	0.00	0.00	0.04	0.0
Baborów	105.24	302.15	0.00	0.00	b.d.	302.15	53.00	0.00	53.00	0.00	355.15	3.4
Branice	0.05	4.73	0.00	0.00	b.d.	4.73	0.00	0.00	0.00	0.00	4.73	94.6
Powiat kędzierzyńsko-kozielski	240.95	2415.82	0.00	0.00	b.d.	2415.82	210.98	44.00	254.98	0.00	2670.80	11.1
Bierawa	51.04	1931.60	0.00	0.00	b.d.	1931.60	98.61	15.00	113.61	0.00	2045.21	40.1
Cisek	60.71	14.74	0.00	0.00	b.d.	14.74	63.73	21.00	84.73	0.00	99.47	1.6
Pawłowiczki	68.96	223.77	0.00	0.00	b.d.	223.77	37.01	7.00	44.01	0.00	267.78	3.9
Polska Cerkiew	60.24	245.71	0.00	0.00	b.d.	245.71	11.63	1.00	12.63	0.00	258.34	4.3
OGÓŁEM	1027.72	16467.71	0.00	0.00	b.d.	16467.71	747.11	220.98	968.09	0.00	17435.80	26.6
W tym : lasy w nadzorze							652,11	151,98	804,09			

(* - powierzchnia leśna Nadleśnictwa Rudy Raciborskie wykazana we wzorze nr 7 jest pomniejszona o 1,01 ha, co jest sumą powierzchni trzech działek ewidencyjnych – położonych w gminie Bierawa (obwód Goszyce), będących w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Rudziniec (szczegółowy opis w protokole z II KTG).

I.3.2.1. LASY NADZOROWANE.

Nadzór nad gospodarką leśną w lasach nie stanowiących własności Skarbu Państwa jest prowadzony na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Nadleśniczym Nadleśnictwa Rudy Raciborskie, a Starostami Powiatów w Raciborzu i Kędzierzynie-Koźlu. Nadzorowi podlegają lasy osób fizycznych, spółek, lasy komunalne oraz gminne.

LASY NIEPAŃSTWOWE PRZEKAZANE W NADZÓR NADLEŚNICTWU RUDY RACIBORSKIE. STAN NA

31.12.2005R.

L.p.	Gmina	Lasy os. fiz.	Lasy os. prawnych	Razem [ha]
Starostwo Powiatowe w Raciborzu		520.13	151.98	672.11
1	Racibórz	7.96	140.00	147.96
2	Krzanowice	8.38	0.00	8.38
3	Krzyżanowice	11.81	0.00	11.81
4	Kuźnia Raciborska	6.09	6.93	13.02
5	Nędza	282.09	5.05	287.14
6	Koronowac (*)	86.66	0.00	86.66
7	Pietrowice Wielkie	79.00	0.00	79.00
8	Rudnik	19.76	0.00	19.76
Starostwo Powiatowe w Kędzierzynie-Koźlu		210.98	0.00	210.98
9	Bierawa	98.61	0.00	98.61
10	Cisek	63.73	0.00	63.73
11	Pawłowiczki	37.01	0.00	37.01
12	Polska Cerekiew	11.63	0.00	11.63
Ogółem lasy w nadzorze		731.11	151.98	883.09

(* - gmina Koronowac znajduje się w zasięgu Nadleśnictwa Rybnik

I.3.3 CHARAKTERYSTYKA SIECI DRÓG I LINII KOLEJOWYCH W ZASIĘGU

DZIAŁANIA NADLEŚNICTWA.

I.3.3.1. SIEĆ DRÓG PUBLICZNYCH.

Ogólna charakterystyka sieci dróg kołowych i linii kolejowych, w kontekście ich przydatności do transportu drewna w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, układa się korzystnie.

TAB. 34. CHARAKTERYSTYKA SIECI DRÓG GMINNYCH REGIONU⁵.

Gmina	Drogi ogółem	Drogi o nawierzchni utwardzonej	Drogi pozostałe
	długość - km		
Baborów	49	25	24
Branice	242	126	116
Kietrz	53	28	25
Bierawa	69	35	34
Cisek	28	14	14
Pawłowiczki	62	38	24
Polska Cerekiew	35	19	16
Pilchowice	69	39	30
Sośnicowice	109	64	45
Racibórz	221	117	104
Krzanowice	53	27	26
Krzyżanowice	117	60	57
Kuźnia Raciborska	58	40	18
Nędza	76	39	37
Pietrowice Wielkie	73	38	35
Rudnik	42	21	21
OGÓŁEM	1356	730	626

Z ważniejszych szlaków komunikacyjnych przebiegających przez tereny nadleśnictwa należy wymienić:

Linie kolejowe:

- Racibórz – Kędzierzyn-Koźle,
- Gliwice – Kędzierzyn-Koźle,

Główne szlaki komunikacji samochodowej:

- droga krajowa nr 45 – Chałupki – Racibórz – Opole,
- droga wojewódzka nr 919 – Sośnicowice – Rudy Raciborskie – Racibórz,
- droga wojewódzka nr 920 – Rudy Raciborskie – Rybnik,
- droga wojewódzka nr 922 – Kuźnia Raciborska – Racibórz,
- droga wojewódzka nr 425 – Bierawa – Kuźnia Raciborska – Rudy Raciborskie,

Poza ww. głównymi szlakami komunikacyjnymi, na obszarze Nadleśnictwa Rudy Raciborskie znajduje się dobrze rozwinięta sieć dróg lokalnych – powiatowych i gminnych, o nawierzchni ulepszonej lub gruntowej.

⁵ Dane GUS, wg stanu na 2003r – za Programem Promocji Gmin i Regionów RP (www.gminy.pl).

I.3.3.2. SIEĆ DRÓG WEWNĄTRZ LEŚNYCH I WEWNĄTRZ ZAKŁADOWYCH.

Drogi wywozowe na terenie lasów są w większości bardzo dobrej i dobrej jakości. Wymagają jedynie bieżących napraw i remontów. Długość dróg w Nadleśnictwie Rudy Raciborskie wynosi 4,6 km/100 ha.

Przy modernizacji dróg należy zwrócić szczególną uwagę na prawidłowe odwodnienie drogi i odpowiednie usadowienie przepustów. W trakcie wykonywania tych prac należy pamiętać o ochronnym charakterze lasów i ich walorach krajobrazowo-turystycznych.

TAB. 35. WYKAZ ZINWENTARYZOWANYCH DRÓG W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE

Charakterystyka dróg	Obr. Kuźnia Raciborska	Rudy Raciborskie	Nadleśnictwo
	długość - km		
Drogi o nawierzchni utwardzonej	109.1	111.5	220.6
Drogi o nawierzchni gruntowej	241.0	255.8	496.8
Ogółem drogi leśne	350.1	367.3	717.4
Długość dróg wywozowych - km/100 ha	3.7	4.4	4.6

I.3.4 KIERUNKI ROZCHODU DREWNA I ODBIORCY SUROWCA DRZEWNEGO

Kierunki rozchodu surowca drzewnego, pozyskiwanego z lasów Nadleśnictwa Rudy Raciborskie, w minionym okresie (1997 – 2005) przedstawiają się następująco (w % rocznego etatu pozyskania):

- **eksport – 0,4 %;**
  - *Stora Enso*
- **rynek krajowy – 0,4 %;**
  - *International Paper Kwidzyn S.A.*
- **rynek regionalny – 12,9 %;**
  - *TiS Kobiór;*
  - *Oman Racibórz;*
  - *Feniks Miasteczko Śląskie;*
  - *ZtiS Świerklaniec;*

Ogólna charakterystyka lasów.

- rynek lokalny (umowy i detal) – 84,8 %;
- potrzeby własne nadleśnictwa – 1,5 %;

I.3.5 CHARAKTERYSTYKA PRZESTRZENNA.

I.3.5.1. KOMPLEKSY LEŚNE.

TAB. 36. CHARAKTERYSTYKA STANU GRANIC NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE.

L.P.	CECHA	J.M.	OBRĘB		NADLEŚNICTWO
			KUŹNIA RACIBORSKA	RUDY RACIBORSKIE	
1	Długość granicy	km	446	239	685
2	Liczba znaków granicznych - stabilizowanych	ilość	6654	3454	10108
3	Liczba kompleksów	ilość	121	34	155
4	Grunty sporne	ha	brak	brak	brak
5	Granice sporne	km	brak	brak	brak
6	Enklawy	ilość			
7	Odcinki granic stwarzające problemy z ich ochroną	km	brak	brak	brak
8	Obciążenia powinnościami (współwłasność)	ha	0,39	0,61	1,00

Grunty Nadleśnictwa Rudy Raciborskie składają się z 155 kompleksów i położone są na obszarze 1028 km².

Maksymalne odległości w kierunku E – W wynosi 51 km, natomiast w kierunku N – S 32 km.

Wśród gruntów nadleśnictwa występują następujące enklawy:

Obr. Kuźnia Raciborska:

- Grunty wsi Grabówka, Ortowice (KP KOTLARNIA) oddz. 5-10/13-24/27-37,
- Grunty wsi Szymocice oddz. 222-223/228/233-234,
- Grunty miasta Racibórz oddz. 263,

Ogólna charakterystyka lasów.

Obr. Rudy Raciborskie:

- Grunty wsi Grabówka, Ortowice (KP KOTLARNIA) oddz. 1-5,
- Grunty wsi Kotlarnia oddz. 8,
- Grunty wsi Goszyce oddz. 12,
- Grunty wsi Goszyce oddz. 14,
- Grunty wsi Bargłówka oddz. 82-84/103-104/124-126/185-188,
- Grunty wsi Rudy oddz. 145-147/189-191,
- Grunty wsi Rudy oddz. 223,
- Grunty wsi Rudy oddz. 224,
- Grunty wsi Rudy oddz. 225,
- Grunty wsi Rudy oddz. 226,
- Grunty wsi Jankowice Rudzkie oddz. 232-235/248/268-271,

TAB. 37. LICZBA I WIELKOŚĆ KOMPLEKSÓW LEŚNYCH W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE

Wielkość kompleksu		Obręb leśny		Nadleśnictwo	
		Kuźnia Raciborska	Rudy Raciborskie		
do 1,00	ha	14.12	4.19	18.31	0.1%
	szt.	28	10	38	24.5%
1,01-5,00	ha	90.01	30.95	120.96	0.7%
	szt.	35	12	47	30.3%
5,01-20,00	ha	342.17	29.59	371.76	2.1%
	szt.	28	4	32	20.6%
20,01-100,00	ha	841.81	164.03	1005.84	5.6%
	szt.	19	2	21	13.5%
100,01-200,00	ha	735.24	0.00	735.24	4.1%
	szt.	5	0	5	3.2%
200,01-500,00	ha	0.00	0.00	0.00	0.0%
	szt.	0	0	0	0.0%
500,01-2000,00	ha	7411.53	8198.97	15610.50	87.4%
	szt.	6	6	12	7.7%
powyżej 2000,00	ha	0.00	0.00	0.00	0.0%
	szt.	0	0	0	0.0%
Ogółem	ha	9434.88	8427.73	17862.61	100.0%
	szt.	121	34	155	100.0%

Lasy Nadleśnictwa Rudy Raciborskie charakteryzują się dość dużą ilością kompleksów, przy czym należy zaznaczyć, iż 87 kompleksów (56 %) znajduje się w dwóch „zaodrzańskich” leśnictwach: Ponięcie i Baborów. Kompleksy o powierzchni poniżej 20 ha stanowią 82 % ilości wszystkich kompleksów, a zajmują tylko 2,8 % powierzchni nadleśnictwa. Istotnym elementem gospodarki w Nadleśnictwie Rudy Raciborskie jest fakt iż większość powierzchni gruntów nadleśnictwa (87,4 %) skupiona jest w 12 kompleksach leśnych, o powierzchni powyżej 500 ha.

Ogólna charakterystyka lasów.

Poniższa tabela przedstawia strukturę powierzchni leśnictw w rozbiu na kompleksy:

Wielkość kompleksu		lctwo7	lctwo8	lctwo9	lctwo10	lctwo11	lctwo12	lctwo13	OBR1	%
do 1,00	ha	3.94	0.30	0.89	0.00	0.71	0.46	7.82	14.12	0.1%
	szt.	6	1	1	0	2	1	17	28	23.1%
1,01-5,00	ha	27.87	0.00	5.53	2.68	1.55	11.17	41.21	90.01	1.0%
	szt.	11	0	3	1	1	6	13	35	28.9%
5,01-20,00	ha	11.65	0.00	0.00	0.00	0.00	164.31	166.21	342.17	3.6%
	szt.	2	0	0	0	0	11	15	28	23.1%
20,01-100,00	ha	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	337.65	504.16	841.81	8.9%
	szt.	0	0	0	0	0	8	11	19	15.7%
100,01-200,00	ha	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	539.20	196.04	735.24	7.8%
	szt.	0	0	0	0	0	4	1	5	4.1%
200,01-500,00	ha	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.0%
	szt.	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0%
500,01-2000,00	ha	1593.04	1492.45	1366.06	1731.09	1228.89	0.00	0.00	7411.53	78.6%
	szt.	1	1	1	2	1	0	0	6	5.0%
powyżej 2000,00	ha	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.0%
	szt.	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0%
Ogółem	ha	1636.50	1492.75	1372.48	1733.77	1231.15	1052.79	915.44	9434.88	100.0%
	szt.	20	2	5	3	4	30	57	121	100.0%
	Rozrzut [km]	9	7	7	11	7	23	24	36	

Ogólna charakterystyka lasów.

Wielkość kompleksu		lctwo1	lctwo2	lctwo3	lctwo4	lctwo5	lctwo6	OBR2	
do 1,00	ha	2.11	0.41	0.00	0.00	1.67	0.00	4.19	0.0%
	szt.	5	2	0	0	3	0	10	29.4%
1,01-5,00	ha	0.00	3.43	1.04	10.85	9.87	5.76	30.95	0.4%
	szt.	0	2	1	4	3	2	12	35.3%
5,01-20,00	ha	8.09	4.08	0.00	17.42	0.00	0.00	29.59	0.4%
	szt.	1	1	0	2	0	0	4	11.8%
20,01-100,00	ha	77.05	0.00	0.00	0.00	86.98	0.00	164.03	1.9%
	szt.	1	0	0	0	1	0	2	5.9%
100,01-200,00	ha	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.0%
	szt.	0	0	0	0	0	0	0	0.0%
200,01-500,00	ha	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.0%
	szt.	0	0	0	0	0	0	0	0.0%
500,01-2000,00	ha	1564.21	1627.09	1436.91	1117.81	1262.51	1190.44	8198.97	97.3%
	szt.	1	1	1	1	1	1	6	17.6%
powyżej 2000,00	ha	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.0%
	szt.	0	0	0	0	0	0	0	0.0%
Ogółem	ha	1651.46	1635.01	1437.95	1146.08	1361.03	1196.20	8427.73	100.0%
	szt	8	6	2	7	8	3	34	100.0%
	Rozrzut [km]	7	6	6	5	6	5	15	

I.3.6 WSKAŹNIKI TECHNICZNO-EKONOMICZNE.

Ekonomiczne warunki produkcji leśnej charakteryzują wskaźniki techniczno ekonomiczne zamieszczone w tabeli poniżej

TAB. 38. ZESTAWIENIE WSKAŹNIKÓW TECHNICZNO EKONOMICZNYCH NADLEŚNICTWA.

Wskaźniki	Jednostka	Dane wg stanu
		na 1.I.2006r.
Lesistość.	%	26,6
Gęstość zaludnienia.	mieszk/km ²	122
Liczba robotników stałych.	osób/100 ha	0,07
Liczba robotników stałych i sezonowych.	osób/100 ha	0,07
Zmechanizowanie prac w szkółkach leśnych.	%	90
Zmechanizowanie prac przygotowania gleby.	%	100
Zmechanizowanie prac zrębowych.	%	100
Wydaźność prac w pozyskaniu użytków		
a) rębnych,	m ³ /rob.dzień	b.d.
b) przedrębnych.	m ³ /rob.dzień	b.d.
Wydaźność pracy w ha / roboczdzień w zalesieniach bieżących (bez dolesień, poprawek, uzupełnień, podsadzeń i wprowadzania podszytów).	ha /rob.dzień	b.d.
Ilość grubizny sprzedanej loco las.	%	100
Ilość grubizny dowiezionej bezpośrednio do odbiorcy.	%	0
Ilość grubizny dostarczonej do składnicy.	%	0
Stosunek pozyskanej drobnicy do grubizny.	%	3,6
Długość dróg wywozowych.	Km /100 ha	4,6
Ilość drewna wywiezionego koźmi.	%	0
Ilość drewna wywiezionego środkami mechanicznymi.	%	100
Ilość drewna spławianego.	%	0
Powierzchnia lasów niedostępnych.	%	0

I.3.7 POWIĄZANIE Z PLANAMI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMIN.

W prowadzonej gospodarce leśnej przez Nadleśnictwo Rudy Raciborskie w pełni są respektowane i wykorzystywane istniejące, bądź też w chwili obecnej czekające na zatwierdzenie, plany zagospodarowania przestrzennego gmin.

I.3.8 INWENTARYZACJA ZABYTKOWYCH ZESPOŁÓW PARKOWYCH.

W planie urządzenia lasu – Programie Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie, została przedstawiona informacja o istnieniu zespołów pałacowo – parkowych i parkowych, które podlegają ochronie konserwatorskiej. W planie urządzenia lasu obiekty te zostały opisane jako drzewostany o charakterze parkowym bądź też opisane jako grunty nieleśne – park. Nadleśnictwo prowadzi w nich zabiegi sanitarne w porozumieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

I.4. CHARAKTERYSTYKA STANU LASU I ZASOBÓW DRZEWNYCH.

Ocenę stanu lasu zasobów drzewnych przeprowadzono w oparciu o sporządzone tabele i wzory, na podstawie opisu taksacyjnego, zamieszczone w części tabelarycznej planu:

- **tabela IV** – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących.
- **tabela Vb** - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.
- **tabela VII** - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg stref uszkodzenia lasu i gatunków panujących.
- **tabela VIIIa** – Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy.

I.4.1 CHARAKTERYSTYKA ZASOBÓW DRZEWNYCH W NADLEŚNICTWIE.

Charakterystykę zasobów drzewnych przeprowadzono w oparciu o sporządzoną tabelę IV.

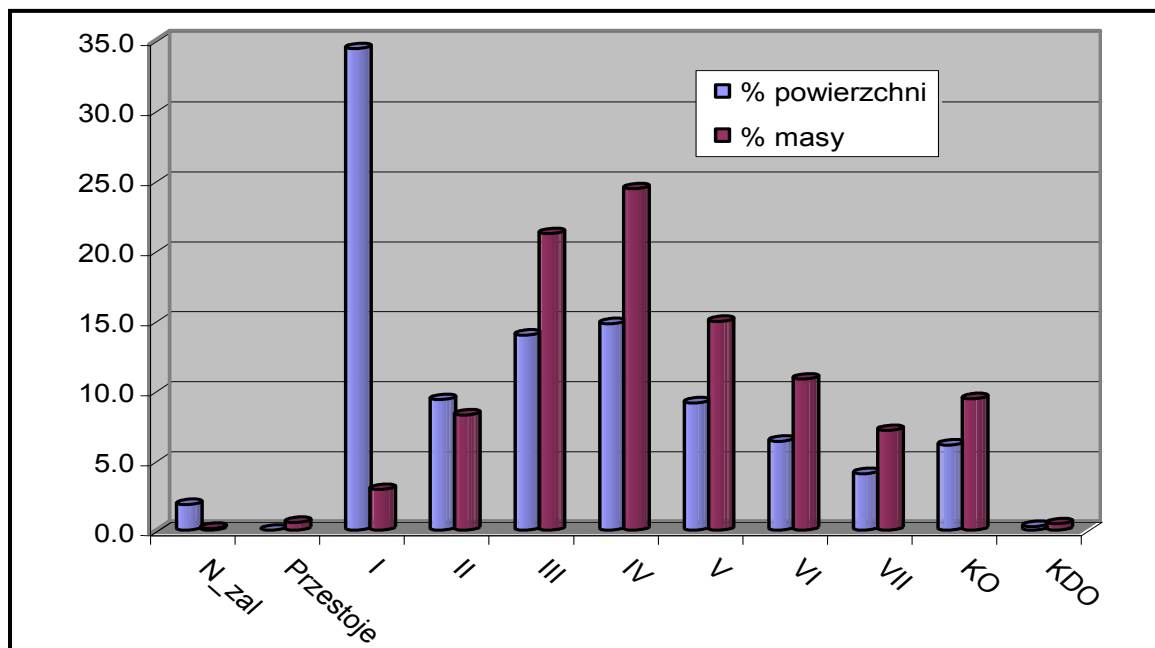
ROZKŁAD POWIERZCHNI.

W nadleśnictwie Rudy Raciborskie występuje nierównomierny rozkład powierzchni w klasach wieku. Krzywa frekwencji dla poszczególnych klas cechuje lewostronna asymetria w stosunku do rozkładu normalnego. Świadczy to o nie ustabilizowanej strukturze powierzchni w klasach wieku. Powodem takiego stanu rzeczy jest potężna powierzchnia młodników I b klasy wieku na obszarze katastrofального pożaru lasu z 1992r.

Poniżej przedstawiono najistotniejsze cechy struktury wiekowej nadleśnictwa:

- Znaczny udział powierzchni I i II klasy wieku. Drzewostany te zajmują łącznie 43,7% powierzchni leśnej nadleśnictwa. Wielkość ta jest związana z odnowieniem pożarzyska z 1992r.,
- Wzrost powierzchni KO i KDO łącznie do 9,9% powierzchni leśnej nadleśnictwa, co związane jest ze zmianą sposobu zagospodarowania drzewostanów w ubiegłym 10-leciu ze zrębowego na przerębowo-zrębowe oraz uznaniu za KO znacznych powierzchni drzewostanów przebudowanych w minionym okresie poprzez wprowadzanie II piętra bukowego, który wg stanu 01.01.2006r. cechuje się dobrą jakością hodowlaną oraz parametrami spełnia wymogi uznania odnowienia podokapowego..

**STRUKTURA WIEKOWA DRZEWOSTANÓW
NADLEŚNICTWO RUDY RACIBORSKIE**

ROZKŁAD MIĄŻSZOŚCI.

W przeciwieństwie do rozkładu powierzchni klas wieku krzywa obrazująca rozkład miąższości przybiera charakter krzywej rozkładu normalnego z lekkim przesunięciem w prawo. Taki rozkład informuje o ulokowaniu miąższości w starszych klasach wieku co powoduje efekt starzenia się drzewostanów. Jest to wynikiem tego, iż udział miąższości młodników na pożarzysku jest jeszcze niewielki. Należy się jednak spodziewać, że w przyszłym okresie będzie zachodzić zjawisko przesuwania się struktury miąższościowej w lewo, w stronę I i II klasy wieku z powodu wchodzenia młodników pożarzyska w fazę intensywnego przyrostu. Na podstawie tabeli VIIIa – spodziewanego rocznego przyrostu bieżącego miąższości drzewostanów widać, iż przyrost I i II klas wieku będzie stanowił ok. 45 % przyrostu wszystkich drzewostanów nadleśnictwa.

Obecnie prowadzona gospodarka leśna na terenie nadleśnictwa gwarantuje zachowanie trwałości i ciągłości lasu, gdyż stosowane sposoby zagospodarowania przyczyniają się do poprawy struktury drzewostanów, między innymi poprzez udział drzewostanów o strukturze klas odnowienia 6,1% pow. i 9,4% miąższości.

I.4.2 OCENA ZMIAN STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH.

Ocenę stanu zasobów drzewnych przeprowadzono zestawiając wyniki poprzednich inwentaryzacji lasu z danymi IV rewizji urządzenia lasu oraz odpowiednimi prognozowymi wielkościami potencjalnymi, w tym:

- powierzchni leśnej (zalesionej i niezalesionej),
- sumarycznej wielkości zasobów miąższości na powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej,
- przeciętnej zasobności na 1 ha wg klas i podklas wieku drzewostanów,
- przeciętnej zasobności na 1 ha,
- przeciętnego wieku drzewostanów,
- spodziewanego przyrostu tablicowego,
- przeciętnej rocznej miąższości użytków rębnych i przedrębnych na 1 ha za okres ubiegły,
- uzyskanego w ubiegłych okresach bieżących rocznych przyrostów miąższości drzewostanów na 1 ha.

TAB. 39. PORÓWNAWCZE ZESTAWIENIE WSKAŹNIKÓW OBRAZUJĄCYCH STAN ZASOBÓW DRZEWNYCH DLA NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE.

Wskaźnik	Jedn.	Nadleśnictwo Rudy Raciborskie			
		wg stanu			
		1.01.1986r	1.01.1996r	1.01.2006r	1.01.2015r
powierzchnia ogólna	ha	17732,48	17765,99	17862,61	-
powierzchnia leśna	ha	16512,56	16182,82	16468,72	-
wielkość zasobów miąższości na powierzchni leśnej	m ³	3274484	2635436	2879830	2984643
przeciętna zasobność na 1 ha	m ³ /1ha	198	174	175	181
przeciętnego wieku drzewostanów	lata	59	52	51	-
bieżący roczny przyrost miąższości drzewostanów- przyrost tablicowy.	m ³ /1ha	-	4,96	5,02	-
przeciętna roczna miąższość użytków rębnych na 1 ha	m ³ /1ha	1,77	4,74	1,48	2,82
przeciętna roczna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha	m ³ /1ha	3,33	2,52	1,90	1,56
uzyskany przyrost bieżący roczny miąższości	m ³ /1ha	-	3,72	2,75	5,28

Szczegółowe porównanie wskaźników zasobności drzewostanów, wg stanu z I, II, III i IV rewizji u.l. przedstawia tabela nr XIII, zamieszczona w pkt. II elaboratu – Koreferat do analizy gospodarki przeszłej.

**TAB. 40. ZESTAWIENIE PORÓWNAWCZE POWIERZCHNI GATUNKÓW RZECZYWISTYCH W
NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE.**

L.P.	Gatunek panujący	Nadleśnictwo				Różnica w %
		zasobność	udział %	zasobność	udział %	
		1.01.1996r		1.01.2006r		
1	So	2014918	76.5	2019470	70.6	-5.9
2	Md	30885	1.2	60750	2.1	1.0
3	Św	40567	1.5	30655	1.1	-0.5
4	Jd,Dg	1184	0.0	2170	0.1	0.0
5	Bk	5463	0.2	27880	1.0	0.8
6	Db	226437	8.6	285015	10.0	1.4
7	Dbcz	0	0.0	7700	0.3	0.3
8	Kl	13554	0.5	1540	0.1	-0.5
9	Jw.	0	0.0	21985	0.8	0.8
10	Wz	750	0.0	1775	0.1	0.0
11	Js	43391	1.6	55975	2.0	0.3
12	Gb	9196	0.3	17995	0.6	0.3
13	Brz	144455	5.5	216150	7.6	2.1
14	Ol	50115	1.9	54440	1.9	0.0
15	Olsz	2635	0.1	3465	0.1	0.0
16	Jrz, Czir	0	0.0	120	0.0	0.0
17	Ak	0	0.0	4670	0.2	0.2
18	Tp	10582	0.4	6670	0.2	-0.2
19	Os	2095	0.1	2615	0.1	0.0
20	Wb	1188	0.0	1050	0.0	0.0
21	Lp	38021	1.4	38205	1.3	-0.1
Razem		2635436	100.0	2860295	100.0	

Najbardziej istotne zmian w udziale gatunków rzeczywistych przedstawiają wykresy zamieszczone w pkt. II elaboratu – Koreferat do analizy gospodarki przeszłej.:

Zmian struktury danych inwentaryzacyjnych pomiędzy wielkościami z III i IV rewizji u.l. (1 I 1996r. i 1 I 2006r), przedstawiona w postaci wykresów pt. „Zmiany przeciętnej zasobności w klasach wieku ... .” oraz w postaci tabelarycznej „Syntetyczne zestawienie porównawcze powierzchni, zasobności i przeciętnego zapasu w klasach wieku dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie”.

Ogólna charakterystyka lasów.

TAB. 41. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE PORÓWNAWCZE POWIERZCHNI, ZASOBNOŚCI I PRZECIĘTNEGO ZAPASU DLA NADLEŚNICTWA RUDY

RACIBORSKIE.

Wg stanu na	Gr.leś.nie zalesione	Przestoje	Klasa wieku									Razem	
			I	II	III	IV	V	VI	VII	KO	KDO	grunty zal.	grunty zal. i nie zal.
			1 – 20	21 – 40	41 – 60	61 – 80	81 – 100	101 - 120	>120				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Obr. Kuźnia Raciborska													
1.	Powierzchnia: ha / %												
1 I 1996r	425.17	0.00	2047.08	1190.08	1259.31	1276.98	803.89	715.74	449.31	95.73	0.00	7838.12	8263.29
	5.1	0.0	24.8	14.4	15.2	15.5	9.7	8.7	5.4	1.2	0.0	94.9	100
1 I 2006r	189.66	0.00	2564.05	831.28	1221.04	1270.15	829.54	587.40	415.20	517.55	24.46	8260.67	8450.33
	2.2	0	30.3	9.8	14.4	15.0	9.8	7.0	4.9	6.1	0.3	97.8	100.0
Różnica	-235.51	0.00	516.97	-358.80	-38.27	-6.83	25.65	-128.34	-34.11	421.82	24.46	422.55	187.04
	-2.9	0	5.6	-4.6	-0.8	-0.4	0.1	-1.7	-0.5	5.0	0.3	2.9	0.0
2.	Zapas: m³ / %												
1 I 1996r	3557	5208	9275	190395	338990	340755	222715	221620	130115	14730	0	1473803	1477360
	0.2	0.4	0.6	12.9	22.9	23.1	15.1	15.0	8.8	1.0	0.0	99.8	100
1 I 2006r	2661	9148	44580	125540	320430	367380	240125	178485	134535	144440	8370	1573033	1575694
	0.2	0.6	2.8	8.0	20.3	23.3	15.2	11.3	8.5	9.2	0.5	99.8	100.0
Różnica	-896	3940	35305	-64855	-18560	26625	17410	-43135	4420	129710	8370	99230	98334
	-0.1	0.2	2.2	-4.9	-2.6	0.3	0.2	-3.7	-0.3	8.2	0.5	0.1	0.0
3.	Przeciętna zasobność: m³ na 1ha												
1 I 1996r	-	-	5	160	269	267	277	310	290	154	0	188	179
1 I 2006r	-	-	17	151	262	289	289	304	324	279	342	190	186
Różnica	-	-	13	-9	-7	22	12	-6	34	125	342	2	8

Ogólna charakterystyka lasów.

Wg stanu na	Gr.leś.nie zalesione	Przestoje	Klasa wieku									Razem	
			I	II	III	IV	V	VI	VII	KO	KDO	grunty zal.	grunty zal. i nie zal.
			1 – 20	21 – 40	41 – 60	61 – 80	81 – 100	101 - 120	>120				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Obr. Rudy Raciborskie													
1.	Powierzchnia: ha / %												
1 I 1996r	678.30	0.00	2571.38	922.10	1082.99	978.48	709.50	528.77	300.92	137.44	9.65	7241.23	7919.53
	8.6	0.0	32.5	11.6	13.7	12.4	9.0	6.7	3.8	1.7	0.1	91.4	100.0
1 I 2006r	111.96	0.00	3096.87	703.91	1072.25	1157.64	666.77	458.21	249.43	483.33	18.02	7906.43	8018.39
	1.4	0	38.6	8.8	13.4	14.4	8.3	5.7	3.1	6.0	0.2	98.6	100.0
Różnica	-566.34	0.00	525.49	-218.19	-10.74	179.16	-42.73	-70.56	-51.49	345.89	8.37	665.20	98.86
	-7.2	0	6.2	-2.9	-0.3	2.1	-0.6	-1.0	-0.7	4.3	0.1	7.2	0.0
2.	Zapasy: m³ / %												
1 I 1996r	2816	3530	13010	164185	279225	266010	193815	135935	69615	27815	2120	1155260	1158076
	0.2	0.3	1.1	14.2	24.1	23.0	16.7	11.7	6.0	2.4	0.2	99.8	100.0
1 I 2006r	996	6730	39195	111325	289260	334415	188970	132165	70500	125855	4725	1303140	1304136
	0.1	0.5	3.0	8.5	22.2	25.6	14.5	10.1	5.4	9.7	0.4	99.9	100.0
Różnica	-1820	3200	26185	-52860	10035	68405	-4845	-3770	885	98040	2605	147880	146060
	-0.2	0.2	1.9	-5.6	-1.9	2.7	-2.2	-1.6	-0.6	7.2	0.2	0.2	0.0
3.	Przeciętna zasobność: m³ na 1ha												
1 I 1996r	-	-	5	178	258	272	273	257	231	202	220	160	146
1 I 2006r	-	-	13	158	270	289	283	288	283	260	262	165	163
Różnica	-	-	8	-20	12	17	10	31	51	58	43	5	16

Ogólna charakterystyka lasów.

Wg stanu na	Gr.leś.nie zalesione	Przestoje	Klasa wieku									Razem	
			I	II	III	IV	V	VI	VII	KO	KDO	grunty zal.	grunty zal. i nie zal.
			1 – 20	21 – 40	41 – 60	61 – 80	81 – 100	101 - 120	>120				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Nadleśnictwo													
1.	Powierzchnia: ha / %												
1 I 1996r	1103.47	0.00	4618.46	2112.18	2342.30	2255.46	1513.39	1244.51	750.23	233.17	9.65	15079.35	16182.82
	6.8	0.0	28.5	13.1	14.5	13.9	9.4	7.7	4.6	1.4	0.1	93.2	100.0
1 I 2006r	301.62	0.00	5660.92	1535.19	2293.29	2427.79	1496.31	1045.61	664.63	1000.88	42.48	16167.10	16468.72
	1.8	0	34.4	9.3	13.9	14.7	9.1	6.3	4.0	6.1	0.3	98.2	100.0
Różnica	-801.85	0.00	1042.46	-576.99	-49.01	172.33	-17.08	-198.90	-85.60	767.71	32.83	1087.75	285.90
	-5.0	0	5.8	-3.7	-0.5	0.8	-0.3	-1.3	-0.6	4.6	0.2	5.0	0.0
2.	Zapas: m³ / %												
1 I 1996r	6373	8738	22285	354580	618215	606765	416530	357555	199730	42545	2120	2629063	2635436
	0.2	0.3	0.8	13.5	23.5	23.0	15.8	13.6	7.6	1.6	0.1	99.8	100.0
1 I 2006r	3657	15878	83775	236865	609690	701795	429095	310650	205035	270295	13095	2876173	2879830
	0.1	0.6	2.9	8.2	21.2	24.4	14.9	10.8	7.1	9.4	0.5	99.9	100.0
Różnica	-2716	7140	61490	-117715	-8525	95030	12565	-46905	5305	227750	10975	247110	244394
	-0.1	0.2	2.1	-5.2	-2.3	1.3	-0.9	-2.8	-0.5	7.8	0.4	0.1	0.0
3.	Przeciętna zasobność: m³ na 1ha												
1 I 1996r	-	-	5	168	264	269	275	287	266	182	220	174	163
1 I 2006r	-	-	15	154	266	289	287	297	308	270	308	178	175
Różnica	-	-	10	-14	2	20	12	10	42	88	89	4	12

Ogólna charakterystyka lasów.

Zmiany struktury danych inwentaryzacyjnych pomiędzy wielkościami z III i IV rewizji u.l. (1 I 1996r. i 1 I 2006r), przedstawiona w postaci tabelarycznej „*Syntetyczne zestawienie porównawcze powierzchni, zasobności i przeciętnego zapasu w klasach wieku dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie*”.

Z analizy zamieszczonych danych wynikają następujące wnioski:

- Wzrost **powierzchni leśnej** o **285,90** ha – wynika z faktu przejścia w ostatnim okresie gospodarczym gruntów rolnych do zalesienia, zalesienia części gruntów rolnych będących wcześniej w stanie posiadania, a także przeniesienia części pasów ppoż. z gruntów związanych z gospodarką leśną do powierzchni leśnej.
- Wzrost **powierzchni leśnej zalesionej** o **1087,75** ha – wynika głównie z faktu odnowienia w ostatnim okresie gospodarczym halizn na terenie pożarzyska z 1992r.
- Nastąpił **wzrost zapasu miąższości drzewostanów**. Wzrost ten wynosi 244394m^3 tj. 9,3% w stosunku do zapasu wg III rewizji u.l. i jest on wynikiem poprawy kondycji drzewostanów, jak również zmiany zrębowego sposobu zagospodarowania na przerębowo – zrębowy. Wystąpił również znaczny (o 100%) wzrost zapasu skumulowany w postaci nasienników i przestojów na powierzchniach odnowionych, co jest efektem ekologizacji gospodarki leśnej.
- Nastąpił **wzrost zasobności drzewostanów na powierzchni leśnej**. Wzrost ten wynosi $12\text{ m}^3 / \text{ha}$ w stosunku do zasobności wg III rewizji u.l, co daje aktualnie $175\text{ m}^3 / \text{ha}$ grubizny brutto.

I.4.3 OCENA STANU USZKODZENIA DRZEWOSTANÓW ORAZ ZGODNOŚĆ SKŁADU GATUNKOWEGO DRZEWOSTANÓW Z GTD.

I.4.3.1. OCENA STANU USZKODZENIA DRZEWOSTANÓW.

W trakcie terenowych prac taksacyjnych zaewidencjonowano występujące w drzewostanach uszkodzenia pochodzenia biotycznego i abiotycznego. Strukturę rodzaju występujących na terenie nadleśnictwa uszkodzeń zamieszczono w Tabeli nr 1.

W analizie zagrożeń drzewostanów nadleśnictwa oparto się również na danych zawartych w Analizie Gospodarki Przeszłej za lata 1996 – 2005 (Referat Nadleśniczego na II KTG) oraz danych uzyskanych od Zespołu Ochrony Lasu DGLP w Opolu.

Celem ustalenia strategii postępowania z drzewostanami uszkodzonymi przez czynniki biotyczne i abiotyczne przyporządkowano natężenia uszkodzenia do poszczególnych przedziałów:

Przedziały uszkodzenia drzewostanów przez czynniki biotyczne i abiotyczne:

1. Drzewostany o zdrowotności nie obniżonej (uszkodzenia do 10%);
2. Drzewostany o zdrowotności średnio obniżonej (uszkodzenia od 11% do 25%);
3. Drzewostany o zdrowotności silnie obniżonej (uszkodzenia od 26% do 60%);
4. Drzewostany o zdrowotności trwale obniżonej (uszkodzenia powyżej 60%).

**TAB. 42. ZESTAWIENIE POWIERZCHNIA DRZEWOSTANÓW, WG STOPNIA USZKODZEŃ, W
NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE**

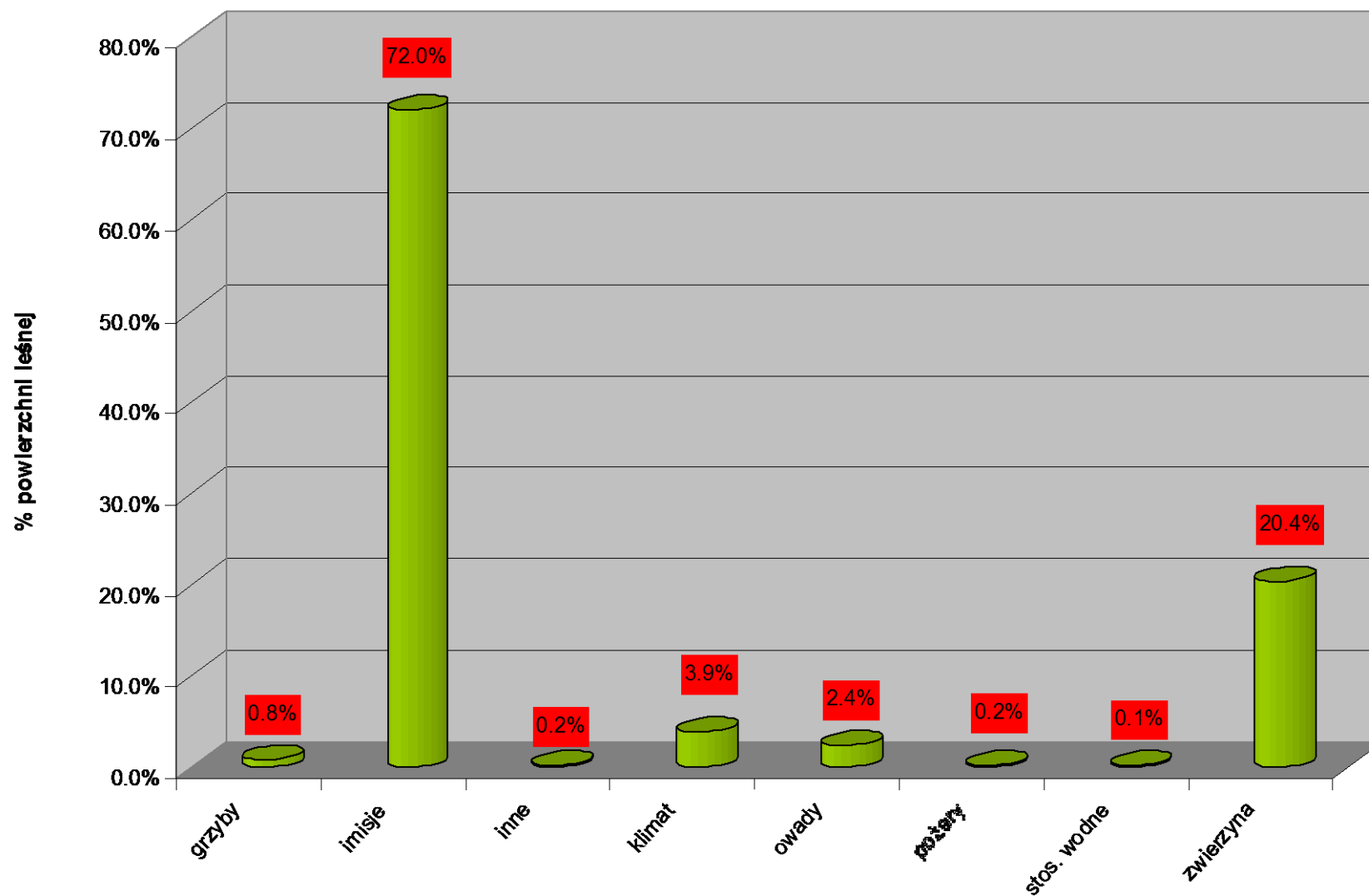
Rodzaj uszkodzenia	Procent uszkodzeń					
	do 10 %	11-25 %	26-60 %	ponad 60%	OGÓŁEM	%
	powierzchnia całkowita [ha]					
grzyby		74.71	51.50	1.69	127.90	0.8%
imisje		2263.34	9377.78		11641.12	72.0%
inne		7.63	29.31		36.94	0.2%
klimat		538.27	83.97	1.34	623.58	3.9%
owady		351.18	35.20		386.38	2.4%
pożar		20.61	10.62		31.23	0.2%
wodne		9.87	14.06		23.93	0.1%
zwierzyna		651.63	2565.50	78.89	3296.02	20.4%

Ogólna charakterystyka lasów.

Zgodnie z obowiązującą instrukcją urządzania lasu oraz ustaleniami I KTG rejestrowano tylko główną przyczynę oraz stopień uszkodzenia wszystkich drzewostanów. Metodyka ta różni się od stosowanej w instrukcji ochrony lasu, co może stanowić utrudnienie w porównywaniu danych.

Poniższy wykres ilustruje strukturę wszystkich zarejestrowanych w trakcie prac terenowych uszkodzeń.

Ogólna charakterystyka lasów.

I.4.3.2. ZGODNOŚĆ SKŁADU GATUNKOWEGO DRZEWOSTAMNÓW Z GTD.

W ramach charakterystyki stanu lasu i zasobów drzewnych sporządzono zestawienie powierzchni drzewostanów z podziałem na gospodarstwa, typy siedliskowe lasu wg stopni zgodności składu gatunkowego z GTD.

TAB. 43. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI DRZEWOSTANÓW W STOPNIACH ZGODNOŚCI SKŁADU GATUNKOWEGO Z GTD.

Gospodarstwo	TSL	OBRĘB					
		Kuźnia Raciborska			Rudy Raciborskie		
		ZG	CZ ZG	NIEZG	ZG	CZ ZG	NIEZG
G. S.	BŚW						
	BW						
	BMŚW	73.30	14.53	2.32	48.28	74.25	1.77
	BMW	25.88	44.64	0.94	4.74	12.26	
	BMB	3.84	5.39		5.65	25.25	
	LMŚW	38.71	100.63		2.84	67.78	8.53
	LMW	2.42	45.59	1.86		29.76	
	LMB	6.93	23.02			3.73	
	LŚW		94.82	1.37	2.27	16.43	7.51
	LW	0.44	4.94	1.15	12.86	2.71	
	OL	21.96	7.90	0.58	2.45	3.95	
	OLJ		1.03				
	Lł	36.14	228.84	4.55		1.80	1.25
Razem		209.62	571.33	12.77	79.09	237.92	19.06

Ogólna charakterystyka lasów.

Gospodarstwo	TSL	OBRĘB					
		Kuźnia Raciborska			Rudy Raciborskie		
		ZG	CZ ZG	NIEZG	ZG	CZ ZG	NIEZG
G. O.	BŚW	7.96	29.41		55.88	55.68	
	BW					20.81	
	BMŚW	2043.83	1045.33	1.55	2184.35	1005.33	5.43
	BMW	330.88	794.16	9.85	570.61	1817.87	11.92
	BMB						
	LMŚW	288.35	925.18	2.84	170.34	928.28	7.32
	LMW	18.39	282.58	2.32	43.23	605.70	6.37
	LMB						
	LŚW	331.78	1028.91	126.52	5.46	9.56	
	LW	7.09	46.90	10.58		3.83	1.97
	OL	19.29	8.10		6.67	8.33	1.40
	OLJ						
	Lł						
Razem		3047.57	4160.57	153.66	3036.54	4455.39	34.41
G. R.	BŚW						
	BW						
	BMŚW				17.09		
	BMW		15.07				
	BMB						
	LMŚW			0.96		11.48	
	LMW						
	LMB						
	LŚW		13.48	7.95			
	LW						
	OL						
	OLJ						
	Lł						
Razem		0.00	28.55	8.91	17.09	11.48	0.00

Ogólna charakterystyka lasów.

Gospodarstwo	TSL	OBRĘB					
		Kuźnia Raciborska			Rudy Raciborskie		
		ZG	CZ ZG	NIEZG	ZG	CZ ZG	NIEZG
G. P.Z.	BŚW						
	BW						
	BMŚW		1.73	6.51		0.53	
	BMW					1.47	0.14
	BMB						
	LMŚW		11.08			10.94	0.21
	LMW			7.43			
	LMB						
	LŚW	7.80	22.52	10.62		2.16	
	LW						
	OL						
	OLJ						
	Lł						
Razem		7.80	35.33	24.56	0.00	15.10	0.35
Ogółem	ha	3264.99	4795.78	199.90	3132.72	4719.89	53.82
	%	39.5%	58.1%	2.4%	39.6%	59.7%	0.7%

Ogółem udział stopni zgodności drzewostanów w Nadleśnictwie Rudy przedstawia się następująco:

TAB. 44. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI DRZEWOSTANÓW W STOPNIACH ZGODNOŚCI SKŁADU GATUNKOWEGO Z SIEDLISKIEM.

Stopień zgodności	OBRĘB				Nadleśnictwo	
	Kuźnia Raciborska		Rudy Raciborskie			
	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7
ZG	3264.99	39.5%	3132.72	39.6%	6397.71	39.6%
CZ ZG	4795.78	58.1%	4719.89	59.7%	9515.67	58.9%
NIEZG	199.90	2.4%	53.82	0.7%	253.72	1.6%
Razem	8260.67	100.0%	7906.43	100.0%	16167.10	100.0%

Ogólna charakterystyka lasów.

Stosunkowo duży udział drzewostanów o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z docelowym wynika m.in. z występowania na problemów związanych z wprowadzeniem i utrzymaniem na terenie pożarzyska gatunków liściastych, takich jak: Db, Bk – ze względu na uszkodzenia ze strony zwierzyny płowej, przymrozków oraz zakłóceń stosunków wodnych.

Do drzewostanów niezgodnych zaliczano także brzeziny, olszyny, a także zapusty osikowe na siedliskach borowych oraz lasowych poza terenem pożarzyska.

W ramach opracowanego planu urządzenia lasu na najbliższy okres gospodarczy zaplanowano działania mające na celu poprawę zgodności składów gatunkowych z docelowymi. Ramową charakterystykę tych działań przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Rodzaj powierzchni	Obr. Kuźnia Raciborska	Obr. Rudy Raciborskie	Nadleśnictwo
		Powierzchnia		
1	Drzewostany zaliczone do gospodarstwa. przebudowy	37.46	28.57	66.03
2	Drzewostany ujęte w planie cięć w ramach pozostałych gospodarstw	69.08	0.00	69.08
3	Drzewostany, w których zaplanowano wprowadzenie dolnego piętra	0.00	0.00	0.00
4	Drzewostany, w których zaplanowano dolesienia luk i przerzedzeń	0.68	0.00	0.68
5	Drzewostany, w których zaplanowano poprawki i uzupełnienia	16.17	0.91	17.08
Razem		123.39	29.48	152.87

Z powyżej zamieszczonych danych wynika, że 152,87 ha (60,3%) drzewostanów o składzie gatunkowym niezgodnym z docelowym zostało w opracowanym planie urządzenia lasu zaplanowanych do szeroko rozumianej przebudowy.

Na osobne omówienie zasługuje ocena zgodności składu gatunkowego z przyjętymi typami gospodarczymi upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych. Dane te obrazuje: – **tabela nr XI**, która została zamieszczona w pkt. II elaboratu – Analiza gospodarki leśnej za lata 1996 – 2005 i jej wpływ na obecny stan lasu – referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Rudy Raciborskie.

I.4.4 OCENA JAKOŚCI HODOWLANEJ I TECHNICZNEJ DRZEWOSTANÓW.

Ocenę jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów przeprowadzono na podstawie sporządzonych opisów taksacyjnych.

TAB. 45. JAKOŚĆ DRZEWOSTANÓW W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE.

JAKOŚĆ	OBR.		NADLEŚNICTWO
	KUŹNIA RACIBORSKA	RUDY RACIBORSKIE	
1	2	3	4
11	3.96	3.85	7.81
12	253.66	149.79	403.45
13	2.43	12.11	14.54
14	0.00	25.18	25.18
21	2.26	0.00	2.26
22	2680.31	2428.98	5109.29
23	1400.08	1683.28	3083.36
24	2.47	1.09	3.56
32	818.22	1160.15	1978.37
33	98.08	105.99	204.07
42	5.55	48.56	54.11
1	111.23	5.82	117.05
2	1210.78	1122.02	2332.80
3	1656.68	1158.87	2815.55
4	14.96	0.74	15.70
Razem	8260.67	7906.43	16167.10

I.4.5 OKREŚLENIE RODZAJÓW POWIERZCHNI LEŚNEJ NIEZALESIONEJ.

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków oraz kategorii użytkowania przedstawia załączona **tabela nr I** w części tabelarycznej planu.

Poniższe zestawienie przedstawia powierzchnie gruntów leśnych nie zalesionych w arach – zgodnie z planem urządzenia lasu:

TAB. 46. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE POWIERZCHNI LEŚNEJ NIEZALESIONEJ.

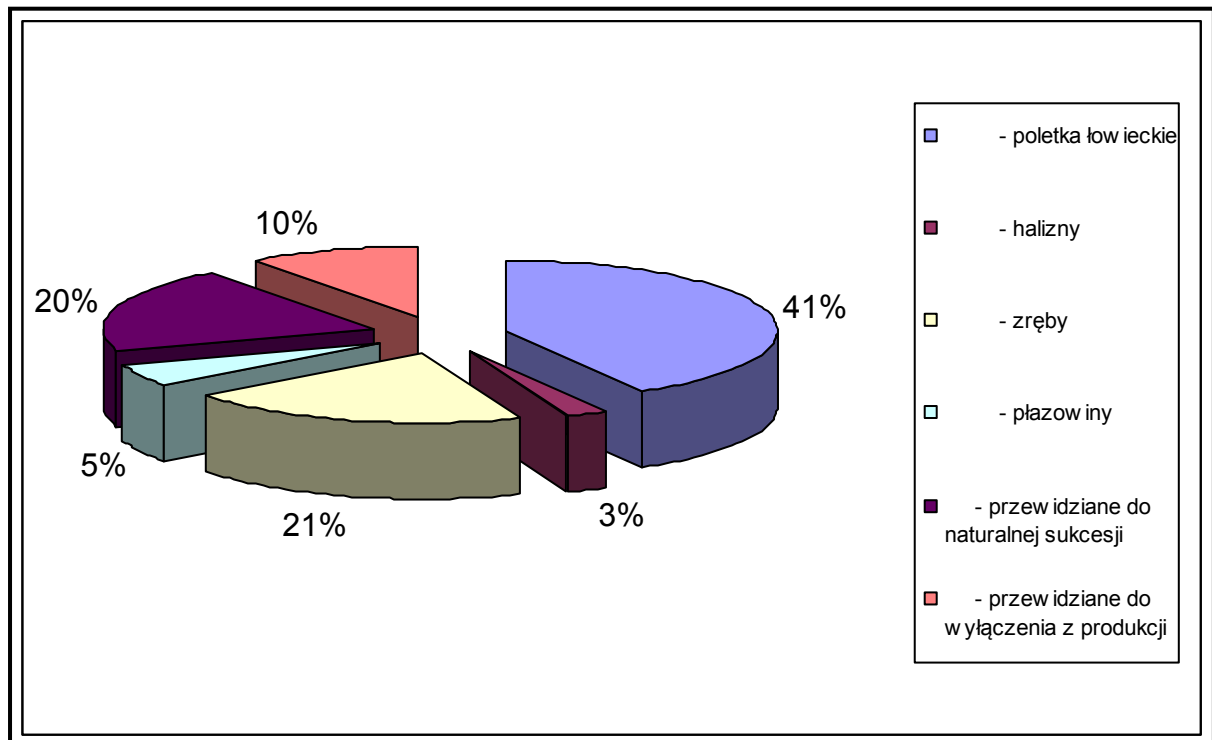
Rodzaj użytku	Obręb		Nadleśnictwo	
	Kuźnia Raciborska	Rudy Raciborskie		
2	3	4	5	
Grunty leśne niezalesione				
1) w produkcji ubocznej - razem	60.13	65.23	125.36	41.6%
- plantacje choinek i krzewów			0.00	0.0%
- poletka łowieckie	60.13	65.23	125.36	41.6%
2) do odnowienia - razem	56.48	29.37	85.85	28.5%
- halizny	4.23	3.55	7.78	2.6%
- zręby	39.41	22.76	62.17	20.6%
- płazowiny	12.84	3.06	15.90	5.3%
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	73.05	17.36	90.41	30.0%
- przewidziane do naturalnej sukcesji	42.17	17.36	59.53	19.7%
- objęte szczególnymi formami ochrony			0.00	0.0%
- przewidziane do wyłączenia z produkcji	30.88		30.88	10.2%
RAZEM	189.66	111.96	301.62	100.0%

Do grupy użytków gruntowych: grunty leśne, w grupie kategorii użytkowania: grunty leśne nie zalesione, w kategorii użytkowania: pozostałe – zaliczono grunty przeznaczone do naturalnej sukcesji – 59,53 ha. Na tę kategorię składają się:

- śródleśne bagna i oczka wodne – 29,55 ha,
- halizny w obrębie obszaru górniczego KP Kotlarnia – 5,96 ha,
- powierzchnie leśne o wyjątkowej nieprzydatności hodowlanej (np. opanowane przez tarninę, głóg lub mające charakter terenów zdewastowanych – 24,02 ha

Do grupy użytków gruntowych: grunty leśne, w grupie kategorii użytkowania: grunty leśne nie zalesione, w kategorii użytkowania: pozostałe – zaliczono grunty przewidziane do wyłączenia z produkcji – 30,88 ha. Na tę kategorię składają się grunty wylesione pod inwestycje (KP Kotlarnia), ale nie wyłączone z produkcji decyzją Dyrektora RDLP w Katowicach.

STRUKTURA POWIERZCHNIOWA GRUNTÓW LEŚNYCH NIEZALESIONYCH

II. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ W MINIONYM OKRESIE.

Analiza gospodarki leśnej w ubiegłym okresie dokonano w następującym ujęciu:

- *Ocena gospodarki przeszłej za okres 1.01.1996 – 31.12.2005r. - referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Rudy Raciborskie na II Komisję Techniczno-Gospodarczą.*
- *Koreferat Oddziału BULiGL w Brzegu do „Analizy gospodarki przeszłej za okres 1.01.1996 – 31.12.2005r.” Nadleśnictwa Rudy Raciborskie.*
- *Koreferat Górnośląskiego Regionu Inspekcyjnego na posiedzenie II Komisji Techniczno-Gospodarczej w sprawie IV rewizji planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Rudy Raciborskie.*
- *Końcowa ocena Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych W KATOWICACH dotycząca gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Rudy Raciborskie za ubiegły okres gospodarczy (1996 – 2005).*

Wyniki analizy gospodarki przeszłej.

WYKAZ ZAWARTOŚCI

NADLEŚNICTWO RUDY RACIBORSKIE

W OKRESIE 1996 – 2005 R.

II KOMISJA TECHNICZNO-GOSPODARCZA

W SPRAWIE IV REWIZJI URZĄDZENIA LASU

p.o. NADLESNICZY
mgr inż. Zenon Pietras

– Rudy, marzec 2006 r. –

I. ZMIANY W STANIE POSIADANIA

Według stanu na dzień 01.01.1996 r. powierzchnia ogólna Nadleśnictwa wynosiła 17 765,99 ha z czego:

- **obwód Kuźnia Raciborska** 9 329,40 ha
- **obwód Rudy Raciborskie** 8 436,59 ha

Na koniec okresu urzędzeniowego, tj. na dzień 31.12.2005 r. ogólna powierzchnia Nadleśnictwa wynosiła 17 862,09 ha. Bilans powierzchni wynosi więc +96,10 ha. W mijającym okresie urzędzeniowym najistotniejsze zmiany w stanie posiadania były związane z przejmowaniem od AWRSP i ANR gruntów przeznaczonych do zalesienia (100,29 ha) oraz przejściem gruntów po rekultywacji technicznej od Kopalni Piasku Kotłarnia (18,41 ha). Ubytek powierzchni wynikał przede wszystkim ze sprzedaży gruntów pod budynkami na mocy art. 40a ustawy o lasach (5,77 ha) oraz przekazania kompleksu pałacowo-parkowego w Rudach na rzecz Kurii Gliwickiej.

Zakres ilościowy zaistniałych w minionym okresie zmian w stanie posiadania obrazują poniższe tabele:

Tab. 1. Zmiany powierzchni i udziałów poszczególnych kategorii gruntów w okresie 1996 - 2005

Wyszczególnienie		Powierzchnia ogółem	Lasy r-m	Grunty zadrze- wione	Użytki rolne	Grunty pod wodami	Tereny komunika- cyjne i osiedlowe	Tereny różne	Nieużytki
Powierzchnia użytków [ha]	01-01-1996	17 765,99	16 872,30	0,39	253,61	323,65	31,68	236,16	48,20
Udział użytków [%]		100,00	94,97	0,00	1,43	1,82	0,18	1,33	0,27
Powierzchnia użytków [ha]	31-12-2005	17 862,09	17 060,21	0,48	542,25	0,41	5,64	205,45	47,65
Udział użytków [%]		100,00	95,51	0,00	3,04	0,00	0,03	1,15	0,27
Różnica +/- powierzchni [ha]		+96,10	+187,91	+0,09	+288,64	-323,24	-26,04	-30,71	-0,55

Znaczny ubytek gruntów pod wodami wynika z dokonanej zmiany w ewidencji gruntów z gruntów pod wodami stojącymi na grunty pod stawami rybnymi (kategoria użytków rolnych).

Ubytek terenów różnych jest efektem kwalifikacji terenów pod liniami energetycznymi (dotychczas Tr) na grunty niezalesione związane z gospodarką leśną.

Zmniejszenie powierzchni terenów komunikacyjnych i osiedlowych jest wynikiem prowadzonej sprzedaży mieszkań oraz przekazaniem gruntów na rzecz UMiG Kuźnia Raciborska i UG Bierawa.

Wyniki analizy gospodarki przeszłej.

Tab. 2. Gospodarka gruntami Nadleśnictwa Rudy Raciborskie w latach 1996-2005

Rok	Przyjęto [ha]					Przekazano [ha]					Sprzedano [ha]				
	Gr.leśne	Gr.rolne	Nieużytki	Inne	Razem	Gr.leśne	Gr.rolne	Nieużytki	Inne	Razem	Gr.leśne	Gr.rolne	Nieużytki	Inne	Razem
1996	2,3800			0,0065	2,3865										
1997		2,6725			2,6725	0,4218			0,6692	1,0910					
1998	4,0550	0,1193	3,4596		7,6339				12,9805	12,9805					
1999	4,1802			0,6600	4,8402				0,0400	0,0400					
2000	18,7602	0,7542		0,0871	19,6015						0,5947			0,5096	1,1043
2001	30,1866			1,6106	31,7972									1,0080	1,0080
2002	6,2653	1,9301		0,2604	8,4558									0,4557	0,4557
2003	10,2535	28,2920	3,0773		41,6228				0,0277	0,0277	0,4460			1,3152	1,7612
2004							0,3100		0,6300	0,9400				0,5176	0,5176
2005									1,5526	1,5526				0,9307	0,9307
	76,0808	33,7681	6,5369	2,6246	119,0104	0,4218	0,3100	0,0000	15,9000	16,6318	1,0407			4,7368	5,7775

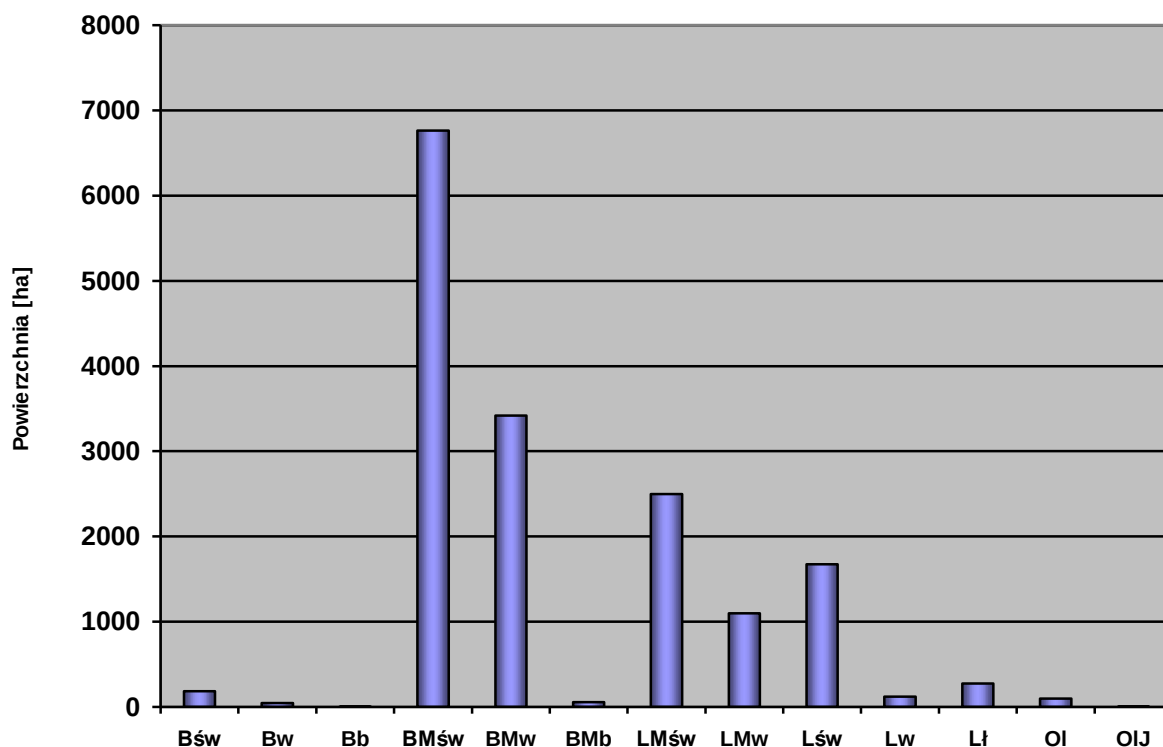
II.1. OGÓLNE UWARUNKOWANIA OBOWIĄZUJĄCE W PLANIE URZĄDZENIA LASU

Nadleśnictwo Rudy Raciborskie posiada zaktualizowany wg stanu na dzień 1.01.2005 r. operat glebowo-siedliskowy wykonany przez BULiGL w Krakowie. Na podstawie założonych powierzchni typologicznych oraz kartowania gleb i siedlisk dokonano szczegółowego określenia typów i podtypów gleb oraz siedliskowych typów lasu.

Tab. 3. Zestawienie powierzchni grup troficznych typów siedliskowych lasu – prac siedliskowych i aktualizacyjnych

Grupy troficzne typów siedliskowych lasu	Operat siedliskowy [1980]		Plan Urządzenia Lasu [1996]		Aktualizacja gleb i siedlisk [2005]	
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
Bory	418,79	2,49	350,81	2,17	230,22	1,41
Bory mieszane	9 826,69	58,40	9 743,20	60,21	10 230,62	62,83
Lasy mieszane	4 409,36	26,21	3 924,96	24,25	3 649,48	22,41
Lasy	1 851,28	11,00	1 945,72	12,02	1 892,03	11,62
Łęgi	319,05	1,90	218,13	1,35	280,90	1,73
Ogółem:	16 825,17	100,00	16 182,82	100,00	16 283,25	100,00

Z powyższej tabeli wynika, że w wyniku przeprowadzonej aktualizacji typów siedliskowych lasu nie zaistniały znaczące zmiany. Około 487 ha lasu mieszanego zostało po aktualizacji zakwalifikowane do boru mieszanego. Udział poszczególnych siedliskowych typów lasu z uwzględnieniem ich uwilgotnienia obrazuje poniższy diagram.

Diag. 1. Typy siedliskowe lasu Nadleśnictwa Rudy Raciborskie

Jak widać, przeważają w Nadleśnictwie siedliska borowe (64%) oraz siedliska lasowe (34%), co zdeterminowane jest położeniem przyrodniczo-geograficznym i uwarunkowaniami geologicznymi.

Odrębnym i istotnym zagadnieniem jest stwierdzony w ramach rozpoznania siedliskowego stan siedliska leśnego wyrażający zgodność lub charakter niezgodności siedliska z jego naturalną postacią w lasach pozostających w stanie ekologicznej równowagi elementów siedliskowych i zbiorowisk roślinnych niepoddanych presji szkodliwych działań człowieka i przemysłu.

Na terenie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie zaledwie 11,31% siedlisk można uznać za naturalne bądź zbliżone do naturalnych. Pozostałe są w różnym stopniu odkształcone. Aktualny stan siedlisk przedstawia poniższe zestawienie:

Tab. 4. Zestawienie stanu siedlisk [ha]

Obręb Stan siedliska	Kuźnia Raciborska	Rudy Raciborskie	Nadleśnictwo	[%]
N	1 841,05	-	1 841,05	11,31
Z1	193,85	-	193,85	1,19
D1	6 260,44	7 571,59	13 832,03	84,95
D2	60,00	356,32	416,32	2,56
Ogółem:	8 355,34	7 927,91	16 283,25	100,00

Najgłębsza i najtrwalsza degradacja siedlisk ma miejsce w północnej części pożarzyska z 1992 r., gdzie nałożyły się na siebie skutki wielkopowierzchniowych pożarów lasu z ostatnich 30 lat oraz ostre działanie leja depresyjnego spowodowanego sąsiedztwem wyrobiska Kopalni Piasku Kotlarnia.

II.1.2. Funkcja lasów

Zdecydowanie dominującą grupą lasów w Nadleśnictwie Rudy Raciborskie była w minionym okresie grupa lasów ochronnych (99,2%), a podstawową kategorię ochronności stanowiły lasy uszkodzone przez przemysł (88%) oraz glebochronne (9,7%).

Szczegółowy wykaz grup i kategorii ochronności lasów Nadleśnictwa wg stanu na 1.01.1996 r. przedstawia tabela nr 5.

Tab. 5. Funkcje lasu N-ctwa Rudy Raciborskie wg stanu na 1.01.1996 r.

Lp.	Grupa lasu Kategoria ochronności	Obręb		Nadleśnictwo	[%]
		Rudy Raciborskie	Kuźnia Raciborska		
I.	Rezerwaty	-	134,29	134,29	0,8
II.	Lasy ochronne	7 919,53	8 129,00	16 048,53	99,2
1.	<i>Uszkodzone przez przemysł [II strefa]</i>	7 919,53	6 321,65	14 241,18	88,0
	▪ położone w granicach adm. miast i w odl. do 10 km od granic adm. miast > 50 tys. mieszkańców	2 034,53	2 547,81	4 582,34	
	▪ położone w granicach adm. miast i w odl. do 10 km od granic adm. miast > 50 tys. mieszkańców, wodochronne	5 521,31	3 397,01	8 918,32	
	▪ położone w granicach adm. miast i w odl. do 10 km od granic adm. miast > 50 tys. mieszkańców, wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	162,56	179,57	342,13	
	▪ położone w granicach adm. miast i w odl. do 10 km od granic adm. miast > 50 tys. mieszkańców, stanowiące drzewostany nasienne	-	22,00	22,00	
	▪ położone w granicach adm. miast i w odl. do 10 km od granic adm. miast > 50 tys. mieszkańców, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	130,81	42,11	172,92	
	▪ położone w granicach adm. miast i w odl. do 10 km od granic adm. miast > 50 tys. mieszkańców, wodochronne, położone w strefach ochronnych wokół uzdrowisk i sanatoriów	61,55	103,51	165,06	
	▪ położone w granicach adm. miast i w odl. do 10 km od granic adm. miast > 50 tys. mieszkańców, położone w strefach ochronnych wokół uzdrowisk i sanatoriów	8,77	18,94	27,71	
	▪ położone w granicach adm. miast i w odl. do 10 km od granic adm. miast > 50 tys. mieszkańców, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, położone w strefach ochronnych wokół uzdrowisk i sanatoriów	-	10,70	10,70	

Wyniki analizy gospodarki przeszłej.

Lp.	Grupa lasu Kategoria ochronności	Obręb		Nadleśnictwo	[%]
		Rudy Raciborskie	Kuźnia Raciborska		
2.	<i>Wodochronne, położone w granicach adm. miast i w odl. do 10 km od granic adm. miast powyżej 50. tys. mieszkańców</i>	-	212,42	212,42	1,3
3.	<i>Położone w granicach adm. miast i w odl. do 10 km od granic adm. miast powyżej 50. tys. mieszkańców</i>	-	27,75	27,75	0,2
4.	Glebochronne	-	1 567,18	1 567,18	9,7
	▪ glebochronne		484,74	484,74	
	▪ glebochronne, położone w granicach adm. miast i w odl. do 10 km od granic adm. miast > 50 tys. mieszkańców		655,93	655,93	
	▪ glebo- i wodochronne		57,39	57,39	
	▪ glebochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody		94,15	94,15	
	▪ glebo- i wodochronne, położone w granicach adm. miast i w odl. do 10 km od granic adm. miast > 50 tys. mieszkańców		274,97	274,97	
III.	Lasy gospodarcze	7 919,53	8 129,00	16 048,53	99,2
Ogółem:		7 919,53	8 263,29	16 182,82	100,00
	▪ I strefa – słabych uszkodzeń przemysłowych	-	134,29 1 807,35 1 941,64	134,29 1 807,35 1 941,64	12,0
	▪ II strefa – średnich uszkodzeń przemysłowych	7 919,53	6 321,65	14 241,18	88,0

III rewizja UL nie wniosła istotnych zmian do podziału lasów pod względem ich ochronności w stosunku do stanu na 1.01.1985 r. W minionym okresie zaobserwowano poprawę stanu zdrowotnego lasów, a szczególnie drzewostanów sosnowych, co jest wynikiem zwiększonej ilości opadów oraz wyraźnie niższej presji zanieczyszczeń przemysłowych. Skutkiem tego był wyraźny spadek użytkowania w ramach cięć przygodnych (sanitarnych). I Komisja Techniczno-Gospodarcza uznała, że w ramach IV rewizji nie zachodzi potrzeba sporządzenia nowego wniosku o uznanie lasów za ochronne lub zmiany kategorii ochronności. Pozostaną one na dotychczasowym poziomie z uwzględnieniem ruchu zewnętrznego w stanie posiadania, co oznacza, że nowoprzejęte grunty i lasy zakwalifikowane będą do kategorii lasów gospodarczych.

Porównanie udziałów powierzchniowych i masowych w minionym okresie i na początku nowego okresu gospodarczego obrazuje poniższa tabela:

Tab. 6. Porównanie funkcji lasu wg stanu na początek III oraz IV rewizji UL

Główna funkcja lasu	udział wg stanu na 1.01.1996		udział wg stanu na 1.01.2006	
	masowy [%]	powierzchniowy [%]	masowy [%]	powierzchniowy [%]
Rezerваты	0,91	0,82	3,20	1,39
Lasy ochronne	96,29	96,08	96,28	97,08
Lasy gospodarcze	2,80	3,10	0,52	1,53

Wyniki analizy gospodarki przeszłej.

Zwiększenie masowego i powierzchniowego udziału lasów w kategorii „rezerwy” wynika z ustanowienia w 2000 r. rezerwatu Rozumuce.

II.1.3. Podział gospodarczy

W minionym okresie gospodarczym dominowało zdecydowanie gospodarstwo zrębowe, zajmując 85% powierzchni, w tym 24% gospodarstwo zrębowe prowadzone rębnią Id. W wyniku ujęcia w nowych Zasadach Hodowli Lasu rębni zupełnej gniazdowej w grupie rębni częściowych, wzrasta w bieżącym okresie udział gospodarstwa przerębowego.

Zestawienie powierzchni i zapasu brutto wg gospodarstw na początku minionego okresu kształtowało się jak w poniższej tabeli:

Tab. 7. Podział Nadleśnictwa na gospodarstwa wg stanu na początek III rewizji UL

Gospodarstwo	Obręb Rudy Raciborskie		Obręb Kuźnia Raciborska		Nadleśnictwo	
	[ha]	[m ³ brutto]	[ha]	[m ³ brutto]	[ha]	[m ³ brutto]
Rezerwat	-	-	134,29	59 610	134,29	59 610
Specjalne	130,29	25 590	204,17	56 750	334,46	82 340
- Zrębowe	5 378,42	803 300	3 786,87	632 540	9 165,29	1 435 840
- Zrębowe Id	1 619,16	305 390	2 049,28	385 275	3 668,44	690,665
Zrębowe r-m	6 997,58	1 108 690	5 836,15	1 017 815	12 833,73	2 126 505
Przerębowo-zrębowe	113,36	17 450	1 663,51	334 420	1 776,87	351 870
Ogółem:	7 241,23	1 151 730	7 838,12	1 468 595	15 079,35	2 620 325

II.1.4. Wiek rębności

Poniższa tabela przedstawia porównanie wieków rębności dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie przyjętych w II oraz III rewizji urządzenia lasu oraz zaproponowanych i zaakceptowanych na I KTG dla IV rewizji dla poszczególnych gatunków lasotwórczych:

Tab. 8. Porównanie wieków rębności w kolejnych rewizjach UL

Gatunek	Okres		
	1986-95	1996 - 2005	2006 - 2015
So	120	120	100
Md	120	120	100
Św	110	110	100
Jd	120	120	120
Db	160	160	140
Bk	120	120	120

Wyniki analizy gospodarki przeszłej.

Gatunek	Okres		
	1986-95	1996 - 2005	2006 - 2015
Jw	80	100	100
Kl	80	100	80
Js	120	120	120
Brz	80	80	60
Gb	80	80	80
Lp	80	80	80
Ol.c	80	80	80
Ol.s	40	40	40
Tp, Os, Wb	40	40	40

Obniżenie wieków rębności w przypadku gatunków iglastych, dęba oraz brzozy jest całkowicie uzasadnione, gdyż w warunkach ujemnego oddziaływania zanieczyszczeń powietrza i narażenia na działanie szkodników owadzych i patogenów grzybowych drzewostany złożone z tych gatunków ulegają wczesnemu rozpadowi. W konsekwencji wykazują się one obniżoną jakością techniczną drewna, co przekłada się na wymierne straty finansowe, wynikające z deklasacji drewna. Rozpad drzewostanów przyczynia się ponadto do niekontrolowanej rozmnoży szkodników wtórnych. Duża część drzewostanów bliskorębnych w minionym 10-leciu musiała być użytkowana jako zręby sanitarne.

II.2. CIĘCIA RĘBNE I PIEŁĘGNACYJNE

Realizację etatu powierzchniowego i masowego w użytkowaniu rębnym i przedrębnym dla obrębów osobno i dla całego Nadleśnictwa obrazują poniższe tabele i wykresy:

Wyniki analizy gospodarki przeszłej.

**Tab. 9. Realizacja etatu powierzchniowego i masowego za lata 1996-2005
– Obręb RUDY RACIBORSKIE**

Rok	Użytki											Ogółem
	Przedrębne						Rębne					
	Czyszczenia późne		Trzebieże		Przygodne	R-m	Planowe		Przygodne	Pozo- stałe	Razem	
	ha	m ³	ha	m ³	m ³	m ³	ha	m ³	m ³	m ³	m ³	
1996	-	8	99	991	4 430	5 429	38	4 029	1 297	215	5 541	10 970
1997	-	-	260	3 040	1 806	4 846	36	4 870	1 213	1 146	7 229	12 075
1998	-	-	489	7 115	1 421	8 536	70	8 853	702	404	9 959	18 495
1999	6	47	562	8 717	936	9 700	70	8 175	586	172	8 933	18 633
2000	17	-	562	9 880	1 768	11 648	77	6 008	613	49	6 670	18 318
2001	5	2	738	7 168	859	8 029	76	8 279	287	319	8 885	16 914
2002	-	-	426	5 105	951	6 056	47	5 267	299	-	5 566	11 622
2003	13	-	286	4 764	736	5 500	89	8 949	262	148	9 359	14 859
2004	22	8	341	7 472	1 809	9 289	63	9 924	987	82	10 993	20 282
2005	55	78	111	899	16 431	17 408	35	2 016	1 223	122	3 361	20 769
Ogółem:	118	143	3 874	55 151	31 147	86 441	601	66 370	7 469	2 657	76 496	162 937
Etat	230	862	4 456	112 065	-	112 927	558	81 570	-	2 110	83 680	196 607
% wykonania	51	16	87	49	-	76	108	81	-	126	91	83

Wyniki analizy gospodarki przeszłej.

Tab. 10. Realizacja etatu powierzchniowego i masowego za lata 1996-2005
– Obręb KUŹNIA RACIBORSKA

Rok	Użytki											Ogółem
	Przedrębne						Rębne					
	Czyszczenia późne		Trzebieże		Przygo- dne	R-m	Planowe		Przygo- dne	Pozo- stale	Razem	
	Ha	m3	ha	m3	m3	m3	ha	m3	m3	m3	m3	
1996	-	-	237	3 114	9 216	12 330	41	4 650	2 069	380	7 099	19 429
1997	-	-	195	2 972	6 663	9 635	59	5 536	2 390	372	8 298	17 933
1998	-	-	605	9 398	2 553	11 951	75	10 241	1 213	769	12 223	24 174
1999	-	-	579	8 142	1 685	9 827	118	10 426	944	662	12 032	21 859
2000	-	-	674	9 052	1 356	10 408	114	10 886	840	303	12 029	22 437
2001	-	-	784	9 668	1 892	11 560	121	11 255	589	535	12 379	23 939
2002	15	152	408	4 994	1 899	7 045	82	10 579	538	534	11 651	18 696
2003	-	-	259	3 063	1 944	5 007	113	14 323	873	1 054	16 250	21 257
2004	2	23	225	3 332	3 459	6 815	94	12 000	934	893	13 827	20 642
2005	-	-	75	578	14 930	15 507	13	1 933	3 166	1 073	6 172	21 679
Ogółem:	17	175	4 041	54 313	45 597	100 085	803	91 828	13 556	6 575	111 960	212 045
Etat	278	869	5 005	132 382	-	133 251	793	115 272	-	1 653	116 925	250 176
% wykonania	6	20	81	41	-	75	101	80	-	398	96	85

Wyniki analizy gospodarki przeszłej.

Tab. 11. Realizacja etatu powierzchniowego i masowego za lata 1996-2005
– Nadleśnictwo OGÓŁEM

Rok	Uzytki											Ogółem
	Przedrębne						Rębne					
	Czyszczenia późne		Trzebieże		Przygo- dne	R-m	Planowe		Przygo- dne	Pozo- stałe	Razem	
	ha	m3	ha	m3	m3	m3	ha	m3	m3	m3	m3	
1996	-	8	336	4 105	13 646	17 759	79	8 679	3 366	595	12 640	30 399
1997	-	-	455	6 012	8 469	14 481	95	10 406	3 603	1 518	15 527	30 008
1998	-	-	1 094	16 513	3 974	20 487	145	19 094	1 915	1 173	22 182	42 669
1999	6	47	1 141	16 859	2 621	19 527	160	18 601	1 530	834	20 965	40 492
2000	17	-	1 236	18 932	3 124	22 056	191	16 894	1 453	352	18 699	40 755
2001	5	2	1 522	16 836	2 751	19 589	197	19 534	876	854	21 264	40 853
2002	15	152	834	10 099	2 850	13 101	129	15 846	837	534	17 217	30 318
2003	13	-	545	7 827	2 680	10 507	202	23 272	1 135	1 202	25 609	36 116
2004	24	31	566	10 804	5 268	16 104	157	21 923	1 921	975	24 819	40 923
2005	25	78	186	1 477	31 361	32 915	48	3 949	4 389	1 195	9 533	42 448
Ogółem:	135	318	7 915	109 464	76 744	186 526	1 404	158 198	21 025	9 232	188 455	374 981
Etat	508	1 731	9 461	244 447	-	246 178	1 351	196 842	-	3 763	200 605	446 783
% wykonania	27	18	84	45	-	76	104	80	-	245	94	84

Wyniki analizy gospodarki przeszłej.

10-letni etat masowy Nadleśnictwa Rudy Raciborskie wykonało w 84%, a różnica pomiędzy masą planowaną, a wykonaną wyniosła 71,8 tys. m³. Realizacja pozyskania w ramach użytków rębnych ogółem wyniosła 188 455 m³, co stanowi 94% wielkości planowanej. Należy przy tym zaznaczyć, że etat powierzchniowy w użytkowaniu rębnym został wykonany w 104%. Mniejszy pobór masy wynikał głównie z tego, że w cięciach częściowych (również Rb Id) wykorzystywano lokalne luki i przerzedzenia drzewostanów użytkując fragmenty o najniższej zasobności. Ponadto klęska wiatrołomów jaka dotknęła Nadleśnictwo w 2004 r. (pozyskano 39 tys. m³ złomów) spowodowała wstrzymanie cięć rębnych w IV kwartale 2004 r. i w 2005 r.

W ramach użytkowania przedrębnego pozyskano 186 526 m³ na planowane 246 178 m³, co stanowi 76%. W CP wykonanie etatu w 18% wynika z celowego działania Nadleśnictwa – celem wzbogacenia gleby w biomasę, w szczególności na pożarzysku z 1992 r., pozostawiając materiał z zabiegu.

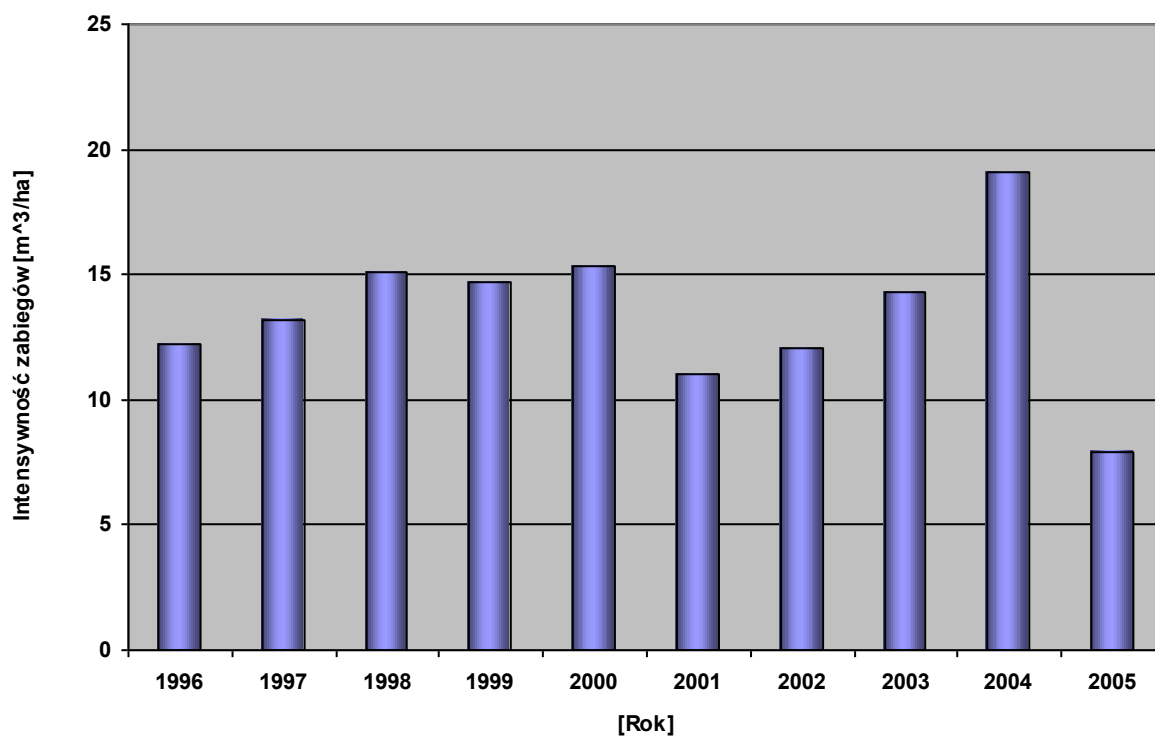
Trzebieże wykonano na 7 915 ha i pozyskano 109 464 m³ grubizny, co odpowiada 84% etatu powierzchniowego i 45% etatu masowego, w tym trzebieże wczesne wykonano na 2 032 ha, co stanowi 111% etatu, pozyskując 30 490 m³ drewna (78% etatu masowego), uzyskując intensywność 15 m³/ha.

Użytkowanie przygodne przedrębne wyniosło 31 147 m³, co stanowi 36% użytków przedrębnych. Ponad połowę użytków przygodnych pozyskano w 2005 r. w ramach usuwania klęski wiatrołomów.

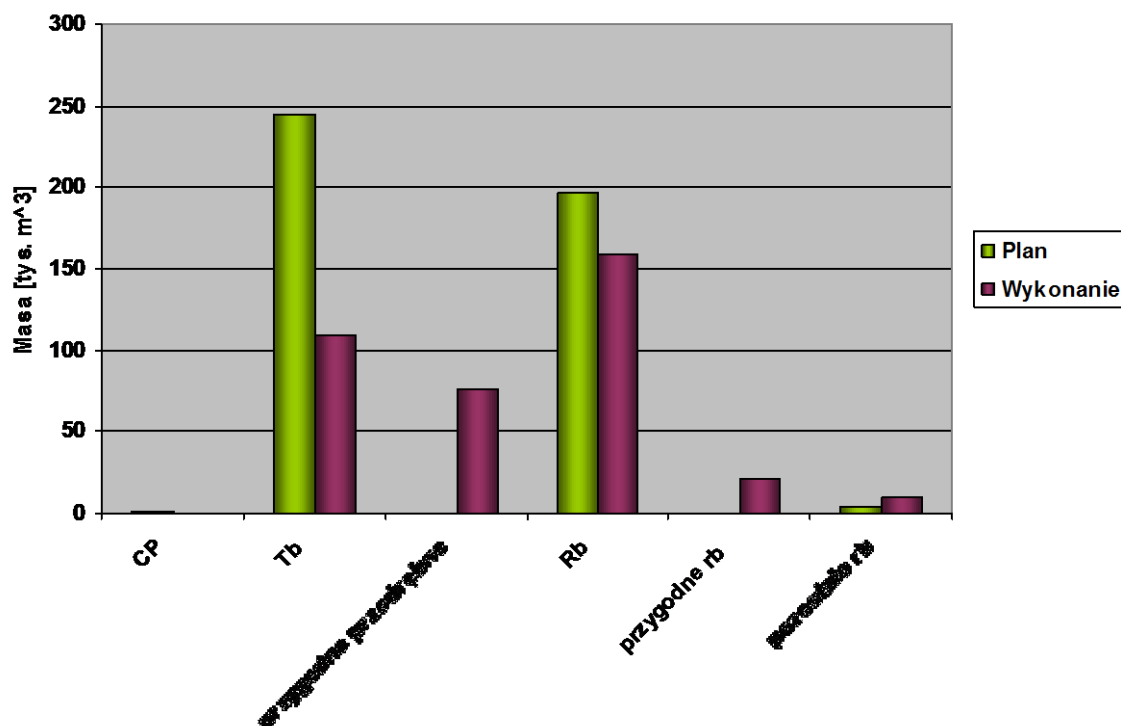
III rewizja urządzenia lasu przyjęła dla trzebieży ogółem intensywność 25,8 m³/ha. W wyniku wykonanych zabiegów uzyskano średnią intensywność trzebieży 13,8 m³/ha. Do TP zaplanowano drzewostany o zadrzewieniu poniżej 0,7, gdzie pobierano w trakcie wykonywania zabiegu symboliczne masy do kilku m³/ha. Ponadto zrezygnowano z wykonania prawie 1 200 ha trzebieży późnych z uwagi na brak potrzeb hodowlanych, spowodowanych znacznym rozluźnieniem drzewostanów.

Powyższe należy mieć na uwadze przy ustalaniu etatu cięć na lata 2006-2015.

Wyniki analizy gospodarki przeszłej.

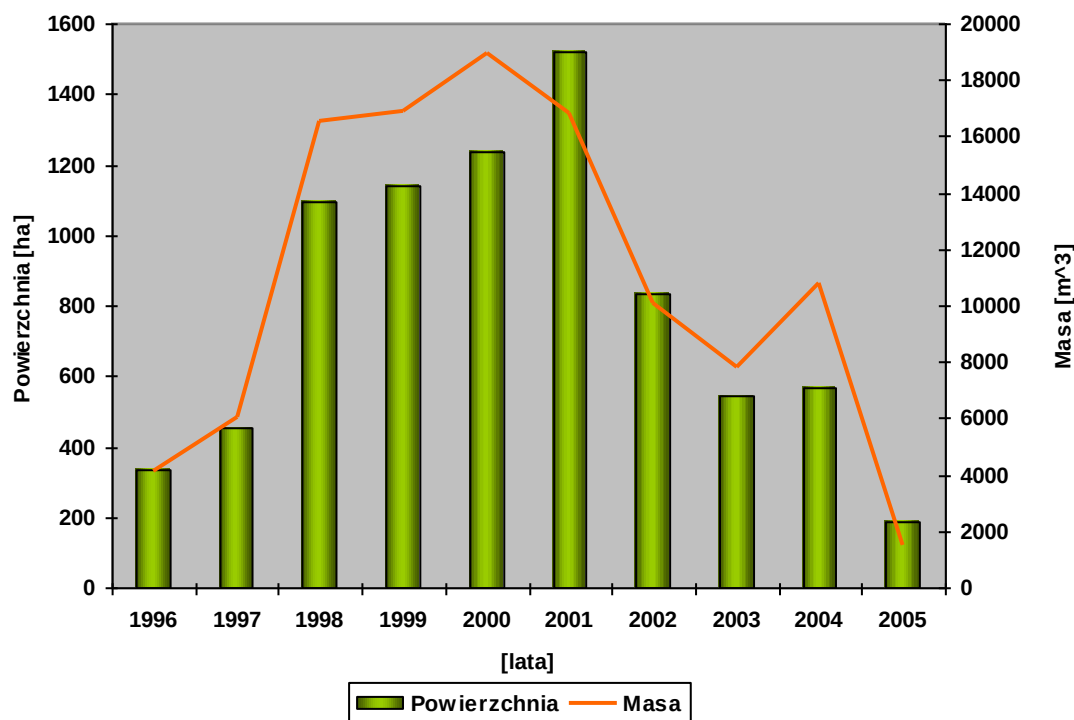

Diag. 2. Intensywność zabiegów trzebieżowych w latach 1996-2005

Diag. 3. Realizacja planu masowego za lata 1996-2005 na tle wartości planowanych

[illegible]

Diag. 6. Realizacja etatu masowego i powierzchniowego w trzebieżach

II.3. ZADANIA Z ZAKRESU HODOWLI LASU

Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres w porównaniu z zadaniami planowanymi przedstawia poniższa tabela:

Wyniki analizy gospodarki przeszłej.

Tab. 12. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz ich porównanie z planowanymi zadaniami – Obręb RUDY RACIBORSKIE

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia							Pielęgnowanie			Melioracje		
	otwarte		pod osłoną			poprawki i uzupełnienia	wprowadzanie podszyców	młodników – CP upraw – CW gleby			agrotechniczne nawożenie wodne		
	grunty nieleśne	piaszewiny, halizny i zręby	przy rębniach złożonych	podsadzenia	odnowienie luk i przerzedzeń								
Powierzchnia zredukowana [ha]													
Wykonanie za ubiegły okres wg lat													
1996	250,79		5,00	30,30	2,66	139,00		1 299,95	342,63	69,33		69,46	8,00
1997	239,35			12,63	0,51	122,35		1 045,98	374,26	95,58		77,20	138,69
1998	85,52			47,82	1,70	82,83		754,51	305,91	235,40	12,36	113,38	141,86
1999	55,04	1,36	3,80	37,95	0,64	66,38		728,56	174,65	167,49		94,57	170,55
2000	33,48	1,07	8,44	5,86	3,51	54,14		500,64	263,38	206,84		51,45	213,56
2001	36,97	1,00	9,68	42,64	2,79	37,89		437,27	337,47	164,77		92,76	276,37
2002	39,91		6,56	28,21	2,64	13,13		243,24	142,03	145,14		22,72	127,31
2003	21,14		10,11	16,30	8,77	5,51		148,13	299,55	289,28		26,52	48,49
2004	39,77		4,40	3,09	1,20	13,34		112,15	185,93	514,65		44,71	8,50
2005	38,01		8,99	5,02	5,71	4,08		122,63	221,93	443,13		39,81	61,25
Razem	839,98	3,43	56,98	229,82	30,13	538,65	-	5 393,06	2 647,74	2 331,61	12,36	632,58	1 194,58
Orientacyjny zakres zadań na ubiegły okres													
1996-2005	989,88	-	62,23	343,92	8,50	820,02	-	3 072,41	3 363,85	1 472,77	-	1 938,98	142,17
% wykonania	85	-	92	67	354	66	-	176	79	158	-	33	840

Wyniki analizy gospodarki przeszłej.

Tab. 13. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz ich porównanie z planowanymi zadaniami – obręb KUŹNIA RACIBORSKA

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia							Pielęgnowanie			Melioracje		
	otwarte		pod osłoną			poprawki i uzupełnienia	wprowadzanie podszytów	gleby	upraw – CW	młodników – CP	nawożenie	agrotechniczne	wodne
	grunty nieleśne	piaszewiny, halizny i zręby	przy rębniach złożonych	podsadzenia	odnowienie luk i przereźdeń								
Powierzchnia zredukowana [ha]													
Wykonanie za ubiegły okres wg lat													
1996	260,55			16,00	1,13	122,97		1 045,94	405,83	125,54		74,54	1,00
1997	110,24			6,55	2,75	99,41		888,55	225,36	91,19		81,48	17,87
1998	74,28		5,12	39,44	2,25	55,07		815,70	249,72	141,30	6,45	137,25	84,51
1999	62,59	0,85	1,90	33,87	2,03	40,16		665,07	314,44	107,02		127,09	131,96
2000	80,59		9,93	8,27	6,82	52,28		637,21	208,53	115,31		110,05	247,01
2001	43,93	3,71	16,07	54,63	7,47	43,12		564,82	227,37	126,26		99,16	215,46
2002	52,56	17,63	15,20	51,15	8,07	17,42		418,68	85,72	204,02		61,56	36,40
2003	38,86	10,22	8,70	16,70	8,02	13,45		259,97	262,34	211,38		71,51	55,11
2004	34,46	14,36	15,11	5,50	8,10	21,28		232,88	225,69	418,05		68,82	46,55
2005	48,74	15,35	18,03	8,28	3,95	6,51		246,75	149,13	315,60		61,12	33,37
Razem	806,80	62,12	90,06	240,39	50,59	471,67	-	5 775,57	2 354,13	1 855,67	6,45	892,58	869,24
Orientacyjny zakres zadań na ubiegły okres													
1996-2005	818,25	-	84,69	319,25	37,34	640,37	-	2 441,02	2 570,29	1 069,75	-	1 654,43	202,73
% wykonania	99	-	106	75	135	74	-	237	92	173	-	54	429

Wyniki analizy gospodarki przeszłej.

Tab. 14 Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz ich porównanie z planowanymi zadaniami

– Nadleśnictwo OGÓŁEM

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia							Pielęgnowanie			Melioracje		
	otwarte		pod osłoną			poprawki i uzupełnienia	wprowadzanie podszyców	gleby	upraw – CW	młodników – CP	nawożenie	agrotechniczne	wodne
	płazowiny, halizny i zręby	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	posadzenia	odnowienie luk i przerzedzeń								
Powierzchnia zredukowana [ha]													
Wykonanie za ubiegły okres wg lat													
1996	511,34		5,00	46,30	3,79	261,97		2 345,89	748,46	194,87		144,00	9,00
1997	349,59			19,18	3,26	221,76		1 934,53	599,62	186,77		158,68	156,56
1998	159,80		5,12	87,26	3,95	137,90		1 570,21	555,63	376,70	18,81	250,63	226,37
1999	117,63	2,21	5,70	71,82	2,67	106,54		1 393,63	489,09	274,51		221,66	302,51
2000	114,07	1,07	18,37	14,13	10,33	106,42		1 137,85	471,91	322,15		161,50	460,57
2001	80,90	4,71	25,75	97,27	10,26	81,01		1 002,09	564,84	291,03		191,92	491,83
2002	92,47	17,63	21,76	79,36	10,71	30,55		661,92	227,75	349,16		84,28	163,71
2003	60,00	10,22	18,81	33,00	16,79	18,96		408,10	561,89	500,66		98,03	103,60
2004	74,23	14,36	19,51	8,59	9,30	34,62		345,03	411,62	932,70		113,53	55,05
2005	86,75	15,35	27,02	13,30	9,66	10,59		369,38	371,06	758,73		100,93	94,62
Razem	1 646,78	65,55	147,04	470,21	80,72	1 010,32	0,00	11 168,63	5 001,87	4 187,28	18,81	1 525,16	2 063,82
Orientacyjny zakres zadań na ubiegły okres													
1996-2005	1 808,13	0,00	146,92	663,17	45,84	1 460,39	0,00	5 513,43	5 934,14	2 542,52	0,00	3 593,41	344,90
% wykonania	91	x	100	71	176	69	x	203	84	165	x	42	598

Rozmiar planowanych zadań z zakresu odnowień i zalesień w minionym 10-leciu wynosił ogółem 2 664,06 ha. Rozmiar wykonanych z tego zakresu prac wyniósł za ubiegłe 10-lecie 2 410,30 ha, co stanowi 90,5% planu dziesięcioletniego. Zasadniczą przyczyną mniejszej realizacji prac odnowieniowych jest ograniczenie podsadzeń produkcyjnych o 193 ha. Zrezygnowano z podsadzeń drzewostanów tam, gdzie nie było to uzasadnione potrzebami hodowlanymi.

Rozmiar wykonanych poprawek w uprawach wyniósł za ubiegłe 10-lecie 69% rozmiaru planowanego. Jest to związane ze wzrostem skuteczności odnowień wynikającym z szerokiego zastosowania do odnowień sadzonek kontenerowych. Udatność upraw zakładanych tymi sadzonkami okazała się bardzo wysoka. Mimo to wskaźnik poprawek w stosunku do wszystkich odnowień był wysoki i wyniósł 37,9%, na co wpływ miało głównie uzupełnianie odnowień naturalnych na pożarzysku. W ostatnich latach obowiązywania poprzedniego PUL wskaźnik poprawek był zdecydowanie niższy i wyniósł w 2005 r. 6,5%. Powyższe należy mieć na uwadze podczas konstrukcji planu hodowli na najbliższe 10-lecie.

Znaczne przekroczenie planowanego rozmiaru pielęgnacji (203%) wynika z:

konieczności wyprowadzenia upraw na pożarzystku z 1992 r. odnowionych do 1997 r. sadzonkami z nagim systemem korzeniowym.

Aktualny rozmiar pielęgnacji gleby uległ radykalnemu obniżeniu. Związane jest to zarówno ze zmianą rozmiaru odnowień, jak i z szybkim wzrostem upraw kontenerowych, które wymagają pielęgnacji maksymalnie do trzech lat.

Wykonanie CW na poziomie 84% spowodowane było realizacją zabiegów wg rzeczywistych potrzeb pielęgnacyjnych i zakwalifikowania części zabiegów do CP, zgodnie z fazą rozwojową młodników.

II.3.5. Czyszczenia późne

Rozmiar CP został wykonany w 165%, co spowodowane było oprócz przyczyn wymienionych w pkt. II.3.4. również koniecznością dwukrotnego w 10-leciu wykonania czyszczeń, przede wszystkim w bardzo przegęszczonych młodnikach pochodzenia naturalnego na pożarzystku.

II.4. NASIENNICTWO I SELEKCJA

II.4.1. Drzewostany nasienne

II.4.1.1. Gospodarcze drzewostany nasienne

Wg stanu na 1.01.1996 r. powierzchnia ogółem GDN w Nadleśnictwie Rudy Raciborskie wynosiła 313 ha, z czego w obrębie Rudy 186,00 ha (So – 180,07 ha, Gb – 4,08 ha, Ol – 1,00 ha, Db – 0,85 ha) oraz w obrębie Kuźnia 127,54 ha (So)

Łączna powierzchnia GDN wg stanu na 1.01.2006 r. 215,74 ha (w tym: So – 86,79 ha, Jd – 20,07 ha, Db.s – 108,88 ha). Jest to ilość wystarczająca na potrzeby pierwszego 5-lecia, ustalono zatem, że w ramach IV rewizji UL nie będą typowane nowe GDN. W trakcie obowiązywania nowego PUL Nadleśnictwo będzie uznawało nowe GDN w miarę potrzeb i możliwości.

II.4.1.2. Wyłączone drzewostany nasienne

Na terenie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie istnieje tylko jeden WDN. Jest to drzewostan sosnowy o powierzchni 22,00 ha, rosnący w oddz. 198 obrębu leśnego Kuźnia Raciborska. Jest to drzewostan w wieku 135 lat na siedlisku LMśw, o dobrej zdrowotności i jakości. Na skutek cięć sanitarnych drzewostan uległ przerzedzeniu (zadrzewienie 0,6). Drzewostan obradza (urodzaje średnie) co 3-4 lata, co jest wykorzystywane na potrzeby zakładania upraw pochodnych.

II.4.2. Uprawy pochodne

W ubiegłym 10-leciu zaprojektowano jeden blok upraw pochodnych. Zaawansowanie realizacji programu zakładania upraw pochodnych jest bardzo dobre. Na początku okresu gospodarczego planowano założenie 32,65 ha zblokowanych upraw pochodnych. Wg stanu na 1.01.2006 r. założono uprawy pochodne na łącznej powierzchni 32,31 ha. W ramach niniejszej rewizji UL. skorygowano zasięg bloku upraw pochodnych ze względu na ostoję.

W uprawach pochodnych systematycznie były prowadzone zabiegi pielęgnacyjne, mające na celu wyeliminowanie nalotów. Uprawy te charakteryzują się bardzo dobrą udatnością i przydatnością hodowlaną bez oznak chorobowych.

II.4.3. Zachowawcze drzewostany nasienne

Protokołem z dnia 28.10.1999 r. Komisja RDLP uznała na terenie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie 4 drzewostany zachowawcze o łącznej powierzchni 37,45 ha w oddziałach:

- 158 b   So   14,82 ha   - obr.l. Kuźnia
- 260A d   So   12,64 ha   - obr.l. Kuźnia
- 190 g   So   6,74 ha   - obr.l. Rudy
- 213 r   So   3,25 ha   - obr.l. Rudy

W 2003 r. ustanowiono oddział 182 w obrębie Kuźnia blokiem upraw zachowawczych dla drzewostanu w oddz. 158 b. W tym samym roku założono pierwszą uprawę zachowawczą o powierzchni 4,00 ha. W ramach niniejszej rewizji UL dla pozostałych drzewostanów zachowawczych ustalono bloki upraw zachowawczych:

- dla drzewostanu zachowawczego w oddz. 190 g   – blok w oddz. 190 b,c
- dla drzewostanu zachowawczego w oddz. 213 r   – blok w oddz. 199 a
- dla drzewostanu zachowawczego w oddz. 260A d   – blok w oddz. 185 b,c

W okresie ostatnich 5-ciu lat słaby urodzaj nasion wystąpił jedynie w drzewostanie zachowawczym 158 b. Pozostałe drzewostany nie obradzają.

II.5. SZKÓŁKARSTWO

Wg stanu na 1.01.1996 r. w Nadleśnictwie Rudy Raciborskie funkcjonowała gruntowa szkółka zespólna o powierzchni całkowitej 34,17 ha. W 1997 r. uruchomiono nowoczesną szkółkę produkującą sadzonki z zakrytym systemem korzeniowym o potencjale produkcyjnym 5,5-6,0 mln szt. W 1999 r. zlikwidowano szkółkę kulisową (kwatera nr 6) o powierzchni 4,76 ha, przeznaczając ją do zalesienia. W 2001 r. zlikwidowano kwatery nr 5, 7 i 8, o łącznej powierzchni 12,20 ha, zakładając na ich miejscu plantację nasienną modrzewia europejskiego. Spadek zapotrzebowania na sadzonki oraz duży potencjał szkółki kontenerowej spowodowały, że w 2005 r. podjęto decyzję o ograniczeniu do 2008 r. powierzchni szkółek gruntowych jedynie do kwater nr 1-3:

	<u>kwatera</u>	<u>pow. całkowita</u>	<u>pow. zredukowana</u>
1	1,06 ha	0,89 ha	
2	0,96	0,77	
3	0,94	0,84	
razem	2,96	2,50	

- które pełnić będą rolę uzupełniającą i pomocniczą w dla szkółki kontenerowej.

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 84

- Potrzeby w zakresie materiału sadzeniowego z chwilą wejścia w życie nowego PUL ulegną zmianie, gdyż zmieni się struktura użytkowania rębного (znaczný udział KO).

w drzewostanach - obręb KUŹNIA RACIBORSKA

Gatunek panujący	Stan na 1.01.1996 r.			Stan na 1.01.2006 r.			Różnica zasobności [m³/ha]
	Powierzchnia [ha]	Miąszość [m³]	Zasobność [m³/ha]	Powierzchnia [ha]	Miąszość [m³]	Zasobność [m³/ha]	
So	5 337,79	1 078 173	201,99	5 605,51	1 110 546	198,12	- 3,87
Md	292,06	8 904	30,49	347,90	20 199	58,06	+ 27,57
Św	136,23	28 653	210,33	44,55	6 531	146,60	- 63,73
Bk	49,06	1 421	28,96	74,10	4 224	57,00	+ 28,04
Db	1 003,05	163 273	162,78	1 034,91	188 082	181,74	+ 18,96
Jw	34,66	7 490	216,10	63,18	15 694	248,40	+ 32,30
Wz	10,88	2 960	272,06	11,17	4 270	382,27	+ 110,21
Js	159,87	37 959	237,44	214,74	51 083	237,88	+ 0,44
Brz	865,46	49 781	57,52	576,23	57 399	99,61	+ 42,09
Ol	172,62	33 236	192,54	168,68	33 756	200,12	+ 7,58
Ol.s	13,90	2 675	192,45	14,67	3 745	255,28	+ 62,83
Tp	27,95	9 360	334,88	24,04	6 430	267,47	- 67,41
Wb	6,03	1 530	253,73	-	-	-	x
Lp	153,73	51 945	337,90	189,71	61 980	326,71	- 11,19
	1 477 360			1 560 139			

drzewostanach - Nadleśnictwo OGÓŁEM

Gatunek panujący	Stan na 1.01.1996 r.			Stan na 1.01.2006 r.			Różnica zasobności [m³/ha]
	Powierzchnia [ha]	Miąszość [m³]	Zasobność [m³/ha]	Powierzchnia [ha]	Miąszość [m³]	Zasobność [m³/ha]	
So	11 490,99	2 166 729	188,56	12 285,58	2 314 336	188,38	- 0,18
Md	528,35	9 166	17,35	465,49	26 318	56,54	+ 39,19
Św	174,74	31 988	183,06	67,95	8 884	130,74	- 52,32
Bk	85,18	1 917	22,51	92,18	5 244	56,89	+ 34,38
Db	1267,29	201 205	158,77	1 254,32	235 195	187,51	+ 28,74
Jw	39,28	7 490	190,68	63,18	15 694	248,40	+ 57,72
Wz	10,88	2 960	272,06	11,98	4 295	358,51	+ 86,45
Js	177,53	38 364	216,10	223,68	52 673	235,48	+ 19,38
Gb	6,46	1 170	181,11	4,97	1 155	232,39	+ 51,28
Brz	1 923,11	64 835	33,71	1 381,94	79 604	57,60	+ 23,89
Ol	264,30	40 574	153,51	255,31	43 432	170,11	+ 16,60
Ol.s	13,90	2 675	192,45	15,41	3 925	254,70	+ 62,25
Tp	27,95	9 360	334,88	24,04	6 430	267,47	- 67,41
Wb	6,03	1 530	253,73	-	-	-	x
Lp	153,73	51 945	337,90	190,55	62 105	325,92	- 11,98
Os	12,00	1 028	85,67	10,34	2 045	197,76	+ 112,11
	2 604 146			2 861 335			

Wyniki analizy gospodarki przeszłej.

Zasobność sosny, podstawowego gatunku panującego w drzewostanach Nadleśnictw Rudy Raciborskie nie uległa zmianie. Spadek zasobności obserwowany jest w drzewostanach świerkowych (rozpad monokultur świerkowych w leśnictwach zaodrzańskich) oraz w drzewostanach topolowych (rozpoczęta przebudowa). W odniesieniu do wszystkich pozostałych gatunków zauważalny jest istotny wzrost zasobności. W przypadku modrzewia i brzozy jest to wynikiem wejścia młodników na pożarzysku w fazę tyczkowiny. Wzrost zasobności pozostałych gatunków liściastych (szczególnie Bk, Db, Jw i Wz) jest niewątpliwie rezultatem prowadzonej od dwudziestu lat przebudowy monokultur sosnowych w kierunku drzewostanów mieszanych. Podsadzenia produkcyjne wykonane w latach 80-tych ubiegłego wieku odkładają już masę, co było obserwowane na kołowych powierzchniach próbnych.

Zmiany w procentowym udziale miąższościowym i powierzchniowym głównych gatunków jakie zaszły po zakończeniu minionego okresu gospodarczego przedstawia poniższa tabela:

Tab. 18. Udział procentowy miąższości i powierzchni gatunków panujących w stosunku do poprzedniego okresu gospodarczego - Nadleśnictwo OGÓŁEM

Gatunek panujący	Stan na 1.01.1996 r.		Stan na 1.01.2006 r.		Różnica	
	% udział powierzchni	% udział masy	% udział powierzchni	% udział masy	% udział powierzchni	% udział masy
So	71,01	83,20	75,07	80,88	+4,06	-2,32
Md	3,26	0,00	2,84	0,92	-0,42	+0,92
Św	1,08	0,12	0,41	0,31	-0,67	+0,19
Bk	0,53	0,07	0,56	0,18	+0,03	+0,11
Db	7,83	7,73	7,67	8,22	-0,16	+0,49
Jw	0,24	0,29	0,38	0,55	+0,14	+0,26
Js	1,09	1,47	1,36	1,84	+0,27	+0,37
Brz	11,88	2,49	8,45	2,78	-3,43	+0,29
Ol	1,63	1,56	1,56	1,52	-0,07	-0,04
Tp	0,17	0,36	0,15	0,23	-0,02	-0,13
Lp	0,95	1,99	1,16	2,17	+0,21	+0,18

Z powyższej tabeli wynika, że po ostatnim okresie gospodarczym zaznaczył się spadek udziału masowego sosny (pomimo wzrostu udziału powierzchniowego) na korzyść gatunków liściastych. Największy spadek udziału powierzchniowego wykazuje natomiast brzoza, co jest efektem uwzględnienia samosiewu sosnowego w składzie gatunkowym odnowień naturalnych na pożarzysku oraz prowadzenia trzebieży wczesnych ukierunkowanych na eliminowanie ze składu brzozy. Spadł ponadto udział powierzchniowy drzewostanów świerkowych w leśnictwach na Płaskowyżu Głubczyckim. W okresie 20 lat (1986-2005) zmiany te przedstawiają się następująco:

Wyniki analizy gospodarki przeszłej.

- spadek udziału sosny (92,1% do 75,07%)
- istotny spadek udziału świerka (3,5% do 0,41%)
- znaczny wzrost znaczenia brzozy (0,9% do 8,45%)
- wzrost udziału buka (0,0% do 0,56%)
- wzrost udziału dęba (2,4% do 7,67%)
- wzrost udziału innych gatunków liściastych, których udział 1.01.1986 r. wynosił 0%).

III.2. JAKOŚĆ UPRAW I MŁODNIKÓW

Wpływ wykonanych zabiegów gospodarczych w minionym 10-leciu na jakość upraw i młodników oraz ich zgodność z typami siedliskowymi lasu obrazuje poniższa tabela:

Tab. 19. Udatność oraz zgodność ze składem pożądanym upraw i młodników – obręb RUDY RACIBORSKIE

Typ siedliskowy lasu	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
	zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze stanem pożądanym			niezgodny ze stanem pożądanym				
	przy zadrzewieniu										
	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	0,4 i mniej	
	powierzchnia [ha]										
Bśw	2,45										2,45
Bw				0,61							0,61
BMśw	72,00	9,15		85,33	41,39						207,87
BMw	7,57	31,21		93,65	59,06	52,00	0,14	4,78			248,41
BMb				1,56							1,56
LMśw	9,26	3,71		29,20	18,09						60,26
LMw	10,70	7,14		19,77	6,65						44,26
LMb				0,59							0,59
Lśw	1,12	0,78		2,01							3,91
Lw				1,17							1,17
Ol				6,29			1,40				7,69
Ogółem	100,65	54,41		231,72	133,65	52,00	0,14	6,18			578,75

– obręb KUŹNIA RACIBORSKA

Typ siedliskowy lasu	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
	zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze stanem pożądanym			niezgodny ze stanem pożądanym				
	przy zadrzewieniu									0,4 i mniej	
	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5		
	powierzchnia [ha]										
Bśw				0,63							0,63
BMśw	63,04	14,07		60,25	34,43	2,06					173,85
BMw	60,06	27,68		48,54	27,18	1,72	0,57				165,75
BMb				1,18							1,18
LMśw	32,32			29,39	18,61		0,51				80,83
LMw	3,43	0,92		8,87	2,22		0,87				16,31
Lśw	26,90	16,94		18,39	65,10		1,07			2,41	130,81
Lw	0,58			2,33	0,89		2,22				6,02
Ol	2,73										2,73
Lł	1,01			7,81	0,40						9,22
Ogółem	185,75	63,93		175,58	150,64	3,78	5,24			2,41	587,33

OGÓŁEM

Typ siedliskowy lasu	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
	zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze stanem pożądanym			niezgodny ze stanem pożądanym				
	przy zadrzewieniu									0,4 i mniej	
	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5		
	powierzchnia [ha]										
Bśw	2,45			0,63							3,08
Bw				0,61							0,61
BMśw	135,04	23,22		145,58	75,82	2,06					381,72
BMw	67,63	58,89		142,19	86,24	53,72	0,14	5,35			414,16
BMb				2,74							2,74
LMśw	41,58	3,71		58,59	36,70		0,51				141,09
LMw	14,13	8,06		28,64	8,87		0,87				60,57
LMb				0,59							0,59
Lśw	28,02	17,72		20,40	65,10		1,07		2,41		134,72
Lw	0,58			3,50	0,89		2,22				7,19
Ol	2,73			6,29			1,40				10,42
Lł	1,01			7,81	0,40						9,22
Ogółem	286,40	118,37	-	407,30	284,29	55,78	0,14	11,42	2,41	-	1 166,11

Wyniki analizy gospodarki przeszłej.

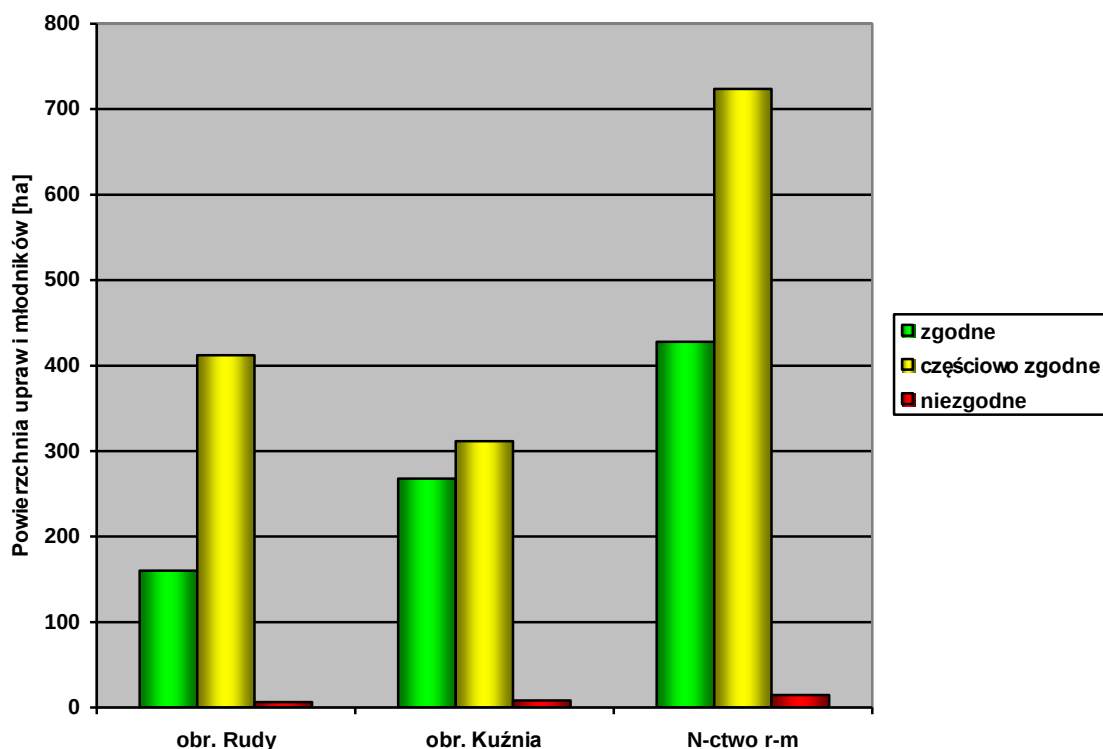
Z analizy powyższych tabel wynika, że uprawy założone w minionym 10-leciu, to uprawy zgodne, bądź częściowo zgodne ze składem pożądanym, tj. określonym w Planie Urządzenia Lasu. Uprawy i młodniki niezgodne ze składem zainwentaryzowano na całej powierzchni 13,97 ha, co stanowi 1,1% ogólnej powierzchni upraw.

W odniesieniu do zadrzewienia wyraźnie przeważają uprawy o udatności 0,9-1,0. Upraw i młodników o zadrzewieniu 0,5-0,6 zainwentaryzowano 58,19 ha, co stanowi 5,0% ogółu. Są to głównie uprawy założone na terenie pożarzyska w miejscu, gdzie wypadły odnowienia naturalne, a więc w warunkach skrajnie niekorzystnych. Upraw przepadłych nie stwierdzono.

Zdaniem Nadleśnictwa efekt hodowlany jest dobry, a wynika z:

- szerokiego stosowania od 1997 r. sadzonek mikoryzowanych z zakrytym systemem korzeniowym
- wykorzystania mikrosiedlisk w doborze gatunków
- stosowania nowoczesnych metod specjalistycznego przygotowania gleby.

Ponadto dużą uwagę przywiązywano do ochrony upraw przed zwierzyną i owadami. W przypadku upraw i młodników na terenie pożarzyska niebagatelne znaczenie miało zagospodarowanie części pasów p.poż. w kierunku poletek łowieckich.

Diag. 7. Ocena upraw i młodników pod kątem zgodności z pożądanym składem gatunkowym

Wyniki analizy gospodarki przeszłej.

Z powyższego diagramu widać, że rozkład powierzchniowy jest mniej więcej równomierny w obrębach.

W trakcie prac taksacyjnych poddano również ocenie odnowienia podokapowe oraz uprawy i młodniki po rębniach złożonych. Wyniki oceny podaje poniższe zestawienie (Nadleśnictwo razem):

Tab. 22. Ocena odnowień podokapowych - Nadleśnictwo OGÓŁEM

Wyszczególnienie	Typ siedliskowy lasu	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna [ha]	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
KO	BMśw	Bk	348,86	55,7	22
	BMśw	Brz	6,72	70,0	32
	BMśw	Db	80,25	50,4	22
	BMśw	Jd	1,08	60,0	22
	BMśw	So	8,43	49,3	32
	BMw	Bk	45,03	71,5	22
	BMw	So	3,48	30,0	22
	LMśw	Bk	201,71	62,6	22
	LMśw	Db	25,10	41,9	32
	LMśw	So	15,27	69,0	22
	LMśw	Św	14,11	64,8	23
	LMw	Bk	120,31	65,5	22
	LMw	Db	11,17	35,4	22
	LMw	Św	1,27	70,0	23
	Lśw	Bk	18,26	43,9	22
	Lśw	Db	75,56	55,3	22
	Lśw	Js	0,93	60,0	22
	Lśw	Jw	9,82	68,9	22
	Lśw	Ol	10,19	30,0	22
	Lw	Bk	1,81	40,0	22
	Lw	Ol	4,53	90,0	22
Razem			1 003,89	58,0	22
KDO	BMśw	Db	13,65	20,0	32
	Lśw	Bk	7,99	20,0	12
Razem			21,64	20,0	22

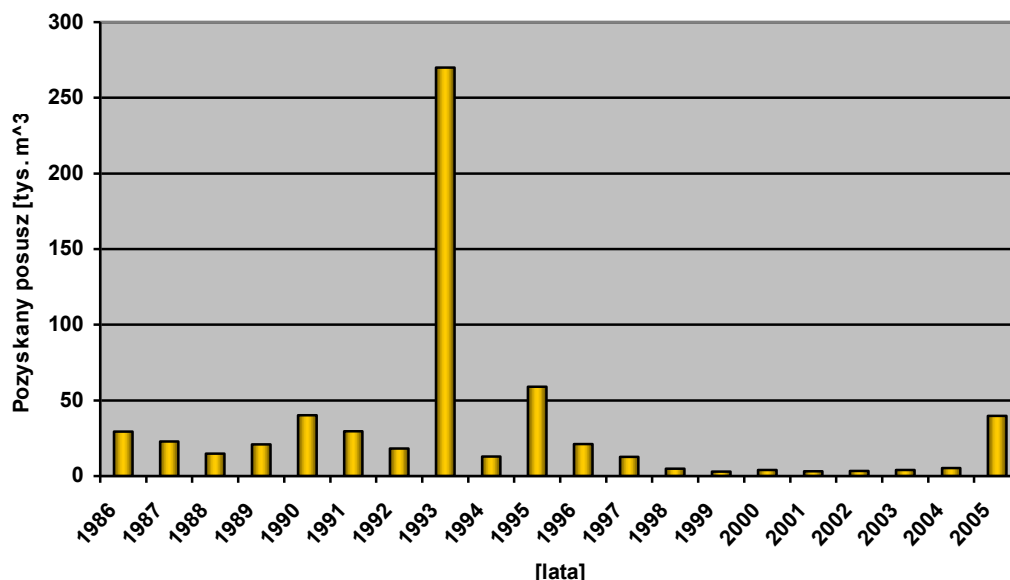

Wyniki analizy gospodarki przeszłej.

W celu zwiększenia biologicznej odporności drzew i drzewostanów oraz poprawy stanu sanitarnego, w minionym 10-leciu Nadleśnictwo Rudy Raciborskie podejmowało szereg kompleksowych działań, spośród których wymienić należy:

- przebudowę drzewostanów w celu doprowadzenia zgodności ich składów gatunkowych do typu siedliskowego lasu, w szczególności przebudowę monokultur sosnowych i świerkowych;
- wzbogacenie składu gatunkowego upraw o domieszki biocenotyczne w celu zwiększenia bioróżnorodności upraw;
- ochronę pożytecznej fauny (wymienianie skrzynek lęgowych, dokarmianie ptaków, ochrona i zasilanie mrowisk, pozostawianie drzew dziuplastych);
- pozostawianie na zrębach zupełnych ognisk biocenotycznych w postaci kęp starodrzewiu z nienaruszonymi wszystkimi warstwami;
- bieżące monitorowanie stopnia występowania szkodników wtórnych;
- prowadzenie zwalczania szkodników powodujących szkody istotne gospodarczo;

Wielkość pozyskania posuszu w Nadleśnictwie ogółem w latach 1986-2005 przedstawia poniższy wykres:

Diag. 8. Pozyskanie posuszu w latach 1986-2005

Wyniki analizy gospodarki przeszłej.

W latach 80-tych pozyskanie posuszu utrzymywało się na wysokim poziomie (powyżej 20 tys. m³), co związane było z wysokim poziomem szkód powodowanych imisjami i latami posuchy. Duży udział w posuszu stanowił świerk. Od 1992 r. do 1993 r. usunięto ponad 500 tys. m³ drewna z pożarzyska. Lata 1994-1995, to efekt usuwania drzew przyplaszczkowych z obrzeża pożarzyska. Od 1998 r. pozyskanie posuszu spada do poziomu ok. 3 tys. m³ rocznie. Spadek ilości posuszu to efekt:

- poprawy warunków wilgotnościowych (mokre lata 1997 i 1998).
- wyraźnego zmniejszenia emisji przemysłowych

Wzrost w 2005 r. spowodowany jest klęską wiatrołomów z listopada 2004 r.

Najistotniejszym producentem posuszu był przyplaszczek granatek znajdujący w prześwietlonych drzewostanach sosnowych starszych klas wieku dobre warunki do rozwoju. Mniejsze znaczenie miały też: kornik drukarz, cetyniec i szkodniki wtórne dębu.

W okresie obowiązywania poprzedniego Planu Urządzenia Lasu w Nadleśnictwie Rudy Raciborskie zakres zrealizowanych zadań inwestycyjnych był szeroki i przedstawia się następująco:

166

– 4 szt., w tym:

1997	1 szt.	wieża p.poż. w l-ctwie Borowiec
1997	1 szt.	pas startowy w l-ctwie Kiczowa
1999	1 szt.	most w l-ctwie Kuźnia
2004	1 szt.	wieża p.poż. w l-ctwie Kiczowa

Budowle i inne obiekty związane z produkcją szkółkarską – 4 szt., w tym:

2001	1 szt.	adaptacja poddasza budynku głównego na potrzeby laboratorium mikoryzowego
2004	1 szt.	armatka do naśnieżania sadzonek
2004	1 szt.	utwardzenie placu do składania torfu
2005	1 szt.	pompownia
2005	1 szt.	modernizacja parteru budynku głównego na potrzeby laboratorium
2005	1 szt.	malowanie pokrycia dachu na budynku szkołki
2005	1 szt.	wykonanie nawierzchni asfaltowej na terenie szkołki

Tab. 23. Stan infrastruktury technicznej w latach 1996-2005 - wykaz szczegółowy remontów kapitalnych oraz modernizacyjnych

	Obiekt	Rok remontu	Zakres robót
1.	Ponięćce, leśniczówka	1996	Wymiana instalacji wody, posadzek, malowanie
2.	Ruda Kozielska, podleśniczówka	1997	Remont modernizacyjny malowanie, wymiana instalacji wody,
3.	Kotłarnia, leśniczówka	1998	Modernizacja całego budynku
4.	Lubieszów, leśniczówka	1999	Modernizacja całego budynku
5.	Rudy, ul. Rieczna 6, budynek wielorodzinny,	1999	Modernizacja, ocieplenie budynku
6.	Jankowice, leśniczówka	2000	Modernizacja budynku, wymiana stolarki okiennej, remont łazienki i WC malowanie wewnętrzne
7.	Kuźnia Raciborska, podleśniczówka	2000	Remont kapitalny, wymiana stolarki okiennej, drzwiowej, przebudowa poddasza, elewacja
8.	Rudy, ul. Rieczna 1-6	2000	Modernizacja, wymiana kotłów c.o. ocieplenie budynków
9.	Rudy, ul. Szybki 1 osada służbowa	2001	Modernizacja budynku, wymiana stolarki okiennej, drzwiowej, podłóg, instalacji wody, kanalizacji, ocieplenie budynku, przebudowa ścian
10.	Raków, leśniczówka	2001	Remont, wymiana instalacji wod-kan, kafelkowanie łazienki, malowanie
11.	Rudy, ul. Rieczna 1, bud. mieszkalny	2001	Remont, ocieplenie ścian budynku
12.	Rudy, ul. Rieczna 4, budynek wielorodzinny	2002	Remont pokrycia dachu

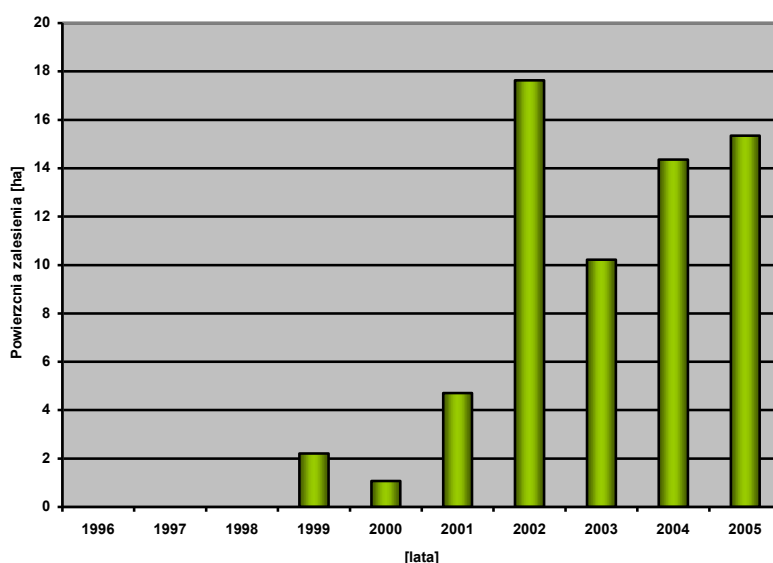
Wyniki analizy gospodarki przeszłej.

	Obiekt	Rok remontu	Zakres robót
13.	Kuźnia Raciborska, osada służbowa	2003	Remont modernizacyjny, przyłącz kanalizacyjny, remont łazienki, piętra, wymiana podłóg
14.	Rudy, ul. Rogera 1, biurowiec N-ctwa	2003	Remont posadzek, zakup palnika olejowego
15.	Nędza, ul. Myśliwska 1, leśniczówka	2003	Wymiana schodów wejściowych, remont werandy.
16.	Solarnia, leśniczówka	2004	Remont poddasza, wyk. wentylacji w łazience. malowanie
17.	Rudy, leśniczówka	2004	Modernizacja całego budynku, wymiana podłóg, instalacji elektrycznej, wody, kanalizacji, c.o., adaptacja w.c.
18.	Kuźnia R. ul. Moniuszki 9 osada służbowa	2004	Remont dachu i klatki schodowej.
19.	Rudy, ul. Rieczna 6, budynek 2-rodzinny osada służbowa	2004	Remont, wymiana pokrycia dachu i drzwi wejściowych.
20.	Kuźnia R. ul. Nowy Świat 23 leśniczówka	2004	Remont, przebudowa komina.
21.	Lubieszów, ul. Bierawska 51 leśniczówka	2004	Remont zerwanego pokrycia dachowego.
22.	Nędza, ul. Myśliwska 4 budynek dwurodzinny	2004	Remont budynku, wymiana pokrycia dachu.
23.	Rudy, ul. Szybki 1 osada służbowa	2004	Remont szamba.
24.	Ruda Kozielska, ul. Rudzka 102, mieszkanie podleśniczego	2004	Remont instalacji elektrycznej.
25.	Kuźnia R. ul. Moniuszki 9 osada służbowa	2005	Remont budynku, wymiana posadzki w korytarzu, wymiana pieca c.o.
26.	Ruda Kozielska, ul. Rudzka 102, budynek gospodarczy garaż.	2005	Remont budynku, wymiana pokrycia dachu, wymiana rynien
27.	Szymocice, ul. Wiejska 45 osady robotnicze	2005	Remont szamba
28.	Lubieszów, ul. Bierawska 51 leśniczówka	2005	Remont budynku, wykonanie wentylacji w łazience, malowanie
29.	Nędza, ul. Myśliwska 1 leśniczówka	2005	Remont kotłowni, wymiana pieca c.o.
30.	Rudy, ul. Rogera 1b mieszkanie służbowe w budynku wielorodzinnym	2005	Remont instalacji wody, wymiana posadzki, malowanie ścian i sufitów
31.	Ruda Kozielska, Wildek 54 leśniczówka	2005	Remont kapitalny, wymiana pokrycia dachu, instalacji elektrycznej, wod-kan, wymiana podłóg, posadzek, kafelkowanie, malowanie, ocieplenie budynku.

IV. ROZMIAR WYKONANYCH PRAC ZALESIENIOWYCH

W Nadleśnictwie Rudy Raciborskie w trakcie obowiązywania poprzedniego PUL zalesiono 65,55 ha gruntów nieleśnych, z czego zalesiono 18,10 ha własnych gruntów porolnych oraz przejęto i zalesiono 47,45 ha gruntów do zalesienia. Na grunty przejęte składało się przede wszystkim 19,91 ha gruntów porolnych z AWRSP/ANR oraz 18,41 ha gruntów po rekultywacji technicznej od Kopalni Piasku Kotłarnia.

Realizację prac zalesieniowych na przestrzeni minionego 10-lecia przedstawia poniższy wykres:

Diag. 9. Rozmiar zalesień w latach 1996-2005

W chwili obecnej należy założyć, że proces przejmowania gruntów rolnych od AWRSP/ANR został zakończony (pozostałe grunty są w uprawie). Nie planuje się również zalesiania własnych gruntów porolnych (ukształtowana granica rolno-leśna). Proces przejmowania gruntów od KP Kotłarnia będzie natomiast trwał (w 2006 r. kolejne 10 ha).

V.1. SZKODY W UPRAWACH, MŁODNIKACH I ŻERDZIOWINACH ORAZ W PODSZYTACH, NALOTACH I PODROSTACH SPOWODOWANE PRZEZ ZWIERZYNE

Tab. 24. Zestawienie uszkodzeń powodowanych przez zwierzynę

Wysoki poziom szkód w latach 1996-1999 związany jest z dużą powierzchnią upraw założonych po pożarze z 1992 r. Od roku 2000 poziom szkód powodowanych przez zwierzyńę płową wykazuje tendencję spadkową.

Liczebność jeleni i saren szacowana metodą pędzeń próbnych (metoda IBL) wynosiła:

Rok	Jelenie	Sarny
1994	1 110	860
1996	730	1 400
2000	580	1 500
2005	460	750

Tendencja spadkowa stanu jeleniowatych była możliwa dzięki konsekwentnej polityce Nadleśnictwa w realizowaniu przez dzierżawców kół łowieckich planów odstrzałów.

W celu ochrony upraw i młodników przed szkodami od zwierzyny podejmowano szereg działań mających na celu ich minimalizację. Podstawowymi sposobami było zabezpieczenie repelentami i grodzenie upraw (szczególnie liściastych), ale także wykładanie drzew ogryzowych w okresie zimowym, prowadzenie cięć pielęgnacyjnych z pozostawieniem części zielonych drzew w okresie wzmożonego żerowania, wspólna z kołami łowieckimi polityka w kierunku wykorzystania i zagospodarowania poletek łowieckich.

Nadleśnictwo Rudy Raciborskie nie prowadzi odrębnej ewidencji poprawek i uzupełnień wykonanych z powodu szkód od zwierzyny. Należy jednak stwierdzić, że częstszymi przyczynami poprawek są szkody abiotyczne (susza, wymoknięcia, przymrozki) oraz uszkodzenia od owadów (szeliniak) aniżeli szkody od zwierzyny.

V.2. SZKODY SPOWODOWANE PRZEZ POŻARY Z OKREŚLENIEM ICH LICZBY, POWIERZCHNI, PRZYCZYN POWSTAWANIA I STANU ZABEZPIECZENIA P.POŻ.

V.2.1. Szkody spowodowane przez pożary w latach 1996-2005

Nadleśnictwo Rudy Raciborskie zostało zaliczone do I kategorii zagrożenia pożarowego, zgodnie z Instrukcją Ochrony Przeciwożarowej Obszarów Leśnych. Liczbę i powierzchnię pożarów w minionym 10-leciu podaje poniższa tabela:

Tab. 25. Liczba i powierzchnia pożarów w lasach Nadleśnictwa Rudy Raciborskie w latach 1996-2005

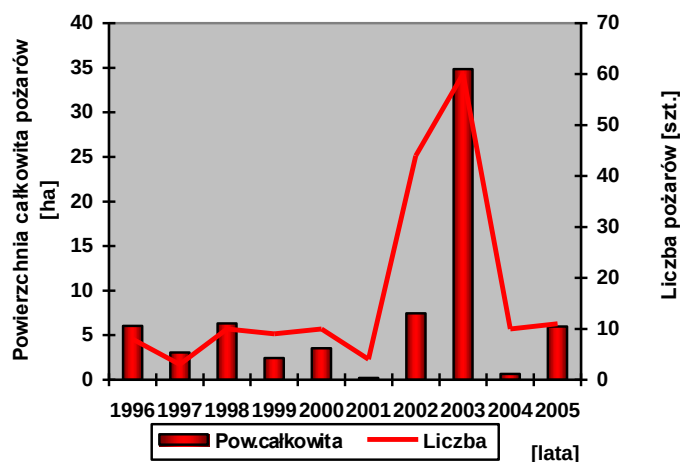
Rok	Liczba pożarów	Łączna powierzchnia	Średnia powierzchnia jednego pożaru
1996	8	6,06	0,78
1997	3	3,06	1,02
1998	10	6,31	0,63
1999	9	2,43	0,27
2000	10	3,53	0,35
2001	4	0,19	0,05
2002	44	7,44	0,17
2003	60	34,86	0,58
2004	10	0,65	0,07
2005	11	5,97	0,54
Razem:	169	70,50	0,42

Przyczyną zdecydowanej większości pożarów były świadome podpalenia.

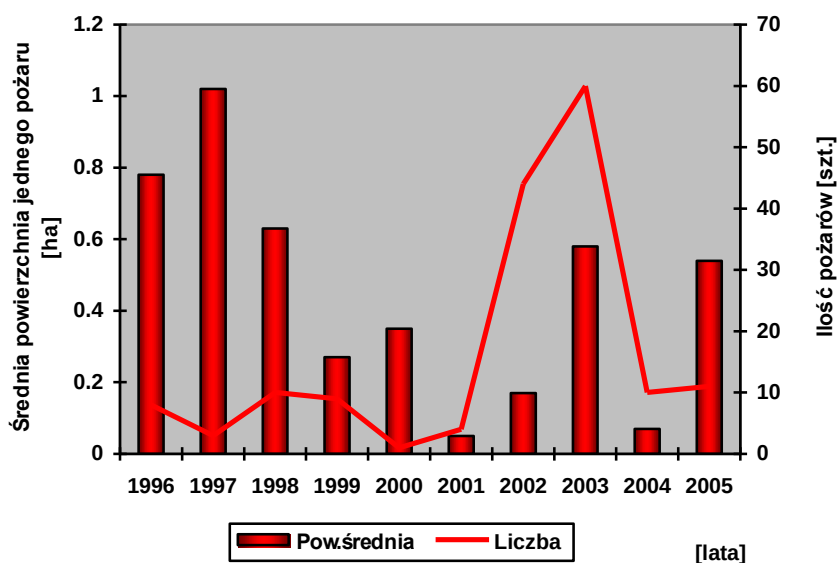
Wskaźniki charakteryzujące pożary w Nadleśnictwie w latach 1996-2005:

- średnioroczna ilość pożarów 16,9 szt.
- średnioroczna powierzchnia pożarów 7,95 ha
- średnia powierzchnia jednego pożaru 0,42 ha

Graficzną analizę powyższej tabeli przedstawia poniższy wykres:

Diag. 10. Liczba i powierzchnia pożarów w latach 1996-2005

Diag. 11. Średnia powierzchnia jednego pożaru w latach 1996-2005

V.2.2. System zabezpieczenia pożarowego

W skład systemu zabezpieczenia przeciwpożarowego Nadleśnictwa Rudy Raciborskie wchodzi 2 dostrzegalnie przeciwpożarowe (metalowa w oddz. 91 a obr.l. Rudy i betonowa w oddz. 91 m obr.l. Kuźnia Raciborska) oraz 24 punktów czerpania wody.

Na terenie wielkoobszarowego pożarzyska w 1993 r. założono system biologicznych pasów przeciwpożarowych. Od chwili wdrożenia systemu pasów uwidoczniło się szereg niekorzystnych czynników troficznych, siedliskowych i klimatycznych w istotny sposób uniemożliwiających pełną realizację przyjętych założeń w zakresie konstrukcji systemu pasów. Na wniosek Nadleśnictwa I KTG dokonało zmian w systemie polegających na:

- likwidacji pasów typu B, które spełniły już swoją rolę;
- likwidacji części pasów typu A z uwagi na skład gatunkowy drzewostanów;
- likwidacji pasów krzewów przez sukcesywne przekształcanie ich w pasy łąk lub czarnych ugorów;
- dostosowanie składu gatunkowego młodników w obrębie pozostających pasów do zapisów Instrukcji Ochrony Przeciwpożarowej dotyczącej pasa typu D (dopuszczenie udziału sosny w składzie gatunkowym do 50%);

Zmiana systemu biologicznych pasów przeciwpożarowych na pożarzysku została opracowana na podstawie wyników inwentaryzacji stanu pasów wykonanej przez BULiGL w pierwszych dniach taksacji.

V.3. SZKODY SPOWODOWANE PRZEZ SZKODLIWE OWADY ORAZ GRZYBY PATOGENICZNE I STOSOWANE SPOSOBY ICH OGRANICZANIA

V.3.1. Szkody powodowane przez grzyby

Największe zagrożenie ze strony patogenów grzybowych koncentruje się na szkółkach. Nowoczesne zaplecze techniczne pozwala jednak na skuteczne stosowanie profilaktyki przeciwko grzybom zgorzelowym, osutkom, mączniakom czy szarej pleśni. W minionym okresie choroby grzybowe nie miały większego znaczenia gospodarczego. Incydentalnie obserwowano ogniskowe szkody od opieńki w uprawach (dwukrotnie podjęto zwalczanie poprzez wrywanie i niszczenie sadzonek). Nie obserwowano szkód od korzeniowca wieloletniego. Nadleśnictwo konsekwentnie stosowało w ubiegłych latach biopreparat PGL-IBL szczepiąc świeże pniaki grzybnią *Phlebia gigantea*. Od 2003 r. obserwowane jest zamieranie pędów jesionu, w związku z czym ograniczono wprowadzanie tego gatunku do upraw leśnych.

V.3.2. Szkodniki glebowe

W minionym 10-leciu pędraki i rolnice nie stanowiły problemu gospodarczego powodując szkody lub utrudniając odnowienie lasu. Szkółki otwarte oraz grunty porolne obejmowane były kontrolą zapędraczenia. W okresie 2001 – 2005 r. kontrolą objęto łącznie 54,54 ha gruntów. Do 2001 r. nie stwierdzono potrzeb w zakresie zwalczania pędraków. Po 2001 r. zwalczanie prowadzono na łącznej powierzchni 0,71 ha na gruntach szkółek.

Ponieważ w najbliższych latach nie przewiduje się zalesień gruntów porolnych, a powierzchnia szkółek ulegnie stopniowej likwidacji, problem szkodników glebowych nie będzie miał większego znaczenia gospodarczego.

V.3.3. Szkodniki upraw i młodników

Podstawowym zagrożeniem dla nowozakładanych upraw jest szeliniak sosnowiec. Nadleśnictwo stosowało jako zasadę przelegiwanie zrębów i odnawianie ich w drugim roku kalendarzowym od ich wycięcia. Ponadto wszystkie uprawy objęte są kontrolą występowania szeliniaka.

Podstawową metodą jest wykładanie krążków sosnowych w dołkach chwytnych. W okresach masowego pojawu szkodników zwiększano liczbę pułapek klasycznych (krążki, wiązki chrustu, zatrute wiązki chrustu). W ekstremalnym zagrożeniu szeliniaka zwalczano chemicznie. Zakres działań podejmowanych w okresie ostatnich 5-ciu lat przedstawia poniższa tabela:

Tab. 26. Zwalczanie ryjkowców w uprawach

Rok	Powierzchnia zabiegu [ha]	Ilość pułapek klasycznych [szt.]	Ilość pułapek feromonowych [szt.]	Zabieg chemiczny [ha]
2001	209	7 797	115	7,58
2002	184	1 599	-	6,29
2003	168	2 487	-	2,20
2004	177	3 690	-	-
2005	127	2 322	-	-
Razem:	865	17 895	115	16,07

W I połowie minionego okresu gospodarczego, na terenie pożarzyska znaczenie gospodarcze miały szkody od zwójek, krobika, choinka szarego, szarynki iwówki oraz hurmaka. W chwili obecnej zagrożenie ze strony tych szkodników nie występuje.

W 2005 r. w młodnikach na pożarzysku zaobserwowano masowy pojaw smolika znaczonego (na powierzchni 22,0 ha), co prawdopodobnie wynika z dużego areалу czyszczeń późnych wykonanych w młodnikach sosnowych oraz kornika modrzewiowca, który zagraża młodnikom modrzewiowym na pasach p.poż. Jest to szczególnie groźny szkodnik, który – w przypadku braku jego zwalczania – może szybko doprowadzić do rozpadu wszystkich młodników modrzewiowych (powierzchnia ich przekracza 10% wielkości pożarzyska).

V.3.4. Szkodniki pierwotne

Kontrolę występowania szkodników pierwotnych sosny prowadzono na stałych powierzchniach próbnych. Prognozyka nie wykazywała zagrożeń za wyjątkiem ogniska gradacyjnego osnu gwieździstej o powierzchni 150 ha w leśnictwach Nędza i Solarnia, gdzie w 2003 r. wykonano zwalczanie chemiczne za pomocą samolotu. Dodać przy tym należy, że wykonany zabieg został oceniony jako skuteczny.

Czynności prognostyczne w zakresie zagrożenia od brudnicy mniszki prowadzone były za pomocą grup drzew ABC, pułapek feromonowych i transektów. Liczb krytycznych nie stwierdzono.

W młodnikach olchowych na pożarzysku w 2003 r. wystąpiła silna defoliacja spowodowana przez hurmaka. Na powierzchni 3,10 ha wykonano chemiczny zabieg ratowniczy za pomocą opryskiwacza plecakowego.

Okresowo notowane były nasilone szkody od krobika modrzewiowca (bez zagrożenia dla trwałości młodników).

W latach 1998-2003 w drzewostanach z udziałem dębu silnej defoliacji dokonała zwójka zieloneczka.

V.3.5. Szkodniki wtórne

Zdecydowanie najbardziej rozpowszechnionymi szkodnikami wtórnymi w lasach Nadleśnictwa Rudy Raciborskie są przypłaszczek granatek, cetyńce, kornik sześciogłowy w drzewostanach sosnowych oraz rębacz i rozwiertki w drzewostanach z udziałem dęba. Największe nasilenie produkcji posuszu występuje w prześwietlonych drzewostanach sosnowych starszych klas wieku, gdzie szkodniki wtórne na czele z przypłaszczkiem znajdują korzystne warunki rozwoju. W okresie ostatnich 5 lat stopień zagrożenia drzewostanów sosnowych i z przewagą sosny był ustabilizowany, choć klęska wiatrołomów z 2004 r. i śniegołomów z 2005 r. może wpłynąć na wzrost populacji szkodników.

Tab. 27. Wyniki sanitarnego porządkowania lasu w sezonach 2000/2001 - 2004/2005

Wyszczególnienie	Sezon				
	2000/2001	2001/2002	2002/2003	2003/2004	2004/2005
Ogółem usunięto posuszu	3 302	3 330	4 052	5 238	39 857
w tym: iglastego	2 442	1 864	2 543	3 847	37 381
- So [%]	67	72	47	81	97
- Św [%]	30	24	52	16	2
Udział posuszu czynnego w drewnie iglastym [%]	42	36	38	25	17
Stan posuszu iglastego na 30.09	1 026	679	820	1 069	2 724
m ³ /ha powierzchni leśnej zainwentaryzowanego posuszu	0,10	0,06	0,09	0,10	0,26
Ilość wiatrołomów iglastych	490	877	738	1 942	35 507
Udział posuszu w ogółem pozyskanej grubizny iglastej [%]	9,3	8,1	9,2	12,5	88,3
Wskaźnik posuszu w odniesieniu do pow.leśnej d-stanów > 20 lat [10 458 ha]	0,32	0,32	0,39	0,50	3,81

Podstawową formą zwalczania szkodników wtórnych było i będzie nadal usuwanie drzew zasiedlonych i wywożenie ich poza strefę zagrożenia oraz wykładanie pułapek, głównie klasycznych. Pułapki feromonowe wykorzystywano przede wszystkim do celów prognostycznych.

W ostatnich 3 latach obserwuje się niepokojący wzrost populacji kornika modrzewiowca, który przyczynia się do rozluźnienia młodników modrzewiowych na pożarzysku. Zadaniem bardzo istotnym będzie w najbliższych latach podjęcie zwalczania tego szkodnika, gdyż udział zagrożonych młodników modrzewiowych wynosi ok. 10% powierzchni pożarzyska.

V.3.6. Zagrożenie ze strony gryzoni

Gospodarczo istotne szkody stwierdza się od szeregu lat w uprawach bukowych, dębowych, jaworowych i jesionowych w leśnictwach Baborów i Ponięcice położonych na Płaskowyżu Głubczyckim. Głównym sprawcą jest karczownik ziemno-wodny, a szkody polegają na okorowywaniu szyi korzeniowych nawet kilkunastoletnich sadzonek. Prowadzony za pomocą pułapek chwytnych monitoring rokrocznie wykazuje znaczne zagęszczenie gryzoni. W latach 1997-2001 gryzonie były zwalczane chemicznie za pomocą preparatu Normix w pułapkach rurowych. W opisanym okresie zwalczaniem objęto:

- 2,02 ha
- 3,65 ha
- 31,05 ha
- 14,97 ha
- 15,00 ha

Od 2002 r. Prowadzony jest wyłącznie monitoring, gdyż preparat Normix nie jest dopuszczony do stosowania w PGL LP.

W wyniku zerowania stopniowemu rozluźnieniu ulegają uprawy liściaste, a spadek zadrzewienia może nawet wynosić 0,3.

W celu zwiększenia oddziaływania naturalnego oporu środowiska wystawiane są czatownie dla ptaków drapieżnych bądź pozostawiane pojedyncze drzewa.

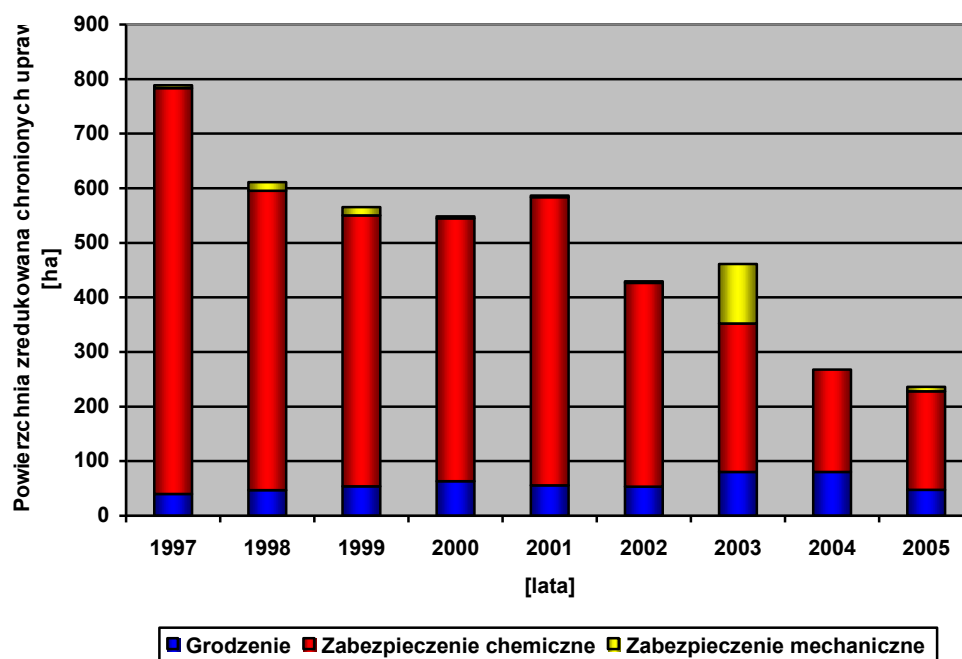
V.3.7. Zagrożenie od zwierzyny

W lasach Nadleśnictwa Rudy Raciborskie główne zagrożenie stanowią sarna i jeleni europejski. Szkody utrzymują się na stałym poziomie, przy czym obecnie przeważają szkody w młodnikach (spalowanie), gdzie możliwości zabezpieczenia są mocno ograniczone. Obszarem o największym nasileniu szkód są młodniki sosnowe na terenie pożarzyska. W uprawach szkody są ograniczane przez grodzenie całych upraw bądź fragmentów z gatunkami liściastymi, smarowanie

Wyniki analizy gospodarki przeszłej.

repelentami (głównie Cervacol), palikowanie modrzewi oraz indywidualne osłonki chroniące przed spalowaniem. W minionym okresie (1996-2005) ogrodzono łącznie ponad 519 ha upraw.

Należy nadmienić, że z chwilą ustąpienia zagrożenia od zgryzania uprawy są rozgradzane, tak by ograniczyć ogrodzony areal do niezbędnego minimum. Rozmiar prac z zakresu zabezpieczania upraw przed zwierzyną w minionym 10-leciu przedstawia poniższy wykres:

Diag. 12. Ochrona upraw przed zwierzyną w latach 1997-2005

V.4. SZKODY SPOWODOWANE PRZEZ ZANIECZYSZCZENIA ŚRODOWISKA I SPOSOBY ICH OGRANICZANIA

W minionym okresie gospodarczym zaobserwowano zmniejszenie oddziaływania emisji przemysłowych, co wpływa na stopniową poprawę stanu sanitarnego lasów. Poza informacjami zawartymi w rozdziale dotyczącym stanu lasu wspomnieć należy o obserwowanym malejącym stopniu defoliacji, poprawie stanu zdrowotnego drzewostanów iglastych, a nawet rewitalizacji gatunku najwrażliwszego – jodły.

Głównymi emitarami emisji przemysłowych pozostają Zakłady Azotowe w Kędzierzynie – Koźlu i Elektrownia Rybnik. Wysoki poziom urbanizacji i uprzemysłowienia regionu przyczynia się do tego, że lasy Nadleśnictwa Rudy Raciborskie pozostają pod wpływem emisji wysokich, niskich i komunikacyjnych. Ujemne oddziaływanie przemysłu widoczne jest najbardziej w dwóch obszarach:

- północnej części pożarzyska (leśnictwa Lubieszów i Kotlarnia) oraz
- drzewostanach sąsiadujących z Rybnikiem (leśnictwo Stanica w rejonie miejscowości Stodoły).

Odrębnym zagadnieniem jest ujemne oddziaływanie leja depresyjnego Kopalni Piasku Kotlarnia. Osuszające działanie zaznacza się na powierzchni około 2 000 ha i obejmuje swym zasięgiem północną część terenu pożarzyska. W połączeniu z zanieczyszczeniem powietrza, degradacją gleby i anomaliami klimatycznymi skutkuje to powstaniem bardzo niekorzystnych warunków wzrostu i rozwoju młodników.

V.5. SZKODY SPOWODOWANE PRZEZ CZYNNIKI KLIMATYCZNE, ICH NATĘŻENIE I PRZYCZYNY

W minionym okresie gospodarczym wystąpiło szereg niekorzystnych zjawisk klimatycznych, mających znaczący wpływ na gospodarkę leśną.

Powódź. W 1997 r. w wyniku obfitych opadów deszczy lasy dotknęła klęska powodzi. Największe straty w wyniku zalania drzewostanów wystąpiły w leśnictwie Nędza oraz w kompleksie oddziałów 333-345 leśnictwa Ponięcice. W tym ostatnim przypadku drzewostany pozostawały pod wodą (4 m) przez okres kilku dni. Wymoknięciu uległy młode uprawy otwarte oraz podoślone i lokalnie młodniki. Na pozostałym obszarze szkody wyrządzone przez powódź koncentrowały się w infrastrukturze drogowej i melioracyjnej.

Huragan. W listopadzie 2004 r. Lasy dotknęła klęska huraganu. W wyniku oddziaływania wichury wywróceniu lub złamaniu uległo 39 000 m³ drewna. W większości przypadków efektem było przerzedzenie drzewostanów, rzadziej powstawanie otwartych powierzchni halizn. W ramach prac taksacyjnych IV rewizji UL szkody od huraganu i związane z nimi potrzeby zostały zainwentaryzowane i uwzględnione w planach 10-letnich.

Okiść. W grudniu 2005 r. W wyniku obfitych opadów mokrego śniegu wystąpiła klęska okiści. Wg wstępnej inwentaryzacji rozmiar szkód jest znaczny i wynosi ok. 20 000 m³. Szkody polegają na przerzedzeniu drzewostanów średnich klas wieku, rzadziej młodników. Skutkiem tego zjawiska będzie wstrzymanie części cięć planowych (zręby i TP) w 2006 r., tj. w pierwszym roku obowiązywania nowego PUL.

Przymrozki późne. Przy okazji omawiania szkód z tytułu czynników klimatycznych należy wspomnieć o problemie regularnych przymrozków późnych. Od kilku lat uprawy liściaste cierpią od przymrozków późnych, które w II połowie maja są w Nadleśnictwie Rudy Raciborskie regułą. Skutkiem uszkodzeń są straty w przyroście odnowień dębowych i bukowych nie tylko na powierzchniach otwartych, ale również na gniazdach. Szczególnie dotkliwie cierpią uprawy, a nawet młodniki sosnowe rosnące na obszarze pożarzyska, gdzie przymrozki późne charakteryzują się ekstremalnymi spadkami temperatur ($-6^{\circ}\text{C} \div -8^{\circ}\text{C}$) i nierzadko notowane są jeszcze w pierwszych dniach czerwca. Powyższe jest jedną z kilku przyczyn niezadawalającego efektu hodowlanego upraw liściastych na terenie pożarzyska.

VI. PODSTAWOWE WYNIKI Z ZAKRESU UŻYTKOWANIA

VI.1. UŻYTKOWANIE UBOCZNE

VI.1.1. Pozyskanie choinek

Pozyskanie choinek realizowane było w minionym 10-leciu z plantacji pod liniami energetycznymi i na gruntach rolnych, z podszytów i czyszczeń późnych. Roczny rozmiar pozyskania wynikający z potrzeb rynku i możliwości pozyskania (uszkodzenia przez choinka szarego i zwójki) był niewielki – przeciętnie około 200 szt., a w 2005 r. 650 szt.

VI.1.2. Gospodarka łakowo-rolna

Nadleśnictwo nie prowadziło bezpośredniej gospodarki łakowo-rolnej, a raczej politykę wydzierżawiania gruntów rolnikom. Grunty nieprzydatne rolniczo, zgodnie z ustaloną granicą polno-lesną w zatwierdzonych opracowaniach, były systematycznie zalesiane z wyłączeniem enklaw śródleśnych, które wydzierżawiano kołom łowieckim na poletka łowieckie.

VI.1.3. Zbiór owoców runa leśnego

Nie realizowano zbioru przemysłowego przez podmioty gospodarcze, jednakże zbiór owoców borówki czernicy, malin, jeżyn i grzybów na własne potrzeby jest częstym zajęciem okolicznej ludności.

VI.1.4. Pozyskanie żywicy, kory garbarskiej i karpiny

Nie prowadzono.

VI.2.1. Rejony hodowlane

Charakterystykę rejonów i obwodów z terenu administracyjnego Nadleśniczw Rudy Raciborskie przedstawia poniższa tabela:

Tab. 28. Charakterystyka rejonów hodowlanych i obwodów łowieckich

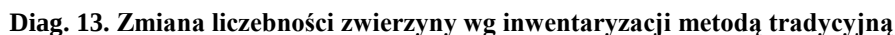
Rejon	Obwód	Koło Łowieckie	Powierzchnia [ha]	
			ogółem	w tym leśna
K-III	129	Ponowa	3 310	1 306
	144	Ostoja	7 049	6 891
	152	Odyniec	4 113	3 385
	153	Ponowa	3 856	2 410
Razem K-III			18 328	13 992
O-IV	130	Knieja	3 238	0
	133	Łoś	3 858	234
	134	OHZ Lisięcice	6 393	448
	138	Sokół	3 834	310
	139	Ostoja	3 910	57
	144	Ostoja	5 359	92
	147	Granica	4 024	121
	148	Granica	5 248	222
	161	Odyniec	2 975	229
	162	Łoś	6 497	461
	163	Tur	3 813	268
	164	Bażant	4 488	60
	Razem O-IV			53 637
B-V	175	Bażant	7 071	42
	185	Łoś	4 022	281
Razem B-V			11 093	232
Ogółem			83 058	16 817

Główny kompleks Nadleśnictwa należy do rejonu hodowlanego K-III, nadzór nad którym sprawuje Nadleśnictwo Rudziniec.

Poniższa tabela zestawia wyniki inwentaryzacji stanu liczebnego zwierzyny prowadzonej metodą tradycyjną:

Gatunek	Stan docelowy	Rok													
		1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
Jeleń - byki - łanie - cieleńta	222	407 108 200 99	341 106 155 80	358 106 164 88	320 99 143 78	273 85 131 67	280 88 128 64	272 80 128 64	234 85 95 54	249 96 98 55	248 88 101 59	234 83 95 56	243 95 90 58	279 112 107 60	
Sarna - rogacze - kozy - kozłeta	321	438 127 217 94	460 146 197 117	497 155 217 125	408 135 169 104	372 128 155 89	386 121 171 94	377 123 158 96	331 116 141 74	393 144 162 87	393 140 168 85	376 131 157 88	338 129 126 73	340 135 138 67	
Dziki	113	123	116	137	138	128	154	174	197	252	321	299	404	408	

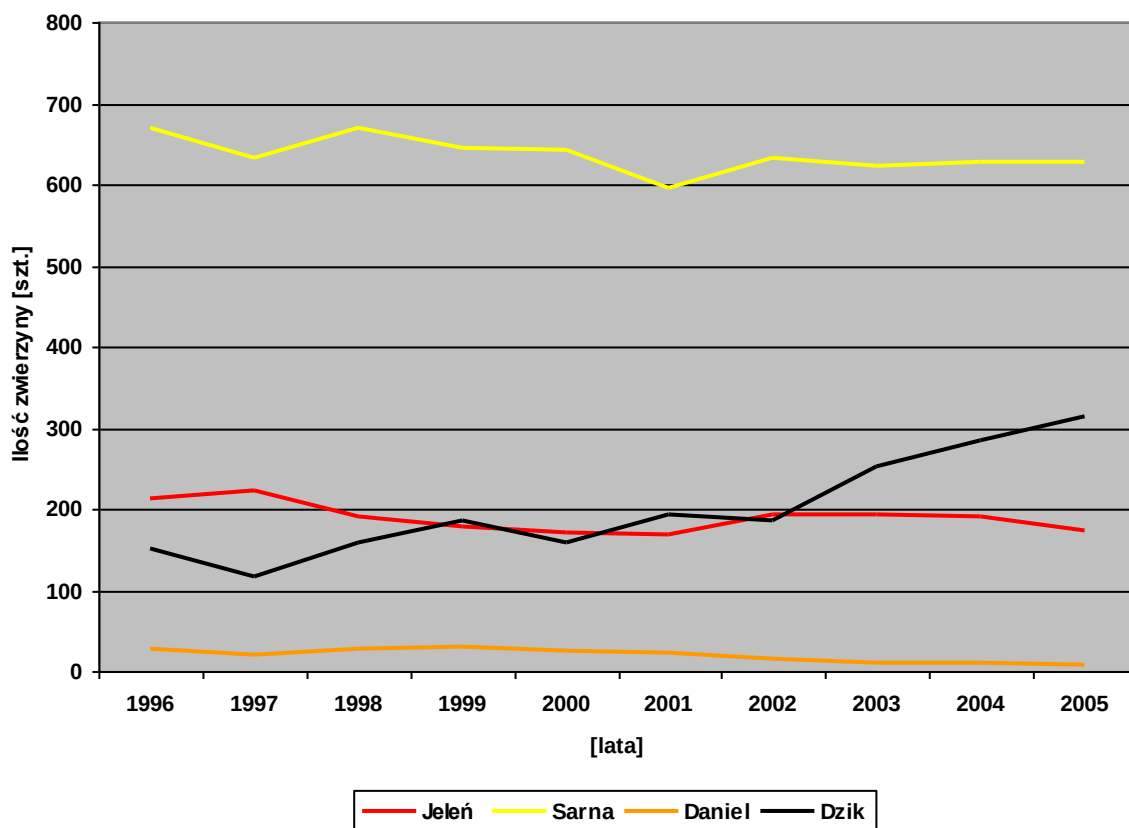
VI.2.3. Pozyskanie zwierzyny

Pozyskanie zwierzyny w ramach realizacji planów łowieckich w okresie 1996-2005 przedstawia poniższa tabela:

Tab. 30. Wielkość pozyskania zwierzyny w latach 1996-2005

Gatunek zwierzyny	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	Średnioroczne pozyskanie
Jeleń	212	222	190	178	170	167	192	192	190	173	188,6
Sarna	669	631	669	645	641	596	632	622	67	626	635,8
Daniel	26	19	27	29	25	22	14	10	11	7	18,0
Dzik	150	115	157	186	157	192	185	251	285	313	189,1

Zmiany w ilości pozyskania zwierzyny przedstawiono poniżej graficznie:

Diag. 14. Pozyskanie zwierzyny w latach 1996-2005

Zestawienie urządzeń łowieckich służących poprawie bytowania zwierzyny przedstawia poniższa tabela:

Nazwa Koła Łowieckiego	Nr obwo du	Poletka żerowe	Poletka produkcyjne	Zagospodarowanie tak środeśnych	Pasy zaporowe	Paśniki	Lizawki	Ilość zadow. soli	Podsy py bażantów
		[ha]	[ha]	[ha]	[szt./ha]	[szt.]	[szt.]	[kg]	[szt.]
Ponowa	129	4,00			2 / 0,80	3	15	300	
Ostoja	144	16,00		23,60	15 /11,20	12	44	1000	
Odyniec	152	1,10		0,76	1 / 1,65	12	100	200	
Ponowa	153	2,18		0,50	4 / 0,60	7	31	600	
Razem K-III		23,28	-	24,86	22 / 14,25	34	190	2100	-
Knieja	130					5	30	200	
Łoś	133					2	2	100	70
OHZ Lisięcice	134					9	60	400	
Sokół	138	2,20				7	25	600	
Ostoja Głubczyce	139					8	20	50	6
Ostoja Opole	144					5	14	200	15
Granica	147					5	19	300	13
Granica	148					7	17	200	16
Odyniec	161					1	25	300	
Łoś	162		1,70			1	1	500	80
Tur	163			5,00		3	50	600	8
Bażant	164					35	8	200	
Razem O-IV		2,20	1,70	5,00	-	88	271	3650	208
Bażant	175	0,50				47	10	300	
Łoś	185					1	3	100	
Razem B-V		0,50	-	-	-	48	13	400	-
Ogółem		25,98	1,70	29,86	22 / 14,25	170	474	6150	208

Nasilenie szkód od zwierzyny zostało omówione w pkt. V.1. Analizy..., natomiast zagadnienia związane z ograniczaniem szkód w pkt. V.3.7.

Tab. 32. Nasilenie szkód od zwierzyny

Rozmiar zabezpieczeń w analogicznym okresie wyniósł:

- powierzchnia zredukowana zabezpieczeń repelentami 410 ha,
- powierzchnia zredukowana zabezpieczona mechanicznie 26 ha,
- nowe grodzenia upraw 77 ha,
- naprawy konserwacyjne grodzień istniejących 80 ha,

Średni roczny koszt ochrony przez zwierzyną za lata 2001-2005 wyniósł 360 tys. zł.

Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie sporządzony został w formie aneksu do Planu Urządzenia Lasu w dniu 14.11.2005 r. Ostatnia aktualizacja została wykonana wg stanu na 31.12.2004 r. Realizacja zapisów Programu... skoncentrowana jest na:

- ## VII.1. REZERWATY PRZYRODY

Utworzony na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 23.01.1957 r. W celu ochrony cennych zbiorowisk leśnych, leśno-wodnych, wodnych, zespołów szuwarowych, łąkowych i ziółoroślowych. W rezerwacie występują:

- Od 1998 r. Rezerwat posiada Plan Ochrony Rezerwatu, który nie jest jednak zatwierdzony, stąd realizacja zadań odbywa się na podstawie stosownych decyzji Wojewody Śląskiego.

2002 r.	- koszenie łąk 1,39 ha (lipiec) oraz 1,95 ha (sierpień) - zbiór i składowanie biomasy pokosu traw
2003 r.	- usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu (3 sz.) - CP o łącznej powierzchni 2,91 ha - koszenie łąk o łącznej powierzchni 3,34 ha - montaż rogatek przy wjazdach do rezerwatu (2 szt.) - organizacja miejsc odpoczynku przy wjazdach do rezerwatu (2 szt.) - demontaż starego ogrodzenia
2004 r.	- koszenie łąk o łącznej powierzchni 3,34 ha
2005 r.	- koszenie łąk o łącznej powierzchni 3,34 ha - umieszczenie tablic kierunkowych, wskazujących dojazd do rezerwatu

VI.1.2. Rezerwat Rozumice (92,62 ha)

Ustanowiony na mocy Rozporządzenia Wojewody Opolskiego z dnia 10.02.2000 r. w celu ochrony i zachowania cennych zbiorowisk leśnych o cechach naturalnych z licznie występującymi gatunkami chronionymi i rzadkimi. Na terenie rezerwatu znajduje się również cmentarzysko kultury łużyckiej. Rezerwat nie posiada planu ochrony.

W 2004 r. rezerwat został oznakowany tablicami informacyjnymi kosztem LP. Brak innych potrzeb – działań nie podejmowano.

VII.2. PARK KRAJOBRAZOWY *Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich*

Ustanowiony w drodze rozporządzenia Wojewody Katowickiego z dnia 23.11.1993 r. Całkowita powierzchnia Parku wynosi 50 470 ha, z czego 13 654,96 ha to grunty Nadleśnictwa Rudy Raciborskie (w tym 13 032,96 ha powierzchni leśnej). Celem utworzenia Parku było zachowanie i ochrona dóbr oraz walorów przyrodniczych, a także kulturowych i rekreacyjnych. Dla Nadleśnictwa Park stanowi, oprócz jednostki współpracującej, również organ opiniodawczy w odniesieniu do działań mających wpływ na środowisko.

VII.3. OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU *Wronin-Maciowakrze*

Powstał na mocy Uchwały Wojewódzkiej Rady Narodowej w Opolu z dnia 28.05.1988 r. w celu ochrony walorów krajobrazowych pagórkowatego obszaru z licznymi wąwozami, jarami i parowami oraz wyspowo występującymi płatami grądów.

VII.4. POMNIKI PRZYRODY

Na terenie administrowanym przez Nadleśnictwo Rudy Raciborskie zlokalizowane są następujące pomniki przyrody:

Lp.	Gatunek	Wiek	Oddział	Obręb leśny
1.	Świerk pospolity	150 lat	242i	Rudy
2.	Dąb szypułkowy	250	242b	
3.	Dąb szypułkowy	400	191z	
4.	Lipa drobnolistna	160	266d	Kuźnia
5.	Lipa drobnolistna	140	266d	
6.	Świerk pospolity	60	265f	
7.	Dąb szypułkowy	300	265i	

Wyniki analizy gospodarki przeszłej.

Lp.	Gatunek	Wiek	Oddział	Obręb leśny
8.	Wiąz górski	250	151t	
9.	Jodła pospolita	250	158b	
10.	Jodła pospolita	210	158b	
11.	Jodła pospolita	220	158b	
12.	Sosna pospolita	220	158b	
13.	Sosna pospolita	240	158b	
14.	Sosna pospolita	230	158b	
15.	Sosna pospolita	240	158b	
16.	Sosna pospolita	210	158b	
17.	Dąb szypułkowy	240	158b	
18.	Dąb szypułkowy	400	157a	
19.	Sosna pospolita	220	157a	
20.	Lipa drobnolistna	220	331l	

W/w drzewa pomnikowe podlegają okresowym przeglądom. Działania Nadleśnictwa ukierunkowane były dotąd na odpowiednie oznakowanie drzew oraz ogrodzenie ich estetycznymi drewnianymi płotkami.

VII.5. OCHRONA GATUNKOWA ROŚLIN I ZWIERZĄT

Szczegółowy wykaz chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt zawiera Plan Ochrony Przyrody, przy czym dokładna lokalizacja podana jest tylko w odniesieniu do roślin.

Pracownicy SL są przeszkoleni z zakresu rozpoznawania gatunków chronionych i są zobowiązani do stałego monitorowania terenów leśnych i ewidencjonowania stwierdzonych miejsc występowania gatunków podlegających ochronie. Lokalizacja chronionych gatunków roślin i zwierząt determinuje sposób prowadzenia gospodarki leśnej tak, aby nie naruszyć cennych elementów przyrodniczych.

VII.6. STREFY OCHRONNE

W lasach Nadleśnictwa Rudy Raciborskie ustalono strefy ochronne:

- bociana czarnego ,
- orla bielika ,

VIII. WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z PORÓWNIANIA POWIERZCHNI LEŚNEJ I ZASOBÓW DRZEWNYCH W KOLEJNYCH PLANACH URZĄDZENIA LASU

Powyższe zagadnienia zostały omówione w pkt. III.1 Analizy...

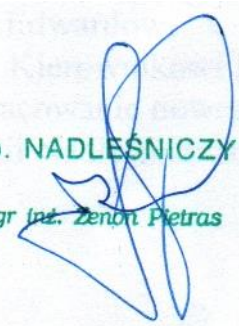
IX. PODSUMOWANIE

Przyrodnicze i ekonomiczne warunki funkcjonowania Nadleśnictwa Rudy Raciborskie w minionym okresie należały do trudnych. Gospodarka leśna prowadzona była w skrajnie niekorzystnych warunkach terenu zurbanizowanego i uprzemysłowionego. Rozmiar wykonanych zadań wynikający z potrzeby uproduktowania wielkoobszarowego pożarzyska z 1992 r. i likwidacja skutków szeregu zdarzeń klęskowych był bardzo duży, nieporównywalny z rozmiarami zadań nadleśnictw funkcjonujących w warunkach normalnych. Pomimo tego można stwierdzić, że Nadleśnictwo Rudy Raciborskie sprostało zadaniu zapewnienia ciągłości produkcji leśnej, tak w aspekcie ekonomicznym, jak i przyrodniczym. Niewątpliwie dowodem tego mogą być:

- zwiększenie zasobów leśnych,
- korzystne zmiany struktury lasów,
- poprawa ich zdrowotności,
- wyraźna poprawa stanu infrastruktury drogowej, szkółkarskiej oraz w zakresie ochrony p.poż.,

Jednocześnie lasy Nadleśnictwa zostały udostępnione dla mieszkańców okolicznych aglomeracji, stając się ulubionym miejscem odpoczynku. W ostatnich latach odgrywały też istotną rolę w edukacji ekologicznej ukierunkowanej głównie na młodzież i dzieci. Wszystko to zaś było możliwe dzięki wielkiemu zaangażowaniu pracowników, ich wysiłkowi i trosce o dobro rudzkich lasów.

p.o. NADLEŚNICZY
mgr inż. Zenon Pietras

KOREFERAT BULiGL

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej

Oddział w Brzegu

KOREFERAT

DO ANALIZY GOSPODARKI PRZESZŁEJ ZA LATA 1996 - 2005

NADLEŚNICTWO RUDY RACIBORSKIE

OBREBY: KUŹNIA RACIBORSKA, RUDY RACIBORSKIE

RDLP KATOWICE

Opracowano

w Biurze Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu

kwiecień 2006 r.

1. STAN POSIADANIA

W przedstawionych w „Analizie gospodarki przeszłej” zmian w stanie posiadania Nadleśniczy posłużył się danymi z tab.1 wyrażonymi w m2 i odzwierciedlającymi stan ewidencyjny gruntów nadleśnictwa. W opracowaniu BULiGL Oddział w Brzegu dane te również zostały zaprezentowane odnośnie prac geodezyjnych oraz stanu posiadania. W pozostałych częściach referatu (oraz analogicznie w planie urządzenia lasu) funkcjonują dane w arach. Zaistniałe różnice w powierzchni Nadleśnictwa Rudy Raciborskie, wg tabeli I i opisów taksacyjnych wynikają z założeń dotyczących sposobu rozliczania powierzchni ewidencyjnej, a następnie sposobu przeniesienia jej do opisów taksacyjnych. Dla Nadleśnictwa wielkości różnicy powierzchni wg tabeli I i opisów taksacyjnych wynosi plus 1,50 ha (obr. Kuźnia +0,64 ha i obr. Rudy +0,86 ha).

Powierzchnię gruntów Nadleśnictwa Rudy Raciborskie, wg grup użytków na podstawie syntetycznego zestawienia wielkości zawartych w opisie taksacyjnym lasu i porównanie ich z danymi z Tabeli I przedstawiono poniżej.

POWIERZCHNIA GRUNTÓW, WG GRUP UŻYTKÓW - ZESTAWIENIE PORÓWNAWCZE, WG DANYCH Z EWIDENCJI GRUNTÓW I PLANU U.L., DLA NADLEŚNICTWA.

Lp.	Rodzaj powierzchni		Obręb leśny		Nadleśnictwo
			Kuźnia	Rudy	
			powierzchnia - ha		
1	Powierzchnia ogółem	wg Tabeli I	9434,6397	8427,4510	17862,0907
		wg opisów taksacyjnych	9434,88	8427,73	17862,61
		różnica	-0,24	-0,28	-0,52
2	Powierzchnia leśna	wg Tabeli I	8735,2408	8324,9669	17060,2077
		wg opisów taksacyjnych	8735,46	8325,22	17060,68
		różnica	-0,22	-0,25	-0,47
3	Powierzchnia nieleśna	wg Tabeli I	699,3989	102,4841	801,8830
		wg opisów taksacyjnych	699,42	102,51	801,93
		różnica	-0,02	-0,03	-0,05

2. PORÓWNIANIE ZAPLANOWANYCH ZADAŃ GOSPODARCZYCH Z ICH REALIZACJĄ.

Stan siedlisk

Przedstawione w „Analizie gospodarki przeszłej” dane powierzchniowe dotyczące stanu siedlisk pochodzą z opracowania glebowo - siedliskowego. Typy siedliskowe lasu wraz z wariantami uwilgotnienia oraz podtypy gleb zostały przeniesione do planu urządzenia lasu, przy czym w trakcie prac terenowych dokonano niewielkich korekt w/w. danych. Zagadnienia te zostały szczegółowo omówione w Referacie BULiGL. Poniżej przedstawiono analogiczne dane do tab. 3 Analizy gospodarki przeszłej, w oparciu o powierzchnię typów siedliskowych lasu z planu urządzenia lasu:

Wyniki analizy gospodarki przeszłej.

Grupy troficzne typów siedliskowych lasu	Operat siedliskowy [1980]		Plan Urządzenia Lasu [1996]		Plan Urządzenia Lasu [2006]	
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
Bory	418,79	2,49	350.81	2.2	175.11	1.1
Bory mieszane	9 826,69	58,40	9743.20	60.2	10424.29	63.3
Lasy mieszane	4 409,36	26,21	3924.96	24.3	3705.87	22.5
Lasy	1 851,28	11,00	1860.87	11.5	1802.54	10.9
Olsy i Łęgi	319,05	1,90	302.98	1.9	361.22	2.2
Ogółem:	16,825,17	100,00	16182.82	100.0	16 469.03	100.0

Funkcje lasów

Do przedstawionych w „Analizie gospodarki przeszłej” danych BULiGL Oddział w Brzegu nie wnosi uwag.

Zarządzeniem z dnia 23 stycznia 1957 r. (MP Nr 14, poz. 109 z dnia 22.02.1957r) powołany został przez Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego rezerwat „ŁĘŻCZAK” - o powierzchni 396,21 ha. W planie urządzenia lasu wg stanu na 01.01.2006 w granicach tego rezerwatu znalazło się 403,45 ha gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie (w tym 136,16 ha gruntów leśnych). Uzgodniono z wojewódzką służbą ochrony przyrody w Katowicach, iż powierzchnia ta oraz aktualny podkład mapowy gruntów nadleśnictwa posłużą do sporządzenia aktualnego planu ochrony rezerwatu.

Podział gospodarczy

Do przedstawionych w „Analizie gospodarki przeszłej” danych wieków rębności BULiGL Oddział w Brzegu nie wnosi uwag. Zagadnienia te zostały również omówione w Referacie BULiGL.

Wieki rębności

Do przedstawionych w „Analizie gospodarki przeszłej” danych dotyczących przeciętnych wieków rębności BULiGL Oddział w Brzegu nie wnosi uwag. Zagadnienia te zostały również omówione w Referacie BULiGL.

Ocena rozmiarów użytkowania wg kategorii cięć

Znaczny udział pozyskanej miąższości w ramach użytków przygodnych (26 %) spowodował niewykonanie powierzchniowego etatu cięć planowych.

Wyniki analizy gospodarki przeszłej.

- W użytkowaniu rębnym wykonanie planu zostało zrealizowane w (dane % w stosunku do etatu):

- etat powierzchniowy – 94 %;
- etat miąższościowy – 80 % (bez użytków przygodnych);
- etat miąższościowy wraz z użytkami przygodnymi – 94 %;

(udział użytków przygodnych rębnych – 6 %)

- W użytkowaniu przedrębnym wykonanie planu zostało zrealizowane w (dane % w stosunku do etatu):

Rodzaj cięć	Wykonanie etatu powierzchniowego	Wykonanie etatu miąższościowego
Czyszczenia	27	18
Trzebieże	84	45
Ogółem użytki przedrębne	81	76

(Udział użytków przygodnych przedrębnych – 20 %)

Ocena prac z zakresu hodowli lasu

Wyniki realizacji zadań w zakresie hodowli lasu zostały przedstawione w referacie Nadleśniczego. W tab. 14 Analizy gospodarki przeszłej podano powierzchnię planowaną odnowień zrębów i halizn na 1808,13 ha oraz stopień realizacji 91%. Jest to łączna powierzchnia zadań z zakresu odnowień halizn, płazowin, zrębów zaległych oraz zrębów bieżących, zaplanowanych na lata 1996 – 2005. W celu uzupełnienia danych „Analizy gospodarki przeszłej” podaje się poniżej plan i realizację zadań osobno:

Rodzaj odnowień otwartych	Plan na lata 1996-2005 [ha]	Wykonanie [ha]	Wykonanie [%]
Halizny, płazowiny, zręby zaległe	1016,28	1006,85	99,1
Zręby bieżące	791,85	639,93	80,8
Ogółem odnowienia otwarte	1808,13	1646,78	91,1

Wyniki analizy gospodarki przeszłej.

Istotne przekroczenia planowanych rozmiarów prac w zakresie pielęgnacji gleb i młodników wynika z faktu jednokrotnego planowania tych zabiegów na 10 lat. Faktyczna ilość nawrotów wynikała z potrzeb.

Przekroczenia planowanych rozmiarów prac w zakresie odnowień luk oraz przerzedzeń było efektem likwidacji skutków działania wywalających wiatrów oraz innych czynników biotycznych i abiotycznych.

Gospodarka nasienna i szkółkarska

Wszystkie zagadnienia związane z nasiennictwem, selekcją oraz szkółkarstwem zostały szeroko omówione w referatach Nadleśniczego oraz BULiGL.

3. OCENA WPLYWU WYKONANYCH ZABIEGÓW NA STAN LASU

Omówienie wpływu gospodarki przeszłej na stan zasobów drzewnych.

W celu zobrazowania efektów użytkowania lasu w ubiegłym okresie gospodarczym porównano zmiany zasobów drzewnych (zasobności i przeciętnego zapasu na 1 ha) w stosunku do poprzednich planów urządzania lasu, łącznie w Nadleśnictwie, co przedstawia poniższa tabela:

TABELA nr XIII

Porównanie wskaźników stanu zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu

NADLEŚNICTWO RUDY RACIBORSKIE

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Stan na			
			1.01.1986	1.01.1996	1.01.2006	31.12.2015
1.	Powierzchnia leśna	ha	16513	16183	16469	16469
2.	Zasoby miąższości	m3 brutto	3274484	2635436	2879830	2984643
3.	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w podklasach wieku					
	Ila	m3 brutto / ha	106	111	121	-
	Ilb	m3 brutto / ha	175	197	188	-
	IIIa	m3 brutto / ha	229	241	265	-
	IIIb	m3 brutto / ha	260	279	267	-
	IVa	m3 brutto / ha	273	284	281	-
	IVb	m3 brutto / ha	268	254	300	-
	Va	m3 brutto / ha	284	267	283	-
	Vb	m3 brutto / ha	294	283	293	-
	VI	m3 brutto / ha	290	286	297	-
	VII i st.	m3 brutto / ha	260	262	308	-
	Klasa odnowienia	m3 brutto / ha	207	180	270	-
	Klasa do odnowienia	m3 brutto / ha	195	155	308	-
	Drzewostany o budowie przerębowej	m3 brutto / ha	-	-	-	-
4.	Przeciętna zasobność	m3 brutto / ha	198	163	175	181
5.	Przeciętny wiek	lat	59	52	51	-
6.	Bieżący roczny przyrost drzewostanów - tablicowy	m3 brutto / ha	-	4.96	5.02	-
7.	Przeciętna miąższość użytków rębnych	m3 brutto / ha	1.77	4.74	1.48	2.82
8.	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych	m3 brutto / ha	3.33	2.52	1.90	1.56
9.	Uzyskany bieżący roczny przyrost drzewostanów	m3 brutto / ha	-	3.72	2.75	5.28

TABELA nr XIII

Porównanie wskaźników stanu zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu

OBRĘB KUŹNIA RACIBORSKA

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Stan na			
			1.01.1986	1.01.1996	1.01.2006	31.12.2015
1.	Powierzchnia leśna	ha	8458	8263	8450	8450
2.	Zasoby miąższości	m3 brutto	1937328	1477360	1575694	1615344
3.	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w podklasach wieku					
	Ila	m3 brutto / ha	105	109	112	-
	Ilb	m3 brutto / ha	186	193	179	-
	IIIa	m3 brutto / ha	257	254	263	-
	IIIb	m3 brutto / ha	304	279	262	-
	IVa	m3 brutto / ha	305	281	284	-
	IVb	m3 brutto / ha	303	255	297	-
	Va	m3 brutto / ha	317	275	285	-
	Vb	m3 brutto / ha	324	279	300	-
	VI	m3 brutto / ha	323	310	304	-
	VII i st.	m3 brutto / ha	343	287	324	-
	Klasa odnowienia	m3 brutto / ha	212	154	279	-
	Klasa do odnowienia	m3 brutto / ha	195	0	342	-
	Drzewostany o budowie przerębowej	m3 brutto / ha	-	-	-	-
4.	Przeciętna zasobność	m3 brutto / ha	229	179	186	191
5.	Przeciętny wiek	lat	60	55	54	-
6.	Bieżący roczny przyrost drzewostanów - tablicowy	m3 brutto / ha	-	5.08	5.03	-
7.	Przeciętna miąższość użytków rębnych	m3 brutto / ha	2.02	4.56	1.66	3.02
8.	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych	m3 brutto / ha	3.00	3.29	1.48	1.54
9.	Uzyskany bieżący roczny przyrost drzewostanów	m3 brutto / ha	-	2.82	3.14	4.56

TABELA nr XIII

Porównanie wskaźników stanu zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu

OBRĘB RUDY RACIBORSKIE

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Stan na			
			1.01.1986	1.01.1996	1.01.2006	31.12.2015
1.	Powierzchnia leśna	ha	8055	7920	8018	8018
2.	Zasoby miąższości	m3 brutto	1337156	1158076	1304136	1369299
3.	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w podklasach wieku					
	IIa	m3 brutto / ha	106	112	128	-
	IIb	m3 brutto / ha	163	203	205	-
	IIIa	m3 brutto / ha	195	224	268	-
	IIIb	m3 brutto / ha	223	279	273	-
	IVa	m3 brutto / ha	227	288	279	-
	IVb	m3 brutto / ha	224	253	303	-
	Va	m3 brutto / ha	242	255	280	-
	Vb	m3 brutto / ha	253	291	288	-
	VI	m3 brutto / ha	253	256	288	-
	VII i st.	m3 brutto / ha	199	232	283	-
	Klasa odnowienia	m3 brutto / ha	198	202	260	-
	Klasa do odnowienia	m3 brutto / ha	195	155	262	-
	Drzewostany o budowie przerębowej	m3 brutto / ha	-	-	-	-
4.	Przeciętna zasobność	m3 brutto / ha	166	146	163	171
5.	Przeciętny wiek	lat	58	48	48	-
6.	Bieżący roczny przyrost drzewostanów - tablicowy	m3 brutto / ha	-	4.84	4.74	-
7.	Przeciętna miąższość użytków rębnych	m3 brutto / ha	1.51	4.94	1.30	2.61
8.	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych	m3 brutto / ha	3.67	1.81	2.34	1.57
9.	Uzyskany bieżący roczny przyrost drzewostanów	m3 brutto / ha	-	4.77	3.64	4.19

Omówienie wpływu gospodarki przeszłej na jakość upraw i młodników.

Wyniki oceny upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych, przeprowadzonej w trakcie terenowych prac urzędniowych obrazuje tabela nr XI zamieszczona w referacie Nadleśniczego. Ocenę przeprowadzono w oparciu o gospodarcze typy drzewostanów oraz składy gatunkowe upraw obowiązujące w planie III rewizji.

Stwierdzona niezgodność dla 1,2 % upraw wynika ze znacznej (ponad 50 %) rozbieżności ich aktualnego składu w stosunku do składu pożądanego na danym siedlisku. Biorąc pod uwagę fakt problemów związanych z ochroną gatunków liściastych można uznać, iż obecny ich skład jest podyktowany koniecznością dostosowania się do panujących na powierzchni warunków i powinien w przyszłości być przebudowywany (wprowadzenie w poprawkach i uzupełnieniach poświadczanych gatunków liściastych).

Ogólny stan upraw na powierzchniach otwartych w kontekście ww. problemów należy uznać za dobry. Zadawalającą jest także udatność upraw i młodników, oscylująca w przedziale zadrzewienia 0,8–0,9 (przeciętna dla nadleśnictwa = 0,86).

W przypadku upraw podokapowych oraz upraw i młodników po rębni częściowej, uzyskane w trakcie taksacji wyniki, tj.:

- w KO   - przeciętne zadrzewienie – 0,58; jakość - 22,
- w KDO   - przeciętne zadrzewienie – 0,22; jakość - 22,
- w uprawach i młodnikach po rębniach złożonych - przeciętne zadrzewienie – 0,89, jakość - 22,

należy uznać za zadowalającą.

Dla uzupełnienia działań Nadleśnictwa w minionym okresie w zakresie hodowli lasu przedstawiono poniżej, w formie tabelarycznej rozliczenie powierzchni drzewostanów w KO, KDO oraz drzewostanów źle produkujących zewidencjonowanych wg stanu na 1.01.1996r.

Aktualnie zaliczona powierzchnia		Rodzaj drzewostanu – pow. (ha)		
		KO	KDO	Negatywy
Nadleśnictwo				
stan na 1.01.1994r.		233,17	9,65	193,47
stan na 1.01.2005r.	Grunty nie zalesione	-	-	7,10
	Uprawy i młodniki po rębni częściowej	96,10	-	133,82
	Drzewostany	6,74 (*)	-	10,20 (**)
	KO	130,33	9,65	32,30
	Przebudowa	-	-	10,05
	Razem:	233,17	9,65	193,47

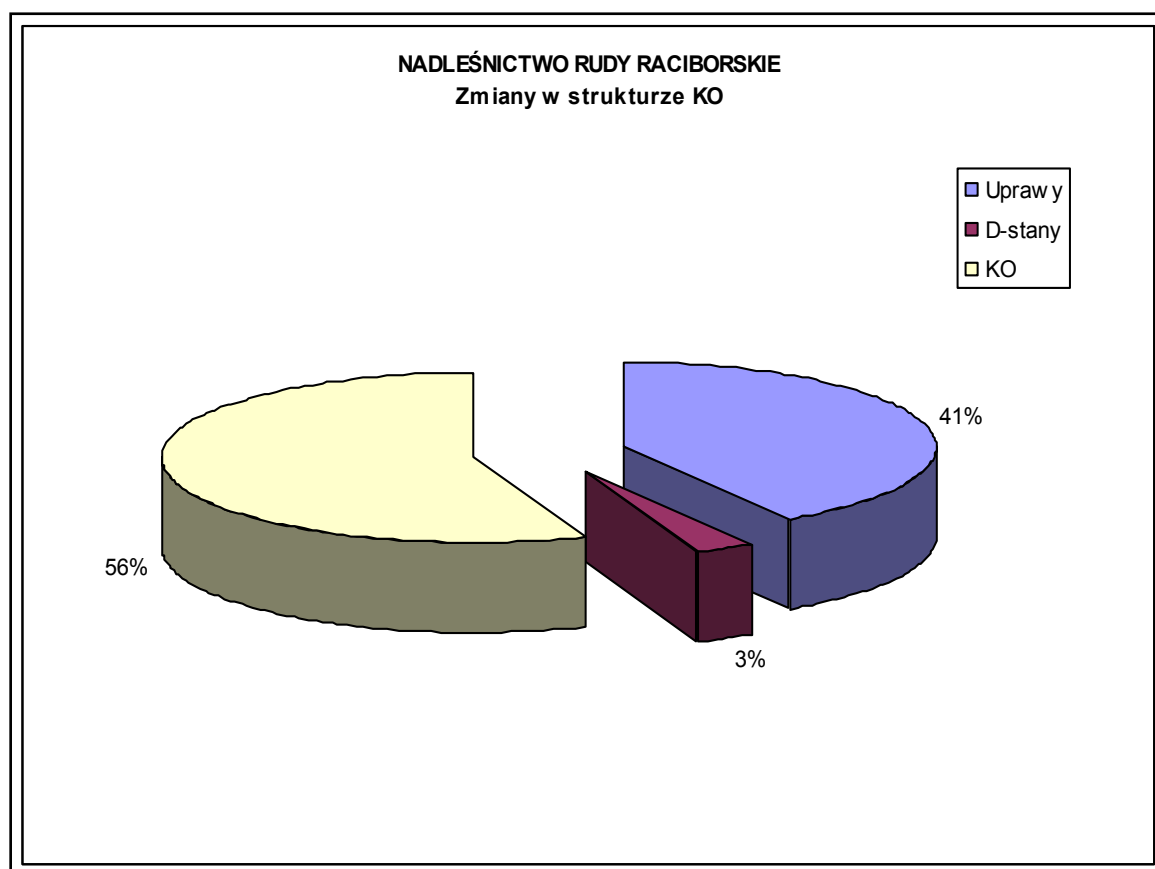
(*) – 6,74 ha drzewostanów w KO zostało wg stanu na 01.01.2006 uznane za drzewostany:

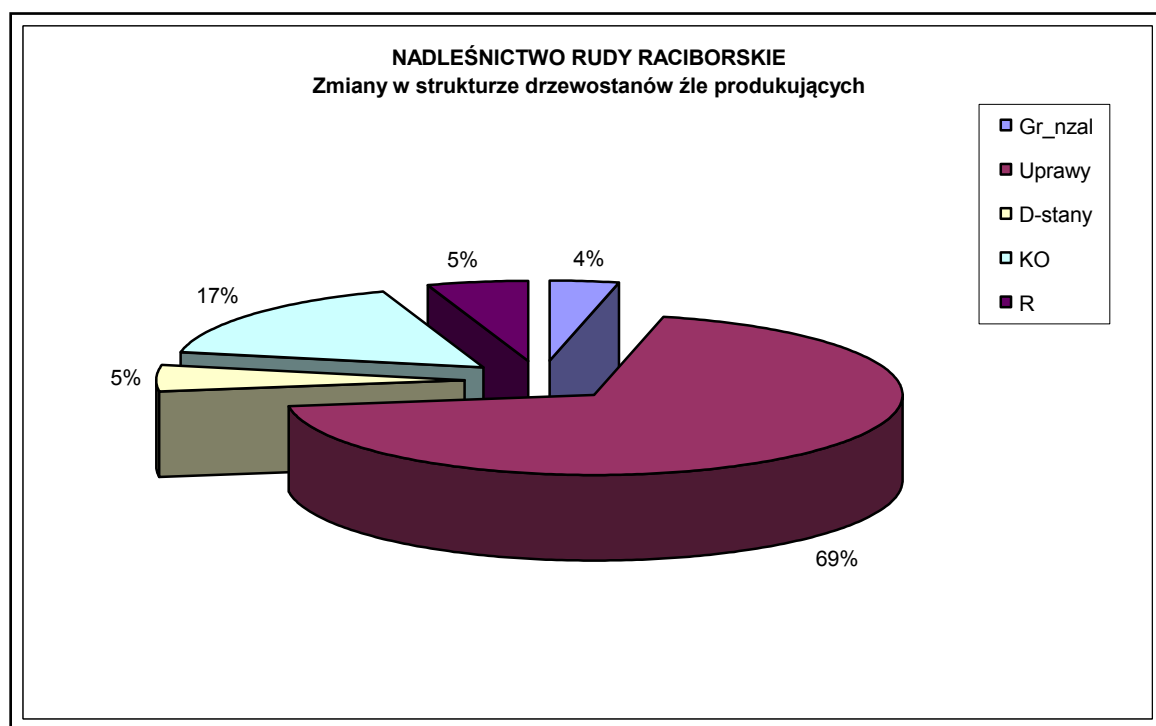
- oddz. 190 g – leśnictwo Bargłówka – 6,74 ha – drzewostan zachowawczy in situ;

(**) – 10,20 ha drzewostanów źle produkujących zostało wg stanu na 01.01.2006 uznane za drzewostany:

- oddz. 190 g – leśnictwo Szymocice – 4,69 ha – LMw / Ip So 100 zd. 0,5 / Iip 4 Bk 30 zd. 0,4;
- oddz. 111 b – leśnictwo Borowiec – 0,98 ha – BMb / 8 So 85 zd. 0,5 – gosp. S;
- oddz. 158 a – leśnictwo Krasiejów – 3,35 ha – LMśw / So 70 zd. 0,6 / podr. Bk 12 zd. 0,8;
- oddz. 186 c – leśnictwo Bargłówka – 1,18 ha – Ol / 5 Ol 95 zd. 0,5 – zapl. Rb Ib;

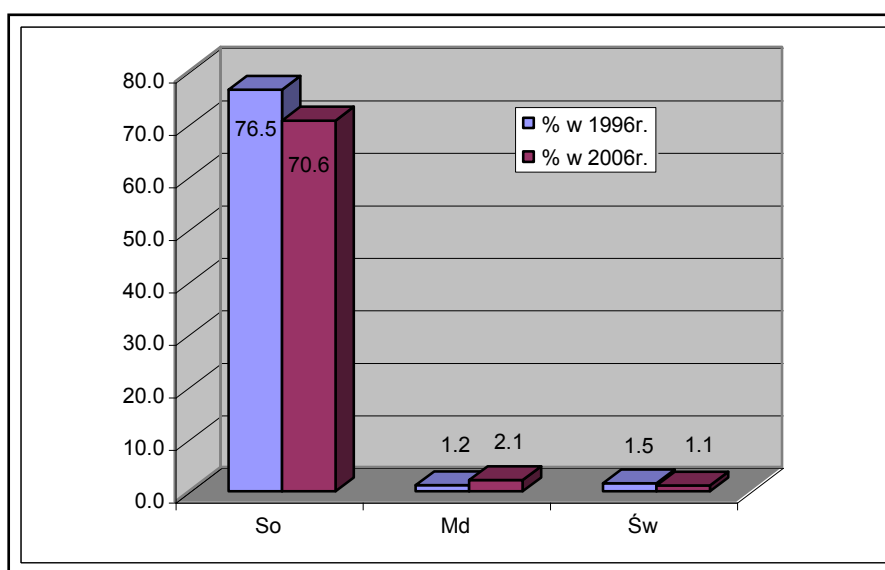
Powyższa tabela obrazuje stan aktualny powierzchni drzewostanów opisanych w ubiegłym 10-leciu jako KO, KDO oraz negatywy. Zmiany w strukturze powyższych grup drzewostanów ilustrują zamieszczone poniżej wykresy:

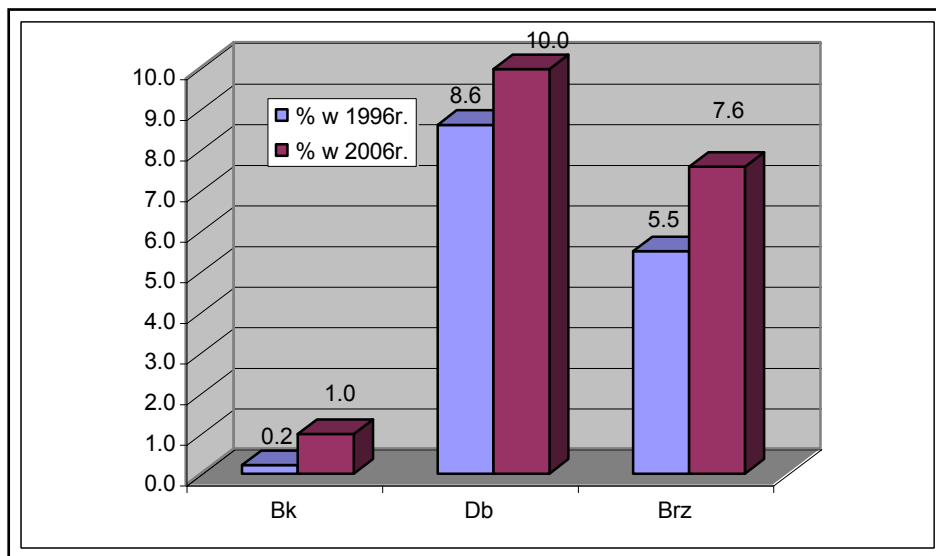

Omówienie wpływu gospodarki przeszłej na skład gatunkowy drzewostanów.

Zagadnienia związane z wpływem gospodarki przeszłej na skład gatunkowy drzewostanów zostały szeroko omówione w referatach Nadleśniczego oraz BULiGL. W celu uzupełnienia zawartych tam informacji przedstawiono poniżej wykresy obrazujące dynamikę zmian w udziale głównych gatunków lasotwórczych Nadleśnictwa Rudy Raciborskie (zmiany udziałów miąższościowych wg gatunków rzeczywistych):

Wyniki analizy gospodarki przeszłej.

4. OCENA ZADAŃ Z ZAKRESU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Wszystkie zagadnienia związane z infrastrukturą techniczną zostały szeroko omówione w referacie Nadleśniczego.

W opisanym ogólnym planie urządzenia lasu zostaną omówione potrzeby inwestycyjne nadleśnictwa na lata 2006 – 2015 na podstawie informacji Nadleśniczego, w porozumieniu z odpowiednim wydziałem RDLP Katowice.

5. OCENA ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY LASU ORAZ OCHRONY PRZYRODY

Omówienie spraw ochrony lasu oraz ochrony ppoż.

Zagadnienia dotyczące ochrony lasu w zakresie: ogólnego stanu zdrowotnego lasu, zagrożenia ze strony czynników biotycznych i abiotycznych, prowadzonych zabiegów profilaktycznych, wykonanych zabiegów zwalczających oraz zagadnienia ochrony przeciwpożarowej, zostały wyczerpująco omówione w opracowanej przez Nadleśnictwo „Analizie gospodarki przeszłej”.

W referacie BULiGL przedstawiono kierunkowe wytyczne w zakresie działań z ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej.

6. OCENA ZADAŃ Z ZAKRESU UBOCZNEGO UŻYTKOWANIA LASU

Zagadnienia dotyczące użytkowania ubocznego nadleśnictwa zostały wyczerpująco omówione zarówno przez Nadleśniczego jak i BULiGL, w referatach.

7. OCENA ZADAŃ Z ZAKRESU GOSPODARKI ŁOWIECKIEJ

Zagadnienia dotyczące gospodarki łowieckiej nadleśnictwa zostały wyczerpująco omówione zarówno przez Nadleśniczego jak i BULiGL, w referatach.

8. OMÓWIENIE PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY

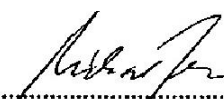
Zagadnienia dotyczące ochrony przyrody w Nadleśnictwie Rudy Raciborskie zostały omówione zarówno przez Nadleśniczego jak i BULiGL, na I KTG oraz w referatach na II KTG.

9. ZAGOSPODAROWANIE TURYSTYCZNE

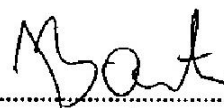
Zagadnienia dotyczące zagospodarowania turystycznego terenów nadleśnictwa zostały wyczerpująco omówione zarówno przez Nadleśniczego jak i BULiGL, w referatach.

***

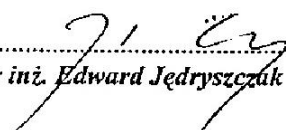
Koreferat opracował:
Kierownik drużyny Urządzania Lasu
BULiGL Oddz. w Brzegu

.....
mgr inż. Michał Jecz

Sprawdził:
Z-ca Dyrektora
BULiGL Oddz. w Brzegu

.....
mgr inż. Janusz Bańkowski

Akceptuje:
Dyrektor Oddziału BULiGL w Brzegu

.....
mgr inż. Edward Jędryszczak

Wyniki analizy gospodarki przeszłej.

KOREFERAT INSPEKTORA GRI LP

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych
Górnośląski Region Inspekcyjny LP
w Katowicach

KOREFERAT

Inspekcji Lasów Państwowych do Analizy Gospodarki Przeszłej
przedstawionej przez Nadleśniczego Nadleśnictwa RUDY RACIBORSKIE
na posiedzeniu II Komisji Techniczno-Gospodarczej.

Z Referatu Nadleśniczego wynika, że ocenie podlega gospodarka leśna za okres od 1.01.1996r. do 31.12.2005r. W analizowanym okresie powierzchnia Nadleśnictwa wzrosła o 96,10 ha.

II.2. Cięcia rębne i pielęgnacyjne.

Etat masowy użytków głównych ogółem został wykonany w 84%, w tym w rębnych w 94% i w przedrębnych w 76%. W analizie użytkowania przedrębnego nie wspomniano o realizacji trzebieży dwunawrotowych /realizacja powierzchniowa I nawrotu 100%, realizacja jw. II nawrotu 74%/. Użytki przygodne były wysokie i ogółem wyniosły 26% ogółu pozyskanej masy /rębne 11% i przedrębne 41% /.

Nadleśniczy nie wyjaśnił w referacie przyczyn niewykonania etatu masowego.

W referacie błędnie wyliczono udział użytków przygodnych przedrębnych /strona 11 referatu/.

II.3 Zadania z zakresu hodowli lasu.

Z zestawienia tabelarycznego wynika, że realizacja zadań była następująca:

- odnowienia powierzchni otwartych - 91%
- zalesienia gruntów nieleśnych - 65,55 ha
- odnowienia w rębniach złożonych - 147%
- podsadzenia - 71%
- dolesienia luk - 176%
- poprawki i uzupełnienia - 69%
- PG - 203%
- CW - 84%
- CP - 165%
- melioracje agrotechniczne - 42%
- melioracje wodne - 598%

Wg ustaleń kontroli kompleksowej osiągnięty za 10-cio lecie rozmiar poprawek i uzupełnień był wysoki i wyniósł 42% powierzchni nowo zakładanych upraw /plan zakładał 30%/, co nie zostało skomentowane w referacie.

W referacie pominięto zagadnienie odnowień naturalnych, których w ostatnim 10-cioleciu uznano definitywnie 264,32 ha. Pominięto również temat przebudowy drzewostanów. W omawianym okresie przebudowano 2.328,88 ha drzewostanów, tj. 97% ogółu odnowień i zalesień sztucznych.

III.2. Jakość upraw i młodników.

Ocena upraw i młodników przedstawiona w referacie w tabeli 21, jest zbieżna z ocenami dokonanymi przez kontrolujących w trakcie kontroli kompleksowej. Uprawy przepadłe nie wystąpiły. Kontrolujący zwrócili uwagę na postępującą degradację gleb i obniżenie jakości osobniczej i populacyjnej istniejących odnowień w obszarze pożarzyska z 1992r.

V. Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne, z uwzględnieniem ich lokalizacji i przyczyn.

Problematyka szkód w lasach została w referacie omówiona wyczerpująco.

Zwalczanie szkodników wtórnych było realizowane na poziomie dobrym. Kontrola kompleksowa wykazała bardzo dobry stan zdrowotny i sanitarny lasu. Ocenę stanu zdrowotnego oparto na próbie 396 ha drzewostanów powyżej 40 lat. Z powyższej próby 93% wykazywało dobry stan zdrowotny, 6% obniżony, a 1% zły.

Szkody od zwierzyny w zakresie szkód istotnych utrzymują się na porównywalnym, wysokim poziomie, natomiast powierzchnia ogólna wstępowania szkód zmniejsza się..

VI. Użytkowanie uboczne.

W wyniku ustaleń kontroli kompleksowej stwierdzono dużą niespójność, od szeregu lat, w podstawowych parametrach gospodarki populacją jelenia w zakresie inwentaryzacji stanów wiosennych, planowania odstrzałów, wielkością szkód w uprawach i młodnikach oraz ponoszonych kosztów na zabezpieczenie. Świadczy o tym;

- permanentne corocznie zaniżanie stanów wiosennych jelenia, które utrzymują się od ustaleń w „Wieloletnim Planie....” (przyjęto stan inwentaryzacji) na wyrównanym poziomie od 236 – 217 szt. (średnio 228 szt.);
- coroczne planowanie odstrzału jelenia w wysokości zbliżonej do stanów i ich wykonanie średnio w 95 % nie powodujące zmian w populacji (średnio plan 196 osobników, wykonanie 187) wysokie szkody istotne świadczące o większej populacji jelenia,
- jedne z najwyższych w skali RDLP Katowice nakłady na zabezpieczenie upraw i młodników przed zwierzyną średnio 402 tys. zł. (od 451 tys. zł w 2003 r do 300 tys. zł w 2005 r) wynikające głównie z wpływu na gospodarkę łowiecką specyficznych uwarunkowań wynikających z zmian w łowisku leśnym spowodowanym pożarem z 1992r. obejmującym pow. 4.480 ha i powstaniu w wyniku zagospodarowania pożarzyska upraw i młodników.

Do pozostałych zagadnień przedstawionych w referacie nie wniesiono zastrzeżeń.

Rudy Raciborskie, dnia 25 kwietnia 2006r.

Wyniki analizy gospodarki przeszłej.

**OCENA DYREKTORA REGIONALNEJ DYREKCJI LASÓW PAŃSTWOWYCH W
KATOWICACH.**

**gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Rudy Raciborskie
w okresie od 1 stycznia 1996r. do 31 grudnia 2005r.**

Oceny dokonano w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2005r. (Dz.U. Nr 256 poz. 2151) oraz Instrukcję Urządzania Lasu z 2003r.

Szczegółowa analiza gospodarki leśnej w minionym okresie została zawarta (z uwzględnieniem aktualnego opisu lasu) w analizie gospodarki przeszłej sporządzonej przez Nadleśniczego Nadleśnictwa Rudy Raciborskie oraz w koreferacie Inspekcji Lasów Państwowych i wykonawcy planu urządzenia lasu.

Powierzchnia Nadleśnictwa na koniec 2005r. wynosiła 17 863 ha ogółem, w tym 16 277 ha pow. leśnej – w tym 16 131 ha to lasy ochronne na podstawie Zarządzenia Nr 113 Ministra OŚZNiLeś. z dnia 24 lipca 1996r., a 229ha to rezerwy.

W minionym okresie dla 99% gruntów zarządzanych ujawniono własność w księgach wieczystych co należy podkreślić jako ogromne osiągnięcie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie.

Realizacja etatów cięć użytków głównych, w poszczególnych kategoriach cięć przedstawiała się następująco:

- użytki rębne
powierzchniowo 104%, masowo (razem z przygodnymi) 94%

- użytki przedrębne
powierzchniowo czyszczenia 27%, masowo 18%
„ trzebieże 84% „ 45%

całe cięcia przedrębne (razem z przygodnymi) wykonano w 76% planu.

Pozyskanie grubizny ogółem za ubiegły okres wyniosło 84%, przy czym na ogólnie pozyskaną masę 374 981m³, użytki przygodne stanowiły 26% (97 769m³), co skutkuje bardzo dobrym stanem sanitarnym i zdrowotnym lasu, a także niewykonaniem powierzchniowego etatu cięć.

Niewykonanie masowe w czyszczeniach tłumaczy celowe pozostawianie masy drzewnej na gruncie na obszarze pożarzyska, a w trzebieżach – rezygnacją z użytkowania 1200ha TP bez potrzeb hodowlanych, spowodowanych znacznym rozluźnieniem drzewostanów. W czasie inwentaryzacji i kontroli kompleksowej nie stwierdzono zaniedbań pielęgnacyjnych w drzewostanach.

W porównaniu z wynikami poprzedniej rewizji urzędzeniowej, średni wiek zmalał z 52 do 51 lat, co tłumaczy wielki pożar z 1992r. Zasobność wzrosła z 163 na 175 m³ brutto na 1ha. Wyniki te oceniono pozytywnie.

Podstawowe zadania w zakresie zagospodarowania lasu wykonano, jak niżej:

- odnowienia na powierzchni otwartej
  - a/ płązwin, halizn, zrębów - 91 %
  - b/ gruntów nieleśnych - 65,55 ha
- odnowienia pod osłoną (ręb. złoż.) - 100 %
- podsadzenia - 71 %
- dolesienia luk - 176 %
- poprawki i uzupełnienia - 69%
- pielęgnowanie gleby - 203 %
- czyszczenia wczesne - 84 %
- czyszczenia późne - 165 %
- melioracje agrotechniczne - 42 %
- melioracje wodne - 598 %

Odnowień naturalnych uznano definitywnie na powierzchni 264,32 ha, a także przebudowano 2 384 ha drzewostanów, tj 97 % ogółu odnowień i zalesień sztucznych.

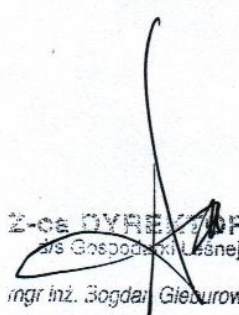
Uprawy założone w minionym 10-leciu są zgodne, bądź częściowo zgodne i łącznie stanowią 98,8 % powierzchni upraw. Upraw przypadłych brak. Przeciętny stopień pokrycia upraw i młodników po rębni złożonej wynosi 89%. Przeciętny stopień pokrycia odnowień podokapowych w KO wynosi 58%. Wielkości te świadczą o osiągnięciu dobrego efektu hodowlanego.

Kontrola kompleksowa wykazała bardzo dobry stan zdrowotny i sanitarny lasu. Zabiegi ochronne przeprowadzano poprawnie. Szkody od zwierzyny utrzymują się na porównywalnym wysokim poziomie lecz powierzchnia występowania szkód zmniejsza się. Wykonano w szerokim zakresie inwestycje, w szczególności budowę i przebudowę dróg oraz obiektów związanych z produkcją szkółkarską, jak również obiektów związanych z ochroną p-poż. (2 wieże obserwacyjne, pas startowy).

Na szczególną uwagę zasługuje fakt uruchomienia w 1997r. nowoczesnej szkółki produkującej sadzonki z zakrytym systemem korzeniowym o potencjale produkcyjnym 5,5-6,0 mln szt/rok. Szkołka ta zaopatruje w materiał sadzeniowy także inne nadleśnictwa oraz podmioty krajowe i zagraniczne (Czechy, Szwecja). Zajmuje się również produkcją substratu głównie na zewnątrz oraz przechowuje i przysposabia do siewu nasiona. Na terenie Nadleśnictwa funkcjonują dwa laboratoria wytwarzające biopreparaty mikoryzowe na użytek własny szkółki jak również do dystrybucji poza Nadleśnictwo.

Współpracę Nadleśnictwa z samorządami oraz społecznością lokalną oceniono jako bardzo dobrą.

Ocena końcowa – bardzo dobra.

Z-ca DYREKTORA
Nadleśnictwa
mgr inż. Bogdan Gieburowski

III. OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOPODARCZYCH DLA NADLESNICTWA.

III.1. PODSTAWY GOSPODARKI PRZYSZŁEGO OKRESU.

III.1.1 CELE I ZASADY TRWALE ZRÓWNOWAŻONEJ GOSPODARKI LEŚNEJ.

Podstawą gospodarki przyszłego okresu jest planowanie działalności zmierzającej do ukształtowania struktury lasów i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniający trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości, ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów.

Dla celów planowania urzędzeniowego przyjęto sześć kryteriów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej:

- kryterium zachowania i odpowiedniego wzmacniania zasobów leśnych i ich udziału w globalnym bilansie węgla,
- kryterium utrzymania zdrowia i vitalności ekosystemów leśnych,
- kryterium utrzymania i wzmacniania i wzmacniania produkcyjnych funkcji lasu,
- kryterium zachowania, ochrony i odpowiedniego wzmocnienia biologicznej różnorodności w ekosystemach leśnych,
- kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia funkcji ochronnych w zagospodarowaniu lasów,
- kryterium utrzymania innych funkcji i uwarunkowań społeczno – ekonomicznych poprzez:
  - zwiększenie udziału społeczności lokalnej w podejmowaniu decyzji dotyczących trwałego i zrównoważonego rozwoju gospodarki leśnej,
  - udostępniania lasów do celów zdrowotno – rekreacyjnych,
  - udostępniania lasów do celów dydaktycznych,
  - promocji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

III.1.2 DOMINUJĄCE FUNKCJE LASU.

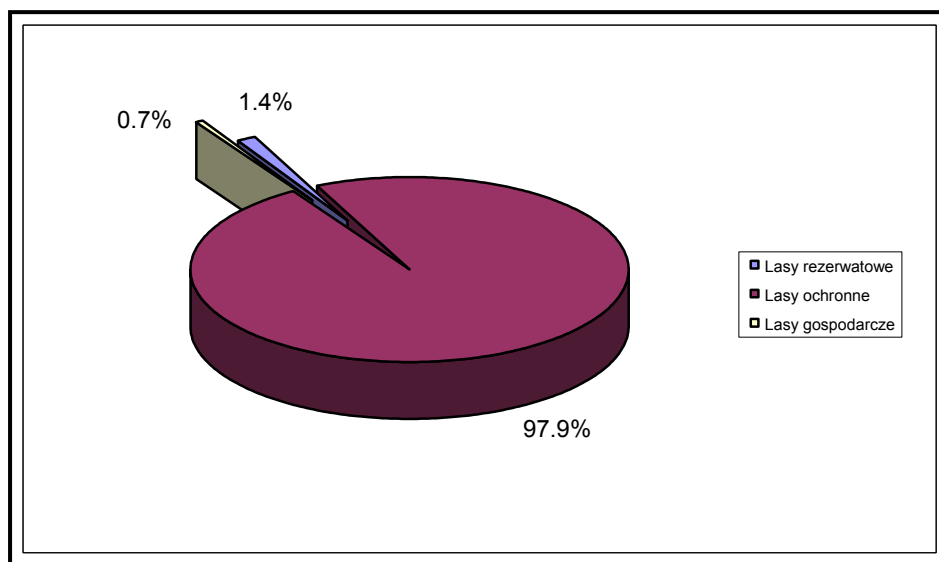
Lasy Nadleśnictwa Rudy Raciborskie zostały podzielone, dla celów planowania urządzeniowego, w zależności od wagi pełnionych funkcji na:

- lasy rezerwatowe,
- lasy ochronne,
- lasy gospodarcze.

Charakterystyka funkcji lasu oparta jest o tabelę nr III – powierzchniową i miąższościową tabelę klas wieku wg głównych funkcji lasu i gatunków panujących, zamieszczoną w części tabelarycznej planu.

TAB. 47. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI LEŚNEJ WG GŁÓWNYCH FUNKCJI LASU.

Lp.	Główna funkcja lasu	Obr. Kuźnia Raciborska		Obr. Rudy Raciborskie		Nadleśnictwo	
		Powierzchnia ha / %					
1	Lasy rezerwatowe	228.78	2.7%	0.00	0.0%	228.78	1.4%
2	Lasy ochronne	8130.75	96.2%	8000.24	99.8%	16130.99	97.9%
3	Lasy gospodarcze	90.80	1.1%	18.15	0.2%	108.95	0.7%
4	Razem	8450.33	100.0%	8018.39	100.0%	16468.72	100.0%

III.1.2.1. LASY REZERWATOWE.

W Nadleśnictwie Rudy Raciborskie występują dwa rezerwaty przyrody:

- Rezerwat „Łęczczak”
- Rezerwat „Rozumice”.

TAB. 48. WYKAZ REZERWATÓW W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE

Nazwa rezerwatu	Pow. całkow. w ha (pow. leśna w ha)		Podstawa prawna powstania rezerwatu
	Wg zarządzenia	W Nadleśnictwie	
„Łęczczak”	396,21 (b.d.)	403,40 (136,16)	Zarządzenie MRLiPD z 1957 roku (M.P. Nr 14 poz. 109)
„Rozumice”	92,62 (92,62)	92,62 (92,62)	Rozporządzenie Wojewody Opolskiego z 2000 roku (Dz.U.Woj.Opol. Nr 6 poz. 27)
Razem	488,83	496,02 (228,78)	

W planie urządzenia lasu na okres 1.01.2006 – 31.12.2015r. dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie opisano lasy rezerwatowe na łącznej powierzchni 228,78 ha, co stanowi 1,4 % powierzchni leśnej nadleśnictwa.

III.1.2.2. LASY OCHRONNE.

Zgodnie z postanowieniami I KTG lokalizację i powierzchnię lasów ochronnych przyjęto zgodnie z *Zarządzeniem nr 113 Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 24 VII 1996 roku, w sprawie uznania lasów ochronnych stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Rudy Raciborskie.*

Powierzchnia lasów ochronnych w planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie na lata 2006 – 2015 jest mniejsza od powierzchni lasów ochronnych wg Zarządzenia nr 113 Ministra (**16380** ha) o **249** ha, co jest wynikiem m.in.:

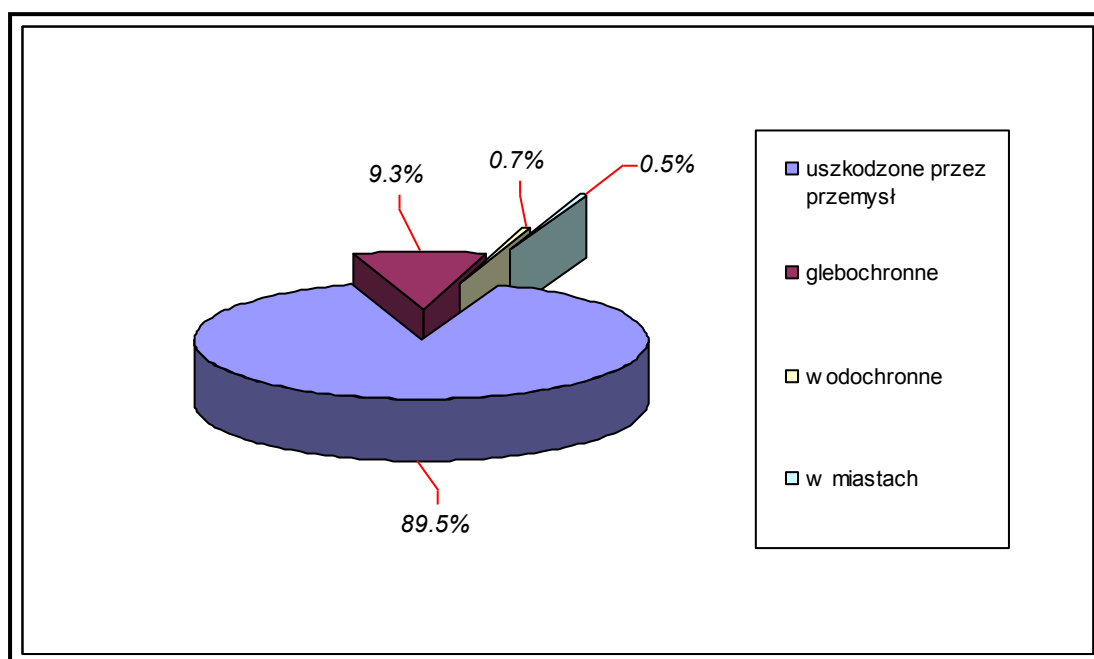
- przeniesienia powierzchni leśnej do gr. związ. z gosp. (pasy ppoż.),
- utworzenia w roku 2000 rezerwatu „Rozumice”,
- wylesień gruntów leśnych nadleśnictwa na cele kopalniane.

W poniższej tabeli podano rozliczenie powierzchni leśnej nadleśnictwa wg dominujących funkcji lasu oraz szczegółowo przedstawiono powierzchniowy udział głównych kategorii ochronności w lasach ochronnych zgodnie z w/w zarządzeniem:

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa.

Lp.	Grupa lasu - kategoria ochronności, (wg kategorii wiodącej)	Obręb leśny		Nadleśnictwo	
		Kuźnia Raciborska	Rudy Raciborskie		
		pow. - ha			%
1	Rezerwaty przyrody	228.78	0.00	228.78	1.4
2	Lasy ochr. – uszkodzone przez przemysł	6431.19	8000.24	14393.44	87.6
3	Lasy ochr. – gleboochronne	1503.90	0.00	1521.08	9.1
4	Lasy ochr. – wodochronne	108.05	0.00	190.22	0,7
5	Lasy ochr. – w miastach i wokół miast	87.61	0.00	26.38	0.5
8	Ogółem lasy ochronne	8130.75	8000.24	16130.99	97.9
9	Lasy gospodarcze	90.80	18.15	108.95	0.7
10	Ogółem	8450.33	8018.39	16468.72	100.0

W palnie urządzenia lasu na okres 1.01.2006 – 31.12.2015r. dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie opisano lasy ochronne na łącznej powierzchni 16130,99 ha, co stanowi 97,9 % powierzchni leśnej nadleśnictwa. Poniższy wykres ilustruje procentowy udział poszczególnych kategorii ochronności w łącznej powierzchni lasów ochronnych.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 113 Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 24 VII 1996 roku, w sprawie uznania lasów ochronnych będących w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie wyróżniono „nakładające się” kategorie ochronności co oznacza, że poszczególne drzewostany pełnią kilka funkcji kwalifikujących je do uznania za ochronne. Poniższa tabela ilustruje pełny wykaz „nakładających się” kategorii ochronności:

Lp.	Kategorie ochronności,	Obręb leśny		Nadleśnictwo	
		Kuźnia Raciborska	Rudy Raciborskie		
		pow. - ha			%
1	Lasy ochr: GLEB	494.28	-	494.28	3.1%
2	Lasy ochr: GLEB / CENNE	1.32	-	1.32	0.0%
3	Lasy ochr: GLEB / MIAST	692.04	-	692.04	4.3%
4	Lasy ochr: GLEB / MIAST / WOD	255.83	-	255.83	1.6%
5	Lasy ochr: GLEB / WOD	60.43	-	60.43	0.4%
6	Lasy ochr: MIAST	87.61	-	87.61	0.5%
7	Lasy ochr: WOD / MIAST /	108.05	-	108.05	0.7%
8	Lasy ochr: USZK / MIAST	2968.90	2765.16	5734.06	35.5%
9	Lasy ochr: USZK / MIAST / CENNE	41.58	104.26	145.84	0.9%
10	Lasy ochr: USZK / MIAST / CENNE / UZDR	9.26	-	9.26	0.1%
11	Lasy ochr: USZK / MIAST / CENNE / WOD	178.31	161.22	339.53	2.1%
12	Lasy ochr: USZK / MIAST / NAS / WOD	19.61	-	19.61	0.1%
13	Lasy ochr: USZK / MIAST / UZDR	17.96	57.23	75.19	0.5%
14	Lasy ochr: USZK / MIAST / WOD / UZDR	104.04	13.26	117.30	0.7%
15	Lasy ochr: USZK / MIAST / WOD	3091.53	4899.11	7990.64	49.5%
Ogółem lasy ochronne		8130.75	8000.24	16130.99	100.0%

III.1.2.3. LASY GOSPODARCZE.

Do lasów gospodarczych zaliczono grunty przejęte przez nadleśnictwo w latach 1996 - 2005.

Pozoste lasy nadleśnictwa zaliczono do lasów gospodarczych, do których należą lasy wielofunkcyjne. Dla celów planowania urządzeniowego utworzono jednostki regulacji nazwane gospodarstwami. Gospodarstwo skupia drzewostany na podstawie dominującej funkcji pełnionej przez nie (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych), a także przyjętych celów gospodarowania (z uwzględnieniem możliwości produkcyjnych siedlisk leśnych). W ramach lasów gospodarczych w nadleśnictwie zostały utworzone następujące gospodarstwa:

- gospodarstwo specjalne – gdzie dominują funkcje ochronne, np. ostoje zwierząt wymagających wyznaczenia stref ochronnych zgodnie z ustawą o ochronie przyrody,
- gospodarstwo przebudowy - do którego zaliczano drzewostany w lasach gospodarczych lub ochronnych, które nie zapewniają osiągnięcia celów gospodarki leśnej, zawartych w planie urządzenia lasu,
- gospodarstwo przerębowo-zrębowe - zaliczono drzewostany, które ze względu na typ siedliskowy lasu oraz GTD i aktualny skład gatunkowy zagospodarowano rębiami częściowymi, gniazdowymi lub stopniowymi.

W planie urządzenia lasu na okres 1.01.2006 – 31.12.2015r. dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie opisano lasy gospodarcze na łącznej powierzchni 108,95 ha co stanowi 0,7 % powierzchni leśnej nadleśnictwa.

III.1.3 PODZIAŁ NA GOSPODARSTWA.

Dla celów planowania urządzeniowego utworzono gospodarstwa na podstawie dominującej funkcji pełnionej przez las (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych), a także przyjętych celów gospodarowania (z uwzględnieniem możliwości produkcyjnych siedlisk leśnych).

Drzewostany pełniące funkcje specyficzne kwalifikowane są do gospodarstwa specjalnego, niezależnie od funkcji gospodarczych lub ochronnych. Podobnie kwalifikowane są w odrębne gospodarstwo (zarówno z lasów ochronnych, jak i gospodarczych) drzewostany przeznaczone do przebudowy. Pozostałe drzewostany ujmowane są odpowiednio w gospodarstwie lasów ochronnych lub lasów gospodarczych, podzielonym odpowiednio na mniejsze gospodarstwa: zrębowe i przerębowo-zrębowe.

III.1.3.1. GOSPODARSTWO SPECJALNE.

W palnie urządzenia lasu na dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie opisano gospodarstwo specjalne w następujących przypadkach:

TAB. 49. STRUKTURA GOSPODARSTWA SPECJALNEGO.

Lp.	Dominująca funkcja (*)	Obręb leśny		Nadleśnictwo
		Kuźnia Raciborska	Rudy Raciborskie	
		ha		
1	rezerваты przyrody	228.78	0.00	228.78
2	projektowana otulina rezerwatu Łęczczak,	50.84	0.00	50.84
3	lasы na terenach ośrodków wypoczynkowych i w otulinach,	32.66	28.11	60.77
4	wyłączone powierzchnie badawcze i doświadczalne,	10.88	7.68	18.56
5	wyłączone drzewostany nasienne z otulinami,	27.54	0.00	27.54
6	drzewostany zachowawcze	27.18	10.08	37.26
7	lasы stanowiące ostoje zwierząt objętych ochroną gatunkową,	111.57	0.00	111.57
8	lasы wpisane do rejestru zabytków – parki zabyt.	0.00	40.85	40.85
9	lasы cenne przyrodniczo	215.09	256.48	471.57
10	projektowana ostoja Natura 2000 "Las koło Tworkowa"	55.13	0.00	55.13
11	lasы na siedliskach bagiennych Bb, BMb, LMb, Lł	39.18	5.68	44.86
Razem		798.85	348.88	1147.73

(* - funkcjonują lasy, które w gospodarstwie specjalnym znalazły się z wielu powodów np:

- Las koło Tworkowa
- ostoja bielika,
- projektowana ostoja Natura 2000,
- siedliska Lł,

III.1.4 GOSPODARSTWO LASÓW OCHRONNYCH.

W palnie urządzenia lasu na okres 1.01.2006 – 31.12.2015r. dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie opisano gospodarstwo lasów ochronnych, które obejmuje te lasy ochronne, których nie zaliczono do gospodarstwa specjalnego lub do gospodarstwa przebudowy.

TAB. 50. POWIERZCHNIA GOSPODARSTWA LASÓW OCHRONNYCH.

Obręb Nadleśnictwo	Powierzchnia (*)
Obręb: Kuźnia Raciborska	7541,13
Obręb: Rudy Raciborskie	7625,49
Nadleśnictwo`	15166,62

(*– w powyższej tabeli zestawiono powierzchnię gospodarstw dla całości gruntów leśnych nadleśnictwa (grunty leśne zalesione i nie zalesione) – w **tabeli VI** zestawiono tylko grunty leśne zalesione.

III.1.5 GOSPODARSTWO PRZERĘBOWO-ZRĘBOWE W LASACH GOSPODARCZYCH.

Gospodarstwo przerębowo-zrębowe obejmuje drzewostany w lasach gospodarczych (nie ujęte w gospodarstwie specjalnym lub przebudowy), które ze względu na typ siedliskowy lasu oraz GTD i aktualny skład gatunkowy, stosuje się przerębowo – zrębowy sposób zagospodarowania rębniami częściowymi, gniazdowymi lub rębnią stopniową z okresem odnowienia do 40 lat.

TAB. 51. POWIERZCHNIA GOSPODARSTWA PRZERĘBOWO - ZRĘBOWEGO.

Obręb Nadleśnictwo	Powierzchnia (*)
Obręb: Kuźnia Raciborska	72,89
Obręb: Rudy Raciborskie	15,45
Nadleśnictwo`	88,34

(*– w powyższej tabeli zestawiono powierzchnię gospodarstw dla całości gruntów leśnych nadleśnictwa (grunty leśne zalesione i nie zalesione) – w **tabeli VI** zestawiono tylko grunty leśne zalesione.

III.1.6 GOSPODARSTWO PRZEBUDOWY W LASACH OCHRONNYCH I GOSPODARCZYCH.

Gospodarstwo przebudowy – do którego zaliczano drzewostany w lasach gospodarczych lub ochronnych, które nie zapewniają osiągnięcia celów gospodarki leśnej, zawartych w planie urządzenia lasu. Do gospodarstwa przebudowy typowano drzewostany kierując się następującymi przesłankami:

- w pierwszej kolejności przeznaczano drzewostany o składzie niezgodnym z GTD,
- silnie uszkodzone,
- o obniżonym zwarcu i zadrzewieniu.

TAB. 52. STRUKTURA GOSPODARSTWA PRZEBUDOWY.

Lp.	Typ siedliskowy lasu	Obręb leśny		Nadleśnictwo
		Kuźnia Raciborska	Rudy Raciborskie	
		ha		
1	BMŚW	0.00	17.09	17.09
2	BMW	15.07	0.00	15.07
3	LMŚW	0.96	11.48	12.44
4	LŚW	21.43	0.00	21.43
Razem		37.46	28.57	66.03

Poniżej zamieszczono wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy na najbliższe 10 –
lecie (Wzór nr 3):

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa.

WYKAZ DRZEWOSTANÓW DO PRZEBUDOWY

TAB. 53. WZÓR NR 3 – WYKAZ DRZEWOSTANÓW DO PRZEBUDOWY.

Obreb Oddz. pododdz.	Typ siedl. lasu	Skrócony opis d-stanu (gat. pan., wiek, bonitacja, zadrzew.)	Powierzchnia ha	Miaższność na całej powierzchni m3 brutto	Okres przebudowy	Orientacyjny etat m3/rok	Projektowane cięcia rębne na 10-lecie		
							pow. - ha	miaższność -m3	
						kol.6 / kol.5		brutto	netto
01-179 -d	BMW	SO 55 IA 0.4	9.58	1325	40	33	9.58	264	198
01-189 -g	BMW	BRZ 50 I 0.9	5.49	1615	10	162	5.49	1539	1154
01-275 -a	LŚW	SO 80 I 0.4	5.93	1010	10	101	5.93	1010	780
01-275 -l	LŚW	BRZ 50 I 0.8	4.22	1030	15	69	4.22	621	456
01-276 -m	LŚW	SO 80 I 0.5	0.76	160	10	16	0.76	152	119
01-276 -p	LŚW	SO 80 I 0.8	0.84	310	15	21	0.84	93	72
01-277 -r	LMŚW	BRZ 50 I 0.9	0.96	240	20	12	0.96	72	52
01-289 -g	LŚW	OL 60 II 0.8	1.49	425	10	43	1.49	404	304
01-290 -k	LŚW	SO 80 I 0.6	0.95	225	10	23	0.95	214	162
01-325 -a	LŚW	SO 80 I 0.5	0.90	190	10	19	0.90	180	138
01-328 -f	LŚW	SO 80 I 0.6	1.84	445	15	30	1.84	134	104
01-351 -j	LŚW	SO 55 IA 0.6	4.50	1180	20	59	4.50	354	266
02-90 -a	BMŚW	SO 80 II 0.8	9.52	2515	20	126	9.52	754	580
02-249 -c	BMŚW	SO 80 II 0.7	7.57	1960	20	98	7.57	1862	1426
02-276 -a	LMŚW	SO 80 I 0.8	11.48	3710	40	93	11.48	742	571
Ogółem			66.03	16340		903	66.03	8395	6382

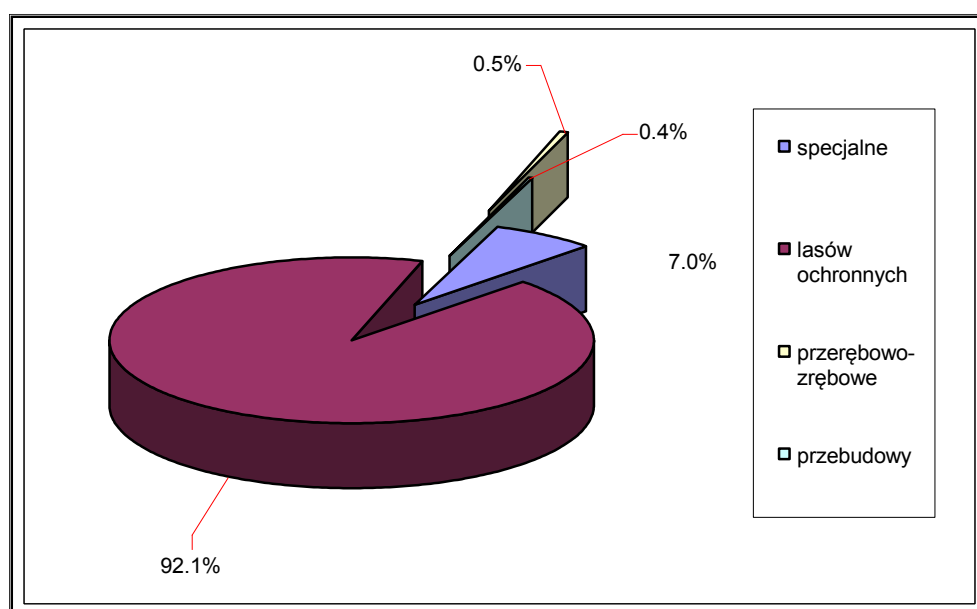
Poniżej przedstawiono zbiorcze zestawienie powierzchni leśnej nadleśnictwa wg gospodarstw:

TAB. 54. STRUKTURA POWIERZCHNI NADLEŚNICTWA WG GOSPODARSTW.

Lp.	Gospodarstwo	Obr. Kuźnia Raciborska		Obr. Rudy Raciborskie		Nadleśnictwo	
		Powierzchnia [ha] ^(*) / [%]					
1	Specjalne	798.85	9.5%	348.88	4.4%	1147.73	7.0%
2	Lasów ochronnych	7541.13	89.2%	7625.49	95.1%	15166.62	92.1%
3	Lasów gospodarczych przerębowo- zrębowe	72.89	0.9%	15.45	0.2%	88.34	0.5%
4	Przebudowy	37.46	0.4%	28.57	0.4%	66.03	0.4%
5	Razem	8450.33	100.0%	8018.39	100.0%	16468.72	100.0%

(*) – w powyższej tabeli zestawiono powierzchnię gospodarstw dla całości gruntów leśnych nadleśnictwa (grunty leśne zalesione i nie zalesione) – w **tabeli VI** zestawiono tylko grunty leśne zalesione.

STRUKTURA POW. LEŚNEJ NADL. RUDY RACIBORSKIE WG GOSPODARSTW

III.1.7 WIEKI RĘBNOŚCI.

Przeciętne wieki rębności dla panujących gatunków drzew w Nadleśnictwie zostały ustalone na I KTG i zatwierdzone przez II KTG. Dla sosny, świerka, dębu i buka przyjęto zgodnie z **Zarządzeniem Nr 36 DGLP z dnia 19.05.2005 r.** w sprawie zmian w Instrukcji urządzania lasu, stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 43 DGLP z dnia 18.04.2003r. w sprawie Instrukcji urządzania lasu (załącznik nr 1). Dla pozostałych gatunków drzew zgodnie z poprzednim planem urządzania lasu.

Zgodnie z obowiązującą instrukcją urządzania lasu podczas prac taksacyjnych określano indywidualny wiek dojrzałości rębnej dla niektórych drzewostanów. Przypadki te były szczegółowo uzgadniane z Nadleśnictwem i dotyczyły głównie podniesienia wieków rębności dla drzewostanów położonych w obrębie lub w pobliżu osiedli ludzkich.

TAB. 55.   PRZYJĘTE PRZECIĘTNE WIEKI RĘBNOŚCI DLA NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE

Gatunek	Wiek rębności
<i>Zgodnie z Zarządzeniem Nr 36 DGLP</i>	
Db,	140
Bk	120
So, Św	100
<i>Pozostałe gatunki</i>	
Js, Jd	120
Md, Jw	100
Olcz, Gb, Ak, Lp, Wz, Kl	80
Brz	60
Tp, Os, Wb, Olsz	40

III.1.8 ZASTOSOWANY PODZIAŁ LASU NA OSTĘPY.

W Nadleśnictwie Rudy Raciborskie zachowano podział z okresu ubiegłego, z uzupełnieniem na gruntach przyjętych. W nawiązaniu do układu drzewostanów i w oparciu o istniejące linie podziału powierzchniowego dokonano w planie definitywnego urządzania lasu, we wszystkich obrębach, podziału na ostępy. W okresie aktualnej rewizji planów gospodarczych w zasadzie zachowano dawny podział lasu na ostępy, wprowadzając jedynie drobne poprawki uwzględniając konfigurację terenu i kierunki panujących wiatrów. Sytuacja ta dotyczyła w szczególności powierzchni przyjętych przez nadleśnictwo w minionym okresie gospodarczym.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa.

Całość lasów Nadleśnictwa Rudy Raciborskie podzielono na ostępów stałych. Zostały one zaznaczone na mapach cięć strzałkami koloru czerwonego – oznaczającymi kierunki posuwania się z cięciami.

Granice szeregów ostępowych stanowią linie gospodarcze, a granice oddziałów w szeregach ostępowych linie oddziałowe. Wielkość ostępów waha się w granicach 1-3 oddziałów, a ich długość wynosi odpowiednio:

TAB. 56. STRUKTURA PODZIAŁU LASU NA OSTEPY W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE.

Lp.	Szeregi ostępowe		Obręb leśny		Nadleśnictwo
			Kuźnia Raciborska	Rudy Raciborskie	
			szt - m		
1	Stałe	Ilość	225	157	382
		długość – śred.	874	955	907
		długość – min.	229	249	229
		długość – max.	1870	1791	1870

III.2. OKREŚLENIE I PRZYJĘCIE ETATÓW CIĘĆ UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO.

Użytki główne podzielono zostały na:

- A. Użytki rębne.
- B. Użytki przedrębne.

III.2.1 UŻYTKI RĘBNE.

Użytki rębne podzielono na:

1. Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu.
2. Użytki rębne nie zaliczone na poczet przyjętego o etatu.

III.2.1.1. UŻYTKI RĘBNE ZALICZONE NA POCZET PRZYJĘTEGO ETATU.

Obliczenie etatu użytkowania rębego dokonano zgodnie z ustaleniami I KTG dotyczącymi podziału lasów nadleśnictwa na gospodarstwa oraz zgodnie z wytycznymi zawartymi w *Instrukcji Urządzania Lasu* (§ 89 - 96).

Etat użytków rębnych określony został dla każdego gospodarstwa w ramach obrębu, jako etat miąższościowy w m³ grubizny brutto. Suma etatów przyjętych dla obrębów stanowi etat dla nadleśnictwa.

GOSPODARSTWO SPECJALNE.

Dla gospodarstwa specjalnego etatu nie oblicza się. Wielkość planowanego użytkowania rębego jest sumą stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych, realizowanych w postaci różnych form użytkowania rębego, zapewniającego ciągłe spełnianie przez nie funkcji, dla których zostały wyłączone.

GOSPODARSTWO LASÓW OCHRONNYCH.

Dla gospodarstwa lasów ochronnych oblicza się etat wg dojrzałości drzewostanów:

- z miąższości drzewostanów ostatniej klasy wieku,
- z miąższości drzewostanów dwu ostatnich klas wieku,

Wielkość planowanego użytkowania rębego dla gospodarstwa lasów ochronnych jest sumą stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych, przestrzegając zasady, by nie nastąpiło nadmierne nagromadzenie drzewostanów o złym stanie zdrowotnym lub sanitarnym. Etat z potrzeb hodowlanych podlega porównaniu z wyliczonymi etatami wg dojrzałości.

GOSPODARSTWO PRZERĘBOWO – ZRĘBOWE W LASACH GOSPODARCZYCH.

Dla gospodarstwa przerębowo-zrębowego oblicza się etat wg dojrzałości drzewostanów:

- z miąższości drzewostanów ostatniej klasy wieku,
- z miąższości drzewostanów dwu ostatnich klas wieku.

Dla gospodarstwa przerębowo-zrębowego określa się tzw. etat optymalny.

W gospodarstwie przerębowo-zrębowym przyjmuje się – z reguły – etat z potrzeb hodowlanych, bacząc, by nie odbiegał znacznie od etatu optymalnego. Decyzje o wysokości przyjętego etatu podejmuje II KTG. Przyjęty etat nie może być niższy niż obliczony wg okresów uprzątnięcia w KO i KDO.

GOSPODARSTWO PRZEBUDOWY.

Dla gospodarstwa przebudowy określa się etat wg potrzeb przebudowy, który stanowi sumę etatów obliczonych dla poszczególnych drzewostanów zaliczonych do gospodarstwa.

W gospodarstwie przerębowo-zrębowym przyjmuje się etat z potrzeb hodowlanych, bacząc, by nie odbiegał znacznie od etatu wg potrzeb przebudowy.

ETAT MIĄŻSZOŚCIOWY GRUBIZNY NETTO.

Etat miąższościowy grubizny netto stanowi sumę miąższości drzewostanów lub ich części, ujętych w wykazie projektowanych cięć rębnych (wzór nr 6) w ramach etatu miąższościowego brutto. Miąższość netto oblicza się jako iloczyn miąższości brutto i współczynników redukcyjnych (I.U.L. § 93). Do tak obliczonej miąższości netto dodaje się 5% miąższości z tytułu spodziewanego przyrostu drzewostanów do chwili wyrębu.

ZESTAWIENIE OBLICZONYCH I PRZYJĘTYCH ETATÓW UŻYTKOWANIA RĘBNEGO.

Zestawienie obliczonych i przyjętych etatów użytkowania rębnego przedstawia zamieszczona poniżej **Tabela nr XIV – Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego.**

**TAB. 57. TABELA NR XIV - PRZYJĘTE ETATY UŻYTKOWANIA RĘBNEGO DLA
NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE OBREB KUŹNIA RACIBORSKA.**

Gospodarstwo	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych na okres obowiązywania planu	Etat przyjęty na okres obowiązywania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzątnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
SPECJALNE (S)	x	x	x	x	x	551	2810	2810
W LASACH OCHRONNYCH (O)	21441	18975	x	x	x	11093	237202	237202
PRZERĘBOWO- ZRĘBOWE w LASACH GOSPODARCZYCH (GPZ)	278	235	83	235	x	119	1798	1798
PRZEBUDOWY w LASACH OCHRONNYCH i GOSPODARCZYCH (R)	x	x	x	x	0	0	5034	5034
RAZEM OBR	21719	19210	x	x	0	11762	246844	246844
OGÓŁEM N-CTWO	39137	36076	x	x	0	21635	449545	449545

**TAB. 58. TABELA NR XIV - PRZYJĘTE ETATY UŻYTKOWANIA RĘBNEGO DLA
NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE OBREB RUDY RACIBORSKIE.**

Gospodarstwo	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlany na okres obowiązywania planu	Etat proponowany na okres obowiązywania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzątnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
SPECJALNE (S)	x	x	x	x	x	265	675	675
W LASACH OCHRONNYCH (O)	17382	16841	x	x	x	9482	198602	198602
PRZERĘBOWO- ZRĘBOWE w LASACH GOSPODARCZYCH (GPZ)	36	24	30	30	x	0	63	63
PRZEBUDOWY w LASACH OCHRONNYCH i GOSPODARCZYCH (R)	x	x	x	x	0	126	3361	3361
RAZEM OBR	17418	16866	x	x	0	9873	202701	202701
OGÓŁEM N-CTWO	39137	36076	x	x	0	21635	449545	449545

III.2.1.2. UŻYTKI RĘBNE NIE ZALICZONE NA POCZET OBLICZONEGO ETATU.

Obejmują uprzętnienie:

- płązowin,
- nasienników, przestojów i przedrostów, nie zaliczonych do wartościowych dla hodowli selekcyjnej. Uprzątnienie nasienników i przestojów planowano jedynie w przypadkach uzgodnionych w trakcie wykonywania prac związanych z planem urządzania.
- drzew i drzewostanów z tytułu poszerzenia linii podziału powierzchniowego.

Miąższość grubizny netto użytków rębnych zaliczonych na poczet przyjętego etatu powiększa się o miąższość grubizny netto użytków rębnych nie zaliczonych na poczet przyjętego etatu. Tak ustalona suma użytków rębnych, powiększona o 5% spodziewany przyrost drzewostanów zaplanowanych do użytkowania jest przyjmowana jako wielkość maksymalna na okres obowiązywania planu.

III.2.2 UŻYTKI PRZEDRĘBNE.

Etat użytkowania przedrębnego w wymiarze miąższościowym na I 10-lecie został ustalony w oparciu o *Instrukcję Urządzania Lasu* (§ 94), sumarycznie dla całego obrębu, wg rodzajów cięć, stref uszkodzenia, gatunków panujących oraz klas i podklas wieku, bez uwzględniania gospodarstw.

Zgodnie z § 94.4 Instrukcji u.l. orientacyjną wysokość miąższości grubizny planowaną do pozyskania w ramach użytkowania przedrębnego na 10-lecie określono na podstawie:

- **a)** danych uzyskanych z Nadleśnictwa (przeciętne z wykonania cięć pielęgnacyjnych z ostatnich 5 lat).
- **b)** tabeli klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących, biorąc też pod uwagę uzyskaną w ubiegłym okresie intensywność cięć przedrębnych w stosunku do uzyskanego przyrostu bieżącego
- **c)** zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego, wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.

Wielkość etatu użytkowania przedrębnego dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie, w drzewostanach przewidzianych do użytkowania przedrębnego została przyjęta zgodnie z postanowieniami II KTG.

Wysokość przyjętego etatu cięć pielęgnacyjnych wynosi:

• obręb Kuźnia Raciborska	pow. 5 067,98 ha	– ogółem miąższość netto 104 337 – m ³
• obręb Rudy Raciborskie	pow. 4 693,16 ha	– ogółem miąższość netto 100 974 – m ³
• nadleśnictwo	pow. 9 761,14 ha	– ogółem miąższość netto 205 311 – m ³

IV. OPISANIE I ZESTAWIENIE ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PLANU URZĄDZENIA LASU.

IV.1. ZESTAWIENIE I OPISANIE ZADAŃ Z ZAKRESU UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO.

IV.1.1 UŻYTKI RĘBNE.

IV.1.1.1. UŻYTKI RĘBNE ZALICZONE NA POCZET ETATU.

PROPONOWANE SPOSOBY UŻYTKOWANIA RĘBNEGO.

W zakresie użytkowania rębnego, na podstawie Zasad Hodowli Lasu oraz zgodnie z ustaleniami I i II KTG, w poszczególnych typach siedliskowych lasu przyjęto następujące rodzaje rębni:

TAB. 59. PROPONOWANE SPOSOBY UŻYTKOWANIA RĘBNEGO DLA NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE

Lp.	Typ siedliskowy lasu	Rodzaj rębni	Nawrót cięć	Okres odnowienia
1	BMśw	Ib, II, III, IV	4 - 5lat	-
2	BMw	Ib, II, III	4 - 5lat	-
3	LMśw	III, II, Ib, IV	-	okres odnowienia do 20 lat, w przypadku stosowania rębni stopniowych zalecany okres odnowienia wynosi 30 – 40 lat.
4	LMw	III, II, IV, Ib *	-	okres odnowienia do 20 lat, w przypadku stosowania rębni stopniowych zalecany okres odnowienia wynosi 30 – 40 lat.
5	Lśw, Lw	II, III, IV, Ib*	-	okres odnowienia do 20 lat, w przypadku stosowania rębni stopniowych zalecany okres odnowienia wynosi 30 – 40 lat.
6	Ol	Ib, II	4 - 5lat	-

Użytkowanie rębne jest projektowane zgodnie z uwzględnieniem ramowych (kierunkowych) wytycznych zawartych w „Zasadach hodowli lasu z 2003 r.” i innych zasad, instrukcji i wytycznych, obowiązujących aktualnie w Lasach Państwowych.

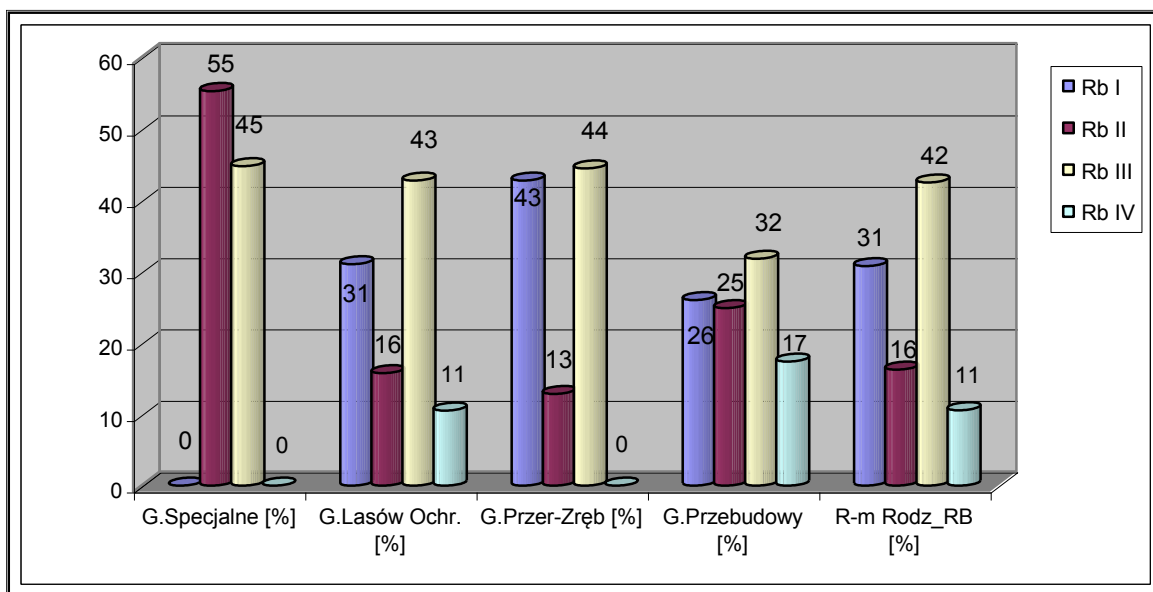
W przypadku gospodarstwa specjalnego – projektowane użytkowanie rębne wynikało wyłącznie ze stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych. Przyjęto przy tym zasadę, iż użytkowanie nie może zakłócić pełnienia przez nie funkcji, dla których zostały wyłączone.

W lasach penetrowanych przez ludzi w celach rekreacyjnych, starano się planować sposób zagospodarowania przy zastosowaniu rębni częściowych i stopniowych.

W drzewostanach o charakterze parkowym nie planowano użytkowania rębnego.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa.

Poniższy wykres ilustruje strukturę powierzchniową stosowanych rębni w ramach gospodarstw i ogółem:

Plany cię użytków rębnych zostały uzgodnione z nadleśnictwem Rudy Raciborskie, w obecności przedstawicieli RDLP W KATOWICACH.

Wykazy projektowanych cię użytkowania rębного wg poszczególnych obrębów leśnych zostały sporządzone w kolejności oddziałów i pododdziałów.

Zaplanowane cięcia użytków rębnych zostały wniesione na:

- mapy gospodarcze w skali 1:5000,
- mapy przeglądowe projektowanych cię rębnych dla obrębów w skali 1:25000.

W części tabelarycznej planu urządzenia lasu zamieszczono tabele z podziałem na obręby leśne oraz zbiorcze dla nadleśnictwa:

1. **Tabela nr XV – Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach.**
2. **Tabela nr XVII – Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cię.**

CHARAKTERYSTYKA UŻYTKÓW RĘBNYCH ZALICZONYCH NA ETAT, W POSZCZEGÓLNYCH KATEGORIACH DRZEWOSTANÓW.

Na nadchodzący okres gospodarczy zaplanowano dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie użytkowanie rębne na 2464,12 ha powierzchni manipulacyjnej w wymiarze 369736 m³ miąższu netto (wraz z 5% spodziewanym przyrostem). Ogółem na nadchodzący okres gospodarczy zaplanowano dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie użytkowanie rębne na c.a. 15% powierzchni leśnej oraz w wymiarze c.a. 16% łącznej miąższu brutto na powierzchni leśnej nadleśnictwa.

TAB. 60. TABELA NR XV – ZESTAWIENIE POWIERZCHNI MANIPULACYJNEJ UŻYTKÓW RĘBNYCH WG RODZAJÓW RĘBNI W GOSPODARSTWACH.

Gospodarstwo	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe. gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		cięcia uprząt.	cięcia pozost.	razem		
	ha					
SPECJALNE (S)		4,96	12,70	17,66		17,66
W LASACH OCHRONNYCH (O)	733,12	498,92	1131,26	1630,18		2363,30
PRZERĘBOWO-ZRĘBOWE w LASACH GOSPODARCZYCH (GPZ)	7,32		9,81	9,81		17,13
PRZEBUDOWY w LASACH OCHRONNYCH I GOSPODARCZYCH (R)	17,16		48,87	48,87		66,03
OGÓŁEM	757,60	503,88	1202,64	1706,52		2464,12

W poszczególnych kategoriach drzewostanów przedstawia się następująco:

	Pow. [ha]	Zapl. pow. manip.[ha]	%	Miąższ. [m ³]	Zapl. miąższ. [m ³]	%
Obręb Kuźnia - KO	517.55	484.79	93.7%	144440	103133	71.4%
Obręb Rudy - KO	483.33	438.71	90.8%	125855	87703	69.7%
Nadleśnictwo – KO	1000.88	923.50	92.3%	270295	190836	70.6%
Obręb Kuźnia – KdO	24.46	7.99	32.7%	8370	590	7.0%
Obręb Rudy – KdO	18.02	0	0.0%	4725	0	0.0%
Nadleśnictwo - KdO	42.48	7.99	18.8%	13095	590	4.5%

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa.

Poniżej podano wykaz drzewostanów w KO nie zaplanowanych do użytkowania rębego wraz z określeniem przyczyny:

Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia – nie planowanych do użytkowania rębego			
Nadleśnictwo Rudy Raciborskie, Obręb Kuźnia Raciborska (02-26-1)			
Oddz. pododdz.	Gospodarstwo	Powierzchnia ha	Określenie przyczyny
147 -b	S	4,06	Zarz. Nr 113 MOŚZNiL – lasy ochronne cenne – wyłączone z użytkowania
149 -h	S	1,41	Zarz. Nr 113 MOŚZNiL – lasy ochronne cenne – wyłączone z użytkowania
150 -o	S	6,94	Zarz. Nr 113 MOŚZNiL – lasy ochronne cenne – wyłączone z użytkowania
208 -c	O	3,53	Powierzchnia częściowo nie planowana - niekorzystne położenie w ostępie
217 -b	O	5,21	Niekorzystne położenie w ostępie
237 -g	S	1,47	Zarz. Nr 113 MOŚZNiL – lasy ochronne cenne – wyłączone z użytkowania
237 -j	S	1,90	Zarz. Nr 113 MOŚZNiL – lasy ochronne cenne – wyłączone z użytkowania
245 -c	O	3,96	Niekorzystne położenie w ostępie
259 -d	O	4,28	Powierzchnia częściowo nie planowana - niekorzystne położenie w ostępie
Razem obręb		32,76	XXX
Nadleśnictwo Rudy Raciborskie, Obręb Rudy Raciborskie (02-26-2)			
155 -b	S	4,19	Zarz. Nr 113 MOŚZNiL – lasy ochronne cenne – wyłączone z użytkowania
155 -c	S	4,38	Zarz. Nr 113 MOŚZNiL – lasy ochronne cenne – wyłączone z użytkowania
155 -j	S	3,34	Zarz. Nr 113 MOŚZNiL – lasy ochronne cenne – wyłączone z użytkowania
174 -b	O	13,07	Powierzchnia częściowo nie planowana - niekorzystne położenie w ostępie
184 -n	S	3,38	Zarz. Nr 113 MOŚZNiL – lasy ochronne cenne – wyłączone z użytkowania
185 -c	S	1,55	Zarz. Nr 113 MOŚZNiL – lasy ochronne cenne – wyłączone z użytkowania
230 -c	O	5,44	Powierzchnia częściowo nie planowana - niekorzystne położenie w ostępie
243 -j	S	5,82	Zarz. Nr 113 MOŚZNiL – lasy ochronne cenne – wyłączone z użytkowania
267 -c	O	3,45	Powierzchnia częściowo nie planowana - niekorzystne położenie w ostępie
Razem obręb		44,62	XXX

IV.1.1.2. UŻYTKI RĘBNE NIE ZALICZONE NA POCZET OBLICZONEGO ETATU.

Obejmują uprzątnięcie:

- płazowin – o miąższości 646 m³ grubizny netto,
- przestojów^(*) – o miąższości 566 m³ grubizny netto,
- poszerzenia linii podziału powierzchniowego – o miąższości 651 m³ grubizny netto,

Ogółem przewidziano do uprzątnięcia 1863 m³ grubizny netto w ramach użytków rębnych nie zaliczonych na poczet wyliczonego etatu.

(* - przestoje zaplanowano do uprzątnięcia tylko w kilku przypadkach uzgodnionych z nadleśnictwem kęp niedorębów.

IV.1.2 UŻYTKI PRZEDRĘBNE.

Plan cięć użytków przedrębnych został sporządzony kategoriami cięć, wg oddziałów i pododdziałów dla obrębów.

W skład planów wchodzi:

- czyszczenia późne (CP-P), w których zaprojektowano masę do pozyskania,
- trzebieże wczesne (TW),
- trzebieże późne (TP).^(*)

(*) - w ramach trzebieży późnych zaplanowano również trzebieże o charakterze odnowieniowym (przekształceniowe). Cięcia takie planowano w drzewostanach przedrębnych, w których młode pokolenie (głównie bukowe) osiągnęło fazę młodników o parametrach i jakości hodowlanej rokujących na przyszłość stworzenie II piętra. Opisano łącznie **828,73** ha drzewostanów zaplanowanych do **trzebieży przekształceniowych**.

Drzewostan zaplanowany do trzebieży przekształceniowej.

Leśnictwo Bargłówka (fot. autor)

Wskazania gospodarcze dotyczące użytkowania przedrębego obejmują drzewostany – młodniki i drzewostany starsze, lub ich części, w których nie przewiduje się użytkowania rębego w I 10 –leciu. Indywidualnie dla każdego wydzielienia określony został rodzaj cięcia (CP-P, TW i TP). Zgodnie z ustaleniami I KTG nie podawano planowanego terminu wykonania zabiegu (początek, środek lub koniec okresu gospodarczego), jedynie w przypadkach tego wymagających podawano pilność wykonania zabiegu.

SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE PLANU CIĘĆ UŻYTKÓW PRZEDRĘBNYCH DLA NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE.

L.p.	Kategorie użytków	Obręb		Nadleśnictwo
		Kuźnia Raciborska	Rudy Raciborskie	
		powierzchnia - ha		
1	Czyszczenia późne	1220,25	1090,67	2310,92
2	Trzebieże wczesne	740,42	658,24	1398,66
3	Trzebieże późne	3107,31	2944,25	6051,56
4	Razem trzebieże	3847,73	3602,49	7450,22
Razem		5067,98	4693,16	9761,14

Cięcia pielęgnacyjne zaprojektowano wg potrzeb stwierdzonych na gruncie, obejmują one drzewostany, bez względu na wiek, w których stwierdzono potrzebę wykonania określonych zabiegów.

W części tabelarycznej planu przedstawiono zestawienia i dane dotyczące danych wynikających ze sporządzonych zadań z zakresu użytkowania przedrębego:

1. **Tabela nr XVI** – Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.

IV.1.3 UŻYTKI GŁÓWNE ZAPROJEKTOWANE DLA NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE

Na nadchodzące 10-lecie zaprojektowano użytki główne w wielkości **576 910 m³**. Szczegółowe dane dotyczące wielkości użytków głównych zawierają tabele nr XVII, zamieszczone z danymi dla obrębów w wykazie projektowanych cięć rębnych oraz w elaboracie w części tabelarycznej, z danymi dla nadleśnictwa ogółem.

Dane zawarte w tabelach:

- powierzchnia do cięcia – manipulacyjna,
- powierzchnia do odnowienia,
- powierzchnia jednorazowego zabiegu pielęgnacyjnego dla użytków przedrębnych,
- miąższość grubizny netto,

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa.

TAB. 61. ZESTAWIENIE ŁĄCZNE UŻYTKÓW GŁÓWNYCH DLA OBREBÓW I NADLEŚNICTWA (TAB. NR XVII).

KATEGORIA CIĘĆ	OBREB KUŹNIA RACIBORSKA			OBREB RUDY RACIBORSKIE			NADLEŚNICTWO RUDY RACIBORSKIE		
	Powierzchnia - ha		miałoszść grubizny m ³ netto	Powierzchnia - ha		miałoszść grubizny m ³ netto	Powierzchnia - ha		miałoszść grubizny m ³ netto
	cięć* (manipulacyjna)	do odnowienia		cięć* (manipulacyjna)	do odnowienia		cięć* (manipulacyjna)	do odnowienia	
I. Użytki rębne:									
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu	1373,62	795,39	193026	1090,50	616,77	159104	2464,12	1412,16	369736
<i>Spodziewany przyrost 5% miałoszści użytków rębnych</i>			9651			7955			17606
<i>Łącznie użytki rębne ze spodziew. przyrost.</i>	1373,62	795,39	171196	1090,50	616,77	167059	2464,12	1412,16	371599
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu 1. uprzątnięcie płazowin	7,56		452	3,06		194	10,62		646
2. uprzątnięcie nasien ników i przestojów			476			90			566
3. pozostałe	2,43		338	2,65		313	5,08		651
Razem nie zaliczone			1266	5,71		597	15,70		1863
Razem użytki rębne	1383,61	795,39	203943	1096,21	616,77	167656	2479,82	1412,16	371599
w tym: użytki rębne w rezerwatach									

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa.

KATEGORIA CIĘĆ	OBRĘB KUŹNIA RACIBORSKA			OBRĘB RUDY RACIBORSKIE			NADLEŚNICTWO RUDY RACIBORSKIE		
	Powierzchnia - ha		miałszość grubizny m ³ netto	Powierzchnia - ha		miałszość grubizny m ³ netto	Powierzchnia - ha		miałszość grubizny m ³ netto
	cięcia* (manipulacyjna)	do odnowienia		cięcia* (manipulacyjna)	do odnowienia		cięcia* (manipulacyjna)	do odnowienia	
II. Użytki przedrębne									
A. Czyszczenia	1220,25		3368	1090,67		2455	2310,92		5823
B. Trzebieże	3847,73		100969	3602,49		98519	7450,22		199488
Razem użytki przedrębne	5067,98		104337	4693,16		100974	9761,14		205311
w tym: uż. przedrębne w rezerwachach									
Ogółem użytki główne (I+II)	6451,59	795,39	308280	5789,37	616,77	268630	12240,96	1412,16	576910
w tym: w rezerwachach									

IV.2. ZESTAWIENIE ZADAŃ Z ZAKRESU HODOWLI LASU.**IV.2.1 ZAKRES ZADAŃ GOSPODARCZYCH.**

Zadania z zakresu prac hodowlanych – odnowienia, pielęgnowania lasu, melioracji agrotechnicznych i wodnych zostały ujęte w we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego sporządzonych dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie dla obrębów leśnych.

Podstawą wykonanych planów są:

- wskazówki gospodarcze podane w kartach dokumentacji źródłowej opisów taksacyjnych, zebrane w trakcie prac terenowych,
- wykaz gruntów przeznaczonych do odnowienia i zalesienia,
- opracowany plan cięć użytków rębnych właściwych.,

Zbiorcze zestawienie zadań z zakresu hodowli lasu zostało przedstawione w **tabeli nr XVIII** - opracowanej dla każdego z obrębów oraz łącznie dla nadleśnictwa. W części tabelarycznej planu zamieszczono tabelę łączną dla nadleśnictwa oraz każdego z obrębów.

TAB. 62. SPODZIEWANY ROZMIAR PRAC Z ZAKRESU HODOWLI LASU W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE.

Zadania gospodarcze	Kuźnia Raciborska	Rudy Raciborskie	Nadleśnictwo
	powierzchnia - ha		
I. Odnowienia i zalesienia, w tym:			
1. halizny, płazowiny i zręby zaległe	56.48	29.37	85.85
2. grunty nieleśne	0.00	0.00	0.00
3. zręby bieżące 10-lecia	422.37	335.23	757.60
Razem I	478.85	364.60	843.45
II. Odnowienia pod osłoną, w tym:			
1. przy rębniach częściowych i stopniowych	377.23	288.65	665.88
2. podsadzenia produkcyjne	27.61	23.25	50.86
3. dolesienia luk i przerzedzeń	6.77	11.29	18.06
Razem II	411.61	323.19	734.80
Razem I + II	890.46	687.79	1578.25
III Poprawki i uzupełnienia, w tym			
1. w uprawach i młodnikach	38.60	44.09	82.69
2. na gruntach proj. do odn. i zalesienia.	111.19 [€]	88.52 [€]	199.71 [€]
Razem III	149.79	132.61	282.40
Razem I + II + III	1040.25	820.40	1860.65

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa.

Zadania gospodarcze	Kuźnia Raciborska	Rudy Raciborskie	Nadleśnictwo
	powierzchnia - ha		
IV Pielęgnowanie, w tym:			
1. gleby	1163.30	824.33	1987.63
2. upraw (CW)	1090.64	751.81	1842.45
3. młodników (CP) (**)	2335.40	3164.60	5500.00
Razem IV	4589.34	4740.74	9330.08
V Melioracje, w tym:			
1. wodne	124.51	122.72	247.23
2. agrotechniczne	895.34	716.31	1611.65
Razem V	1019.85	839.03	1858.88

(* - w ramach poprawek na gruntach projektowanych do odnowienia planowano:

- Poprawki na powierzchni istniejących zrębów, halizn i płazowin,
- Poprawki na powierzchni planowanych rębni zupełnych,
- Poprawki na powierzchni planowanych cięć uprzatających Rębni III a,

(** - w tym 2310,92 ha CP-P;

Przy projektowaniu odnowień i zalesień przyjęto 20% projektowanych poprawek.

Przy projektowaniu odnowień w drzewostanach zagospodarowanych rębiami częściowymi i złożonymi, planowanych do cięć uprzatających zwiększano niekiedy oszacowaną powierzchnię do odnowienia na poziomie 20%.

W planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie na lata 2006 – 2015 nie projektowano gruntów nieleśnych do zalesienia. Nadleśnictwo może dokonywać zalesień użytków rolnych, przyjmując za formalną podstawę ich przeznaczenie do zalesienia w planach zagospodarowania przestrzennego.

IV.2.1.1. OMÓWIENIE ZADAŃ GOSPODARCZYCH.

I. Odnowienia i zalesienia – obejmują powierzchnię halizn, płazowin, zrębów zaległych i uzgodnionych z nadleśnictwem gruntów rolnych przeznaczonych do zalesienia. Odnowienie halizn, płazowin i zaległych zrębów należy wykonać w pierwszych latach obowiązywania planu.

II.1. Odnowienia pod osłoną – projektowano jako kontynuację procesu odnowienia realizowanego rębiami częściowymi, gniazdowymi lub stopniowymi oraz jako czynności bezpośrednio wyprzedzające użytkowanie rębne rębiami złożonymi w drzewostanach gwarantujących powodzenie wykonywanych prac – drzewostany w KDO.

II.2. Podsadzenia produkcyjne – obejmują w drzewostany II i starszych klas wieku, lecz nie przeznaczonych do użytkowania rębego. W ramach podsadzeń zaprojektowano wprowadzanie młodego pokolenia w celu wytworzenia dolnego pietra w drzewostanie. Powierzchnia drzewostanów, w których zaplanowano podsadzenia produkcyjne została uzgodniona z nadleśnictwem. Wykonanie tych czynności gospodarczych należy przewidzieć w pierwszych latach obowiązywania planu urządzenia. Zaleca się stosowanie sadzonek gatunków w pełni wykorzystujących istniejące mikrosiedlisko, z jednoczesnym zwróceniem uwagi na dobór składu gatunkowego do przyjętego typu gospodarczego drzewostanu. Zalecany jest materiał szkółkarski dobrej jakości.

II.3. Dolesienie luk i przerzedzeń – obejmują powierzchnie luk wykazaną w opisach taksacyjnych lasu w drzewostanach II i starszych klas wieku, lecz nie przeznaczonych do użytkowania rębego. Wykonanie tych czynności gospodarczych należy przewidzieć w pierwszych latach obowiązywania planu urządzenia. Zaleca się zwracanie uwagi na dobór składu gatunkowego do przyjętego typu gospodarczego drzewostanu. Zalecany jest materiał szkółkarski dobrej jakości. Należy zwrócić uwagę na możliwość naturalnego odnowienia tych powierzchni. Przy projektowaniu dolesień luk i przerzedzeń zaplanowano zabiegi hodowlane (melioracje agrotechniczne, dolesienia, pielęgnacja gleby oraz CW).

III. Poprawki i uzupełnienia – projektowano w uprawach i młodnikach I klasy wieku, o niskim stopniu pokrycia w zasadzie do wieku 5 lat, a także w uprawach podokapowych. Uzupełnienia projektowano w starszych uprawach i młodnikach, w wieku do 20 lat, o niskim czynniku zadrzewienia często „lukowatych”. Poprawki na powierzchniach projektowanych do odnowień i zalesień na powierzchniach otwartych planowano zgodnie z ustaleniami II KTG, w wysokości 20%. Szczegółowe wskazania wynikają z uzgodnień z nadleśnictwem.

IV.1. Pielęgnowanie gleby – projektowano w uprawach do 5 lat; przy planowaniu dolesień luk i przerzedzeń oraz na powierzchniach projektowanych do odnowienia i zalesienia. Zabiegi te planowano jednokrotnie. Faktyczną ilość nawrotów, wynikającą z potrzeb ustali nadleśnictwo w trakcie realizacji planu urządzenia lasu.

Leśnictwo Krasiejów (fot. autor)

IV.2. Pielęgnowanie upraw (CW) – projektowano w uprawach w wieku powyżej 5 lat, w dolesionych lukach i przerzedzeniach w uzgodnieniu z nadleśnictwem oraz na odnowionych gniazdach w KO po rebnich gniazdowych. Ograniczono planowanie CW na gruntach planowanych do odnowień i zalesień.

IV.3. Pielęgnowanie młodników (CP) – zaplanowano te młodniki, które wymagają wykonania zabiegów hodowlanych związanych z regulowaniem składu, wyrównywaniem tempa wzrostu, normowaniem zwarcia, poprawą jakości i zdrowotności drzewostanu.

W planie urządzenia lasu znalazły się wskazania dotyczące CP oraz CP-P. Obie wskazówki oznaczają potrzebę wykonania cięć o charakterze hodowlanym (selekcja negatywna), przy czym dla pozycji ze wskazaniem CP-P planowane jest dodatkowo pozyskanie grubizny.

Pielęgnacje, CW i CP planowano w młodnikach po rębniach złożonych w przypadku występowania w składzie młodników gatunków wymagających tego typu zabiegów.

V.1. Melioracje wodne - zostały zaplanowane jako lokalna regulacja stosunków wodnych – niezbędna dla odnowienia powierzchni istniejących zrebów, halizn lub płazowin oraz zrębów planowanych do odnowienia po rębniach zupełnych – na siedliskach silnie wilgotnych.

V.2. Melioracje agrotechniczne – zostały zaplanowane celem stworzenia dogodnych warunków wzrostu na odnawianych i zalesianych powierzchniach. Czynności wykonywane w ramach melioracji agrotechnicznych mają na celu poprawę fizycznych właściwości gleby. W ramach melioracji agrotechnicznych mieści się również przygotowanie gleby pod odnowienie.

W najbliższym 10-leciu nie planuje się wprowadzania podszytów i nawożenia lasu.

IV.2.2 LEŚNA REGIONALIZACJA DLA NASION I SADZONEK W NADLEŚNICTWIE

RUDY RACIBORSKIE.

Zgodnie z Rozporządzeniem MŚ z dnia 9 marca 2005 roku, w sprawie wykazu, obszarów i mapy regionów pochodzenia leśnego materiału podstawowego (Dz.U. Nr 67, poz. 621) Nadleśnictwo Rudy Raciborskie położone jest w regionie pochodzenia nr 556.

IV.2.3 GOSPODARKA SZKÓLKARSKA.

Nadleśnictwo Rudy Raciborskie posiada zespoloną szkółkę leśną położoną w obrębie Kuźnia Raciborska, Leśnictwo Nędza w oddz.: 213 d, 220 c 221 c. Powierzchnia ogólna szkółki wynosi 9,58 ha, w tym:

- Powierzchnia produkcyjna – 5,97 ha,
- Powierzchnia pomocnicza – 3,61 ha.

Szkółka leśna w Nędzy(kwatera smugowa jodły) – fot. autor

Zespolona szkółka kontenerowa w Nędzy – fot. autor

Ponadto od 1997r. produkcja szkółkarska realizowana jest także w nowoczesnej szkółce kontenerowej położonej w obrębie Kuźnia Raciborska, Leśnictwo Nędza w oddz.: 212 k, l – produkującej wysokiej jakości materiał sadzeniowy z zakrytym systemem korzeniowym (z czego część sadzonek jest mikoryzowana).

W ramach szkółki kontenerowej funkcjonują:

- pola zraszania – powierzchnia produkcyjna – 2,09 ha,
- 2 zbiorniki wody ze stacją pomp,
- 12 tuneli foliowych do produkcji w warunkach kontrolowanych – łączna pow. produkcyjna – 0,54 ha,
- hala do produkcji substratu,
- 2 laboratoria mikoryzacji,
- przechowalnia nasion.

Należy stwierdzić, iż istniejąca powierzchnia szkółki w pełni zabezpiecza zapotrzebowanie na materiał sadzeniowy zarówno ze strony Nadleśnictwa Rudy Raciborskie, jak również innych jednostek LP, istniejąca produkcja materiału sadzeniowego może być zwiększona w przypadku zaistniałego popytu ze strony innych odbiorców (np. osób fizycznych).

IV.3. OPISANIE KIERUNKOWYCH ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY LASU, W TYM OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ.

IV.3.1 OPISANIE KIERUNKOWYCH ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY LASU.

IV.3.1.1. OCENA ZDROWOTNEGO I SANITARNEGO STANU LASU.

Ocenę stanu zdrowotnego i sanitarnego lasu szeroko omówiono w części dotyczącej rozmiaru i rodzajów uszkodzeń zarejestrowanych w trakcie prac taksacyjnych (*część I.4.3 niniejszego opracowania*) oraz Analizie gospodarki przeszłej (*część II niniejszego opracowania*).

fot. autor

IV.3.1.2. OCENA STOPNIA ZGODNOŚCI DRZEWOSTANÓW Z WARUNKAMI SIEDLISK.

W trakcie terenowych prac taksacyjnych określono stopień zgodności drzewostanów z docelowymi składami gatunkowymi, w poszczególnych typach siedliskowych lasu. Wyniki tej oceny oraz wnioski na przyszły okres gospodarczy omówiono i przedstawiono w elaboracie pkt. I.4.3.

IV.3.1.3. OKREŚLENIE POZIOMU SZKÓD W LASACH POWODOWANYCH PRZEZ ZESPÓŁ CZYNNIKÓW BIOTYCZNYCH, ABIOTYCZNYCH ORAZ ANTRPOGENICZNYCH.

W trakcie terenowych prac taksacyjnych zaewidencjonowano występujące w drzewostanach uszkodzenia pochodzenia biotycznego i abiotycznego. Strukturę rodzaju występujących na terenie nadleśnictwa uszkodzeń, ujętych w sporządzonym opisie taksacyjnym lasu i przedstawiono w elaboracie pkt. I.4.3.

IV.3.1.4. KIERUNKI NIEZBĘDNYCH DZIAŁAŃ – POZOSTAJĄCYCH W SFERZE GOSPODARKI LEŚNEJ, ŁOWIECKIEJ ORAZ GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ I OCHRONY ŚRODOWISKA – PROWADZĄCE DO MINIMALIZACJI SZKÓD.

2. CZYNNIKI NATURY BIOTYCZNEJ

- **Szkodniki korzeni**

Stanowią potencjalnie największe zagrożenie na szkółkach oraz uprawach porolnych. W poprzednim okresie gospodarczym nie notowano większych zagrożeń ze strony tej grupy szkodników. W związku z istotnym ograniczeniem areалу zalesiania gruntów nieleśnych oraz dzięki nowoczesnym technologiom produkcji sadzonek w szkółce kontenerowej (sadzonki z zakrytym systemem korzeniowym) nie przewiduje się większego zagrożenia ze strony szkodników korzeni na najbliższy okres.

Wskazania profilaktyczno-ochronne: wykonywanie próbných poszukiwań szkodników korzeni; corocznie - w szkółkach; na innych zalesianych i odnawianych powierzchniach – wg uwarunkowań określonych w Instrukcji O.L.

- **Szkodniki upraw**

W uprawach najistotniejsze znaczenie ma *szeliniak*, którego występowanie oraz zwalczanie stwierdzano średniorocznie na ok. **330 ha** (wg danych ZOL DGLP w Opolu za lata 1994 – 2003). Ponadto z tej grupy szkodników znaczenie mają: *choinek szary* oraz *zwójki sosnowe*.

Wskazania profilaktyczno-ochronne:

- systematycznie pielęgnować uprawy, a w przypadku wystąpienia zagrożeń lub szkód podejmować działania profilaktyczne lub ochronne wg zaleceń Instrukcji Ochrony Lasu,
- celem minimalizacji występowania szkód w uprawach wskazane byłoby:
  - w nowozakładanych uprawach sosny i modrzewia monitorować występowanie szeliniaka; w razie pojawu uszkodzeń podejmować działania ograniczające liczebność szkodnika; przy zakładaniu upraw w obszarach o znanym silnym zagrożeniu przez szeliniaka praktykować metody profilaktyczne, np. chemiczne zabezpieczanie sadzonek przed posadzeniem.

- **Szkodniki młodników**

W wyniku prac terenowych w Nadleśnictwie Rudy Raciborskie zarejestrowano 4203 ha młodników, z czego 3825 ha na terenie pożarzyska z roku 1992. Powierzchnia ta stanowi ca. 25% powierzchni leśnej nadleśnictwa. Powyższe liczby ukazują, że teren pożarzyska jest obszarem specyficznym w skali krajowej.

W młodnikach obserwowano istotne szkody ze strony:

- *smolika znaczonego,*
- *hurmarka olchowca,*
- *skośnika i zwójek sosnowych,*
- *szarynki iwówki,*
- *krobika modrzewiowca,*
- *kornika modrzewiowego*

Wskazania profilaktyczno-ochronne:

- monitorować i sygnalizować do ZOL pojawiające się istotniejsze uszkodzenia drzew w młodnikach od owadów,
- w przypadkach koniecznych należy podjąć działania ratownicze,

- **Szkodniki starszych drzewostanów**

Na kondycję zdrowotną drzew i drzewostanów starszych klas wieku, spośród negatywnie oddziałujących czynników biotycznych, istotny wpływ wywierały i wywierają uszkodzenia od owadów.

Szkodniki pierwotne drzewostanów iglastych – w warunkach Nadleśnictwa Rudy Raciborskie to przede wszystkim *osnuja gwiaździsta*. Szkodnik ten, pojawiając się w sposób nasilony w stałych ogniskach gradacyjnych, położonych na terenie leśnictw: Solarnia i Nędza, stwarza lokalnie i cyklicznie zagrożenie drzewostanów sosnowych.

Szkodniki pierwotne drzewostanów liściastych to przede wszystkim zwójka zieloneczka i miernikowce. Stwarzają stałe zagrożenie dla drzewostanów dębowych – obniżają kondycję zdrowotną oraz zmniejszają urodzaj żołądzi. Szczególnie dotyczy to leśnictw: Nędza, Ponięcice, Baborów, a także Krasiejów i Rudy.

Szkodniki wtórne – przede wszystkim przypłaszczek granatek, cetyńce, kornik drukarz – stwarzające zagrożenie dla drzewostanów iglastych – szczególnie drzewostanów osłabionych innymi czynnikami szkodliwymi.

W drzewostanach liściastych poważnym problemem jest nasilone występowanie opiętków i rozwiertków na dębach.

Wskazania profilaktyczno-ochronne:

- **Szkodniki pierwotne drzewostanów iglastych:** prowadzić rutynowe monitorowanie liczebności występowania owadów – szkodników lasu za pomocą jesiennych poszukiwań zimujących postaci owadów na powierzchniach podokapowych, oceny stopnia defoliacji, liczenie samic brudnicy mniszki na transektach
- **Szkodniki pierwotne drzewostanów liściastych:** w przypadku wystąpienia istotnych defoliacji drzew tj. przy utracie powyżej 50% ulistnienia, wykonywać, zgodnie z Instrukcją Ochrony Lasu, szczegółową inwentaryzację żerów, z podaniem stopnia ich nasilenia i lokalizacji.
- W uzasadnionych przypadkach stosować zabiegi ograniczające liczebność foliofagów,
- **Szkodniki wtórne:** porządkować na bieżąco stan sanitarny drzewostanów. Stosownie do zagrożenia stosować metody ograniczające liczebność kambiofagów: drzewa pułapkowe, mygły chwytne, pułapki feromonowe, korowanie i zabezpieczanie chemiczne surowca, terminowy wywóz poza strefy zagrożeń. Cięcia sanitarne dębu wykonywać w okresie sierpień-luty, tj. w czasie uniemożliwiającym zasiedlenia wyrabianych dłużyc i kłód przez deprecjonujące surowiec drzewny szkodniki techniczne, głównie przez najpowszechniej występującego rozwiertka większego.

- **Szkody powodowane przez patogeniczne grzyby**

Szczególną uwagę należy zwrócić na występowanie huby korzeniowej i opieńiek. Istotną rolę odgrywa również osutka sosny oraz w ostatnich latach zamieranie jesionu. W trakcie prac terenowych notowano występowanie tych chorób na większości powierzchni zajmowanych przez drzewostany będące pierwszym pokoleniem na gruntach porolnych oraz w drzewostanach uszkodzonych wcześniej przez zwierzynę. W trakcie wykonywania zabiegów w tych drzewostanach należy postępować zgodnie z wytycznymi określającymi zasady zapobiegania i zwalczania patogenów grzybowych.

Istotnym czynnikiem wpływającym na kondycję drzewostanów dębowych jest występowanie mączniaka, patogena towarzyszącego defoliacjom wywołanym żerami zwójek. Występowanie mączniaka w istotny sposób potrafi ograniczyć nie tylko wielkość przyrostu miąższości, lecz również obfitość owocowania i na żywotność młodego pokolenia.

- **Szkody powodowane przez zwierzynę**

W warunkach Nadleśnictwa Rudy Raciborskie szkody w drzewostanach powodowane przez zwierzynę łowną mają zdecydowanie pierwszorzędne znaczenie. Ogółem w trakcie prac terenowych zarejestrowano ok. 3296 ha drzewostanów uszkodzonych przez zwierzynę, co stanowi ok. 20 % wszystkich drzewostanów nadleśnictwa, z czego 2644 ha w stopniu uszkodzenia ponad 25 % - co można uznać za poziom gospodarczo istotny.

Uszkodzenia od zwierzyny łownej w uprawach – zgryzanie, zarejestrowano na ok. 389 ha. Stwierdzono jednocześnie znaczny spadek istniejących uszkodzeń w uprawach zakładanych w ostatnim okresie, w wyniku grodzenia upraw.

Uszkodzenia od zwierzyny – zgryzanie – fot. autor

Wskazania profilaktyczno-ochronne:

- celem minimalizacji występowania szkód od zwierzyny w uprawach wskazane jest:

- grodzenie kęp gatunków liściastych,

Grodzona uprawa na gruncie zrehabilitowanym – leśnictwo Lubieszów

fot. autor

- zabezpieczanie sadzonek przy użyciu repelentów chemicznych lub metodami mechanicznymi (np. palikowanie),

Uprawa zabezpieczona repelentem – leśnictwo Krasiejów fot. autor

Uszkodzenia od zwierzyny łownej w młodnikach – spalowanie, które w trakcie przeprowadzonej inwentaryzacji zarejestrowano na powierzchni ok. 2907 ha.

Uszkodzenia od zwierzyny – spalowana sosna – fot. autor

Wskazania profilaktyczno-ochronne:

- celem ograniczenia występowania szkód od zwierzyny w młodnikach wskazane jest prowadzenie CP poprzez ogławianie,

• Szkody powodowane przez gryzonie

Do grupy potencjalnych zagrożeń upraw i młodników należą również gryzonie. W warunkach Nadleśnictwa Rudy raciborskie gryzonie stanowią lokalne zagrożenia drzewostanów. Szkody wyrządzane przez nie lokalizują się głównie na terenie leśnictw: Baborów i Ponięcice. Do działań zapobiegawczych można zaliczyć:

- systematyczna pielęgnacja upraw,
- propagowanie i ochrona naturalnych wrogów,
- stosowanie repelentów (smarowanie szyj korzeniowych drzewek w uprawach) w miejscach nasilonych szkód,

Uszkodzenia od gryzoni – fot. autor

3. CZYNNIKI NATURY ABIOTYCZNEJ

Z czynników przyrody nieożywionej wyrządzających gospodarczo istotne szkody w drzewostanach nadleśnictwa wymienić należy:

- śniegołomy,
- uszkodzenia od wiatrów,
- powodzie i podtopienia,
- wczesne i późne przymrozki.

- **Szkody powodowane przez okiść śnieżną.**

Najbardziej narażone na tego typu uszkodzenia są duże kompleksy upraw i młodników na gruntach porolnych oraz na byłym pożarzysku, gdzie brak osłony starszych drzewostanów. Z zabiegów zabezpieczających drzewostany przed wystąpieniem szkód powodowanych przez susze oraz przymrozki, które nadleśnictwo może wykonać w bieżącym 10-leciu, wymienić należy:

- stosowanie odpowiednich metod przygotowania gleby w potencjalnych zmrozowiskach,
- stosowanie dobrej jakości materiału sadzeniowego (wielolatki) w potencjalnych zmrozowiskach,
- wykorzystanie w odnowieniach wartościowych samosiewów (szczególnie lokalnych ekotypów, które charakteryzuje większa odporność),
- działania związane z planowaniem gospodarczym - przestrzeganie zaplanowanych rodzajów rębni, a w przypadku cięć gniazdowych - odpowiedni dobór kształtu i wielkości gniazd,

- **Szkody powodowane przez huraganowe wiatry.**

Wiatrowały w leśnictwie Stanica – fot. autor

Szkody powodowane przez huraganowe wiatry mają głównie charakter uszkodzeń mechanicznych (oblamywanie gałęzi, naruszanie systemu korzeniowego, pęknięcia strzał, wiatrołomy, wiatrowały). Najbardziej narażone na szkodliwe działanie wiatru są drzewostany lukowate, przerzedzone, jednogatunkowe, zaniedbane pod względem pielęgnacyjnym (niebezpieczne jest gwałtowne rozluźnienie zwarcia w drzewostanach nie trzebionych). Na powstawanie szkód od wiatru w szczególności narażone są drzewostany porażone przez opieńkę i hubę korzeni oraz intensywnie spalowane przez zwierzynę. Z zabiegów zabezpieczających drzewostany przed wystąpieniem szkód powodowanych przez wiatr, które nadleśnictwo może wykonać w bieżącym 10-leciu, wymienić należy:

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa.

- działania związane z planowaniem gospodarczym - przestrzeganie zaplanowanych rodzajów rębni i kierunku cięć, a w przypadku cięć gniazdowych - odpowiedni dobór kształtu i wielkości gniazd,
- planowane i prawidłowe wykonywanie cięć pielęgnacyjnych (unikanie gwałtownego rozluźnienia zwarcia, szczególnie w drzewostanach jednogatunkowych i jednowiekowych),
- unikanie lokalizowania w zagrożonych drzewostanach obiektów wymagających wycięcia linii lub założenia zrębów odsłaniających ściany lasu,
- w pracach odnowieniowych – dążyć do wykorzystania wartościowych samosiewów,
- w drzewostanach zaniedbanych pielęgnacyjnie - wykonywanie cięć pielęgnacyjnych w kilku nawrotach,

Szkody powodowane przez przymrozki oraz susze.

Najbardziej narażone na tego typu uszkodzenia są duże kompleksy upraw i młodników na gruntach porolnych oraz na byłym pożarzysku, gdzie brak osłony starszych drzewostanów. Z zabiegów zabezpieczających drzewostany przed wystąpieniem szkód powodowanych przez susze oraz przymrozki, które nadleśnictwo może wykonać w bieżącym 10-leciu, wymienić należy:

- stosowanie odpowiednich metod przygotowania gleby w potencjalnych zmrozowiskach,
- stosowanie dobrej jakości materiału sadzeniowego (wielolatki) w potencjalnych zmrozowiskach,
- wykorzystanie w odnowieniach wartościowych samosiewów (szczególnie lokalnych ekotypów, które charakteryzuje większa odporność),
- działania związane z planowaniem gospodarczym - przestrzeganie zaplanowanych rodzajów rębni, a w przypadku cięć gniazdowych - odpowiedni dobór kształtu i wielkości gniazd,

Szkody powodowane przez powódzie i podtopienia.

Na terenie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie występują tereny okresowo podtapiane i zalewane. Dotyczy to głównie drzewostanów położonych w sąsiedztwie stawów hodowlanych, z których w okresie jesiennym spuszczana jest woda. Stan urządzeń melioracji wodnych, w tym rowów opaskowych i odpływowych jest na tyle zły, że następuje zalewanie okolicznych drzewostanów.

Możliwości Nadleśnictwa w tym zakresie są ograniczone bowiem utrzymanie tych urządzeń we właściwym stanie należy do właścicieli lub dzierżawców stawów rybnych. Należy jednak dołożyć wszelkich starań, aby odpowiedni stan urządzeń melioracyjnych zapewniał utrzymanie właściwych stosunków wodnych bez względu na formy własności. W tym celu konieczne jest współdziałanie Nadleśnictwa z odpowiednimi jednostkami państwowymi i samorządowymi (RZGW, RZMiUW).

Przyczyny oraz rozmiar szkód jakie w lasach Nadleśnictwa Rudy Raciborskie wyrządziła katastrofalna powódź z 1997r. zostały szeroko omówione w części dotyczącej danych historycznych nadleśnictwa (*część I.1.4.4 niniejszego opracowania*) oraz Analizie gospodarki przeszłej (*część II niniejszego opracowania*).

4. ZAGROŻENIE POŻARAMI

Lasy Nadleśnictwa Rudy Raciborskie należą do obszarów silnie zagrożonych pod względem pożarowym i zostały zaliczone do I kategorii zagrożenia pożarowego.

W minionym okresie gospodarczym miały miejsce 169 pożary na powierzchni 70,50 ha. Oszacowane straty wyniosły 176 500 zł.

5. CZYNNIKI NATURY ANTROPOGENICZNEJ

Z czynników antropogenicznych mających negatywny wpływ na kondycję zdrowotną drzewostanów nadleśnictwa wymienić należy:

- emisje przemysłowe,
- zakłócenia stosunków wodnych,
- zanieczyszczenia wód powierzchniowych,
- zaśmiecanie lasu,

- **Szkody powodowane przez gazy i pyły przemysłowe.**

Istotnym elementem ograniczającym gospodarkę leśną w nadleśnictwie jest oddziaływanie atmosferycznych zanieczyszczeń powietrza. Lasy Nadleśnictwa Rudy znajdują się w całości pod ujemnym wpływem emisji przemysłowych.

W ostatnich latach obserwuje się spadek stężeń zanieczyszczeń. Jest to związane z ograniczeniem wielkości produkcji wielkoprzemysłowej oraz ze skuteczną realizacją inwestycji proekologicznych zmierzających do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza w największych zakładach przemysłowych.

Zgodnie z postanowieniami KTG w planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie na lata 2006 – 2015 przyjęto strefy uszkodzeń przemysłowych z poprzedniego planu. W wyniku czego drzewostany nadleśnictwa w całości zaliczono do lasów uszkodzonych przez przemysł, w tym:

- **I strefa uszkodzeń** – uszkodzenia słabe – 2017,53 ha (12,2 % powierzchni lesnej nadleśnictwa),
- **II strefa uszkodzeń** – uszkodzenia średnie – 14451,19 ha (87,8 % powierzchni lesnej nadleśnictwa),

- **Zakłócenia stosunków wodnych.**

Zagrożenia wywołane przez zakłócone stosunki wodne ma w Nadleśnictwie Rudy Raciborskie istotne znaczenie, szczególnie dotyczy to północnych rejonów nadleśnictwa. Tam bowiem zlokalizowane są potężne wyrobiska odkrywkowych kopalni piasku.

Widok na wyrobisko Kopalni Piasku Kotlarnia – fot. autor

Wyrobiska te powodują przesuszanie przyległych terenów pożarzyska z 1992r. w promieniu kilku kilometrów, co obrazuje między innymi ekspansja wrzосу – do niedawna na tych terenach nieobecnego – dziś występuje w młodnikach na ok. 480 ha.

Wrzosowiska oprócz znaczenia w ochronie przeciwpożarowej (duże obciążenie ogniowe) powodują silne procesy degradacji gleb, co pogarsza i tak niekorzystne na pożarzysku warunki wzrostu drzewostanów.

Ekspansja wrzосу – leśnictwo Kotlarnia – fot. autor

- **Zanieczyszczenia wód powierzchniowych.**

O przydatności wód powierzchniowych decyduje występujące zanieczyszczenia fizyczno-chemiczne i mikrobiologiczne pochodzące ze źródeł punktowych, obszarowych i liniowych.

Podstawowymi punktowymi źródłami zanieczyszczenia wód powierzchniowych pozostają nadal zakłady przemysłowe i większe skupiska ludności, odprowadzające ścieki do odbiorników systemami kanalizacyjnymi. Dla obszaru działania nadleśnictwa istotną rolę odgrywa oddziaływanie źródeł przemysłowych jak również źródeł komunalnych. Zwiększająca się ilość przyłączy wodociągowych sprzyja powstawaniu większych niż dotychczas ilości ścieków bytowych, które niejednokrotnie odprowadzane są, wspólnie ze ściekami z hodowli zwierząt, bez jakiegokolwiek oczyszczenia do rowów melioracyjnych, potoków i rzek.

Zanieczyszczenia obszarowe pochodzą głównie ze spłukiwania opadami atmosferycznymi obszarów przede wszystkim rolnych. substancjami zanieczyszczającymi, wymywanymi z pól, łąk i pastwisk do wód, są w szczególności składniki nawozów mineralnych i organicznych, chemiczne środki ochrony roślin, ścieki i osady w niewłaściwy sposób wprowadzone do ziemi.

- **Zaśmiecanie lasu.**

Istotnym problemem jest zaśmiecanie lasu opadami komunalnymi. Nadleśnictwo musi ponosić koszty w wyniku:

- usuwania pozostawionych odpadów w lesie, zazwyczaj w sąsiedztwie parkingów leśnych i miejsc postoju pojazdów,
- uiszczaniu opłat za składowanie odpadów pozostawionych w lesie.

Należy dążyć aby samorządy były zaangażowane w proces ochrony środowiska przyrodniczego poprzez:

- udział w akcjach typu „sprzątanie świata”,
- prowadzenie akcji uświadamiających potrzebę ochrony środowiska przyrodniczego przez społeczności lokalne,
- partycypowaniu w kosztach utylizacji odpadów ponoszonych przez nadleśnictwo, np. poprzez zniesienie opłaty za korzystanie ze składowisk komunalnych.

IV.3.1.5. LICZBA, RODZAJE I ROZMIESZCZENIE PUNKTÓW MONITORINGU ŚRODOWISKA LEŚNEGO W NADLEŚNICTWIE.

Na terenie nadleśnictwa Rudy Raciborskie zlokalizowane są 3 punkty monitoringu biologicznego

– w obrębie Rudy Raciborskie:

- oddz. 124 i   -   SPO I rz. nr 137 G,

– w obrębie Kuźnia Raciborska:

- oddz. 82 c   -   SPO nr I i II rz. 127 D,

- oddz. 183 a   -   SPO nr I rz. 126,

W nadleśnictwie Rudy Raciborskie nie prowadzi się monitoringu technicznego.

Planowanie wszelkich czynności związanych z ochroną lasu należy oprzeć na obowiązującej ***Instrukcji Ochrony Lasu oraz uzupełniających zarządzeniach.***

Zagadnienia związane z tematem ochrony lasu i zagrożenia środowiska leśnego, zostały przedstawione na mapie przeglądowej sporządzonej dla każdego z obrębów – pt.: ***„Mapa zagrożeń środowiska leśnego i ochrony lasu”***.

IV.3.2 OPISANIE KIERUNKOWYCH WYTYCZNYCH Z ZAKRESU OCHRONY

PRZECIWPOŻAROWEJ.

Zadania dotyczące zagadnień związanych z ochroną przeciwpożarową ustalone zostały w oparciu o:

- Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003 roku w *sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów. (Dz. U. nr 121 poz. 1138)*
- Wytyczne zawarte w „*Instrukcji ochrony przeciwpożarowej obszarów leśnych*”, (W-wa 1996r., MOŚZNiL, Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych.).
- Rozporządzenie MOŚZNiL z dnia 16 sierpnia 1999 r., w *sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów.* (Dz. U. Nr 73 poz. 824).
- Wytyczne zawarte w „*Instrukcji urządzania lasu*” (W-wa 2003r., Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych.).
- Wytyczne zawarte w „*Zasadach uzgadniania przez Komendantów Wojewódzkich P.S.P. projektów planów urządzania lasu w części dotyczącej ochrony przeciwpożarowej*”, (W-wa 1996r).
- „*Plan działań ratowniczych – postępowanie na wypadek powstania pożaru lasu*”; uzgodnionego z odpowiednim Komendantem Powiatowym P.S.P.

Teren pożarzyska z 1992r. - Leśnictwo Borowiec (fot. autor)

IV.3.2.1. OKREŚLENIE KATEGORII ZAGROŻENIA POŻAROWEGO DLA NADLEŚNICTWA.

**ŚREDNIA ROCZNA LICZBA POŻARÓW LASU W NADLEŚNICTWIE
(PRZECIĘTNA Z OSTATNICH 10LAT)**

Lp.	Rok	Ilość pożarów szt	Powierzchnia ha	Przeciętna wielkość pow. pożaru
1	1996	8	6,06	0,78
2	1997	3	3,06	1,02
3	1998	10	6,31	0,63
4	1999	9	2,43	0,27
5	2000	10	3,53	0,35
6	2001	4	0,19	0,05
7	2002	44	7,44	0,17
8	2003	60	34,86	0,58
9	2005	10	0,65	0,07
10	2006	11	5,97	0,54
R-m		169	70,50	0,42

Ogólna powierzchnia pożarów lasu wyniosła 70,50 ha. Przeciętna powierzchnia jednego pożaru wynosiła 0,42ha

➤ Średnioroczna liczba pożarów: 17 25pkt.

PROCENTOWY UDZIAŁ SIEDLISK I KLAS WIEKU:

Procentowy udział siedlisk Bśw i BMśw: 41,3%,

Procent powierzchni I i II klasy wieku: 43,7%

➤ Ilość punktów: 5 pkt.

WARTOŚĆ WSPÓŁCZYNNIKA HYDROTERMICZNEGO SIELANINOWA „K”:

$k = 1,46$ (wskaźnik $k < 1,2$ przez 3 miesiące)

➤ Ilość punktów: 6 pkt.

EMISJE PRZEMYSŁOWE PRZY ŚREDNIEJ WARTOŚCI WSKAŹNIKA

SO₂: < 30,001mg/m² x dobę,

NO_x: <0,501 mg/m² x dobę.

➤ Ilość punktów: 0 pkt.

KATEGORIA ZAGROŻENIA POŻAROWEGO.

TAB. 63. OKREŚLENIE WSKAŹNIKA ZAGROŻENIA POŻAROWEGO.

Wskaźnik		Wyliczona wartość wskaźnika	Ilość punktów
Średnia roczna liczna pożarów lasu w nadleśnictwie (z ostatnich 10 lat)		17,0	25
Procentowy udział powierzchni	Siedlisk Bs, Bśw, BMśw	41,3	5
	I i II klasy wieku	43,7	
Wartość współczynnika hydrotermicznego Sielaninowa „k”:		1,46	6
Emisje przemysłowe przy średniej wartości wskaźnika	SO ₂	< 30,0 mg/m ² x dobę	0
	NO _x	<0,50 mg/m ² x dobę	0
Razem wyliczona ilość punktów			36

Ze względu na sumę punktów Nadleśnictwo Rudy Raciborskie zaklasyfikowano do I kategorii – dużego zagrożenia pożarowego lasu (przedział punktowy od 34 - 55).

Widok na teren pożarzyska z 1992r. (fot. autor)

IV.3.2.2. CZYNNIKI KSZTAŁTUJĄCE ZAGROŻENIE POŻAROWE.

- Ilość i rozmiar kompleksów leśnych – jest to ważny czynnik kształtujący potencjalne zagrożenie pożarowe nadleśnictwa Rudy Raciborskie. Nadleśnictwo charakteryzuje duża zmienność przestrzennego rozmieszczenia kompleksów leśnych. Lasy w obrębie Rudy Raciborskiej oraz część obrębu Kuźnia Raciborska skupione są w niewielu kompleksach. Natomiast tzw. zaodrzańska część obrębu Kuźnia Raciborska (leśnictwa: Poniecice, Baborów) charakteryzuje znaczne rozproszenie. Kompleksy te w przeważającej większości pokrywają tereny o mniejszym lub większym wzniesieniu terenu, fragmenty dolin rzek i potoków, o małej przydatności do gospodarki rolnej. Ich bezpośrednie otoczenie stanowią pola uprawne, będące potencjalnym źródłem zagrożenia pożarowego, z tytułu przerzutu ognia z wypalanych ściernisk i łąk.
- Skład gatunkowy drzewostanów oraz ich wiek - jest to bardzo ważny czynnik kształtujący potencjalne zagrożenie pożarowe nadleśnictwa Rudy Raciborskiej. Drzewostany iglaste zajmują w nadleśnictwie 78,2% powierzchni leśnej, gdzie dominującym gatunkiem jest So, o udziale 74,6% powierzchni leśnej. Udział I i II klasy wieku w powierzchni leśnej nadleśnictwa stanowi 43,7%.
- Rodzaj pokrywy gleby- występujące drzewostany, szczególnie starszych klas wieku, charakteryzują się rozluźnioną strukturą poziomą, co powoduje silną penetrację światła na dnie lasu i w konsekwencji bujny rozwój runa, złożonego z gatunków powodujących silne zadarnianie i dziczenie pokrywy leśnej. Powierzchnie upraw oraz powierzchnie nie zalesione do odnowienia i grunty przeznaczone do zalesienia także cechuje znaczne zachwaszczenie pokrywy gleby. Dodatkowy problem to postępująca sukcesja wrzosu. W trakcie prac taksacyjnych przeprowadzono inwentaryzację wrzosu na terenie pożarzyska, w wyniku czego zarejestrowano ok. 480 ha drzewostanów z pokrywą wrzosu 10 i więcej %.
- Atrakcyjność turystyczna - tereny nadleśnictwa Rudy Raciborskiej należą do atrakcyjnych turystycznie. Na atrakcyjność tą wpływają:
  - położenie lasów nadleśnictwa w sąsiedztwie aglomeracji miejskich – Gliwice, Rybnik, Racibórz, Kedzierzyn-Koźle,
  - rezerwat przyrody „Rozumice”, „Łęczok” oraz Park Krajobrazowy CKKRW,
  - występowanie dużych powierzchni borówczysk i miejsc zasobnych w grzyby,
  - istniejące cenne fragmenty rodzimej przyrody, liczne walory przyrodniczo – kulturowe zlokalizowane na obszarze nadleśnictwa,
  - przebieg licznych szlaków turystycznych i ścieżek rowerowych,
  - dostępność komunikacyjna,
  - na gruntach nadleśnictwa istnieją miejsca postoju dla pojazdów mechanicznych.

- Sieć dróg i linii kolejowych - przez tereny nadleśnictwa, przebiegają liczne szlaki komunikacyjne:
  - linia kolejowa Racibórz – Kędzierzyn-Koźle,
  - linia kolejowa Gliwice – Kędzierzyn-Koźle,
  - linia kolejowa KP Kotlarnia – Gliwice (tzw. „kolej piaskowa”),
  - droga krajowa nr 45 – Chałupki – Racibórz – Opole,
  - droga wojewódzka nr 919 – Sośnicowice – Rudy Raciborskie – Racibórz,
  - droga wojewódzka nr 920 – Rudy Raciborskie – Rybnik,
  - droga wojewódzka nr 922 – Kuźnia Raciborska – Racibórz,
  - droga wojewódzka nr 425 – Bierawa – Kuźnia Raciborska – Rudy Raciborskie,
- Obszary o podwyższonej palności rzeczywistej – obszar leśny nadleśnictwa Rudy Raciborskie posiada miejsca o podwyższonej palności. Jest to obszar zlokalizowany wokół miasta Kuźnia Raciborska (letwo Kiczowa, Solarnia).
- Obszary o podwyższonej palności potencjalnej – obszar leśny nadleśnictwa Rudy Raciborskie posiada miejsca o podwyższonej palności potencjalnej. Są to powierzchnie:
  - obszar upraw i młodników na terenie pożarzyska z 1992r. (4309 ha),
- Pasy przeciwpożarowe - obszar leśny Nadleśnictwa Rudy Raciborskie posiada sztuczne przerwy ograniczające i osłabiające rozwój pożaru w postaci pasów przeciwpożarowych:
  - ***pasy ppoż. typu A*** – oddzielające las od drogi publicznej; obowiązek urządzania i utrzymania ciąży na „właścicielach lub zarządcach lasów położonych przy drogach publicznych”(RMSWiA z dnia 16 czerwca 2003roku, rozdz. 9§ 34.3.
  - ***pasy ppoż. typu Kienitz*** – oddzielające las od linii kolejowej; obowiązek urządzania i utrzymania ciąży na „właścicielach linii kolejowych”(RMSWiA z dnia 16 czerwca 2003roku, rozdz. 9§ 34.3.

- ***pasy ppoż. typu D*** – *pasy biologiczne* – zabezpieczające teren pożarzyska oraz duże kompleksy upraw porolnych,

Pas ppoż typu „D” - Leśnictwo Lubieszów (fot. autor)

Przestrzenną lokalizację istniejących pasów przeciwpożarowych zamieszczono na mapie przeglądowej „Ochrony Przeciwpożarowej”

Należy zwrócić szczególną uwagę na terminowe i prawidłowe wykonywania czynności gospodarczych na istniejących już pasach przeciwpożarowych tak, aby zapewniona była ich użyteczność przez cały rok. Parametry i stan techniczny tych pasów określają obowiązujące

odpowiednie zarządzenia.

IV.3.2.3. OCENA SPRAWNOŚCI SYSTEMU OBSERWACYJNO – ALARMOWEGO I INTERWENCYJNEGO.

Zgodnie z „*Rozporządzeniem MOŚNiL z dnia 16 sierpnia 1999r*” obserwacja lasu Nadleśnictwa Rudy Raciborskie w okresach występowania I, II lub III stopnia zagrożenia pożarowego jest prowadzona w formach:

- stałych punktów obserwacji naziemnej w postaci dostrzegalni p.poż.
- przez naziemne patrole przeciwpożarowe,
- patrole lotnicze.

IV.3.2.4. SYSTEM OBSERWACYJNO – ALARMOWY NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE.

System obserwacyjno – alarmowy Nadleśnictwa opiera się na:

- ❑ *Stalych punktach obserwacji naziemnej, w postaci dostrzegalni p.poż.* – punkty wyposażone w książkę meldunków i instrukcję postępowania dla osoby prowadzącej obserwację. W skład systemu obserwacyjnego wchodzić dwie dostrzegalnie zlokalizowane w:
  - Obr. Kuźnia Raciborska oddz.: 91 h,
  - Obr. Rudy Raciborskie oddz. 91 b

Leśnictwo Kiczowa, oddz. 91 h (fot. autor)

Leśnictwo Borowiec, oddz. 91 b (fot. autor)

Wieże obserwacyjne wraz z korespondującymi wieżami z Nadleśnictw: Rudziniec, Kędzierzyn i Rybnik w pełni zabezpieczają wymóg obserwacji na najbliższy okres.

Na mapie przeglądowej ochrony przeciwpożarowej w miejscu istniejących wież obserwacyjnych zostanie umieszczona podziałka kątowna, umożliwiającą lokalizację miejsca pożaru.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa.

- ❑ ***Patrolowaniu lasu w okresach wzmożonego zagrożenia pożarowego.*** Na terenach o zwiększonym nasileniu ilości pożarów organizowane są patrole przeciwpożarowe. Trasy i rejon patrolowania ustala nadleśniczy. Na czas trwania „Akcji Bezpośredniej” nadleśniczy powołuje „Leśne Pogotowie Przeciwpożarowe” wyposażone w samochód terenowy TOYOTA HILUX z wysokociśnieniowym urządzeniem gaśniczym FIRE SKID posiadającym własny zbiornik wodny o pojemności 400 litrów.
- ❑ ***Spostrzeżenia pracowników nadleśnictwa.***
- ❑ ***Informacjach innych osób*** – położenie na obszarze nadleśnictwa licznych miejscowości posiadających sieć telefoniczną, przebiegające przez tereny leśne szlaki turystyczne i ścieżki spacerowe oraz sezonowa penetracja obszarów leśnych przez ludność zbierającą płody runa, przyczynia się do szybszego wykrywania powstających pożarów.
- ❑ ***System obserwacji lotniczej*** – w okresach wzmożonego zagrożenia pożarowego obszar Nadleśnictwa Rudy Raciborskie jest objęty systemem obserwacji lotniczej R.D.L.P. w Gotartowicach / k. Rybnika. Orientacyjny czas lotu samolotu poniżej 20 min.

Na podstawie oceny sprawności istniejącego systemu obserwacyjno – alarmowego, sieci straży pożarnych, zaopatrzenia w wodę ustala się, że okres swobodnego rozwoju pożaru (od momentu powstania pożaru do chwili wkroczenia pierwszych sił i środków ratowniczych) na terenie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie wynosi ca 20 minut.

IV.3.2.5. WYKAZ ISTNIEJĄCYCH JEDNOSTEK STRAŻY POŻARNYCH

Wykaz istniejących jednostek straży pożarnych leżących w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie:

➤ Komenda Wojewódzka P.S.P. w Opolu

1. Komenda Powiatowa P.S.P. w Kędzierzynie-Koźlu

JRG: Kędzierzyn-Koźle,

O.S.P. typu S: Bierawa, Dziergowice, Lubieszów, Koblarnia, Goszyce, Polska Cerekiew, Wronin, Pawłowiczki

2. Komenda Powiatowa P.S.P. w Głubczycach

JRG: Głubczyce,

O.S.P. typu S: Baborów, Raków, Nowa Cerekwia, Kietrz,

➤ **Komenda Wojewódzka P.S.P. w Katowicach**

3. Komenda Powiatowa P.S.P. w Gliwicach

JRG: Gliwice

O.S.P. typu S: Bargłówka,

4. Komenda Powiatowa P.S.P. w Rybniku

JRG: Rybnik

5. Komenda Powiatowa P.S.P. w Raciborzu

JRG: Racibórz

O.S.P. typu S: Ponięcice, Szonowice, Rudnik, Pietrowice Wielkie, Krzanowice, Tworków, Krzyżanowice, Kuźnia Raciborska, Turze, Jankowice Rudzkie, Nedza, Górki Śląskie, Zawada Książęca, Markowice, Ruda Kozielska, Rudy, Szymocice

IV.3.2.6. OCENA SPRAWNOŚCI SYSTEMU ALARMOWO – DYSPOZYCYJNEGO.

Nadleśnictwo Rudy Raciborskie jako jednostka organizacyjna Lasów Państwowych jest częścią systemu alarmowo-dyspozycyjnego R.D.L.P. w Katowicach – tworzy w nim **punkt alarmowo-dyspozycyjny P.A.D.** Punkt alarmowo dyspozycyjny nadleśnictwa znajduje się w jego biurze i wyposażony jest w wymagany sprzęt łącznościowy oraz dokumentację i mapy.

W terenie punkty alarmowe znajdują się w siedzibach leśnictw. Wszystkie siedziby leśnictw wyposażone są w telefony lub radiotelefony.

IV.3.2.7. OCENA WYPOSAŻENIA W SPRZĘT.

Nadleśnictwo Rudy Raciborskie posiada jedną bazę sprzętu gaśniczego:

➤ **w siedzibie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie – Rudy ul. Rogera 1,**

Baza sprzętu p.poż. wyposażona jest m.in. w:

- samochód terenowy Toyota Hilux	1 szt,
- przyczepa z motopompą Fire Skide	1 szt,
- ciągnik LKT 81	1 szt,
- ciągniki Ursus :	4szt,
- pług do wyorywania pasów (LPZ):	1 szt,
- pług talerzowy:	1 szt,

- szpadle i łopaty:	73szt,
- siekieromotyki	9 szt,
- gaśnice uniwersalne:	15 szt,

Ilość baz przeciwpożarowych jest wystarczająca dla lasów I kategorii zagrożenia.

W razie wystąpienia pożaru punkt alarmowo-dyspozycyjny powiadamia odpowiednią Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej (K.P.P.S.P.) i dysponuje do pożaru wyznaczony pojazd oraz miejscowego leśniczego. W przypadku wystąpienia dużych pożarów, na żądanie dowódcy akcji gaśniczej, dyżurny PAD wykonuje kserokopie map z terenu, w którym wystąpił pożar. Do akcji gaśniczych może być używany samolot typu „Dromader” z Gotarowic.

IV.3.2.8. OCENA DOSTĘPNOŚCI TERENÓW LEŚNYCH

W Nadleśnictwie Rudy Raciborskie zgodnie z „Rozporządzeniem MOŚZNiL z dnia 16 sierpnia 1999r” odległość dowolnego punktu położonego w lesie do najbliższej drogi pożarowej dla lasów I kategorii zagrożenia nie przekracza odległości 750 m.

Pod względem dostępności terenów leśnych należy stwierdzić, że do głównych kompleksów leśnych dojazd jest dobry. Istnieje jednak spora liczba niewielkich kompleksów leśnych, położonych wśród pól uprawnych, do których dojazd jest utrudniony lub niemożliwy. Dotyczy w zasadzie lasów położonych na zachód od rz. Odry (leśnictwa: Ponięcice i Baborów).

Obszary leśne nadleśnictwa pokryte są wystarczającą, pod względem gęstości siecią dróg o nawierzchniach ulepszonych (asfaltowych), bądź też gruntowych. Umożliwiają one dostęp ciężkiego sprzętu gaśniczego do poszczególnych kompleksów leśnych, jak również poruszanie się po ich obszarze. Większość dróg znajduje się w dobrym lub średnim stanie technicznym i wymaga remontów bieżących. Wszystkie drogi leśne - przeciwpożarowe są (lub zostaną w najbliższym czasie) oznaczone w terenie znakami informacyjnymi, wskazującymi numer drogi i kierunek dojazdu do zbiorników wody gaśniczej. Obecnie wysiłek nadleśnictwa skierowany jest na utrzymanie tych dróg w należyтым stanie technicznym. Drogi te muszą zapewniać przejazd – nie należy składać na nich drewna lub innych materiałów w sposób utrudniający poruszanie się pojazdów mechanicznych. Drogi leśne, które znalazły się w istniejącej sieci dróg pożarowych i dojazdowych do punktów czerpania wody posiadają szerokość min. 4 m.

Obowiązkiem nadleśnictwa w najbliższym 10-leciu będzie utrzymanie w dobrym stanie technicznym już istniejących dróg, przeprowadzenie niezbędnych remontów w przypadku dróg uszkodzonych oraz udrożnienie nowych dróg leśnych gruntowych, będących do tej pory w złym stanie technicznym a stanowiących niezbędne ogniwo w sieci dróg stanowiących o dostępności lasów.

Docelowa sieć dróg pożarowych i dojazdowych ^(*) do punktów czerpania wody – powinna posiadać następujące parametry (wg pkt. 4.6.1 Instrukcji Ochrony Przeciwpożarowej Obszarów Leśnych W-wa 1996r.):

- nawierzchnia utwardzona lub gruntowa o nośności 100 kN i nacisku na oś 50 kN,
- najmniejszy promień zewnętrznych łuków drogi powinien wynosić co najmniej 11m,
- skrajnia 6 m szerokości (odstęp pomiędzy koronami drzew do wysokości 4 m od poziomu ziemi),
- szerokość jezdni co najmniej 3m,
- zapewniony przejazd bez zawracania. Drogi bez możliwości przejazdu należy zakończyć placem manewrowym o wymiarach, co najmniej 20 x 20 m, objazdem pętlicowym lub innym rozwiązaniem,
- na drogach jednopasmowych należy zapewnić mijanki w odległości 200 – 300 m, tak aby z jednej mijanki można było widzieć następną. Szerokość jezdni wraz z mijanką powinna wynosić minimum 6m, a długość mijanki 23 m.

^(*) – oznacza to, że drogi nowo budowane lub poddawane w przyszłym okresie remontom kapitalnym, a pełniące jednocześnie funkcje przeciwpożarowe, powinny odpowiadać w/w kryteriom.

IV.3.2.9. OCENA STANU ZAOPATRZENIA WODNEGO.

Stopień pokrycia obszarów leśnych Nadleśnictwa Rudy Raciborskie punktami czerpania wody, przy uwzględnieniu istniejącej sieci hydrantowej oraz projektowanych punktów czerpania jest wystarczający (zgodnie z normami określonymi w § 35.3.1. Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów – Dz.U. nr 121 poz. 1138). Zgodnie z niniejszym Zarządzeniem: (...)

§ 35.3. Źródła wody do celów przeciwpożarowych w lasach, które samoistnie lub wspólnie tworzą kompleks o powierzchni ponad 300 ha, powinny być zapewnione w postaci nie więcej niż dwóch zbiorników w obrębie chronionej powierzchni zawierających łącznie, co najmniej 50m³ wody lub cieku wodnego o stałym przepływie wody nie mniejszym niż 10 dm³/s przy najniższym stanie wód, z zapewnieniem najbliższego stanowiska czerpania wody w terenie o promieniu:

1) nieprzekraczającym 3km w lasach I kategorii zagrożenia pożarowego;

(...).

Nadleśnictwo utrzymuje na swoim terenie punkty czerpania wody dla celów gaśniczych oraz korzysta z punktów czerpania zlokalizowanych w pobliżu lasów. Ich lokalizacja przedstawia się następująco:

Obwód Kuźnia Raciborska:

➤ Leśnictwo Lubieszów:

- **przy oddz. 4** – ujęcie wody o wydajn. ponad 15 dm³ /s, (most na rz. Bierawce we wsi Bierawa),
- **przy oddz. 35** – zbiornik o pojemności ponad 50 m³ (zbiornik KP Dziergowice),

➤ Leśnictwo Solarnia:

- **oddz. 145 h** – ujęcie wody o wydajności ponad 15 dm³ /s, (rz. Ruda),
- **oddz. 146 i** – ujęcie wody o wydajności ponad 15 dm³ /s, (rz. Ruda),

➤ Leśnictwo Kiczowa:

- **oddz. 105 f** – 2 zbiorniki o pojemności ponad 50 m³,
- **przy oddz. 151** – ujęcie wody o wydajności ponad 15 dm³ /s (most na rz. Ruda),

➤ Leśnictwo Nędza:

- **oddz. 212 l** – zbiornik o pojemności ponad 50 m³,
- **oddz. 272 b** – zbiornik o pojemności ponad 50 m³,

➤ Leśnictwo Szymocice:

- **oddz. 256 p** - zbiornik o pojemności ponad 50 m³,

➤ Leśnictwo Ponięćce:

- **przy oddz. 285** – ujęcie wody o wydajn. ponad 15 dm³ /s (most na potoku Cisek we wsi Wronin),
- **przy oddz. 303** – ujęcie o wydajn. ponad 15 dm³ /s (most na potoku Cisek we wsi Witosławice),
- **przy oddz. 311** – ujęcie wody o wydajn. ponad 15 dm³ /s (hydrant we wsi Szonowice),
- **przy oddz. 316** – ujęcie wody o wydajn. ponad 15 dm³ /s (hydrant we wsi Rudnik),
- **przy oddz. 336** – ujęcie wody o wydajn. ponad 15 dm³ /s (hydrant we wsi Tworków),

➤ Leśnictwo Baborów:

- **przy oddz. 279** – ujęcie wody o wydajn. ponad 15 dm³ /s (hydrant we wsi Radoszowy),
- **przy oddz. 284** – zbiornik o pojemności ponad 50 m³, (zbiornik ppoż. we wsi Maciowakrze),
- **przy oddz. 294** – zbiornik o pojemności ponad 50 m³, (zbiornik ppoż. we wsi Krowiarki),
- **przy oddz. 352** – ujęcie wody o wydajności ponad 15 dm³ /s (most na rz. Psina),
- **przy oddz. 346** – zbiornik o pojemności ponad 50 m³, (zbiornik ppoż. we wsi Rozumice),

Obwód Rudy Raciborskie:

➤ Leśnictwo Kotlarnia:

- **oddz. 2 l** – ujęcie wody o wydajności ponad 15 dm³ /s, (rz. Bierawka),
- **oddz. 12 m** – ujęcie wody o wydajności ponad 15 dm³ /s, (rz. Bierawka),
- **oddz. 14 b** – ujęcie wody o wydajności ponad 15 dm³ /s, (rz. Bierawka),

➤ Leśnictwo Borowiec:

- **oddz. 91 k** – zbiornik o pojemności ponad 50 m³,
- **oddz. 101 b** – zbiornik o pojemności ponad 50 m³,
- **oddz. 111 c** – zbiornik o pojemności ponad 50 m³,
- **oddz. 123 b** – zbiornik o pojemności ponad 50 m³,

Punkt czerpania – zbiornik ppoż - Leśnictwo Borowiec (fot. autor)

- **przy oddz. 134** – ujęcie o wydajności ponad 15 dm³ /s (most na rz. Ruda we wsi Ruda Kozielska),
- **oddz. 150 g** – ujęcie wody o wydajności ponad 15 dm³ /s (most na rz. Ruda),
- **oddz. 154 j** – ujęcie wody o wydajności ponad 15 dm³ /s (rz. Ruda),

➤ Leśnictwo Bargłówka:

- **przy oddz. 188** – ujęcie wody o wydajn. ponad 15 dm³ /s (hydrant we wsi Przerycie),
- **przy oddz. 191** – ujęcie wody o wydajności ponad 15 dm³ /s (most na rz. Ruda we wsi Brantolka),

➤ Leśnictwo Krasiejów:

- **oddz. 169 c** – zbiornik o pojemności ponad 50 m³,
- **oddz. 175 c** – zbiornik o pojemności ponad 50 m³,
- **oddz. 183 b** – zbiornik o pojemności ponad 50 m³,
- **przy oddz. 271** – zbiornik o pojemności ponad 50 m³, (zbiornik ppoż. we wsi Jankowice Rudzkie),

➤ Leśnictwo Stanica:

- **oddz. 253 g** – ujęcie wody o wydajności ponad 15 dm³ /s (most na rz. Ruda),
- **przy oddz. 274** – ujęcie wody o wydajności ponad 15 dm³ /s (most na rz. Ruda w Rybniku-Stodoły),

➤ Leśnictwo Rudy:

- **oddz. 244 d** – zbiornik o pojemności ponad 50 m³,

Wszystkie miejscowości znajdujące się w zasięgu działania Nadleśnictwa Rudy Raciborskie przyłączone są do sieci wodociągowej. Do celów przeciwpożarowych wykorzystywana jest w miarę potrzeby istniejąca sieć hydrantowa o wydajności 10 dm³ /s.

Istniejącą sieć punktów czerpania wody zamieszczono w Mapach Przeglądowych Ochrony Przeciwpożarowej.

Do zadań nadleśnictwa, służących utrzymaniu zaopatrzenia w wodę należy:

- Utrzymywanie w dobrym stanie technicznym dróg dojazdowych do punktów czerpania wody – drogi powinny umożliwiać przejazd pojazdów bez zawracania ewentualnie kończyć się placem manewrowym oraz powinny być trwale i wyraźnie oznaczone w terenie.
- Przy punktach poboru wody dla celów gaśniczych na rzekach Mienia, Dobra oraz pozostałych ciekach wodnych, w celu poprawy warunków jej poboru, należy w miarę potrzeb zabudować studzienki ssawne.
- W trakcie wykonywanych prac wodno-melioracyjnych oraz budowy zbiorników wodnych należy uwzględniać potrzeby w zakresie budowy ujęć wody - ze szczególnym uwzględnieniem zbudowania zastawek.

IV.3.2.10. ANALIZA POTRZEB NADLEŚNICTWA W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ.

- Zaopatrzenie w wodę – *każdy punkt czerpania wody na cele gaśnicze winien być oznaczony w terenie tablicami o treści „Punkt czerpania wody” a na drogach dojazdowych umieścić tablice kierunkowe „Do punktu czerpania wody” - w szczególności uzupełnić brakujące tablice na drogach do zaprojektowanych punktów czerpania.*

*Oznakowanie dojazdu do punktu czerpania oraz oznakowanie dróg pożarowych -
Leśnictwo Borowiec (fot. autor)*

- Drogi dojazdowe – zadania mające na celu udostępnienie kompleksów leśnych dla celów ochrony przeciwpożarowej i udrożnienie dróg dojazdowych do punktów czerpania wody zostało omówione w pkt. 4.6.
- System łączności alarmowo – dyspozycyjnej – istnieje potrzeba wymiany na bieżąco zużytego sprzętu radiotelefonicznego oraz wyposażenia. Odległość baz lotniczych od obszarów leśnych umożliwia dojazd do każdego punktu lasu w przedziale czasowym od 10 do 20 minut. Na terenie nadleśnictwa istnieje specjalne lądowisko operacyjne, lecz nie spełnia ono obecnie norm UE.
- Bazy sprzętu – duża liczba działających na terenie nadleśnictwa ochotniczych straży pożarnych, jak również istnienie jednostek P.S.P gwarantuje szybkie i sprawne działanie na wypadek powstania pożaru. Większość jednostek OSP wyposażona jest w System Selektynnego Wywoływania drogą radiową, co znacznie przyspiesza wyjazd tych jednostek. Sprzęt pozostający w dyspozycji nadleśnictwa należy uznać za wystarczający.

IV.3.2.11. ZALECENIA W ZAKRESIE PROFILAKTYKI.

Działania hodowlane:

- przy zakładaniu upraw należy wprowadzić maksymalną ilość liściastych gatunków domieszkowych i pomocniczych, w wielorzędowej formie zmieszania,
- w przypadku wystąpienia powierzchni powyżej 6 ha (odnowienia powierzchni leśnej pozbawionej drzewostanu w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej lub przy zalesieniach gruntów rolnych), zaleca się stosowanie podziału na mniejsze kwatery, przy wykorzystaniu liściastych gatunków domieszkowych i pomocniczych wprowadzanych w pasowej formie zmieszania.
- przy zakładaniu upraw w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowych, dróg publicznych, itp. przygotowanie gleby należy wykonywać równolegle do potencjalnych źródeł zagrożenia.
- w miarę możliwości, szczególnie na obszarach o szczególnym zagrożeniu – sąsiedztwo parkingów, miejsc postoju z wyznaczonymi punktami do palenia ognisk, należy stosować podkrzesywanie drzew iglastych z usuwaniem suchych i usychających gałęzi. Ponad to miejsca te powinny być otoczone bruzdą o szerokości min. 2m, oczyszczoną do warstwy mineralnej i poprowadzoną równolegle do granic obiektów stanowiących potencjalne zagrożenie pożarowe.
- drzewostany położone wzdłuż bardziej zagrożonych odcinków szlaków turystycznych i ścieżek spacerowych, należy zabezpieczyć pasami o szerokości 4-10m, na których przeprowadza się zabiegi porządkowe polegające na oczyszczeniu powierzchni drzewostanów z wszelkiego rodzaju materiałów palnych.

Prowadzenie działalności informacyjnej i ostrzegawczej

- informacje słowne, wizualne, współpraca z lokalnymi ruchami ekologicznymi, szkołami, samorządami terytorialnymi, itp..

Leśnictwo Borowiec (fot. autor)

OGÓLNE SYSTEM OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE

NALEŻY UZNAĆ ZA BARDZO DOBRY.

Integralną częścią planu ochrony przeciwpożarowej dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie jest „*Mapa przeglądowa ochrony przeciwpożarowej w Skali 1:25000.*” – dla obrębów leśnych.

DECYZJA KOMENDANTA KOMENDY WOJEWÓDZKIEJ PSP W KATOWICACH

KOMENDA WOJEWÓDZKA
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
w KATOWICACH
40-042 Katowice, ul. Wita Stwosza 36
tel. 2518-841-4
-5-

Katowice, dnia 6 czerwca 2006 r.

WZ-5512/6/2006

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Brzegu**

*ul. Piastowska 9
49-300 Brzeg*

W odpowiedzi na wniosek z dnia 17 maja 2006 r., znak sprawy TU/7030/Ppoż./5/2006, na podstawie § 35, ust. 2, pkt. 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 kwietnia 2006 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 80, poz. 563)

**uzgadniam projekt "Planu urządzania lasu dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie
- obręby: Kuźnia Raciborska i Rudy Raciborskie na lata 2006-2015"
w części dotyczącej ochrony przeciwpożarowej.**

Informacje zawarte w projekcie Planu urządzania lasu wyczerpują treść stosownych zapisów określonych w przepisach szczegółowych oraz stanowią podstawę do zapewnienia właściwego poziomu ochrony przeciwpożarowej zabezpieczanego kompleksu leśnego.

Do wiadomości:

1. KM PSP Gliwice
2. KM PSP Rybnik
3. KM PSP Racibórz
4. WZ-aa

ŚLĄSKI KOMENDANT WOJEWÓDZKI
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
w KATOWICACH

nadbryg. Janusz Skulich

WYŚLANO DNIA

2006 -06- 13

DECYZJA KOMENDANTA KOMENDY WOJEWÓDZKIEJ PSP W OPOLU

OPOLSKI KOMENDANT WOJEWÓDZKI
Państwowej Straży Pożarnej

Opole dnia 9 czerwca 2006 r.

WZ - 5512/5/2006

POSTANOWIENIE

Na podstawie § 35. ust. 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2006 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 80 z 2006 r. poz. 563) w związku z wystąpieniem Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu w sprawie uzgodnienia projektu „Planu Ochrony Przeciwpożarowej” lasu dla Nadleśnictw Rudy Raciborskie i Rudziniec na lata 2006 - 2015

**postanawiam nie wnosić zastrzeżeń
co do przyjętych rozwiązań**

UZASADNIENIE

Opisane rozwiązania oraz oceny : sprawności systemu obserwacyjno-alarmowego, wyposażenia w sprzęt, dojazdów (dostępności terenów leśnych), zaopatrzenia wodnego a także zalecenia w zakresie profilaktyki, działalności informacyjnej oraz utrzymania i zakładania pasów przeciwpożarowych, zapewnią bezpieczeństwo w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

POUCZENIE

Na niniejsze postanowienie służy stronie zażalenie do Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej za moim pośrednictwem , w terminie siedmiu dni od dnia jego doręczenia zgodnie z art. 17 ust. 3 i art. 141 Ustawy Kodeks Postępowania Administracyjnego (Dz. U. Nr 98 z 2000 r. poz. 1071 z późn. zm.) .

Otrzymują :

1. Biuro Urządzania Lasu
i Geodezji Leśnej
49-300 Brzeg ul. Piastowska 9

Do wiadomości :

1. Nadleśnictwo Rudy Raciborskie
47-430 Rudy Raciborskie ul. Rogera 1
2. Nadleśnictwo Rudziniec
44-160 Rudziniec ul. Leśna 4
3. KP PSP w Kędzierzynie-Koźlu
4. a/a

Opolski
Komendant Wojewódzki
Państwowej Straży Pożarnej
st. bryg. mgr inż. Karol Stepien

AP

IV.4. KIERUNKOWE ZADANIA Z ZAKRESU UBOCZNEGO UŻYTKOWANIA LASU I GOSPODARKI ŁOWIECKIEJ.

IV.4.1 UŻYTKOWANIE UBOCZNE.

W bieżącym 10-leciu w Nadleśnictwie Rudy Raciborskie nie planuje się pozyskiwania żywicy balsamicznej, kory garbarskiej oraz karpiny przemysłowej.

Wykorzystanie płodów runa leśnego odbywa się w sposób niezorganizowany przez ludność miejscową oraz okolicznych miast. Nadleśnictwo nie planuje żadnych działań w tym zakresie, w najbliższej przyszłości.

IV.4.2 GOSPODARKA ŁĄKOWO - ROLNA.

TAB. 64. STRUKTURA GRUNTÓW ROLNYCH W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE.

Lp.	Rodzaj powierzchni	Kuźnia Raciborska	Rudy Raciborskie	Nadleśnictwo	
		powierzchnia - ha			%
1	Role	70.06	22.68	92.74	17.1%
2	Sady	0.19	0.80	0.99	0.2%
3	Łąki	59.80	36.49	96.29	17.8%
4	Pastwiska	16.62	15.33	31.95	5.9%
5	Gr. Rol. Zab.	1.99	1.95	3.94	0.7%
6	Stawy Ryb.	315.46	0.43	315.89	58.3%
7	Rowy Rol.	0.00	0.47	0.47	0.1%
Razem		464.12	78.15	542.27	100%

W przyszłym okresie część nie użytkowanych gruntów można zalesić – zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Dla pozostałych gruntów należy rozważyć możliwość przekazania na poletka łowieckie – dotyczy to szczególnie tych powierzchni, które zlokalizowane są przy kompleksach leśnych lub na ich obszarze.

IV.4.3 POZYSKANIE CHOINEK.

Nadleśnictwo Rudy Raciborskie w chwili obecnej nie posiada plantacji choinkowych. Pozyskanie choinek realizowane będzie w drodze cięć pielęgnacyjnych w młodnikach na potrzeby ludności na poziomie 200-300 szt. rocznie.

IV.4.4 GOSPODARKA ŁOWIECKA.

IV.4.4.1. OBWODY ŁOWIECKIE.

Rejon hodowlany: K-III

Nadleśnictwo Rudy – 4 obwody łowieckie

Rejon hodowlany: O-IV

Nadleśnictwo Rudy – 12 obwodów łowieckich

Rejon hodowlany: B-V

Nadleśnictwo Rudy – 2 obwody łowieckie

Strukturę powierzchni w obwodach łowieckich nadzorowanych przez Nadleśnictwo Rudy Raciborskie (18 obwodów łowieckich na powierzchni 88 053 ha) przedstawił Nadleśniczy w swoim referacie.

Intensywne zagospodarowanie łowieckie terenów pożarzyska z 1992r. - Leśnictwo Borowiec (fot. autor)

Podstawowym zadaniem racjonalnie prowadzonej gospodarki łowieckiej jest dostosowanie liczebności zwierzyny do możliwości określonych przez wyznaczone pojemności łowisk oraz regulacja struktury płci i liczebności osobników do stanu umożliwiającego osiągnięcie zamierzonych celów w hodowli lasu.

Realizację planowanych odstrzałów w obwodach łowieckich nadzorowanych przez nadleśnictwo Rudy Raciborskie przedstawił Nadleśniczy w Analizie gospodarki przeszłej.

TAB. 65. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI POLETEK ŁOWIECKICH DLA NADLEŚNICTWA.

<i>Obiekt</i>	<i>Poletko łowieckie</i>		
	<i>na pow. leśnej</i>	<i>dzierżawione grunty rolne</i>	<i>Ogółem</i>
Obr. Kuźnia Raciborska	60,13	0,96	61,09
Obr. Rudy Raciborskie	65,23	-	65,23
Nadleśnictwo Rudy Raciborskie	125,36	0,96	126,32

Strukturę populacji zwierząt łownych w obwodach łowieckich nadzorowanych przez nadleśnictwo Rudy Raciborskie (18 obwodów łowieckich na powierzchni 88 053 ha) przedstawił Nadleśniczy w swoim referacie. Inwentaryzację przeprowadzono metodą tradycyjną.

Strukturę populacji zwierząt łownych w obwodach łowieckich nadzorowanych przez Nadleśnictwo Rudy Raciborskie przedstawił Nadleśniczy w swoim referacie.

Do najważniejszych zadań z zakresu gospodarki łowieckiej, mających na celu prawidłowe zagospodarowanie łowisk oraz ograniczeniu szkód powodowanych przez zwierzynę należy:

Leśnictwo Krasiejów (fot. autor)

- przystosowanie liczebności zwierzyny do poziomu optymalnego ustalonego wieloletnim planem hodowlanym,
- regulacja struktury płci w obrębie populacji,
- poprawa warunków bytowania zwierzyny:
  - wyłączenie stałych ostoj zwierzyny,
  - prawidłowe zagospodarowanie łowisk przez koła łowieckie,
  - utrzymanie w odpowiednim stanie i liczebności infrastruktury łowieckiej,
  - dokarmianie zwierzyny w okresie niedoboru pokarmu naturalnego.

IV.4.4.2. LICZEBNOŚĆ POPULACJI A WYSOKOŚĆ WYRZĄDZANYCH SZKÓD.

Szkody powodowane przez zwierzynę oraz strukturę uszkodzeń w drzewostanach Nadleśnictwa Rudy Raciborskie została przedstawiona przez Nadleśniczego w Analizie gospodarki przeszłej oraz w elaboracie (cz. I.4.3 ; cz. V.3.1.4).

Problem szkód powodowanych przez zwierzynę płową wynika z:

- niedostosowania stanu populacji jeleniowatych, występujących na terenie nadleśnictwa,
- zmian ekologicznych w środowisku leśnym – silna penetracja lasu przez człowieka, wpływają zakłócając dobowy rytm żerowania, co w konsekwencji prowadzi do zwiększenia rozmiaru szkód wyrządzanych przez zwierzynę.

Zasady gospodarki łowieckiej regulują:

1. ***Prawo łowieckie*** – ustawa z dnia 13 października 1995 roku,
2. ***Rozporządzenie MŚ – z dnia 12 listopada 2002 roku, w sprawie rocznych planów łowieckich i wieloletnich łowieckich planów hodowlanych.***
3. ***Wieloletni Łowiecki Plan Hodowlany,***

Zagospodarowanie łowiska – poletko łowieckie

leśnictwo Stanica – fot. autor

Zagospodarowanie łowiska – ambona

leśnictwo Stanica – fot. autor

IV.5. KIERUNKOWE WYTYCZNE W ZAKRESIE ZAGOSPODAROWANIA

REKREACYJNEGO ORAZ OKREŚLENIE POTRZEB W ZAKRESIE

INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.

IV.5.1 KIERUNKOWE WYTYCZNE W ZAKRESIE ZAGOSPODAROWANIA

REKREACYJNEGO

Lasy Nadleśnictwa Rudy Raciborskie położone są na terenie o bardzo ciekawym krajobrazie i licznych walorach przyrodniczo – kulturowych.

Czynniki kształtującymi walory turystyczno-rekreacyjne nadleśnictwa Rudy Raciborskie to:

- położenie lasów w niedalekiej odległości od aglomeracji górnośląskiej,
- przebieg szlaków komunikacyjnych,
- przebieg szlaków turystycznych.
- lokalizacja ośrodków, pensjonatów i zajazdów,
- lokalizacja zabytków historycznych i osobliwości przyrodniczych.

Sposób zagospodarowania turystycznego polega głównie na odpowiednim oznakowaniu terenu, założeniu i urządziu miejsc postoju pojazdów przy intensywnie uczęszczanych drogach i partiach lasu oraz utrzymaniu w należytych stanie przebiegających przez kompleksy leśne szlaków.

Większość powierzchni lasów Nadleśnictwa Rudy Raciborskie poddana jest silnemu oddziaływaniu ludności poprzez wykorzystywanie jej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. Szczególne nasilenie ruchu rekreacyjno – turystycznego ma miejsce w okresach zbioru owoców leśnych: pojawu jagód i grzybów.

IV.5.1.1. INFRASTRUKTURA TURYSTYCZNO-REKREACYJNA.

SZLAKI TURYSTYCZNE.

Na terenie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie istnieje sieć znakowanych szlaków turystycznych. Pozwalają one dotrzeć do wielu ciekawych miejsc. Utrzymaniem „czytelności” szlaków zajmują się znakarze oddziałów PTTK.

Przez teren Nadleśnictwa przebiega *Europejski szlak cysterski*, który w Polsce biegnie przez Wielkopolskę, Śląsk, Małopolskę i Pomorze. Szlak ten jest nie tylko drogą turystyczną, ale i program pełniejszego zrozumienia dziedzictwa kulturowego. Jego celem jest poznanie dziejów poszczególnych opactw cystersów, architektury ich kościołów i klasztorów, zachowanych zabytków sztuki oraz dokonań kulturowych.

Do najważniejszych szlaków turystycznych przebiegających przez tereny nadleśnictwa należą:

- Szlak czerwony – „*Husarii polskiej*” – z Będzina do Krzanowic;
- Szlak żółty – „*Polskich szkół mniejszościowych*” – z Chałupek do Bierawy;
- Szlak niebieski – „*Powstańców Śląskich*” – z Bytomia do Gliwic;
- Szlak żółty – „*Szlak okrężny wokół Gliwic*”;

Szlak Husarii Polskiej – Rezerwat „Łęczzak” – fot. autor

OBIEKTY EDUKACJI LEŚNEJ W NADLEŚNICTWIE RUDY RACIBORSKIE:

1. Leśna Edukacyjna Ścieżka Rowerowa – powstała przy współudziale środków finansowych WFOŚiGW w Katowicach na przełomie 2002/2003 roku, składa się z 35 tablic o tematyce przyrodniczo – leśnej, a także historycznej. Biegnie przez główny kompleks leśny Nadleśnictwa dochodząc do granic pożarzyska z 1992 roku. Długość ścieżki to 16 km.

fot. autor

2. „Zielona klasa” – wybudowana w 2003 roku ze środków PFOŚiGW w Raciborzu. Jednorazowo może pomieścić 30 – 40 osób. Usytuowana jest w 2/3 długości ścieżki rowerowej. Obręb leśny Rudy w oddziale 128 d.

Zielona klasa – leśnictwo Bargłówka – fot. autor

3. Sala multimedialna na terenie Szkółki Kontenerowej w Nędzy – utworzona w roku 2001. Jednorazowo może pomieścić około 30 osób.

4. „Zielona klasa + ścieżka edukacyjna” – wybudowana w 2005 roku. Obręb leśny Kuźnia w oddziale 45 d.

URZĄDZENIA TURYSTYCZNE.

Duża atrakcyjność terenów nadleśnictwa i związane z tym nasilenie ruchu turystycznego przyczyniło się do powstania wielu urządzeń i obiektów turystycznych mających sprostać wymogom zagospodarowania rekreacyjnego lasów nadleśnictwa.

W stanie posiadania Nadleśnictwa znajdują się następujące obiekty zagospodarowania rekreacyjnego:

➤ miejsca postoju dla pojazdów :

- obr. Kuźnia Raciborska:

oddz. 152,

oddz. 157,

- obr. Rudy Raciborskie:

oddz. 147,

Zagospodarowane miejsce odpoczynku

Lesnictwo Borowiec – fot. autor

➤ miejsca odpoczynku dla turystów:

- obr. Kuźnia Raciborska:

oddz. 45,

oddz. 114,

oddz. 150,

oddz. 269,

- obr. Rudy Raciborskie:

oddz. 31,

oddz. 66,

oddz. 70,

oddz. 111,

oddz. 128,

oddz. 131,

oddz. 173,

oddz. 175,

oddz. 191,

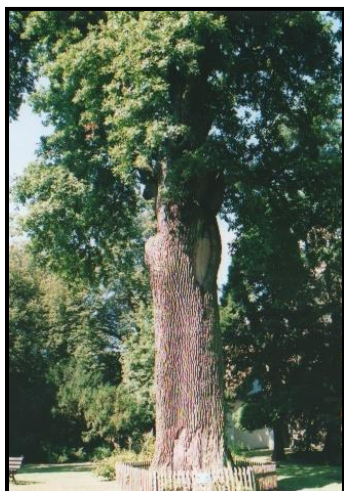
oddz. 244,

MIEJSCA O WALORACH TURYSTYCZNO - KRAJOZNAWCZYCH.

Wykaz istniejących obiektów kultury materialnej przedstawiono w Programie ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie. Do najciekawszych należą:

- *Zespół Klasztorno – Pałacowo – Parkowy w Rudach (fot. autor).*

W granicach ochrony konserwatorskiej znajduje się 58,31 ha gruntów nadleśnictwa.

- *Zabytkowa stacja i linia kolei wąskotorowej Gliwice - Markowice (fot. autor).*

- *Zabytkowa leśniczówka - leśnictwo Krasiejów (fot. autor).*

W zasięgu działania Nadleśnictwa Rudy Raciborskie, w sąsiedztwie lasów funkcjonują obecnie trzy ośrodki wypoczynkowe:

- BUK – w Rudach,
- AQUABRAX – w Szymolicach,
- ZIELONA POLANA – w Nędzy,

W planie urządzenia lasu dla nadleśnictwa zostały wydzielone otuliny dla w/w ośrodków, które zaliczono do gospodarstwa specjalnego.

Nadleśnictwo Rudy Raciborskie współpracuje z Samorządami Gmin i organizacjami zajmującymi się turystyką, w zakresie rozwoju i udostępniania terenów leśnych dla potrzeb turystyki, w szczególności turystyki kwalifikowanej. Współpraca ta obejmuje wspólne przedsięwzięcia mające między innymi na celu:

- wytypowanie ścieżek do turystyki rowerowej,
- wyznaczenie punktów widokowych,
- podejmowanie nowych przedsięwzięć w zakresie infrastruktury turystycznej,
- ochrony przyrody,
- promowania lasów Nadleśnictwa Rudy Raciborskie.

Ilość urządzeń i obiektów rekreacyjnych należy uznać za wystarczającą, toteż w obecnym planie urządzenia lasu nie planuje się budowy nowych urządzeń turystycznych.

Elementy zagospodarowania rekreacyjnego przedstawiono na mapie przeglądowej „**Zagospodarowania rekreacyjnego**”. Na mapie tej zaznaczono istniejące elementy infrastruktury turystycznej Nadleśnictwa Rudy Raciborskie.

Zasady rekreacyjno - turystycznego zagospodarowania lasu są treścią:

- „Zasad hodowli lasu” – DGLP, W-wa 2003r.
- „Ogólnych zasad zagospodarowania lasów wchodzących w skład parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu” NZLP – IBL, W-wa 1988r.
- „Turystyczne zagospodarowanie lasu” S. Kasprzyk, PWRiL, W-wa 1977r.
- „Urządzanie i zagospodarowanie lasu dla potrzeb turystyki i rekreacji” B. Ważyński, Wyd. A.R. Poznań 1997r.

IV.5.2 OKREŚLENIE POTRZEB NADLEŚNICTWA W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.

Niezbędnym warunkiem efektywnej realizacji wielofunkcyjnych zadań nadleśnictwa – gospodarczych, ochronnych, rekreacyjnych, itp., określonych w planie urządzania gospodarstwa leśnego, jest odpowiednia infrastruktura techniczna. Głównym zadaniem inżynierskiego zagospodarowania lasu jest udostępnienie dla celów gospodarczych, społecznych oraz zabezpieczenie terenów leśnych przed destrukcyjnym działaniem różnych czynników.

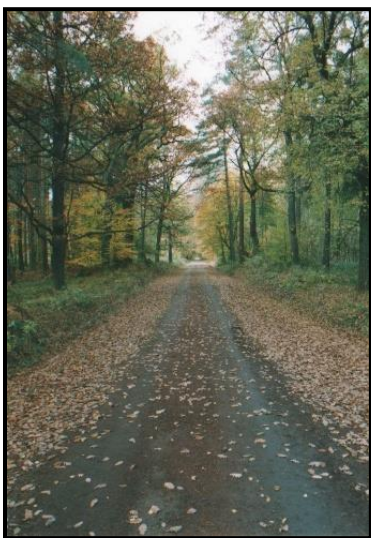
IV.5.2.1. BUDOWA I REMONTY DRÓG.

Nadleśnictwo Rudy Raciborskie nie posiada aktualnego aneksu dotyczącego budownictwa drogowego.

Droga „Dziergowska” - leśnictwo Lubieszów (fot. autor).

Długość i stan techniczny dróg wywozowych w nadleśnictwie przedstawiono w części I.3.3.2 niniejszego opracowania.

Droga „Raczokowa” - leśnictwo Krasiejów (fot. autor).

Przy modernizacji należy zwrócić szczególną uwagę na prawidłowe odwodnienie drogi i odpowiednie usadowienie przepustów. W trakcie wykonywania tych prac należy pamiętać o ochronnym charakterze lasów i ich walorach krajobrazowo-turystycznych.

Potrzeby nadleśnictwa w stosunku do budownictwa drogowego ograniczają się w bieżącym 10-leciu głównie do remontów i konserwacji istniejących dróg. Częściowej lub całkowitej modernizacji i dostosowania do potrzeb nadleśnictwa wymagają jedynie drogi na terenie leśnictw Ponięcice i Baborów.

IV.5.2.2. BUDOWNICTWO OGÓLNE.

Niezbędne potrzeby w zakresie remontów istniejących budynków zostały ujęte w formie kierunkowych zaleceń z pominięciem szczegółowych wytycznych dotyczących zakresu i form realizacji.

Leśniczówka „Wildek” - leśnictwo Borowiec (fot. autor).

Wykonawstwo prac budowlanych i remontowych powinno być realizowane na podstawie szczegółowej dokumentacji techniczno-kosztorysowej, sporządzonej przez komórki specjalistyczne nadleśnictwa lub przez inne jednostki specjalistyczne na zlecenie nadleśnictwa.

Ze względu na stan techniczny budynków konieczne jest wykonanie remontów bieżących, bądź kapitalnych – ze względu na bardzo duże koszty remontów, należy ograniczyć je tylko do budynków mających status budynków funkcyjnych – budynki służby leśnej. W stosunku do pozostałych budynków należy przewidzieć możliwość sprzedaży.

IV.5.2.3. MELIORACJE WODNE.

Nadleśnictwo Rudy Raciborskie nie posiada aktualnego aneksu z zakresu melioracji wodnych.

Zakres projektowanych melioracji wodnych ograniczono do planowania konserwacji istniejących urządzeń wodno - melioracyjnych. W ramach prac terenowych zinwentaryzowano istniejące potoki, rowy i urządzenia melioracyjne – na mapach gospodarczych i ujęto je w opisach taksacyjnych. Ogółem w nadleśnictwie zainwentaryzowano c.a. 321 km rowów.

Potok „Łęgoń” - rezerwat „Łęczczak” (fot. autor).

W bieżącym 10-leciu projektuje się lokalnie regulację stosunków wodnych, w ramach prac odnowieniowych. W Nadleśnictwie Rudy Raciborskie zaprojektowano melioracje wodne na powierzchni 247,23 ha. Zakres wykonanych prac winien wiązać się przede wszystkim z udrożnieniem istniejących rowów melioracyjnych.

Istniejące, trwale i okresowe oczka wodne, bagna i mokradła należy pozostawić jako ostoje życia biologicznego i ważne elementy krajobrazu.

V. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY.

V.1.1.1. WALORY PRZYRODNICZE.

Miejsce i rola Nadleśnictwa Rudy Raciborskie w przestrzeni przyrodniczo - leśnej regionu zostały przedstawione w Programie ochrony przyrody, który jest częścią „Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Rudy Raciborskie”, sporządzonego na okres od 1.01.2006 r. do 31.12.2015 r. Dane inwentaryzacyjne przedstawione w programie obrazują stan lasu na dzień 1.01.2006 r.

FORMY OCHRONY PRZYRODY

Z wymienionych w Ustawie o ochronie przyrody z dnia 16.04.2005 r. form ochrony przyrody, na gruntach Nadleśnictwa Rudy Raciborskie występują:

➤ Rezerwaty przyrody

- **Rezerwat „Łęczzak”** – leśnictwo Nędza,

Rezerwat „Łęczzak” (fot. autor).

Powołany przez Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego Zarządzeniem z dnia 23 stycznia 1957 r. (MP Nr 14, poz. 109 z dnia 22.02.1957r), uznał za rezerwat obszar lasu o powierzchni 396,21 ha, położony w obrębie leśnym Kuźnia Raciborska, leśnictwie Nędza. Rezerwat utworzono w celu zachowania ze względów naukowych i krajobrazowych obszaru leśno – stawowego, który obejmuje zespoły wielogatunkowego lasu łęgowego, starorzecza Odry ze stanowiskiem orzecha wodnego /Trapa natans/ i aleje złożone z zabytkowych drzew oraz w celu zabezpieczenia miejsc masowego gnieźdzenia się ptactwa.

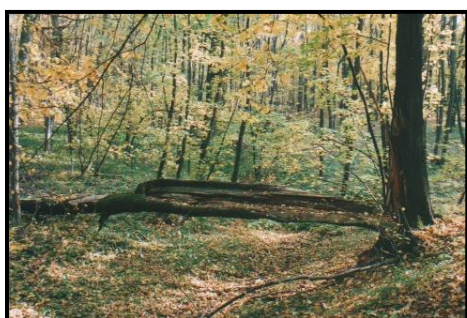
W planie urządzenia lasu wg stanu na 01.01.2006 w granicach rezerwatu znalazło się 403,40 ha gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie (w tym 136,16 ha gruntów leśnych). Uzgodniono, iż powierzchnia ta oraz aktualny podkład mapowy gruntów nadleśnictwa posłużą do sporządzenia aktualnego planu ochrony rezerwatu. Poniżej przedstawiono szczegółowe rozliczenie powierzchni rezerwatu wg rodzajów użytków gruntowych i kategorii użytkowania:

Rodzaj użytku gruntowego	Kategoria użytkowania	Powierzchnia w ha	Razem lasy – 144,71 ha
Ls	Drzewostany	136,16	
Ls (gr. związ. z gosp. leśną)	Drogi leśne	3,54	
Ls (gr. związ. z gosp. leśną)	Rowy	4,83	
Ls (gr. związ. z gosp. leśną)	Linie energ.	0,07	
Ls (gr. związ. z gosp. leśną)	Urząd. wod.	0,11	

Program Ochrony Przyrody.

Rodzaj użytku gruntowego	Kategoria użytkowania	Powierzchnia w ha	
B / R	Gr. rolne zabud.	1,60	Razem użytki rolne – 256,95 ha
R	Role	0,72	
Ł	Łąki trwałe	6,94	
WsR	Stawy rybne	247,69	
Wp	Potoki	0,31	
N	Bagna	1,43	
Razem		403,40	

- **Rezerwat „Rozumice”** – leśnictwo Baborów,

Powołany rozporządzeniem Wojewody Opolskiego Nr P/4/2000 z dnia 21 stycznia 2000 (Dz. Urz. Woj. Opol. Nr 6, poz. 27) o powierzchni 92,62 ha. Celem ochrony jest zachowanie zbiorowisk leśnych o cechach naturalnych, z licznymi gatunkami chronionymi i rzadkimi.

Rezerwat „Rozumice” (fot. autor).

➤ Parki Krajobrazowe

- PK „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”,

W granicach PK CKKRW znajduje się 13654,96 ha gruntów Nadleśnictwa Rudy Raciborskie, co stanowi 76,4% powierzchni ogólnej (w tym pow. leśna - 13 032,96 ha, pow. nieleśna - 622,00 ha).

➤ Obszary Chronionego Krajobrazu

- OCHK „Wronin - Maciowakrze” – leśnictwo Ponięcice,

W granicach OCHK „Wronin - Maciowakrze” znajduje się 342,60 ha gruntów Nadleśnictwa Rudy Raciborskie, co stanowi 1,9% powierzchni ogólnej (w tym pow. leśna - 333,85 ha, pow. nieleśna – 8,75 ha).

Obszar Chronionego Krajobrazu „Wronin - Maciowakrze” (fot. autor).

➤ Pomniki przyrody

Wykaz istniejących pomników przyrody sporządzono na podstawie danych pochodzących od Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody w Opolu i Katowicach. Uwzględnia on obiekty położone w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa, zarówno na jego gruntach jak i na gruntach obcych. Łącznie w obszarze terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa Rudy Raciborskie zlokalizowano 26 pomników przyrody w tym 17 na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.

Dąb – pomnik przyrody na terenie rezerwatu „Łęczzak” (fot. autor).

➤ Ostoje sieci Natura 2000

Na terenie Nadleśnictwa nie zostały powołane obszary objęte tą formą ochrony przyrody. Minister Środowiska, rozporządzeniem z dnia 21 lipca 2004 r. (DZ. U. Nr 229, poz. 2313) powołał w Polsce 72 obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO), a w kwietniu 2004 r. przekazana została do Komisji Europejskiej lista 184 specjalnych obszarów ochrony siedlisk (SOO). Organizacje pozarządowe zgłosiły dodatkową listę tzw. Shadow List 2004. Na liście tej znalazły się dwa obszary obejmujące grunty zarządzane przez nadleśnictwo:

Projektowana ostoja Natura 2000 - na terenie rezerwatu „Łęczzak” (fot. autor).

- Stawy Łęczczok (OSO),
- Las koło Tworkowa (SOO),

➤ Stanowiska gatunków roślin i grzybów chronionych

W programie ochrony przyrody dla Nadleśnictwa podana została szczegółowa lokalizacja gatunków

roślin i grzybów chronionych potwierdzonych podczas inwentaryzacji w terenie. Gatunki występujące licznie (jak np. konwalia nie będą przedstawiane w wykazach i na mapach). Pozostałe gatunki, których występowanie odnotowywane jest w opracowaniach rezerwatowych, opracowaniach parku krajobrazowego i innych publikacjach przedstawione zostaną w formie listy gatunków występujących na tym obszarze.

Kopytnik pospolity (Asarum europaeum) - na terenie rezerwatu „Rozumice” (fot. autor).

➤ **Stanowiska gatunków zwierząt chronionych**

Materiałem źródłowym do sporządzenia listy gatunków zwierząt rzadkich, zagrożonych i podlegających ochronie, występujących na terenach zarządzanych przez Nadleśnictwo były przede wszystkim informacje uzyskane od służb terenowych Nadleśnictwa. Brak jest, niestety opracowań szczegółowych dotyczących fauny tych terenów, co skutkuje niepełnym wykazem gatunków bytujących na terenach nadleśnictwa.

Na terenie Nadleśnictwa wyznaczono dwie strefy ochronne wokół gniazd Bielika (*Haliaetus albicilla*):

Lp.	Data i numer decyzji Wojewody Śląskiego	Obręb Leśnictwo	Zasięg strefy			
			całorocznej		okresowej	
			Oddział Pododdział	Powierzchnia [ha]	Oddział Pododdział	Powierzchnia [ha]
1	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXX	XXXXXXXXXX	XXXXXXXXXX	XXXXXXXXXX	XXXXXX
2	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXX	XXXXXXXXXX	XXXXXXXXXX	XXXXXXXXXX	XXXXXX

Program Ochrony Przyrody sporządzony zostanie jako oddzielny tom, w ramach planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie na lata 1.01.2006 - 31.12.2015 r. (Tom IV), do którego załączono mapę sytuacyjno – przeglądową walorów przyrodniczo – kulturowych w skali 1:50 000.

VI. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO.

VI.1. OKREŚLENIE STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO DLA NADLEŚNICTWA.

Stan zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego obliczono zgodnie z I.U.L. §123 pkt. 1.

Podstawą do obliczenia orientacyjnej, spodziewanej na koniec okresu gospodarczego, wielkości zasobów miąższości grubizny drzewostanów nadleśnictwa są tabele:

- **Tabela nr IV** – powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg wg głównych funkcji lasu i gatunków panujących.
- **Tabela nr VIIIa** – tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia – przyrost tablicowy.
- **Tabela nr XVII** – zestawienie łączne użytków głównych według kategorii cięć.

**TAB. 66. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO
DLA NADLEŚNICTWA I OBREBÓW LEŚNYCH.**

OBIEKT	Wielkość zasobów na początku okresu (na 1.01. 2006 r.)	Spodziewany przyrost miąższości grubizny	Miąższość grubizny przewidziana do pozyskania	Wielkość zasobów na koniec okresu (na 31.12.2015 r.)	Relacja wielkości zasobów na końcu i początku okresu.
	m ³ brutto/10lat				%
Obr. Kuźnia Raciborska	1575694	425000	385350	1615344	102.5%
Obr. Rudy Raciborskie	1304136	400950	335788	1369299	105.0%
Nadleśnictwo	2879830	825950	721138	2984643	103.6%

Syntetyczne zestawienie wskaźników charakteryzujących potencjał produkcyjny nadleśnictwa wg stanu obecnego i w prognozie przedstawiono w tabeli „Wskaźniki stanu zasobów drzewnych – stan obecny i prognoza”.

Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego.

TAB. 67. WSKAŹNIKI STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH – STAN OBECNY I PROGNOZA.

Wskaźnik	Jednostka	Stan obecny I 10-lecie	Prognoza na II 10-lecie	Różnica	
				+ / -	%
Obręb Kuźnia Raciborska					
Zapas aktualny	m ³	1575694	1615344	39650	2.5%
Zasobność	m ³ / ha	186	191	5	2.5%
Obręb Rudy Raciborskie					
Zapas aktualny	m ³	1304136	1369299	65163	5.0%
Zasobność	m ³ / ha	163	171	8	5.0%
Nadleśnictwo Rudy Raciborskie					
Zapas aktualny	m ³	2879830	2984643	104813	3.6%
Zasobność	m ³ / ha	175	181	6	3.6%

VII. OMÓWIENIE PRAC URZĄDZENIOWYCH.

VII.1. PRACE PRZYGOTOWAWCZE.

VII.1.1 MATERIAŁY KARTOGRAFICZNE.

Rewizyjne prace rozgraniczeniowe oraz pomiar uzupełniający granic nadleśnictwa dla potrzeb urządzania lasu wykonał zespół geodezyjny Biura Urządzania Lasu i Geodezji Lasu w Brzegu, w 2004 i 2005 roku.

Dla potrzeb urządzania lasu sporządzono podkład mapowy w postaci zaktualizowanych według stanu na 1.01.2006r. map gospodarczych w skali 1:5000, obejmujących łącznie 60 arkuszy:

Obr. Kuźnia Raciborska: 35 ark.

Obr. Rudy Raciborskie: 25 ark.

Nowy podkład mapowy sporządzono w oparciu o mapy wykonane dla celów definitywnego urządzania lasu oraz uzupełnienia z I,II i III rewizji urządzania lasu. Mapy gospodarcze, podobnie jak i inne mapy planu urządzania lasu, wykonane zostały w technice mapy numerycznej – przy użyciu aplikacji *Leman* w środowisku programu *Arc View*.

VII.1.2 KARTA DOKUMENTU ŹRÓDŁOWEGO.

Przed rozpoczęciem prac taksacyjnych wykonawca prac urzędzeniowych uzyskał od nadleśniczego kopię opisów taksacyjnych, zaktualizowanych w SILP-LAS na dzień 31 grudnia 2004 roku, w formie danych elektronicznych.

Do bazy danych „Taksator” została przeniesiona lista adresów wydzieleń z SILP wraz z następującymi informacjami:

- numer wewnętrzny,
- adres leśny,
- rodzaj powierzchni,
- budowa pionowa,
- powierzchnia,
- typ siedliskowy lasu,
- kategorie ochronności,
- ranga kategorii ochronności,

Podsumowanie prac urządzeniowych.

- cecha drzewostanu,
- ranga cech drzewostanu,
- wykaz obrębów ewidencyjnych,
- wykaz działek ewidencyjnych wraz z informacją o wydzieleniach zawartych w działkach.

Z bazy danych wydrukowane zostały karty źródłowe dla każdego wydzielenia z zapisanymi informacjami:

- opis taksacyjny według stanu SILP,
- wykaz czynności gospodarczych wykonanych w danym wydzieleniu.

Taksator wypełnił kartę źródłową posiłkując się danymi już wpisanymi.

Adres wyłączenia – przejęty z SILP-LAS – był zachowany w następujących przypadkach:

- zachowano granice wydzielenia z poprzedniego okresu,
- nowe wydzielenie powstało z dwóch (lub większej liczby) wydzieleni, które weszły w całości do nowego wydzielenia,
- nowe wydzielenie powstało z podziału istniejącego wydzielenia.

VII.2. WŁAŚCIWE PRACE URZĄDZENIOWE

VII.2.1 WYKONAWCA PRAC URZĄDZENIOWYCH.

Prace urządzeniowe (terenowe i kameralne) zostały wykonane przez drużynę urządzania lasu Oddziału BULiGL w Brzegu w składzie:

<i>Kierownik drużyny</i>	<i>mgr inż. Michał Jęcz</i>
Taksator specjalista	inż. Stanisław Topolewski,
Taksator specjalista	mgr inż. Andrzej Grembowski,
Taksator	Andrzej Bożek,
Taksator	Jacek Pietrzyk,
Starszy asystent taksatora	Marcin Cieślik,

VII.2.2 TERMIN WYKONANIA PRAC

Prace terenowe wykonano w okresie : od kwietnia do grudnia 2005 r., prace kameralne natomiast wykonano w okresie od grudnia 2005 do kwietnia 2006 r.

VII.2.3 ROZMIAR PRAC TERENOWYCH ORAZ UZGODNIENIA I ODBIORY

Ogólna powierzchnia gruntów objętych planem urządzenia lasu wynosi 17862,61 ha (opisano 8317 wyłączeń, w tym 5186 wydzieleń „literowanych”).

Prace urzędzeniowe wykonała Drużyna Urzędzeniowa BULiGL Oddział w Brzegu w oparciu o jednolity tekst Ustawy o Lasach z dn. 28.09.1991 r. (Dz. U. Nr 45 poz. 435 z 2006r.), Rozporządzenie MOŚZNiL z 28.12.1998 r. (Dz. U. Nr 3 poz.16 z dn. 15.01.1999r) w sprawie szczegółowych zasad sporządzania planów urządzenia lasów oraz zgodnie z obowiązującą Instrukcją urządzania lasu z 2003 r., Zasadami Hodowli Lasu z 2002 r., Instrukcją ochrony lasu z 2005r., Instrukcją ochrony przeciwpożarowej z 1996r. itd. oraz wytycznymi narady wstępnej i I KTG.

W trakcie prac terenowych odbyły się następujące uzgodnienia i kontrole:

1. Objazd terenowy, który odbył się 31 maja 2005 roku, w celu ustalenia wytycznych planowania urzędzeniowego na potrzeby IV rewizji urządzenia lasu. W objeździe udział wzięli przedstawiciele Nadleśnictwa Rudy Raciborskie i BULiGL oddz. w Brzegu.

2. Odbiór prac terenowych – kontrola pomiarów na powierzchniach kołowych, dokonana przez zespół w składzie: przedstawiciele Wydziału Zasobów RDLP w Katowicach, przedstawiciele Nadleśnictwa Rudy Raciborskie i wykonawcy prac – BULiGL oddz. w Brzegu. Kontrolę przeprowadzono w okresie 29 – 30 listopada 2006 roku.

3. Uzgodnienia potaksacyjne, przeprowadzone po zakończeniu prac taksacyjnych terenowych dla poszczególnych leśnictw. Na tym etapie odbiorów, przy współudziale pracowników Nadleśnictwa, omówiono między innymi następujące pozycje:

- wykaz rozbieżności geodezyjnych,
- grunty leśne nie zalesione do odnowienia (zręby, halizny, płazowiny);
- wykaz drzewostanów przeznaczonych do przebudowy,
- poletka łowieckie na gruntach leśnych i rolnych,
- drzewostany o strukturze KO i KDO,
- grunty do sukcesji naturalnej,
- wykaz drzewostanów wymagających podsadzeń produkcyjnych,
- zakres projektowanych wskazań gospodarczych.

Wyniki uzgodnień zostały zapisane w protokole uzgodnień potaksacyjnych. Protokoły z uzgodnień przekazane zostały do nadleśnictwa.

4. Odbiór prac urzędzeniowych terenowych przeprowadzony przez przedstawicieli RDLP w Katowicach i Nadleśnictwa Rudy Raciborskie w dniu 30 listopada 2006 roku w siedzibie Nadleśnictwa. Ocenę wykonanych prac terenowych zawarto w podpisanym protokole odbioru robót urzędzeniowych terenowych z Nadleśnictwa Rudy Raciborskie.

Ocenę wykonanych prac terenowych zawarto w podpisanym protokole odbioru robót urzędzeniowych terenowych z Nadleśnictwa Rudy Raciborskie.

VII.2.4 STOSOWANE METODY INWENTARYZACJI

Inwentaryzacja zasobów drzewnych dla każdego Obrębu leśnego przeprowadzona została w trzech etapach:

Etap pierwszy – szacunek zasobności drzewostanów (podczas sporządzania opisu taksacyjnego), z wykorzystaniem powierzchni próbnych relaskopowych, określenie bonitacji i zadrzewienia na podstawie „Tablic zasobności i przyrostu drzewostanów”, opracowanych przez Bolesława Szymkiewicza (Wydanie V. PWRiL. Warszawa 1986).

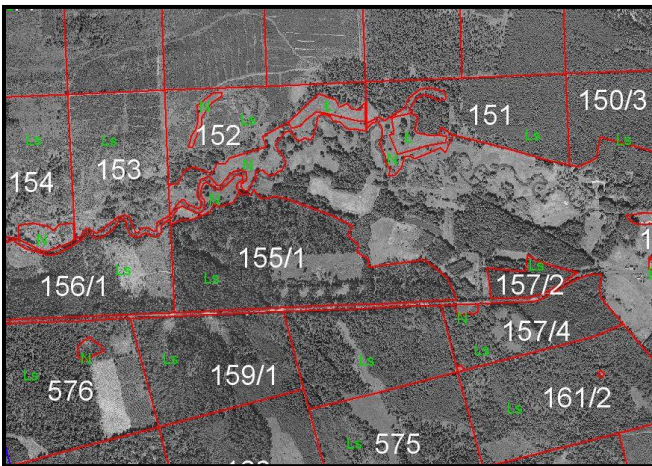

Etap drugi - inwentaryzacja miąższości zasobów obrębu leśnego statystyczną metodą reprezentacyjną z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału prób pomiarowych. W tym celu założono **1560** szt. powierzchni próbnych, rozlosowanych przez program „Taksator”.

Pracownik BULiGL Oddz. w Brzegu podczas inwentaryzacji zasobów drzewnych w Nadleśnictwie Rudy (fot. autor).

Etap trzeci - wyrównanie miąższości oszacowanej w drzewostanach do miąższości ustalonej dla klas i podklas wieku, w wyniku pomiaru miąższości - statystyczna metodą reprezentacyjną – w warstwach gatunkowo –wiekowych, z wykorzystaniem równań regresji.

VII.2.5 POMIAR SYTUACJI WEWNĘTRZNEJ

Uzupełniający pomiar sytuacji wewnętrznej wykonany został z wykorzystaniem ortofotomapy oraz domiarów liniowych, w sytuacjach bardziej złożonych zostały założone ciągi busolowe.

Pomiarem objęto wszystkie granice wyłączeń leśnych i szczegółów liniowych w przebiegu, których stwierdzono istotne zmiany oraz pozostałe szczegóły sytuacji wewnętrznej, np. luki, gniazda, itp., których istnienie zostało stwierdzone w trakcie prac terenowych.

Zgodnie z obowiązującą instrukcją urządzania lasu przyjęto zasadę maksymalnego wykorzystania (przeniesienia) w aktualnie opracowywanych mapach gospodarczych, szczegółów z map gospodarczych poprzedniego planu urzędniowego.

VII.2.6 MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE DO SPORZĄDZONYCH TABEL I WYKAZÓW

Tabele i wykazy zostały sporządzone w oparciu o :

- materiały zebrane w trakcie prac inwentaryzacyjnych,
- dane dostarczone przez Nadleśnictwo Rudy Raciborskie.

VII.3. MAPA NUMERYCZNA DLA NADLEŚNICTWA RUDY RACIBORSKIE.

VII.3.1 INFORMACJE OGÓLNE.

Przy sporządzaniu Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie, wszystkie mapy gospodarcze, przeglądowe i sytuacyjno – przeglądowe wymagane instrukcją urządzania lasu – zostały wykonane techniką mapy cyfrowej i wydrukowane na specjalistycznych wielkoformatowych drukarkach. Zleceniodawca otrzymał również oprócz wydruków, bazę danych – podstawowy element systemu informacji przestrzennych (GIS).

Mapa numeryczna rozumiana właśnie jako system informacji przestrzennych, to zbiór danych, który po zastosowaniu ściśle określonych algorytmów i odpowiednich środków technicznych, umożliwia, między innymi wykonanie różnorodnych graficznie opracowań w postaci np. map tematycznych. Na system taki składają się dwa (nie licząc sprzętu komputerowego) podstawowe elementy:

- Wspomniana baza danych,
- Oprogramowanie.

Bazę danych stanowią dwa rodzaje danych:

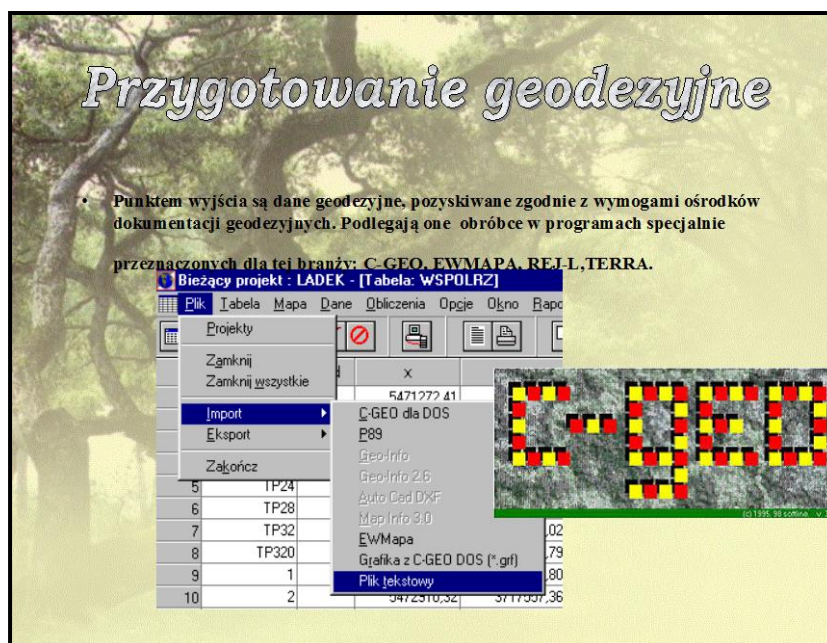
- Dane graficzne – to z wektoryzowane elementy sytuacji wewnętrznej map gospodarczych:
  - punkty
  - polilinie
  - poligony
  - symbole
- Układają się one na mapach w:
  - elementy liniowe - drogi, linie oddziałowe, rowy
  - granice wydzielen
  - elementy rysunkowe (kasowniki, luki, gniazda)
  - opisy poszczególnych warstw
- Dane atrybutowe – to informacje zebrane podczas prac taksacyjnych.

Obiekty kartograficzne mapy wektorowej można opisywać za pomocą wielu atrybutów. Każdy obiekt jest opisany w oddzielnym rekordzie danych atrybutowych. Obiekt jest połączony z rekordem indeksem, który stanowi łącznik między dwoma rodzajami danych. Indeksami tymi jest adres wydzielania leśnego, drzewostanu do którego przywiązane są wszystkie interesujące nas wielkości opisowe i wyliczone elementy taksacyjne.

Struktura bazy danych

jest związana z oprogramowaniem. Do stworzenia poszczególnych warstw, mapy numerycznej użyto oprogramowania stworzonego przez zespół informatyków BULiGL – pod nazwą Leśna Mapa Numeryczna (LEMAN), będącego aplikacją profesjonalnego oprogramowania firmy ESRI – ArcView.

VII.3.2 TWORZENIE MAPY NUMERYCZNEJ

Prace związane z tworzeniem leśnej mapy numerycznej obejmują prace z zakresu prac geodezyjnych, urządzania lasu a przede wszystkim informatycznych.

Pierwszym etapem jest ustalenie zakresu prac geodezyjnych, ocena kompletności danych oraz pozyskanie brakujących. Dane mogą być pozyskiwane w różny sposób:

- ♦ Pomiar bezpośredni w terenie
- ♦ Wektoryzacja
- ♦ Pomiar fotogrametryczny
- ♦ Teledetekcja

Pierwsze dwa sposoby były wykorzystywane przy zbieraniu danych do mapy numerycznej dla Nadleśnictwa.

Podsumowanie prac urzędniowych.

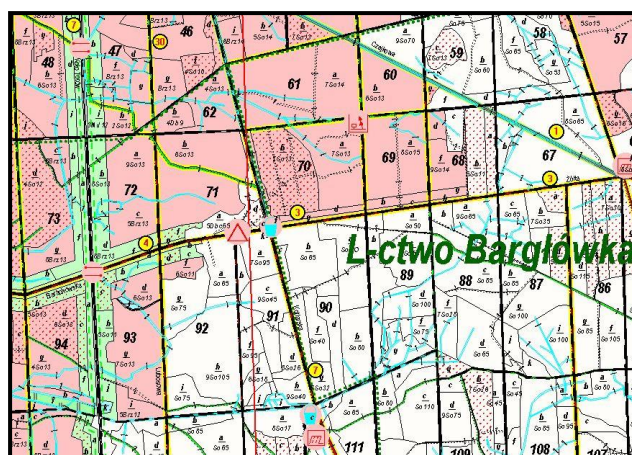
Drugim etapem jest zamiana map gospodarczych z postaci analogowej na numeryczną, przez ich skanowanie. Skany zostały poddane obróbce – kalibracji w oprogramowaniu firmy INTER-DESIGN SuperEdit do ustalonego w Zarządzeniu Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 74 z dnia 23 sierpnia 2001 roku układu współrzędnych.

Kolejnym etapem prac była wektoryzacja wszystkich elementów sytuacji wewnętrznej, rozpoczynając od obwodnicy kompleksów leśnych, wniesienia działek ewidencyjnych w oparciu o zgromadzone współrzędne. W oparciu o dane zgromadzone w czasie prac taksacyjnych, utworzona została warstwa pododdziałów i pozostałe warstwy rysunkowe wewnątrz oddziałów wraz z rozliczeniem powierzchni do danych ewidencyjnych. Układ warstw, sposób rozliczenia jak i pozostałe etapy tworzenia leśnej mapy numerycznej są zgodne z wspomnianym już Zarządzeniem nr 74 DGLP.

Z wykorzystaniem programu Taksator stworzona została również baza atrybutowa – na podstawie dokumentacji źródłowej z prac taksacyjnych.

Ostatnim etapem prac przy realizacji planu urządzenia lasu i tworzeniu leśnej mapy numerycznej jest redakcja map leśnych i ich wydruk.

Poniższa ilustracja przedstawia fragment mapy przeglądowej „Ochrony przeciwpożarowej” dla obrębu Rudy Raciborskie.

VII.3.3 SYSTEM INFORMACJI PRZESTRZENNEJ

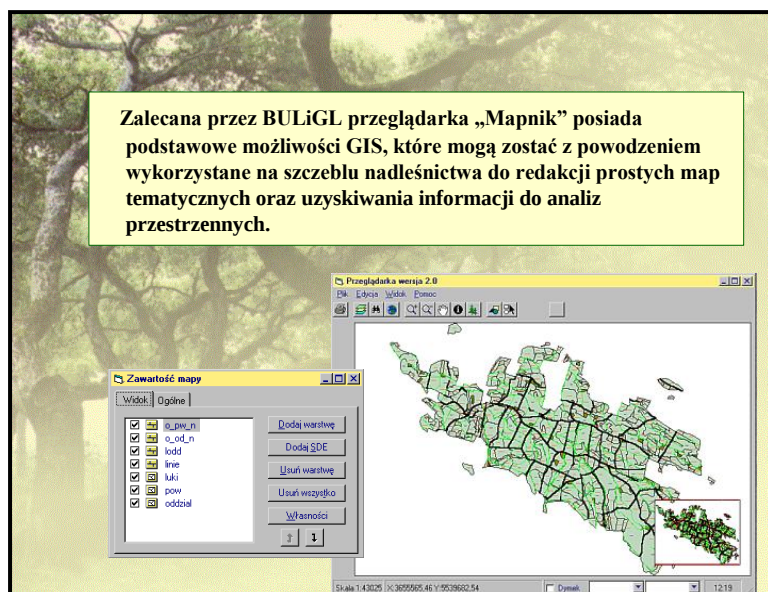
Funkcje analizy przestrzennej są narzędziami służącymi do łącznej analizy danych graficznych i atrybutowych. Dane atrybutowe mogą być stale uzupełniane i tworzone wg ciągle rosnących potrzeb, zarówno pracowników nadleśnictwa, regionalnej dyrekcji czy też każdej innej instytucji, której zostaną udostępnione. Każda baza danych posiadająca adres leśny, identyfikujący poszczególne jej rekordy z konkretnymi drzewostanami może stanowić atrybuty stworzonej bazy graficznej i umożliwiać wykonywanie analiz. Może i powinna stanowić moduł rozszerzający możliwości Systemu Informatycznego Lasów Państwowych (SILP), stanowiąc istotny element przy podejmowaniu decyzji hodowlanych, z zakresu ochrony lasu, ochrony przeciwpożarowej i innych.

Podsumowanie prac urzędniowych.

Elementem niezbędnym do stworzenia GIS jest oprogramowanie, umożliwiające korzystanie z bazy danych. Oprogramowaniem, które w pełni pozwoli na wykonywanie analiz przestrzennych w szerokim zakresie jest program ArcView firmy ESRI. Korzystanie z tego oprogramowania wymaga jednak dobrej jego znajomości i pewnej wiedzy informatycznej. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom Nadleśnictw – Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej proponuje przeglądarkę do Leśnej Mapy Numerycznej, pod nazwą Mapnik.

Program ten jest bardzo prosty w obsłudze i pozwala na bardzo szybkie rozpoczęcie korzystania z bazy danych. Oprócz swojej podstawowej roli – umożliwiającej przeglądanie poszczególnych warstw mapy, opisywania obiektów właściwymi atrybutami, pozwala na wykonanie najprostszych funkcji analitycznych, m.in.:

- ♦ Wskazywania – jest to funkcja interakcyjna, która sprowadza się do najechania kursorem na dowolny obiekt na ekranie i wskazanie go, celem wyświetlenia danych atrybutowych, np. pobranych z SILP.
- ♦ Selektywne wyszukiwanie – polega na wybraniu i zaznaczeniu obiektów, których cechy atrybutowe spełniają pewien warunek logiczny, np. drzewostanów brzozowych w II klasie wieku.
- ♦ Klasyfikacja – podział obiektów na klasy często stosuje się przy tworzeniu warstw i opisywaniu obiektów, np. klasy wieku, bonitacje drzewostanów czy strefy uszkodzeń przemysłowych.

Te i inne funkcje umożliwiają szybkie, proste przygotowanie map tematycznych, analizujących żądany problem i wykonanie natychmiastowego wydruku.

System informacji przestrzennej powinien stać się w niedalekiej przyszłości podstawową platformą decyzyjną nie tylko w leśnictwie ale we wszelkich dziedzinach gospodarki.

VIII. ZESTAWIENIE OPERATU URZĄDZENIA LASU.

Plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Rudy Raciborskie składa się z:

- Tom I – Ogólny opis lasów nadleśnictwa (elaborat),
- Tom I A – Ogólny opis lasów nadleśnictwa (zestawienia tabelaryczne),
- Tom II – Opisy taksacyjne dla obrębów leśnych,
- Tom III – Wykaz projektowanych cięć użytkowania rębnego wg obrębów leśnych,
- Tom IV – Program Ochrony Przyrody wraz z mapą sytuacyjno – przeglądową walorów przyrodniczo - kulturowych,
- Mapy przeglądowe wg obrębów leśnych, mapa sytuacyjna w granicach terytorialnego zasięgu nadleśnictwa, mapa sytuacyjno-przeglądowa funkcji lasu,
- Baz danych inwentaryzacyjnych TAKSATOR,
- Baz danych geometrycznych wg SLMN,
- Operaty dla leśniczych.

OGÓLNY OPIS LASÓW – ELABORAT

Opis ogólny – elaborat – jest opisem ogólnym nadleśnictwa i zawiera odpowiednie zestawienia i omówienia. Do tomu tego dołączone są:

- Protokoły I i II KTG,
- Zarządzenie nr 113 MOŚZNiL z dnia 24 lipca 1996r., w sprawie uznania za ochronne lasów Nadleśnictwa Rudy Raciborskie,
- Decyzja Komendanta Wojewódzkiego PSP w Katowicach,
- Decyzja Komendanta Wojewódzkiego PSP w Opolu,
- Szczegółowa analiza gospodarki leśnej dokonana przez Nadleśniczego,
- Koreferat wykonawcy planu urządzenia lasu,
- Koreferat Inspektora Lasów Państwowych,
- Końcowa ocena Dyrektora RDLP,
- 10 kartek czystego papieru na kronikę (na końcu tomu),
- Tabele i wzory zgodnie z instrukcją u.l. – Tom IA.

MATERIAŁAMI KARTOGRAFICZNYMI PLANU URZĄDZENIA LASU SĄ:

- mapy gospodarcze nadleśnictwa w skali 1: 5 000,
- mapy przeglądowe drzewostanów w skali 1: 25 000,
- mapy przeglądowe siedlisk w skali 1: 25 000,
- mapy przeglądowe cięć rębnych w skali 1:25 000,

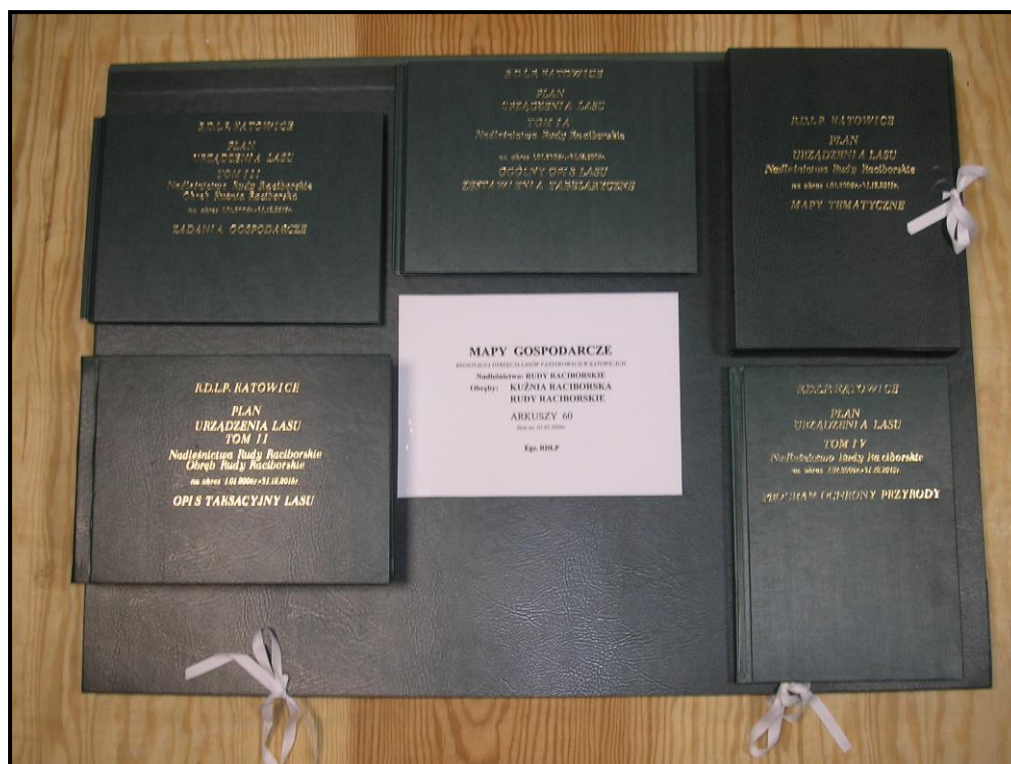
Podsumowanie prac urzędniowych.

- mapy przeglądowe ochrony przeciwpożarowej w skali 1:25 000,
- mapy przeglądowe ochrony lasu w skali 1:25 000,
- mapy przeglądowe gospodarki łowieckiej w skali 1:25 000,
- mapy przeglądowe zagospodarowania rekreacyjnego w skali 1:25 000,
- mapa sytuacyjna obszaru terytorialnego zasięgu dla nadleśnictwa w skali 1:50 000.
- mapa sytuacyjno - przeglądowe funkcji lasów w skali 1:50000,
- mapa sytuacyjno – przeglądowa walorów przyrodniczo - kulturowych w skali 1:50000,

W SKŁAD OPERATÓW URZĄDZENIOWYCH DLA LEŚNICZYCH WCHODZĄ:

- Opisy taksacyjne dla leśnictw,
- Zadania gospodarcze dla leśnictw,
- mapy gospodarczo - przeglądowe drzewostanów w skali 1: 10 000,
- mapy gospodarczo - przeglądowe cięć rębnych w skali 1:10 000,

Zamieszczona poniżej fotografia przedstawia operat planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie na lata 2006 – 2015 (fot. autor).

KRONIKA

